

૨૮૬૫

॥ શ્રી ॥

લોહાગચ્છીય શ્રાવકસ્ય સાર્યપંથ પ્રતિક્રમણસૂત્ર.

તથા

કેટલાં જોડ સ્તવન, સઝાજો
વગેરે પ્રકરણ.

તેને યથા મતિ સશોધન કરીને

પૃત્ય ભદ્રારક

શ્રીકલ્યાણચિંહન નયચિંહનજે

મોહમયી મધ્યે

નગદીશ્વર પ્રેસમાં છપાવી

પ્રગટ કર્યાં છે.

આવૃત્તિ બીજી.

આશ્વિન વદ ૧૬.

સંવત ૧૯૩૯

આ પુસ્તકનો હક્ક માલેકે પોતાને સ્વાધીન

રાખ્યો છે.

॥ अनुक्रमणिका प्रारंभः ॥

विषय	पृष्ठ
१ पंथ परमेषि नमस्कार	१
२ छिछामि जभासमणो	२
३ पंथिंदिय	२
४ छिरियावहियं	३
५ तस्सुत्तरी	५
६ अन्नथ्यजिससिअेणं	७
७ लोगस्स	८
८ सामायिक लेवानो पाठ	१३
९ नमुथ्युणंनो पाठ	१४
१० सामायिक पारवानो पाठ	१८
११ पडिक्कमणुं छिछामि जभासमणो	१९
१२ आवसिअाअेनो पाठ	२१
१३ पडिक्कमणुं आववानो पाठ	२२
१४ छिछामि ठामिनी पाठ	२३
१५ तपना ङाजिस्सण्णनी आठ गाथा	२५
१६ पार व्रतना अतिथार	३१
१७ वंदित्ता सूत्र	५५
१८ गुशेणामणानो पाठ	८३
१९ लुवराशी जभावुंलु	८५
२० आयरिय जिवळ्ळाय	८६

२१	नवज्जारसी आदि दश पञ्चज्जाण	८८
२२	चौद नियमनी गाथा	९८
२३	सामायिक लेवानो विधि	९९
२४	सामायिक पारवानो विधि	९९
२५	दैवसिद्ध प्रतिक्रमण विधि	१००
२६	राष्ट्र प्रतिक्रमण विधि	१०३
२७	पाक्षिक प्रतिक्रमण विधि	१०४
२८	ओमासी प्रतिक्रमण विधि	१०४
२९	सांवच्छरिक प्रतिक्रमण विधि	१०५
३०	वरसीतपना ऊषिस्सग्गनो पाठ	१०५
३१	पोसह लेवानो विधि	१०८
३२	पोसह पारवानो विधि	१११
३३	ओवीश तीर्थङ्करनुं स्तवन	११२
३४	श्री पार्श्वनाथनुं स्तवन	११३
३५	श्री शांति निन विनति	११५
३६	श्री वर्धमान निन स्तुति	११७
३७	श्री गौतमस्वामीनी सञ्जाय	११८
३८	श्री शांतिनाथनुं स्तवन	११९
३९	श्री पार्श्वनाथ स्तोत्र	१२०
४०	श्री पंच परमेशि सञ्जाय	१२१
४१	श्री सीमंधर निन स्तवन	१२३
४२	सामायिक जन्मीश दोषनी सञ्जाय	१२४

૪૩	આવકના એકવીશ ગુણની સજ્જાય	૧૨૬
૪૪	શિખામણની સજ્જાય	૧૨૭
૪૫	આવકની કરણીની સજ્જાય	૧૨૭
૪૬	શોભસતીની સજ્જાય	૧૩૦
૪૭	નવકારનો છંદ	૧૩૩
૪૮	મહાવીર નિન સ્તવન	૧૩૬
૪૯	મહાવીરાષ્ટક	૧૩૮
૫૦	મહાવીર સ્તવ પ્રભાતે કહેવાનું	૧૩૭
૫૧	હિતોપદેશ પચ્ચીશી	૧૪૧
૫૨	જ્ઞાનપચ્ચીશી	૧૪૩
૫૩	ખાલથંદ જત્રીશી	૧૪૬
૫૪	આદેશરની વિનતિ	૧૫૭
૫૫	સરસતીનો છંદ	૧૬૭
૫૬	શ્રીસંભવનાથનું સ્તવન	૧૬૮
૫૭	દ્યૌપદીની સજ્જાય	૧૭૦
૫૮	મેઘકુમારની સજ્જાય	૧૭૩
૫૯	અરણીક મુનિની સજ્જાય	૧૭૩
૬૦	રેવતીની સજ્જાય	૧૭૫
૬૧	પારસનાથનો છંદ	૧૭૬
૬૨	માંગલિક	૧૮૦
૬૩	શ્રી અનિત નિન સ્તવન	૧૮૨
૬૪	વંકચૂલની સજ્જાય	૧૮૭

९५	श्रीवीरा तीर्थंकरनुं स्तवन	१८५
९६	सुविधिनाथनुं स्तवन	१८६
९७	धर्मनाथनुं स्तवन	१८७
९८	अनितनाथनुं स्तवन	१८८
९९	छशाणालम्हनी सञ्जाय	१८९
१००	श्रीपारसनाथनुं स्तवन	१९३
१०१	नंजु स्वामीनी सञ्जाय	१९४
१०२	रान्निमतीनी सञ्जाय	१९६
१०३	मेघ मुनिनुं थोढावीयुं	१९६
१०४	अज्ञेतायथी कुमरनी सञ्जाय	१९७
१०५	श्रीमहावीर निनस्तवन	२०१
१०६	श्रीमहावीर निनस्तवन	२०२
१०७	शिजाभणनी सञ्जाय	२०३
१०८	परनारी परिहार सञ्जाय	२०४
१०९	कुमति सुमतिनी सञ्जाय	२०४
८०	ज्ञानपंथमीनुं स्तवन	२०६
८१	ज्ञानपंथमीनी सञ्जाय	२०७
८२	श्रीगौतमस्वामीनो रास	२०८
८३	नेमनाथनुं स्तवन	२१८
८४	नचतत्त्वनी थोपाछी	२१९

॥ श्रीबीतरागाय नमः श्रीगुडल्यो नमः ॥

॥ अथ ॥

श्रावडनुं पडिडमणुं, सामायिड, सळ्ळा
यादिड लजिये छैये.

.....

॥ तिहां प्रथम पंथ परमेष्टि
नमस्कार प्रारंभः ॥

ચોત્રીશ અતિશય અને બાર ગુણે કરી સહિત
એવા શ્રી અરિહંત પ્રભુને મહારો નમસ્કાર હો ॥૧॥
નેણે આઠ કર્મને ક્ષય કર્યાં છે એવા શ્રીસિધ્ધલ
ગવાનૂ તેને મહારો નમસ્કાર હો ॥૨॥

નમો અરિહંતાણં નમો સિધ્ધાણં ॥

છત્રીશ ગુણે કરી સહિત એવા શ્રીઆચાર્ય પ્રભુ
ને મહારો નમસ્કાર હો ॥૩॥ પચ્ચીશ ગુણે સંચુક્ત
શ્રીબિપાધ્યાયજીને મહારો નમસ્કાર હો ॥૪॥

નમો આચરિયાણં નમો બિવઝ્ઝાયાણં ॥

અઢી દ્વીપને વિષે ને કોઈ સાધુ સત્તાવીશ ગુ
ણે બિરાજમાનૂ છે, તે સર્વ સાધુ પ્રત્યે મહારો નમ
સ્કાર હો ॥૫॥

નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥

એ પૂર્વોક્તિ પંથ પરમેષ્ટિને ને ગુરુએ મને જોલ-
જાયા છે, તે ગુરુદેવને મહારી શ્રિફાલ વંદના હોને
ઠાઈતિ ૥ ૧ ૥

શ્રીગુરુદેવને શ્રિફાલ વંદણા ઠાઈતિ ૥ ૧ ૥

હવે એવા ગુરુને વંદના કરનાર કહે છે.

ઈચ્છું છું, હે સ્તમાશ્રમણ ! જોડલે સાધુજી ! તમ
ને વાંદવાને (નવણિન્નજે કે) મહારા શરીરની
શક્તિયે સહિત.

ઈચ્છામિ જમાસમણો વંદિષિં નવણિન્નજે
પાપના ને વ્યાપાર, તેને નિષેધીને હે પૂન્યજી ! હું
તમોને મસ્તકે કરી વાંદું છું ॥ ઠાઈતિ ૥ ૨ ૥

નિસીદિ આજે પૂન્યજી મથ્યજેણ વંદામિ ૥ ૨ ૥

હવે ગુરુ કહેવા છે ? તે કહે છે.

પાંથેન્દ્રિયના ત્રેવીશ વિષયને સંવરનાર

પંચિન્દ્રિય સંવરણો ૥

તથા નવ પ્રકારે જ્ઞાનચર્યની ગુપ્તિના ધરનાર -
જોડલે શીલની નવ વાડના પાલનાર,

તહુ નવવિહ જંલચેર ગુપ્તિધરો ૥

ચાર પ્રકારના ક્રોધારિક કષાયથી મુક્તિ આપે.

પંથ વિહ કસાય મુકો ॥

એ સર્વ એકઠા કરતાં અઢાર ગુણ થયા, તેણે
કરી યુક્ત છે.

ઈન્ન અઢારસ ગુણો હિં સંનુત્તો ॥૧૫

પ્રાણાતિપાતાદિક પંચામ્રવના ત્યાગ રૂપ પાંચ મ
હાવ્રતેં કરી યુક્ત છે,

પંથ મહાવ્ય નુત્તો ॥

પંથવિધ આચાર પાલવાને સમર્થ છે.

પંથ વિહાયાર પાલણ સમથ્યો ॥

પાંચ સમિતિયેં કરી સમિત છે, એટલે જીમયુક્ત
છે ત્રણ ગુણિયેં કરી ગુણ છે.

પંથ સમિત્યો તિગુત્તો ॥

એ છત્રીશ ગુણેં કરી સહિત મહારા ગુરૂ છે ॥૩૫॥

છત્રીસ ગુણો ગુરૂ મઝ ॥૨૫૭૮૯૧૦૧૧૧૨૧૩૧૪૧૫

તમારી ઈચ્છા પૂર્વક આદેશ આપો. હે ભગવન! પૂન્ય

ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ॥

ઈરિયાપધિક ને ચાલવાનો માર્ગ તેને વિશે થઈ

એવી ને ભવ વિરાધના રૂપ સપાપક્રિયા, તે થકી કું

પડિકકું ? એટલે નિવર્તું ? પાપ દાલું ? તેવારેં ગુરૂ

કહે કે, પડિકક મહ એટલે નિવર્તી પાપ દાલો. તેવારેં

શિષ્ય કહે, ઈછું. એટલે પ્રમાણ છે.

ઈરિયાવહિયં પડિઝ્ઝમામિ ાઈછં ા

હું પણ પડિઝ્ઝમિગિં એટલે પડિઝ્ઝમવાને નિવર્તવા
ને ઈછામિ એટલે ઈછું છું. ડૂડી પેરેં માર્ગે ચાલ
તાં ઈરિયા શોધતાં પણ ને ભરીને,

ઈછામિ પડિઝ્ઝમિગિં ઈરિયા વહિઆએ ા

વિરાધ્યા હોય, ગમણાગમણે એટલે ન્નતાં તથા આ
વતાં પ્રાણી, તે જેંદિયાદિક ભવને આંપવે કરીને

વિરાહણાએ ગમણાગમણે પાણઝ્ઝમણે ા

સર્વ જીવને આંપવે કરી, હરિત એટલે નીલી વ
નસ્પતિને આંપવે કરી, ઓસનું પાણી, ઊત્તિંગ એટ-
લે.ત્રેહ તે ઘરનું પાણી,

જિઅઝ્ઝમણે હરિઅઝ્ઝમણે ઓસા ઊત્તિંગ

પણગ એટલે પાથે વરણી નીલ ફૂલને (છાકેં)
પાણી, (મટ્ટી કેં) માટી, (મઝ્ઝડા કેં) કરોલીઆનાં
સંતાન એટલે ન્નલ,

પણગ હગ મટ્ટી મઝ્ઝડા સંતાણા ા

એ સર્વભવને સંક્રમણ એટલે પગેં કરી આંધ્યા
યડી ને મેં ભરીને વિરાધ્યા હોય, તે કહે છે.

સંકમણે ને મે ભવા વિરાહિઆ ા

એકેંદિય ભવને, જેંદિય ભવને, તે ઈંદિય ભવને,

ચૌરિંદિય જીવને,

એગિંદિયા જેઈદિયા તેઈદિયા ચગિરિંદિયા

પંચેંદિય જીવને, (અલિહયા કે) સામા આવ-
તા હુણ્યા હોય (વતિયા કે) ધૂલેં કરી ઢાંક્યા હોય,
(લેસિયા કે) ભૂમિ સાર્થેં ઘસ્યા હોય,

પંચિંદિયા અલિહયા વતિયા લેસિયા ા

માંદો માંદેં એકઠા કીધા હોય, તે જીવોની સાર્થેં સં-
ઘટ્ટો કીધો હોય, તે જીવોને પરિતાપ જીપન્નજો હોય

સંઘાઈયા સંઘટ્ટિયા પરિયાવિયા ા

તે જીવોને ગાઠી કિલામણા જીપન્નવી હોય, (જિદ્ધ-
વિયા કે) તે જીવોને ત્રાસ પમાડ્યો હોય, પોતાનાં
સ્થાનક થકી જીપાડીને જીને સ્થાનકેં

કિલામિયા જિદ્ધવિયા ઠાણાજો ઠાણં ા

સંક્રમાજ્યા હોય, તેના જીવિતજ્ય થકી (વવરોવિ-
યા કે) વિપરીત કીધા હોય, ચૂકાજ્યા હોય, ભૂદા
કીધા હોય, માર્યા હોય,

સંકામિયા જીવિયાજો વવરોવિયા ા

તે સંજંધિને દુષ્ટત એટલે પાપ લાભ્યું હોય, તે મ-
હાન પાપ મિથ્યા એટલે નિષ્ફલ હોને ા ઈતિ ાન્ના

તસ્સ મિછામિ દુક્કડં ા ઈતિ ઈરિ ાન્ના

હવે એ આલોચ્યા, પડિહ્મ્યા ને અતિચાર, તેનું
ગિતરીકરણ એટલે વલી વિશેષ શુધ્ધિ કરવાને અર્થે
કાગિસ્સગ્ગ કરવાને વાંછતો થકો તસ્સ ગિતરીનો
પાઠ કરે, તે કરે છે:-

એ આલોચતાં, પડિહ્મતાં પણ ને કાંઈ પાપ સ
હિત આત્મા રહ્યો હોય (તસ્સ કે) તેની ન વલી વિ
શેષ શુધ્ધિને અર્થે ને કાંઈ આગલ કરવું, તેને ગિ
તરીકરણ કહિયેં, તે આગલ તો હવે કાગિસ્સગ્ગ
કરવો છે તે કાગિસ્સગ્ગ તો (પાયછિત્ત કરણેણ કે)
વિશુધ્ધ પ્રાયશ્ચિત્ત કરવે કરીને હોય

તસ્સ ગિતરિ કરણેણં પાયછિત્ત કરણેણં ॥

તે પ્રાયશ્ચિત્ત કરણ પણ વિશોધિ કરણ એટલે
આત્માને વિશુધ્ધ નિર્મલતા કરવે કરીને હોય, તે વિ
શોધિ કરણ પણ વિશાલ્ય એટલે આત્માને નિઃ-
શાલ્ય કરવા થકી એટલે ભાયાદિદ્વ ત્રણય શાલ્ય રા
તવા થકી થાય ॥

વિસોહિ કરણેણં વિસત્તી કરણેણં ॥

હવે એ ગિતરિ કરણાદિક ચાર ફેતુયેં કરીને
શું કરવું? તે કરે છે. સંસારફેતુ ને જ્ઞાનાવરણી
યાદિક પાપ રૂપ કર્મો છે, તેને નિર્વાતન બિછેદન
કરવાને અર્થે,

પાવાણં કમ્માણં નિઘ્યાયણદ્વાએ ॥

ઠાળિં છું એક ઠામેં કરું છું, કાચવ્યાપાર ત્યાગરૂ-
પ કાળિસ્સગ્ગ પ્રત્યેં ઠાળિં છું ॥ ઈતિ ॥ પપા ॥

ઠામિ કરેમિ કાળિસ્સગ્ગં ॥ ઈતિ ॥ પપા ॥

હવે એક ઠામેં કાળિસ્સગ્ગ કરું, એ પદેં કરીને એ
વી પ્રતિજ્ઞા કરી કે, કાયાનો વ્યાપાર ન કરું તો હવે
જીને કાંઈ પણ શરીરનો વ્યાપાર કરવા થકી પ્રતિ-
જ્ઞાનો લંગ થાય, તે માટે કાળિસ્સગ્ગમાં નીચેં લ-
ખેલા આગાર મોકલા રાખ્યા છે, એ આગારેં ક-
રી કાળિસ્સગ્ગનો લંગ ન થાય, તે કહે છે :-

અન્યત્ર એટલે આગલ ને ઊચ્છ્વાસાદિક આ-
ગાર કહેશે, તે વર્તીને જીને સ્થાનકેં કાયાનો વ્યા-
પાર કરવાનો નિયમ કરું છું. (ઊસસિએણં કેવં)
એક ઊંથો શ્વાસ લેવે કરીને જીનું નીથો શ્વાસ
મૂકવે કરીને ॥

અન્નથ્ય ઊસસિએણં નીસસિએણં ॥

ત્રીનું ખાંસી, ઊઘરસ આવે થકે, થોથું છીંક
આવે થકે, પાંથસું જગત્સું આવે થકે, છડું ઓ-
ડકાર આવે થકે ॥

ખાસિએણં છીએણં નંભાઈએણં ઊડુએણં

સાતમું અધોદ્વારેં વાયુ નિકલવે કરીને, આઠમું
ત્રીસમું ફેર આવવે કરીને, નવમું પિત્તને પ્રકોપેં
મૂર્છા આવવે કરીને ॥

વાયનિસર્જણં ત્રીસમિચ્છે પિત્તમુચ્છાજ્ઞે ॥

દશમું સૂક્ષ્મ અંગનો સંચાર કરવે કરી, અગ્નિ
આરમું સૂક્ષ્મ ॥

સુદુમેહિં અંગસંચાલેહિં સુદુમેહિં ॥

સ્તેષ્મના સંચાર કરવે કરી, બારમું દૃષ્ટિનો સં
ચાર કરવે કરીને

જેષસંચાલેહિં સુદુમેહિં દિદ્ધિસંચાલેહિં ॥

એ પૂર્વે બાર આગાર કહ્યાં, તે આદેં દેઈને
આદિ શબ્દ થકી જીવન પણ આગારેં કરીને એ મ
હારો કાઠિસ્સજ્ઞ અલગ્ન સર્વથા અખંડિત ॥

એવ માર્ઘએહિં આગારેહિં અલગ્નો ॥

અવિરાધિત હોને. મહારો કાઠિસ્સજ્ઞ તે-
કયાં લગેં હોને ? તો કે,

અવિરાહિજો હુન્મ મે કાઠિસ્સજ્ઞો ॥

ન્યાંસુધી શ્રી અરિહંત લગવંતને નમસ્કાર કરી,

નવ અરિહંતાણં લગવંતાણં નમુક્કારેણં ॥

હું કાઠિસ્સજ્ઞ પારેં નહીં, ત્યાં લગેં એ મહારી
કાયાને એક સ્થાનકેં સ્થિરપણે, મૌનપણે,

ન પારેમિ તાવકાયં ડાણેણં મોણેણં ॥

એકાગ્ર ધ્યાનં કરીને મહારા આત્મા પ્રત્યે વો

સિરાવું છું ॥૬॥

ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ઈતિ ॥ ૬ ॥

હવે કાળિસ્સગ્ગમાં કહેવાના લોગસ્સનો પાઠ-
અર્થ સહિત લખીયેં છેયેં:-

સર્વ લોકમાંહેં કેવલ જ્ઞાનં કરી બિદ્યોતના કર
નાર, ચતુર્વિધ સંઘ રૂપ ને ધર્મતીર્થ, તેના કરનાર,
રાગદ્વેષના છંપનાર ॥

લોગસ્સ બિઝ્ઝોઅગરે, ધમ્મતિથ્યયરે બિણે ॥

કર્મ રૂપ શત્રુને હણનાર, એવા અરિહંતનું હું કી
ર્તન કરીશ, તેમાં ઋષલાદિક ઓવીશ તીર્થંકરો
ને કેવલી થયા છે, તેનું તો નામોચ્ચારણા પૂર્વક
કીર્તન કરીશ, અપિ શાળદ્યકી અન્ય તીર્થંકરો
નું પણ કીર્તન કરીશ ॥૧॥

અરિહંતે કિત્તઈસ્સં, ચબિવીસંપિ કેવલી ॥૨॥

શ્રીઋષલદેવ તથા શ્રીઅનિતનાથને હું વાંદું છું ॥

બિસલ્લ મનિયં ચ વંદે ॥

શ્રી સંતલવનાથને, શ્રીઅભિનંદનને, વલી શ્રી
સુમતિનાથને હું વાંદું છું. વલી

~~સંભવ મલિણંદણં થ સુમર્ઠ થા~~

શ્રી પદ્મપ્રભ સ્વામી પ્રત્યે, શ્રી સુપાર્શ્વનાથ પ્રત્યે,

~~પગિમપ્પહં સુપાસં~~ ૥

કર્મશત્રુને હંતનાર જોવા શ્રી ચંદ્રપ્રભ પ્રત્યે, હું

વાંડું છું ૥૧૥

~~નિણં થ ચંદ્રપ્પહં વંદે~~ ૥૨૥

શ્રી સુવિધિનાથ વલી જોમનું જીભું નામ પુષ્પ
દંત છે તે પ્રત્યે,

~~સુ વિહિં થ પુષ્પદંતં~~ ૥

શ્રી શીતલનાથને, શ્રેયાંસ પ્રભુને, શ્રીવાસુપૂ-
ન્ય સ્વામીને, વલી

~~સીચ્છલ સિલ્લંસ વાસુપુલ્લં થા~~

શ્રી વિમલનાથને, શ્રી અનંતનાથને, વલી કર્મ
શત્રુને હંપનાર

~~વિમલમણંતં થ નિણં~~ ૥

જોવા શ્રી ધર્મનાથને, શ્રી શાંતિનાથ પ્રત્યે હું
વાંડું છું ૥૩૥

~~ધમ્મં સંતિં થ વંદામિ~~ ૥૪૥

શ્રી કુંથુનાથને, શ્રી અરનાથને, વલી શ્રીમ
લ્લિનાથને

~~કુંથું અરં થ મલ્લિં~~ ૥

વાંદું છું. શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામીને, નમિ નિનને વલી

વંદે મુણિસુવ્યયં નમિનિણં થા

હું વાંદું છું, અરિષ્ટનેમિનાથ પ્રત્યે

વંદામિ રિઠ્ઠનેમિં

શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રત્યે, તથા શ્રી વર્ધમાન પ્રત્યે હું

વાંદું છું

પાસં તહ વર્ધમાણં થા

એ પ્રકારે મહારે ભવે ને નામ પૂર્વક અલિસુ

તા એટલે સંસ્તવ્યા તે ચોવીરો નિનવર કેહેવા

છે ? તો કે

એવ મએ અલિથુઆ

વિધુત એટલે ટાલ્યાં છે કર્મરૂપ રત્ન, અને ક

ર્મરૂપ મલ નેણેં એવા છે, વલી પ્રક્ષીણ એટલે અ

તિશયેં કરીને ક્ષય ક્રયાં છે, નરા અને મરણ ને

ણેં એવા

વિહુય રય મલા પદ્મીણ નરમરણા

પૂર્વોક્ત ચોવીરો તીર્થંકર સાંપ્રત કાલેં થયા,

અપિ શબ્દ થડી બીન્ન પણ તીર્થંકર લેવા.

ચબીવીસંપિ નિણવરા

તે તીર્થંકરો (મે કે) મહારા બપર પ્રસન્ન

થાઓ

તિથ્યચરા મે પસીયંતુ ાયા

કીર્તિત છે, વંદિત છે, પૂજિત છે, એટલે ઈન્દ્રાદિકો

યેં નેને કીર્ત્યા, વાંઘ્યા, લાવેં કરી પૂજ્યા છે

કિત્તિઅ વંદિઅ મહિઆ ા

એવા ને એ સુતીર્થ લોકને વિષે બિત્તમ સિ-

ધ્ય લગવંત તમેં મુઝને

ને એ લોગસ્સ બિત્તમા સિધ્યા ા

રોગ રહિત પણું તે ઋજ્ય આરોગ્યતા અને સિ-

ધ્યપણું તે લાવ આરોગ્યતા, તે તો જોધિલાલ

એટલે શ્રી નિનધર્મની પ્રાપ્તિનો લાલ થાય, તેવા-

રેં પમાય છે.

આરૂગ્ગ જોહિલાલં ા

તે શ્રી નિનધર્મની પ્રાપ્તિનો લાલ થવાને અ-

ર્થે રત્નત્રયને વિષે સ્થિરતા રૂપ બિત્તમ સમાધિ મુ-

ઝને આપો ાદા

સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ાદા

ચંદ્ર સમુદાય થડી અત્યંત નિર્મલ છે

ચંદેસુ નિમ્મલયરા ા

સૂર્ય સમુદાય થડી અધિક પ્રકાશના કરનારા છે

આઈએસુ અહિયં પયાસયરા ા

સ્વયંતુ રમણનામા સમુદની પેરેં ગુણેં કરી

ગંભીર છે.

સાગરવર ગંભીરાત્તા

એવા અષ્ટ કર્મ રહિત સિદ્ધ તમે મુઝને સિ-
ધિ પ્રત્યે આપો તાજા

સિધ્યા સિધ્ધિં મમ દિસંતુ ાઈતિ તાજા

હવે સામાયિક લેવાનો પાઠ, અર્થ સહિત લખે છે.
કેઈ છું હે ભગવંત ! સામાયિક પ્રત્યે સાવધ એટલે
પાપ સહિત ને મન, વચન અને કાયાના વ્યાપાર
કરેમિ ભંતે સામાઈયં સાવળ્લં ન્નેગં તા
તે પ્રત્યે પશ્ચાન્નું છું, તે ન્યાં સુધી સામાયિક
વ્રતના નિયમને હું પર્યુપાસું, સેવું, ત્યાં સુધી ક
રવા કરાવવા રૂપ

પશ્ચાન્નજામિ, નવ નિયમં પન્નુવાસામિ તા

જે પ્રકારનો ને સાવધ વ્યાપાર, તેને ત્રિવિધેન
કરી એટલે મને કરી, વચને કરી,
દુવિદેણં તિવિદેણં મણેણં વાચાએ તા
કાયાયે કરી, હું પોતે નહીં કરું, અનેરા પાસે
નહીં કરાવું.

કાએણં ન કરેમિ ન કારવેમિ તા

તે અતીત કાલ સંજંધિ ને સાવધ વ્યાપાર રૂપ

પાપ, તેને હે લગવંત ! હું પ્રતિક્રમું છું. આત્મા
સાજે નિંદું છું ॥

તસ્સ લંતે પડિહ્મામિ નિંદામિ ॥

ગુરૂની સાજે ગર્હું છું, તે પાપથી મહારા આત્મા
ને વોસિરાવું છું ॥ ૮ ॥

ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૮ ॥

અથ નમુચ્ચુણંનો પાઠા

નમસ્કાર કરું છું. આઠ કર્મ રહિત એવા સિ
ધ્ધ લગવંત પ્રત્યે.

નમસ્કાર કરું છું. સિધ્ધ લગવંત પ્રત્યે ॥

નમસ્કાર હો શ્રી અરિહંત લગવંત પ્રત્યે. અ
રિહંત કેવા છે ?

નમુચ્ચુણં અરિહંતાણં લગવંતાણાં ॥

ધર્મની આદિના કરનાર, ચતુર્વિધ સંઘર્ષ-
તીર્થના કરનાર, પોતાની મેલે જૂન્યા છે.

આર્ઘગરાણં તિથ્યયરાણં સયંસંજુધ્યાણં

પુરૂષ માંહે ઊત્તમ છે, પુરૂષ માંહે સિંહ સમાન છે,

પુરિ સુત્તમાણં પુરિસ સીહાણાં ॥

પુરૂષ માંહે પ્રધાન પુંડરીક કમલ સમાન છે.

પુરિસ વર પુંડરીઆણાં ॥

પુરુષ માંહેં પ્રધાન ગંધહસ્તી સમાન છે.

પુરિસવર ગંધહૃથીણાં

લોક માંહેં ઉત્તમ છે, લોકના નાથ છે, લોકને

હિતન કરનાર છે

લોયુત્તમાણં લોગનાહાણં લોગહિઆણં

લોક માંહેં પ્રદીપ સમાન છે, લોકને વિષે પ્રદ્યોતના કરનાર છે, એટલે મિથ્યાત્વરૂપ અંધકારના દાહનાર છે.

લોગપર્થવાણં લોગપબ્નેઅગરાણં

છકકાયના ભવને અત્યયના દેનાર છે, સમ્યક્ જ્ઞાનરૂપ ચક્ષુના દેનાર છે, રત્નત્રયરૂપ ને મોક્ષનો માર્ગ છે, તેના દાતાર છે,

અત્યયદયાણં ચેજ્જુદયાણં મજ્જદયાણં

કર્મભૂપથી બીડ પામનારા ભવને શરણના દાતાર છે, સંયમરૂપ ભવિત્યના દાતાર છે, સમ્યક્ત્વરૂપ જોધજીવના દાતાર છે,

સરણદયાણં ભવદયાણં જોહિદયાણં

આરિત્રરૂપ ધર્મના દાતાર છે, ધર્મ માર્ગના બીપદેશના કરનાર છે,

ધમ્મદયાણં ધમ્મદેસિયાણં

ધર્મના નાથ છે, આરિત્રરૂપ ધર્મના સારથિ છે,

ધમ્મનાયગાણં ધમ્મસારહીણં ॥

ધર્મને વિષે પ્રધાન થાતુરંત થકવર્તિ સમાન છે.

ધમ્મવર થાગિરંત થક્કવટ્ટીણં ॥

સમુદ્રમધ્યે નેમ દ્વીપ આધાર લૂત છે તેમ-

સંસાર મધ્યે સ્વામી આધાર લૂત છે, દુઃખિઆ
ભવને શરણ લૂત છે.

દીવોત્તાણં સરણગયપઠ્ઠાણં ॥

અપ્રતિહત એટલે આઘ્યા પછી પાછા ન ન્યય
અથવા કોઈથી હુણાય રોકાય નહીં એવા પ્રધાન
ન જ્ઞાન અને દર્શનના ધરનાર છે ॥

અપ્પડિહય વરનાણા દંસણ ધરાણં ॥

નિવર્ત્યું છે ને થકી છદ્મસ્થ પણું રાગાદિક અંત
રંગ વૈરીને પોતેં ભૂલ્યા છે જીન્નને રાગાદિક વૈરી
થકી ભંતાવવાને સમર્થ છે.

વિયટ્ટ છગિમાણં નિણાણં ન્નવયાણં ॥

પોતેં સંસાર સમુદ્ર થકી તર્યા છે જીન્નને સં
સાર સમુદ્ર થકી તારવાને સમર્થ છે, પોતેં તત્ત્વના
ન્નણ થયા છે જીન્નને સ્વસ્વરૂપનો જોધ કરના
ર છે.

તિન્નાણં તારયાણં બુધ્ધાણં બોહ્યાણં ॥

આઠકર્મ થકી પોતેં મૂકાણા છે, જીન્નને મૂકાવવા

સમર્થ છે, સર્વ વસ્તુને જ્ઞાને કરી નાણો છે, સર્વ વસ્તુ
ને દર્શને કરી દેખે છે.

મુક્તાણં મોક્ષગાણં સર્વબ્દ્ધાણં સર્વદરિસીણં

(શિવ કે.) ઊપદ્રવ રહિત અચલ છે (અરે કે.)
વ્યાધિ વેદનાથી રહિત છે. જ્ઞાનાદિક અનંત ચતુષ્પદ્યેક
રી યુક્ત છે, અક્ષય છે.

સિવમયલ મરથ મણંત મજ્જયા

(અવ્યાખ્યા કે.) ખાધા પીડા રહિત છે સંસાર
મમાં કરી અવતરવું નથી માટે અપુનરાવર્તિ એવી
સિધ્ધિ ગતિ છે.

મવ્યાખ્યા મપુણરાવત્તિ સિધ્ધિગર્ઠા

નામ નેનું એવા સ્થાનક પ્રત્યે (સંપ્રાપ્ત કે.) પામ્યા
તે અરિહંતને નમસ્કાર થાઓ. કેવા છે તે શ્રી અરિહંત
તોડે અંતરંગ રાગાદિક રિપુવર્ગને જીતનાર છે.

નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં નમો નિણાણં

જીત્યા છે ઈહલોકાદિક સાત લય નેણે એવા દેવા-
ધિદેવને મહારી ત્રિકાલ વંદના હોને ॥ ઈતિ ॥ બ્રહ્મા
નિય લયાણં દેવાધિદેવને ત્રિકાલ વંદના
૥ ઈતિ ॥ બ્રહ્મા

અથ સામાયિક પારવાનો પાઠા

સામાયિક વ્રતને વિષે સંયુક્ત હોય ॥

સામાઈજ વચ નુત્તો

ન્યાંસુધી જીવ સાવધ વ્યાપારના નિયમ સંયુક્ત હોય ॥

નવ મણે હોઈ નિયમ સંનુત્તો ॥

ત્યાં સુધી અશુભ કર્મને છેદે

છિન્નઈ અસુહં કમ્મ ॥

નેટલી વાર સામાયિક કરે, તેટલી વાર અશુભ કર્મને છેદે

સામાઈજ નત્તિજાવારા ॥ ૧ ॥

(૭૧ કે) વલી સામાયિક કરતી વખત,

સામાઈયંમિ ૭૧ કરે ॥

(નમ્હા કે) ને માટે સાધુ સમાન આવડ હોય,

સમણોઈવ સાવજો હવઈ નમ્હા ॥

એ કારણે ભણી ઘણા સામાયિક પ્રત્યે ને તત્ત્વના

ભણ હોય તે કરે.

એએણ કારણેણ, જહુસો સામાઈયં કુન્ન ॥ ૨ ॥

સામાયિક વિધે લીધું વિધે પારિણં,

સામાયિક વિધે લીધું વિધે પારિણં ॥

વિધિ કરતાં ને કાંઈ અવિધિ આશાતના

વિધિ કરતાં ને કાંઈ અવિધિ આશાતના

થઈ હોય, તે (દુષ્ટ કે) પાપ મિથ્યા એટલે નિ

પ્રલ થાને.

થઈ હોય તસ્સ મિછામિ દુક્કડં

સામાયિક વ્રતને વિષે દશ મનના દોષ, દશ વચન-
ના દોષ, અને બાર કાયાના દોષ.

દશ મનના દશ વચનના બાર કાયાના

એવં બ્રહ્મીશ દોષમાં ને કોઈ દોષ લાગ્યો હોય,

એ બ્રહ્મીશ દોષમાં ને કોઈ દોષ લાગ્યો હોય

તે પાપ નિપ્રલ થાને ાઈતિ સામાયિક પારવાનો પાછા

તસ્સ મિછામિ દુક્કડં ાઈતિ ાણા

અથ પડિક્કમણું સિજ્યતે

ઈછું છું. વાંછું છું. હે કમમાશ્રમણા તમોને વાંદું છું.

ચાપનિકા એટલે, મહારા શરીરની શક્તિયેં કરી સહિત

ઈછામિ બ્રહ્મીશમણો વંદિગિં નવણિન્નએ

પાપશૂબ વ્યાપારને નિષેધિને વાંદું છું. તમે (મેં કેને)

મુઝને (મિજિગ્ગહ કેને) મિત અવગ્રહ માંહેં પ્રવેશ કરવા

ની (અણુન્નણહ કેને) આજ્ઞા આપો

નિસીહિઆએ અણુન્નણહ મે મિજિગ્ગહં

એક ગુરિવંદન વિના બીજા વ્યાપારને નિષેધિને (અથ

સ્કાયં કેને) ગુરિનો અધઃપ્રદેશનો છેલ્લો લાળ તે પગ

ન્નણવા, એટલે ગુરિના પગ પ્રત્યે પોતાના (કાય કેને)

હાથ અને લલાટેં કરી રૂડીરીતે (સંકાસં કે૦) સ્પર્શે.

નિસિહિ અહો કાયં કાયસંકાસં ॥

પછી જે હાથ નેડી ગુરૂની સન્મુખ દૃષ્ટિ રાખી આવી રીતે કહે કે હે પૂન્ય ! તમારાં ચરણ સ્પર્શતાં ને કાંઈ મહારે જીવેં આપને (કિલામોં કે૦) કિલામના એટલે પી-ડા ઊપનવી હોય, તે (લે કે૦) તમોને (જમણિને કે૦) જમવા યોગ્ય છે (અપ્પકિલંતાણં કે૦) આપ અત્પ કિ-લામણાવાલા છો.

જમણિન્ને લે કિલામો અપ્પકિલંતાણં ॥

જહુ શુલેં કરીને એટલે ઘણા સમાધિ લાવેં કરી ને જોમ કુશલેં કરીને (લે કે૦) તમારો દિવસ, વ્યતિક્રાંત થયો એટલે રીત્યો ?

જહુ સુલેણ લે દિવસો વઠેકંતો ॥

(લે કે૦) તમારે (નત્તા કે૦) સંયમ યાત્રા (થ કે૦) વતી (નવણિઝં કે૦) ઈંદિય અને નોંઈંદિયના ઊપશમાદિડ પ્રકારેં કરી નિરાજાધ શરીર (લે કે૦) તમારે છે. હું જમાવું છું.

નત્તા લે નવણિઝં થ લે જામેમિ ॥

હે ક્ષમાશ્રમણ ! તમોને દિવસ સંજંધિ વ્યતિક્રમ એટલે અવશ્ય કરણીય વિરાધના રૂપ મહારો અપરાધ તે પ્રત્યેં ॥ ઈતિ વાંદણા ખાર આવર્ત રૂપ સંપૂર્ણ ॥ ૧૧ ॥

જમાસમણો દેવસિયં વઠ્ઠમંઠતિજાજા

અથ આવસિઆએનો પાઠ અર્થસહિત.

અવશ્ય કરણીને વિષે ને અતિથાર લાગા હોય, તે
થકી હું નિવર્તું છું. ક્ષમાશ્રમણ સંજંધીની

આવસિઆએ પઠિહ્મમામિ જમાસમણાણં

દિવસને વિષે થઈ એવી ને આશાતના તે કેઈ આશા
તના તો કે તેત્રીશ આશાતના માંદેલી અનેરી કોઈ પ-
ણ આશાતનાયેં કરીને તથા વલી

દેવસિઆએ આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ

ને કાંઈ દૂડું આલંબન લેઈ મિથ્યાલાવવર્તાયો
હોય મન સંજંધિ ને દુષ્ટત એટલે પાપ વચન સંજંધી
ને દુષ્ટત એટલે પાપ

નંકિંચિ મિદ્ધાએ મણદુહ્કડાએ વયદુહ્કડાએ

કાયા સંજંધિ અચલાયેં ને દુષ્ટત થયું હોય, કોયે
કરી, માનેં કરી, માયાયેં કરી,

કાયદુહ્કડાએ કોહાએ માણાએ માયાએ

જોલેં કરી, સર્વ ત્રણે કાલને વિષે ને અવિનયા
દિડ થયો હોય, સર્વથા મિથ્યા બિપચાર રૂપ આશાત
નાયેં કરીને

લોલાએ સબ્બકાલિઆએ સબ્બમિદ્ધોવચારા

એણે

સર્વ ધર્મ ને આઠ પ્રવચન માતારૂપ તેની કરણીને
અતિક્રમવા રૂપ આશાતનાથેં કરીને એ પૂર્વેક્ત પ્ર-
કારની સર્વ આશાતનાથેં કરીને

સવ્વધમ્માઈકકમણાએ આસાયણાએ

ને મહારે ભવેં અતિયાર દોષ કચ્ચો હોય, તે અતિ
ચાર પ્રત્યેં હે ક્ષમાશ્રમણ ! હે સાધુ !

ને મે અઈચ્ચારો કચ્ચો તસ્સ જમાસમણો

હું પડિક્કમું છું, આત્માની સાજેં નિંદું છું, ગુરૂ સાજેં ગુંદું છું

પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ

તે અપરાધ રૂપ પાપેં કરી સહિત એવા આત્માને હું વો
સિરાવું છું ॥ ઈતિ આવસિઆએનો અર્થ સંપૂર્ણ ॥૧૨॥

અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ઈતિ સમાપ્ત ॥૧૨॥

અથ પડિક્કમણું ઠાવવાનો પાઠા

અવશ્ય કરણી કરવા યોગ્ય તેનો તમારી ઈચ્છા હો
ય તો આદેશ આપો. હે લગવનૂ પૂન્ય ! તો

આવસહિ ઈચ્છાકારેણ સંદિસહુ લગવનૂ

હું દિવસ સંજંધિ પડિક્કમણું ઠાળું દિવસ સંજંધિ ॥

દેવસિ પડિક્કમણું ઠાએમિ દેવસિ

જ્ઞાનાચારને વિષે, સમ્યક્ત્વ દર્શનને વિષે, દેશવિરતિ
ચારિત્રને વિષે, તપાચારને વિષે, વીર્યાચારને વિષે,

જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર તપ વીરિયા

ને અતિથાર લાગો હોય, તેની ચિંતવનાને અર્થે ક
રું છું. હું કાચોત્સર્ગ પ્રત્યે ૫ ઈતિ પડિક્કમણું ઠાવવાના
પાઠનો અર્થ સંપૂર્ણ ૫૧૩ ૫

અતિથાર ચિંતવનાર્થે કરેમિ કાઠિસ્સગ્ગા ૫
ઈતિ ૧૩

અથ ઈચ્છામિ ઠામિનો પાઠ ૫

ઈચ્છું છું હું એક ઠામું કાઠિસ્સગ્ગ કરવાને ને મહા
રે ભવે ૫

ઈચ્છામિ ઠામિ કાઠિસ્સગ્ગં ને મે ૫

દિવસ સંજંધિઓ અતિથાર દોષ કીધો હોય તે અ-
તિથાર અનેક પ્રકારના છે, તે કહે છે. કાયા સંજંધિ

દેવસિઓ અઈઆરો કરો કાઈઓ ૫

વચન સંજંધિ મન સંજંધિ ત્યાં ઊત્સૂત્ર જોલવા થ-
કી ઊન્માર્ગ સ્થાપ્યો હોય, તેના યોગેં કરી,

વાઈઓ માણસિઓ ઊસ્સૂતો ઊમ્મગો ૫

અકલ્પનીય પણું આચર્યું વલી તેના યોગેં કરી નહીં
કરવા યોગ્ય કાર્ય કર્યું એ કાચ અને વચન સંજંધિ અ-
તિથાર કહ્યા, હવે મન સંજંધિ અતિથાર કહે છે - મન
ને વિષે (દુન્નઓ કે) દુધ્યાન કરવે કરી તે દુધ્યાનના
યોગેં કરી દુષ્ટ અશુભ કાર્યનું ચિંતવણું ૫

અકપ્પો અકરણિન્ને દુન્નમ્મો દુચ્ચિંત્તિમ્મો

તે માટે તે અનાથાર કહિયે. તે અનાથાર માટેનું ઈછવા વાંછવા યોગ્ય નહીં તે ઈછવા વાંછવા યોગ્ય નહીં માટેનું શ્રાવકને કરવા યોગ્ય નહીં, બિચિત્ર નહીં એ મન સંબંધિ અતિથાર કહ્યો.

અણાચારો અણિછિયવ્વો અસાવગપાવગો

હવે એ સર્વ અતિથાર શાને વિષે લગાડ્યો હોય તે કહે છે. જ્ઞાનને વિષે, તથા દર્શન તે સમકિતને વિષે ચારિત્રાચારિત્ર તે દેશવિરતિ ચારિત્રને વિષે.

નાણે તહદંસણે ચરિત્તાચરિત્તે

શ્રુત સિધ્ધાંતને વિષે, સમ્યક્ત્વ રૂપ સામાયિકને વિષે, શંકા પ્રમુખેં કરી ત્રણ ગુણિને અણપાલવે કરી,

સુએ સામાઈએ તિન્હં ગુત્તીણં

ચાર કષાયને કરવે કરીને પાંચ અણુવ્રત માંહેથી

ચેગિન્હં કસાયાણં પંચન્હં મણુવ્વયાણં

ત્રણ ગુણવ્રત માંહેથી, ચાર શિક્ષા વ્રત માંહેથી,

તિન્હં ગુણવ્વયાણં ચેગિન્હં સિજ્જાવ્વયાણં

એ બાર પ્રકારના વ્રત રૂપ શ્રાવકનો ને ધર્મ, તેને વિષે

બારસ્સ વિહસ્સ સાવગ ધમ્મસ્સા

ને કાંઈ દેશચક્રી ખંડના કીધી હોય, ને કાંઈ સર્વ ચક્રી લંગ કરી વિરાધ્યું હોય, તેનું દુષ્ટત ને પાપ, તે

મહાર્ષિ પાપ, મિથ્યા ધ્યાનનો ા ઈતિ ઈછામિ હામિના
પાઠનો અર્થ ાવજા

નં જંડિઅં નં વિરાહિઅં તસ્સ મિછામિ દુ
ક્કડં ા ઈતિ ાવજા

સાંઝના પડિહમણામાં તપનો
ડાણિસ્સગ્ગ પ્રારંભઃ

જ્ઞાનને વિષે, સમક્ષિત દર્શનને વિષે,

નાણંમિ દંસણંમિઅા

આરિત્રને વિષે, તપને વિષે તથા વીર્યને વિષે,

અરણંમિ તવંમિ તહય વીરિયંમિા

એ પાંચને વિષે ને આશ્વરણ એટલે વ્યાપાર, તેને
(આયારો કે) આશ્વર કહિયેં અથવા એ જ્ઞાનાદિક પાં
ચનું ને આશ્વરણ, તેને આશ્વર કહિયેં.

આયરણં આયારો ા

એ પ્રકારેં એ પ્રત્યક્ષ પાંચ પ્રકારનો આશ્વર, શ્રીતી
ર્થકરેં કહ્યો છે ાવજા

ઈઅ એસો પંથ હા ભણિઅો ાવજા

તિહાં પ્રથમ જ્ઞાનના આઠ આશ્વર કહે છે. એક કા
લ વેલાયેં ભણવું, જીનું જ્ઞાનીનો વિનય કરવો, ત્રી
નું જ્ઞાની તથા જ્ઞાનને વિષે અંતરંગ પ્રેમ કરવો, તે-

ને બહુમાન કહિયેં ॥

ડાલે વિણએ બહુમાણે ॥

શોધું સૂત્રોના તપ વિશેષ ઊપધાન યોગનું વહેવું ત
થા પાંચમું વિદ્યાગુરૂને ઓલવવો નહીં, વિસારવો નહીં

ઊવહાણે તહય નિન્હવણે ॥

છઠું સૂત્ર અક્ષર શુદ્ધ લણવો તેને વ્યંનન કહિયે
સાતમો અર્થ શુદ્ધ લણવો, આઠમો (તદુલએ કે)
સૂત્ર અને અર્થ એ બેહુ શુદ્ધ લણવાં ॥

વંતણ અથ્થ તદુલએ ॥

એ આઠ પ્રકારે જ્ઞાનાધાર ન્હાવો. તે નેમ કહ્યો છે
તેમન કરવો, એથી વિપરીત કરીયેં તો અતિધાર લાગે

અહુવિહો નાણ માયારો ॥ ૧૧ ॥

હવે દર્શનના આઠ આધાર કહે છે. એક શ્રી નિન
વચનમાં શંકા ન કરવી, બીજી અન્ય દર્શનની ટાંછા
ન કરવી, અન્ય દર્શનનીમાં લગારેક ક્ષમાદિક ગુણ દે-
ખી તેનો અભિલાષ ન કરવો.

નિસ્સંકિઅ નિક્કંજિયા ॥

ત્રીજી ક્રિયા અનુષ્ઠાનાદિક ધર્મના ફલમાં સંદેહ
ન રાખવો તથા સાધુ સાધવીના મલ મલિન શરીર,
વસ્ત્ર દેખી દુગંધા ન કરવી. શોધું મિથ્યા દષ્ટિનાં-
ક્રિયા, કૃષ્ટ, કરામત દેખી તેના ઊપર વ્યામોહ ન થાવું

તે અમૂઢ દષ્ટિ પુરૂષનું લક્ષણ નાણું ॥

નિવિતિગિઘ્ઘા અમૂઢ દિઢિઅ ॥

પાંચમું સમકેત ધારી ગુણવંતના અલ્પગુણની-
પણ અધ્યા પૂર્વક પ્રશંસા કરવી. તે ઊપજૂંહક આચાર
નાણો. છઠું શ્રીનિન ધર્મ થકી પડતા પ્રાણીને-
સહાય આપી ધર્મમાં ધિર કરવો, તે ધિરીકરણ પુ-
રૂષનું લક્ષણ નાણું.

ઊવજૂહ ધિરી કરણો ॥

સાતમું સાધર્મિની ભક્તિ કરવી, તે વાત્સલ્ય પુરૂષ-
નું લક્ષણ. આઠમું ને રીતે અન્ય દર્શની લોક પણ શ્રી
નિનશાસનની અનુમોદના કરે, મિથ્યાત્વ મૂકે એવાં
કાર્ય કરવાં ને થકી શ્રીનિન ધર્મ દીપે, તે પ્રભાવના લક્ષણ.

વચ્છલ પ્પભાવણો અઠ્ઠાઠા ॥

હવે ચારિત્રાચાર કહે છે. (પ્રણીધાન કે) સ્થિર યો-
ગ સંયમ વ્યાપાર એટલે મન, વચન, કાયાના યોગ
ચારિત્ર પાલવાને વિષે યુક્ત હોય.

પણિહાણ નેગનુત્તો ॥

તે પાંચ સમિતિ અને ત્રણ ગુત્તિ તેણેં કરી

પંચહિં સમર્ઠહિં તિહિં ગુત્તીહિં ॥

એ ચારિત્રાચાર ને છે, તે આઠ પ્રકારનો નાણો ॥

એસ ચરિત્તાયારો ॥ અઠ્ઠવિહો હોઈ નાયબો ॥

હુવે તપાચાર કહે છે - બાર પ્રકારના તપને વિષે અ
પિશાબને નિશ્ચય છે -

બારસવિહંભિવિ તપે ॥

તે છલેદ અત્યંતર અને છલેદ બાહ્ય સહિત છે.
વલી કુશલ એટલે તીર્થકરે બિપદિષ્ટ્યું છે એવું છે ॥

સમ્પ્રિતર બાહિરે કુસલ દિઢે ॥

તે તપ કહેવું છે તો કેગલાનિ એટલે કુગંછા લાવ
રહિત છે તથા અશનાદિક આઠવિકાર્યે કરી રહિત
છે, માત્ર કર્મકાયને નિમિત્તેન કરવું છે પણ હું તપ ક
રું તો મહારી પેટભરાઈ થાતે, તે વાસ્તે નહીં.

અગિલાઈ અણાળવી ॥

. એ રીતે બણવો તે તપાચારને અને એથી વિપરી
ત કરે તો તે તપાચારના અતિચાર લાગે ॥ ૫ ॥

નાયવ્યો સો તવાયારો ॥ ૫ ॥

હુવે તપાચારના બાર લેદમાંથી પ્રથમ બાહ્ય તપના
છલેદ કહે છે. એક અશનાદિક ચાર આહારનો
ત્યાગ કરવો તેને અનશન તપ કહિયે, તે બે પ્રકારે
છે. એક નવકારસીથી માંડીને છમ્માસી પર્યંત તપ
કરવું તે ઈત્તર કહીયે. બીજું બવળવ પર્યંત અન-
શન કરવું. બીજે બીનોદરીકા તપ. તે વસ્ત્ર પાત્ર ઓ
છાં કરવાં તથા ભૂખ કરતાં પાંચ સાત કોલિઆ ઓ

છા નમવા તથા કષાયની ન્યૂનતા કરવી.

અણસણ મૂળોચરિયા

ત્રીને સ્વ્યાદિક ચાર પ્રકારના અભિગ્રહ કરીને વ્રતી
એટલે આશ્લવિકાનો સંક્ષેપ કરવો, તેને વ્રતિ સંક્ષેપ ત
પ કહિયેં. ચોથો વિગ્યાદિક રસનો ત્યાગ કરવો તથા
લીલોતરી પ્રમુખનો નિયમ કરવો, નીચી કરવી, તેને
રસ ત્યાગ તપ કહિયેં.

વત્તિ સંજેવણું રસચ્યાઓ

પાંચમું તપ કાળિસ્ત્રગ્ગ કરવો, વીરાસન, પદ્માસન
તથા ગિહટાદિક આસન કરવાં, ટાઢ તાપની આતા-
પના લેવી, લોથ કરવો, ઊઘાડે પગેં આતવું, ભૂમિ
ઊપર શયન કરવું, ઈત્યાદિક પ્રકારેં કરી શરીરને ક
ષ્ટ દેવું, તેને કાય કલેષ તપ કહીયેં. છઠ્ઠું વિષય કષાય
ને ઊદીરવા નહીં, ઊદય આગ્યા તેને નિઃશ્વ કરવા, અ
શુભ યોગનું નિવારવું, શુભયોગમાં પ્રવર્તવું, સ્ત્રી,
પશુ, નપુંસક રહિત સ્થાનક સેવવું, ફૂકડીની પેરેં
હાથ પગ પ્રમુખ સંવરી રાખવા, તેને સંલીનતા તપ
કહીયેં. એ છ પ્રકારેં (જન્મે તવો હોઈ કે) જાણ
તપ છે ૧૧૬૫

કાયકલેસો સંલીણ યાયજન્મે તવો હોઈ ૬

હવે અન્યંતર તપના છ લેદ કે છે એક દોષ સ્ત્રો

થકે ગુરૂપાસેંથી જ્ઞાતોચણા લીયે, બીન્ને જ્ઞાનાદિક
નો વિનય કરે. તથા ગુરૂવાદિકનો વિનય કરે. ત્રીન્ને
જાલ, વૃદ્ધ, તપસ્વી, ગ્લાનની વ્યાવશ્ય એટલે શુ-
શ્રૂષા કરે, (તહેવ કે) તેમજ. થોથો વાંચના, પૃછ-
ના, પરાવર્તનાદિક પાંચ પ્રકારનો સ્વાધ્યાય કરે ॥

પાયછિત્તં વિણજો, વેયાવશ્યં તહેવ સઝાજો

પાંચમો આર્ત અને રોદધ્યાન નિવારવો અને ધર્મ
તથા શુદ્ધ ધ્યાનનું ધ્યાવવું, તેને ધ્યાન તપ કહીયે.
છઠું કર્મક્ષય નિમિત્તે કાયોત્સર્ગ કરવો, તેને કાગિ
સ્સગ્ગ તપ કહીયે. (અપિ કે) નિશ્ચે, એ અત્યંતર
તપ છ પ્રકારે છે ॥ ૭ ॥

નણં ઊસ્સગ્ગોવિય, અપ્પિંતરજો તવો હોઈ

હવે વીર્યાચાર કહે છે. અનિગૂહિત એટલે અણ
ઢાંકેલા છે અણ ગોપવેલા છે, અર્થાત્ પ્રગટ છે મ-
ન, વચન અને કાયાનાં બલવીર્ય નેનાં.

અણિગૂહિજ્ઞ જાલવીરિજ્ઞો ॥

(ને કે) ને (પરિક્કમર્થ કે) પરાક્રમ કરે છે, બિ-
દ્યમ કરે છે, (બહુત કે) યથોક્ત નેમ શ્રીતીર્થંકર દેવે
કહ્યો છે તેમ (મણિત્તો કે) બિપયુક્ત સાવધાન થકો.

પરિક્કમર્થ ને બહુત માણિત્તો ॥

(નુંબઈ કે) તે ધર્મકાર્યને વિષે નેડે, લાગે, પ્રવર્તે,

(નહાથામં કે૦) યથાશક્તિ પ્રમાણે પીતાના બસને-
અનુસારે તેને (નાયબી કે૦) નળાવો વીર્યાધાર પ્રત્યે
એટલે સંવર કુરણીમાં યથાશક્તિયે પરાક્રમ ફોરવે,
તે મનાદિક ત્રણ લેદે વીર્યાધાર નળાવો પાટા

નુંનૃઠ્ઠઅ નહાથામં, નાયબો વીરિઆ યારો
પાટા ઈતિ તપના કાગિસ્સગ્ગ સંપૂર્ણા

અથ જારવ્રતના અતિથાર અર્થસહિત
પ્રારંભિયે છેયેં

શ્રીજ્ઞાનને વિષે ને કાંઈ અતિથાર લાગ્યા હોય.

શ્રીજ્ઞાનને વિષે ને અતિથાર લાગ્યા હોય
તે આલોખિં છું. ને વચ્ચન હીણા લાગ્યો હોય પાપા.

અક્ષર લાગતાં વચ્ચમાં મેલી દીધો હાંથ પાશા

તે આલોખિં. નં વાઈધ્યં વચ્ચા મેલિઅં

હીન અક્ષર લાગ્યો હોય પાડા અધિકો અક્ષર
લાગ્યો હોય પાજા પદ હીન એટલે લાગતાં પદ મે
લી દીધું હોય પાપા

હીણાજ્જરં અચ્ચાજ્જરં પયહીણં

વિનય હીન, તે સુતાં, બિદતાં, લાંબે પર્ગે બેસતાં
લાગ્યો હોય પાડા યોગ હીન લાગ્યો હોય પાજા શ
બ્દ હીન લાગ્યો હોય પાટા

વિનયહીણં ન્નેગહીણં ઘોસહીણં

ગુરુએ અક્ષર રૂઝે દીધો તેને ફેરવી નાખ્યો હો

યા તાલા ગુરુ દત્ત અક્ષરને ભૂંડી રીતે ઈછ્યું હોય

પાપના અકાલે

સુહૃદિન્નં દુહૃ પડિછિયં અકાલે

સિધ્ધાંત લણ્યો હોય પાપના અને કાલ વેલાયે

સિધ્ધાંત ન લણ્યો હોય પાપના

કરુણો સજ્જારુણો કાલે ન કરુણો સજ્જારુણો

અ સજ્જારુણે, સજ્જારુણ ધ્યાન કર્યો હોય પાપના

સજ્જારુણ કરવાની વેલાયે સજ્જારુણ ધ્યાન ન કર્યો

હોય પાપના

અસજ્જારુણે સજ્જારુણં સજ્જારુણે ન સજ્જારુણં

એમ ને કોઈ જ્ઞાન લણવાના યૌદ્ધ અતિથારને વિષે

ને કોઈ જ્ઞાનના થઈદ અતિથારને વિષે

દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય.

દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય

જ્ઞાનની આશાતના ત્વણતી વખતે કરી હોય, તે

પાપ મિથ્યા હોને નિઃશ્વ હોને પાપના

તસ્સ મિછામિ દુઃકડંતાણા

હવે નિનવથન બેપર નિસ્સંક પણે રહેવું એવું ને

શ્રી સમ્યક્ત્વ દર્શન રૂપ રત્ન તેને વિષે ને

દર્શન શ્રી સમકેત રત્નને વિષે ને

અતિયાર લાગો હોય, તે આલોજિં છું.

અતિયાર લાગો હોય, તે આલોજિં

શ્રી ભિન તીર્થંકરના વચન સત્ય કરી ઠીક સદૃશ્યાં

ન હોય ૥૧૥

શ્રી ભિન વચન સમાં સદૃશ્યાં ન હોય

તેમના વચનજી પર પ્રતીત એટલે આસ્તા આણી ન

હોય ૥૨૥ તીર્થંકરના વચનજી પર રચિ આણી ન હોય ૥૩૥

પ્રતિત્યાં ન હોય, રોચાવ્યાં ન હોય

પરદર્શની ને યોગી, સંન્યાસી, પ્રમુજ તેની આઝાં-

ક્ષા વાંછના પ્રમુજ ડીધી હોય ૥૪૥

પરદર્શનીની આઝાંક્ષા ડીધી હોય

તપ પ્રમુજ ધર્મ કરણીનાં ને ફલ, તે પ્રત્યે સંદેહ

આણ્યો હોય, ને આ ધર્મ કરણી કરું છું, તેનું ફલ થ

શે હિંચા નહિં થાય ૥૫૥

ફલ પ્રત્યે સંદેહ આણ્યો હોય

યોગી, સંન્યાસી, પ્રમુજ પરદર્શનીનો મહિમા દેખી

વખાણ્યા હોય ૥૬૥

પર પાઝંડીની પ્રશંસા ડીધી હોય

પરદર્શનીનો સંસ્તવ કયો હોય ૥૭૥ પરદર્શની

સાર્થે રાત્રિ દિવસ પરિચય ગોષ્ઠિ કરી હોય ॥૮૧॥

પરપાખંડિનો સંસ્તવ, પરિચય કીધો હોય ॥

એ રીતે સમકેત રૂપ રત્નને વિષે ને કાંઈ મલીન લા
વ કસ્યો હોય. એ આઠ પ્રકાર માંહેલો ને કોઈ

ને કાંઈ સમકિત રત્નને વિષે આઠ પ્રકારે

ન્નણતાં, અન્નણતાં, દિવસ સંજંધી

ન્નણતાં, અન્નણતાં દિવસ સંજંધી

દોષ લગાડ્યો હોય, તે મહારિં પાપ નિષ્ફલ થાઓ ॥૮૨॥

દોષ લગાડ્યો હોય તસ્સ મિછામિ દુકકડં ॥૮૩॥

હવે બાર વ્રતના શાઠ અતિયાર આલોવે છે, તિહાં પ્ર
થમ મહોદા પ્રાણીના પ્રાણનો અતિપાત એટલે ઘાત ક
રવો, તેથી નિવર્ત્યો છું. તે વ્રત માંહે

પહેલું સ્થૂલ પ્રાણાતિપાત વિરમણ વ્રતને વિષે
ને અતિયાર લાગ્યા હોય, તેને આલોગં છું ॥

ને અતિયાર લાગ્યા હોય, તે આલોગિં ॥

પ્રથમ રીશ વર્ષે ક્રોધેં કરી કોઈ જીવે બિપરે આકરો

ઘાવ ઘાલ્યો હોય, એટલે ઘણો માર્યો હોય ॥૮૪॥

રીશવર્ષે ગાઢો ઘાવ ઘાલ્યો હોય ॥

ઢોર પ્રમુજને આકરા બંધને બાંધ્યા હોય ॥૮૫॥

પ્રમુજના નાક, કાન, કંઝલાદિક અવયવનો

ગાઢે જંઘનેં જાંઘ્યા હોય અવયવનો
 છેદ કીધો હોય ાઝા ગાંડલ પળે દોર ગાડાં, જિંદ,
 પ્રમુજ જીપરેં અત્યંત તાર લસ્યો હોય ાઝા
 છેદ કીધો હોય અતિતાર લસ્યો હોય
 દોર પ્રમુજને ચારો, પાણી, દાણો પ્રમુજ દેવાનો વિ
 છેદ એટલે અંતરાય કીધો હોય ાપા

લાત પાણીનો વિછેદ કીધો હોય,
 એ પ્રથમ વ્રતના પાંચ અતિયાર માંહેલો ને કોઈ દિ
 વસ સંજંધિ દોષ એટલે પાપ લાગ્યું હોય,
 ને કાંઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય,
 તે મહાઈં દુષ્ટત એટલે પાપ મિથ્યા થાને ાઝા
 તસ્સ મિછામિ દુઝ્ઝંડ ાઝા

જીને વ્રતેં મહોદડું નૂહું જોલવા થકી નિવસ્યો છું તેને વિષે
 જીનું સ્થૂલ મૃષાવાદ વિરમણવ્રતને વિષે
 ને અતિયાર દોષ લાગ્યો હોય તે આલોજિં છું.
 ને અતિયાર દોષ લાગો હોય, તે આલોજિં છું.
 સહસાહારેં કોઈના જીપર અછતું જોટું આલ દીધું હોય
 સહસાહારેં કોઈ પ્રત્યેં ફૂડાં આલ દીધાં હોય,
 કોઈ મિત્રાદિકની છાની ગુહ્ય વાર્તા પ્રગટ કીધી હોય ર
 રહસ્ય છાની વાત પ્રગટ કીધી હોય ા

સ્ત્રીના મર્મની ચાત, લોક આગલ પ્રકાશી દેખાડી હોય

સ્ત્રીનાં મર્મ પ્રકાશ્યાં હોય

કોઈને નલમાં નાખવાને અર્થે બૂઝો ઊપદેશ દીધો હોય

**કોઈને અપાય પાડવા લણી મૃષા ઊપદેશ
દીધો હોય**

જોડા લેજ લગ્યા હોય, જોડી સાક્ષી પૂરી હોય

ફૂડા લેજ લગ્યા હોય, ફૂડી સાજ પૂરી હોય

એ જીન વ્રતના પાંચ અતિથાર માંહેલો ને કોઈ દિ
વસ સંજંધિ અતિથાર દોષ લાગ્યો હોય, તે પાપ નિઃ
ફલ થાને

ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષનાજા

ત્રીને વ્રતે મહોટકું અદત્તાદાન એટલે ચોરી કરવા થ
ડી નિવસ્યો છું, તે વ્રતને વિષે ને અતિથાર લાગા તે
આલોભિં છું

**ત્રીનું સ્થૂલ અદત્તાદાન વિરમણ વ્રતને વિ
ષે ને અતિથાર લાગા**

ચોરીની વસ્તુ નળીને લીધી હોય

**ચોરાઈ વસ્તુ લીધી હોય, ચોરને સહાય દી
ધું હોય,**

રાન્ય વિરધ્ધ કાંઈ આચર્યું હોય, દાણચોરી કી-
ધી હોય તાડા

રાન્ય વિરધ્ધ કીધું હોય

જોરાં તોલ, ત્રાજવાં તથા પાચલી, ગળ પ્રમુજ મા
પ જોરાં કીધાં હોય, લેવાના નૂદાં અને દેવાનાં નૂ
દાં કીધાં હોય તાજા

ફૂડાં તોલાં, ફૂડાં માપ કીધાં હોય,

સારી વસ્તુમાં માઠી વસ્તુનો લેલ, સંલેલ કરી વેચી
હોય, અથવા સારી નણસ દેખાડીને પછી ખરાજ
નણસ આપી હોય તાપા

વસ્તુમાં લેલ સંલેલ કીધા હોય

એ રીતે ત્રીન વ્રતના પાંચ અતિઆરમાં ને કોઈ દિવસ
સંજંધિ દોષ લાગ્યો હોય, તે પાપ નિઃશૂલ થાને ॥
ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગ્યો હોય તજા

થોથે વ્રતે પોતાની સ્ત્રી ને પંચની સાજેં પરણી છે,
તેની સાથેં લોગ લોગવવાનો સંતોષ રાખ્યો છે, અને
પરદારા ને પરસ્ત્રી તેની સાથેં ગમન કરવાનો
ચોધું સ્થૂલ સદારા સંતોષ પરદારાગમન
ત્યાગ કીધો છે, એવા ચોથા વ્રતને વિષે ને અતિ-
આર દોષ લાગો હોય, તે આલોળ છું ॥

વિરમણ વ્રતને વિષે ને અતિથાર લાગ્યા

જીનની રાખેલી વેશ્યા સાર્થે મૈથુન સેવા કીધી
હોય તે પ્રથમ અતિથાર પાવા

ઈત્તર થોડા કાલની રાખીસૂં ગમન કીધાં હોય

વિધવા કુમારિકા તથા દાસીની સાર્થે મૈથુન સે
વા કીધી હોય પારા

અપર ગ્રહીતનાં ગમન કીધાં હોય,

અન્ય સ્ત્રીઓ સાર્થે આલિંગન, અંજનાદિક કરવા
થકી ત્રીને અતિથાર થાય પાડા પોતા વિના અન્ય
ચકીલાદિકના દીકરા દીકરીના વિવાહ નેડ્યા હોય ન

**અનંગ ક્રીડા કીધી હોય, પીયારા વિવાહ
નેડ્યા હોય,**

કામલોગ, તીવ્ર અભિલાષે સેવ્યા હોય,

કામલોગ તીવ્ર અભિલાષે સેવ્યા હોય

અનેકા પાસે કામલોગ સેવરાવ્યાં હોય કોઈ સેવતો
હોય તેને અનુમોદન આપ્યું હોય પાપ

સેવરાવ્યા હોય, સેવતાં પ્રત્યે અનુમોદા હોય

એ રીતે થોડા વ્રતને વિષે ને કોઈ દિવસ સંજંધિ
દોષ લાગ્યો હોય તે પાપ નિષ્ફલ થાને.

ને કાંઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય તસ્સ

પાંચમા પરિગ્રહ પરિમાણ વ્રતને વિષે પોતાની ઈ
છછા પ્રમાણે ધનાદિક નવવિધ પરિગ્રહનું પ્રમાણ કહે
લ છે, તે વ્રતને

પાંચમું ઈછાપરિગ્રહ પરિમાણ વ્રતને
વિષે ને અતિથાર લાગ્યા હોય, તે આલોળિં છું.

વિષે ને અતિથાર લાગ્યા હોય તે આલોળિં
ધન તે નાણાનું, તથા ચોવીશ નતના ધાન્યનું પ
રિમાણ અતિક્રમ્યું ૥૧૥ ઢાંકેલી તથા બિઘાડી લૂ
મિકાનું પરિમાણ અતિક્રમ્યું ૥૨૥ રૂપા તથા સો
નાનું પરિમાણ અતિક્રમ્યું ૥૩૥

ધન ધાન્યનું જિત્તવશ્યુનું રૂપા સોનાનું
દાસ, દાસી, ગાય, ભેંસ, ઘોડા પ્રમુખ દ્વિપદ ચતુ
ષ્પદનું પરિમાણ અતિક્રમ્યું ૥૪૥ ઘર વજરી, થાલી,
વાટકા પ્રમુખનું પરિમાણ,

દુપદ ચિત્તિપદનું કુવિધાતુનું પરિમાણ
અતિક્રમ્યું હોય ૥૫૥ એ પાંચના પરિમાણ થ
કી બિપશંત વધારો થાય તેને રાજે, તેવારે તે અતિ-
ક્રમ્યો કહેવાય, એ રીતે પાંચમા પરિગ્રહ પરિમાણ
વ્રતને વિષે ને કોઈ દિવસ સંજંધી

અતિક્રમ્યું હોય, ને કોઈ દિવસ સંજંધી
અતિથાર દોષ લાગ્યો હોય, તે મહાર્ પાપ નિષ્કલ હો
એ ૥૬૥

દોષ લાગો હોય, તસ્સ મિછામિ દુકકંડં ાજા

છઠ્ઠું વ્રતેં દિશિની મર્યાદાનું પ્રમાણ કરેલું છે, તે વ્રતને વિષે ને

છઠ્ઠું દિશિ પરિમાણ વ્રતને વિષે ને

અતિથાર લાગા હોય, તે આલોઈં છું. ઊંચી તે પર્વતા દિકની લૂમિાણા નીચી તે લૂચરાદિકની લૂમિ ાશા

અતિથાર લાગા હોય, તે આલોઈં, ઊંચી, નીચી,
તી ઈં તે થાર દિશિ, અને વિદિશિની લૂમિાણા

એ રીતેં દશદિશિનું ને પ્રમાણ કરેલું છે, તેને અતિ-
ક્રમ્યું હોય,

તીઈં દશો દિશિનું પરિમાણ, અતિક્રમ્યું હોય

ઓથું ચારે દિશિનું ને પરિમાણ રાજેલું છે, તેમાંથી
એક દિશિ વધારી હોય, અને એક દિશિ ઘટાડી હોય ાજા

એક દિશિ વધારી હોય, એક દિશિ ઘટાડી હોય

પાંચમો માર્ગના સંદેહથી એટલે ને ને મર્યાદા રાજેલી
છે, તે મર્યાદા ઓલંધીને સંદેહથી આઘો ચાલ્યો હોય ાપા

પંચને સંદેહથી આઘો ચાલ્યો હોય

એ રીતેં છઠ્ઠા વ્રતના પાંચ અતિથારને વિષે દિવસ
સંજંધી ને અતિથાર દોષ લાગો હોય, તે પાપ નિષ્ક-

લ થાને ાટા

ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય ત

સાતમા વ્રતે ઊપલોગ પરિલોગના પરિમાણનું પ
સ્થિજ્ઞાણ કર્યું છે, તિહાં ને એકવાર લોગવવામાં
આવે એવા ને ફૂલ ફૂલાદિક, તેને લોગ કહિયે.
અને સ્ત્રી તથા ઘરેણાં પ્રમુજ ને વારંવાર લોગવ
વામાં આવે, તેને પરિલોગ કહિયે એવા લોગોપ-
લોગ વ્રતને

સાતમું ઊપલોગ પરિલોગ પરિમાણ વ્રતને

વિષે ને અતિથાર લાગા હોય, તે આલોળું છું.

વિષે ને અતિથાર લાગા હોય, તે આલોળી

એક ગુરુ મુજે પસ્થિજ્ઞાણ કર્યું છે, તે ઊપરાંત
સચિત્ત વસ્તુનો

પસ્થિજ્ઞાણ ઊપરાંત સચિત્તનો

આહાર કીધો હોય તારા જીને સચિત્ત વસ્તુસા
થેં પ્રતિજંધ તે ગોલ તથા જનૂર, તિલાદિકેં મિશ્રિ
ત તેને અચિત્ત વસ્તુ ન્હાણીને

આહાર કીધો હોય, સચિત્ત પડિજઘનો

આહારી હોય તારા જીને અપકવ તે બાબરા
પ્રમુજનો લોટ અણથાલ્યો હોય તેનો ફુલેરાદિક
કરી ખાધો હોય તારા ચોથો હુપકવ તે ચોલા પ્રમુજ

કાંઈક કાચાં કાંઈક પાકાં તેનો

આહાર કીધો હોય, અપકક દુપકકનો

આહાર કીધો હોય તાજા પાંચમું તુછોષધિ તે ને
વસ્તુ થોડી જાઘામાં આવે અને ઘણી નાજી દેવી
પડે એવી શેલડી પ્રમુજ તુછોષધિનાં લક્ષણ કી
ધાં હોય તાજા

**આહાર કીધો હોય, તુછોષધિનાં લક્ષણ
કીધાં હોય તા**

એ રીતે સાતમા વ્રતના પાંચ અતિથાર માંહેલો દિ
વસ સંજંધિ ને દોષ લાગો હોય, તે પાપ નિષ્ફલ થાને તાજ
ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય તગાજા

હવે પંદર કર્મદાન કહે છે. ને થકી કર્મનો આ
દાન એટલે ગ્રહણ કરીયે, તેને કર્મદાન કહિયે, તે
આવડને ન્ણવા યોગ્ય છે.

પન્નરે કર્મદાન આવડને ન્ણવાં.

પણ તેને સમાધિરવાં નહીં, તે પંદર જોલ કહે છે. તિ
હાં પ્રથમ અંગાર કર્મ, તે લીલાલાદિક કરવા નહીં તાજા

પણ સમાધિરવાં નહીં, ઈંગાલકમ્મે,

જીનું વનકર્મ, તે વન કપાવવાં નહીં તારા ત્રીનું સ
કટકર્મ, તે ગાણાં ગાડલીના સાટાં કરી વેચવાં વેચાવ-

વાં નહીં ૥ ૭ ૥ થોથું લાડીકર્મ તે ઘોડા, બલદ પ્રમુખ
રાણી તેનું લાડું કરી આજીવિકા કરવી નહીં ૥ ૮ ૥

વણકર્મ સકટ સાડિકર્મ લાડીકર્મ

પાંચમું કોટિક કર્મ, તે વાવ્ય, ફૂવા, તલાવ, ખાણ
પ્રમુખ ખણાવવી નહીં પથ્થર કોડવા નહીં ૥ ૯ ૥ છઠું
દંતકુવાણિન્ય તે દાંત તથા કપકડાનો વ્યાપાર કરવો
નહીં ૥ ૧૦ ૥ સાતમું લાજ કુવાણિન્ય તે લાક્ષાદિકનો
વ્યાપાર કરવો નહીં ૥ ૧૧ ૥

કોડીકર્મ દંતવાણિન્ય લજ્જવાણિન્ય

આઠમું રસ કુવાણિન્ય, તે દત્ત, તેલ, મધુ, માખ
ણ, પ્રમુખ રસનો વ્યાપાર કરવો નહીં ૥ ૧૨ ૥ નવમું -
વિષ કુવાણિન્ય તે અક્રિણ, વછનાગ, સોમલ તાલપુ
ટાદિક ઝેરી વસ્તુનો વ્યાપાર કરવો નહીં ૥ ૧૩ ૥ દશ
મું કેશ કુવાણિન્ય તે મનુષ્ય અને પશુ પ્રમુખનો -
વ્યાપાર કરવો નહીં ૥ ૧૪ ૥

રસવાણિન્ય વિસવાણિન્ય કેસવાણિન્ય ૥

(એવં કે) એમ (જુ કે) નિશ્ચે અગીઆરમું ચંદ્ર
પીલન કર્મ, તે અરહટ, ચિરજા, ચીંચોડા, રેંટીઆ, ઘં
ટી પ્રમુખ લાલ અર્થે વેચવાં નહીં ૥ ૧૫ ૥ બારમું નિ
લંછન કર્મ, તે લાલાર્થે મનુષ્ય તથા પશુને સમા
રવા સમરાવવા નહીં ૥ ૧૬ ૥

એવં જુનંત પિલ્લણુકમ્મં નિલ્લંછણુકમ્મં ॥

તેરમું સ્વદાનકર્મ તે વગણ તથા વનને દવ દેવું નહીં, એટલે અગ્નિયેં કરી સલગાવવું નહીં ॥૧૩॥ ચૌદમું શર, ફૂલા, વાપી તથા તલાવાદિકના પાણી શોષવાં નહીં, શરડાવવાં નહીં ॥૧૪॥

દ્વનું દેવું સરદહુ તલાય સોસંથ ॥

પંદરમું અસતી પોષણ કર્મ, તે ફૂતરાં, ફૂડડાં, જિલ્લાડાં, પોપટ, પ્રમુજ હિંસક જીવો તથા દુરાચારી, દાસ, દાસીઓનું પોષણ કરવું નહીં ॥૧૫॥

અસતી જનનાં ભરણ, પોષણ કીધાં હોય

એ રીતેં એ પંદરે કર્માદાનને વિષે દિવસ સંજંધી ને કોઈ અતિથાર દોષ લગાડ્યા હોય, તે પાપ નિષ્ફલ થાને ॥ ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય તગા ॥

આઠમે વ્રતેં અનર્થ એટલે ને થકી સ્વાર્થ વિના આત્મા દંડાય તેને અનર્થ દંડ કહીયેં. તે અનર્થ દંડરૂપ પાપકર્મ કરવું નહીં એવી રીતના વ્રતનું પશ્ચાન્નજાણુ ગુરુમુખેં કસ્યું છે. એ વ્રતને

આઠમું અનર્થદંડ વિરમણ વ્રતને

વિષે ને અતિથાર લાગા હોય, તે આલોડિં છું. વિષે ને અતિથાર લાગા હોય તે આલોડિં છું.

કામલોગના ચાલા કચ્ચા હોય તાપા લાંડલવાયા-
ની પેરે ગાલ, મુજ ચપેટાં વગાડ્યાં હોય તારા

કંદર્પની કયા કીધી હોય, લાંડ ચેષ્ટા કીધી હોય

મુજરી તે વાપાલપણે પીયારી તાત, મર્મ, મોસો,
જોલ્યો હોય તાડા ઊજલ, મુસલ, ઘંટી પ્રમુજ અધિ-
કરણના સંયોગ નેડી મૂક્યા હોય તાન્ના

**મુજરી વચન જોલ્યાં હોય, અધિકરણ નેડી
મૂક્યાં હોય તા**

ખાવા પીવાની વસ્તુ તે લોગ વસ્તુ અને વસ્ત્ર, પાત્ર
પ્રમુજ તે પરિલોગ વસ્તુને જપ કરતાં અધિક કરી રા-
ખ્યાં હોય તાચા

ઊવલોગ પરિલોગ અધિક વધાર્યાં હોય

એ રીતે એ આઠમા અનર્થ દંડ વિરમણ વ્રતને વિ-
ષે ને દિવસ સંજંધિ અતિચાર દોષ લાગો હોય તે પા-
પ નિષ્કૂલ થાને તાજા

ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય તગાજા

નવમું સામાયિક નામેં વ્રત, તે નિત્ય પ્રત્યેં સ. અધિક
કરવું એવો નિયમ લીધેલો છે, તેને વિષે ને અતિચાર
નવમું શ્રીસામાયિક વ્રતને વિષે ને અતિચાર
દોષ લાગ્યા હોય તે જાલોળિં છું.

દોષ લાગા હોય તે આતોજિંચું.

એક મનોયોગ, બીજો વચન યોગ, ત્રીજો કાય યોગ, એ ત્રણ યોગને સામાયિક માંહેં વિપરીત પણો પ્રવર્ત્યા હોય એ ત્રણ યોગના ત્રણ અતિથાર થયા તાડા

મન, વચન, કાયાના નેગ, પાડુવે ધ્યાને પ્રવર્ત્યા હોયા

ચોથો સામાયિકમાં સમતા ન કીધી હોય, સામાયિકને વખતે કર્યું નેઈયે તે વખતે ન કર્યું હોય અને કર્યું તો યદ્વા તદ્વા કર્યું અથવા બિતાવતથી આદરવિના સ્વે છાયાં ક્રિયા કરે તે અનવસ્થા દોષ રૂપ થોથો અતિથાર.

સામાયિક માંહે સમતા ન કીધી હોય,

સામાયિકની વેસા થયા વિના અણ પૂરું પાસ્યું હોય, સામાયિક કરતાં બિતાવતથી કોઈ સૂત્રું લણતાં મૂકી દીધું હોય, વીસાસ્યું હોય, તે પાંચમો સ્મૃતિવિદીન અતિથાર નણવો.

અણપૂરું પાસ્યું હોય, પારતાં વીસાસ્યું હોય

એ રીતે સામાયિકનામા નવમા વ્રતને વિષે ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગ્યો હોય તે પાપ નિષ્ફલ થાને તાજ ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય ત

સ્સ મિછાનાશા

દશમા દેશાવકાશિક વ્રતેં નિત્ય પ્રત્યેં દિશિનો સં
ક્ષેપ કરે છે, તે વ્રતને વિષે ને અતિથાર લાગા હો
ય, તે આલોખિં છું.

દસમું દેસાવગાસિક વ્રતને વિષે ને અગા
નેટલી ભૂમિકા મોકલી રાખી છે, તેથી બિપરાંતની
ભૂમિથી કોઈ વસ્તુ અણાવી હોય તાપા

નીમિ ભૂમિકા જાહેરથી વસ્તુ અણાવી હોય
તથા ત્યાં કોઈ વસ્તુ મોકલાવી હોય તાશાશબ્દ,
ખુંજારો ખમુજ કર્યો હોય તાડા હાથ, પગ, આઘો
પાછો કરી રૂપ દેખાડવું તાજા

તથા મોકલાવી હોય, શબ્દ કરી રૂપ દેખાડી
પુદ્ગલ પ્રક્ષેપ એટલે કાંકરી નાખી પોતાનું છતા
પણું નણાવ્યું હોય તાપા

પુદ્ગલ નાખી આપણ પુંછતું નણાવ્યું હોય,
એ રીતેં દશમા વ્રતને વિષે ને કોઈ દિવસ સંજંધિ-
દોષ લાગ્યો હોય, તે પાપ નિષ્ફલ થાને તાકડા

ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય તગા૧૩

અગીઆરમા પોષધ વ્રતને વિષે ને અતિથાર લાગા
તે આલોખિં છું

અગીઆરમું પોષધ વ્રતને વિષે ને અગા લાગા

સુવાનો સંથારો તેને પ્રતિ લેજ્યા, ન્નેયા વિના સુવે
અથવા નુજે તો નેમ તેમ જીપયોગ વિના નેઈને સુવે ૫
**સઝા સંથારો અપ્રતિલેજ્યો હોય દુઃપ્રતિ
લેજ્યો હોય.**

તેમન અણપૂંને સૂવે અને પૂંને તો ભૂંડી રીતે જી-
પયોગ વિના પૂંને ૧૨૧૧ તથા જીચ્યાર એટલે વડી-
નીતિ, લઘુનીતિ, પરઠવવાની

**અ પ્રમાણ્યો હોય, દુઃપ્રમાણ્યો હોય, જી-
ચ્યાર પાસવણ**

ભૂમિડા, તે નેઈ ન હોય, અને નેઈ હોય તો રૂ-
ડી રીતે ન નેઈ હોય ૧૩૩૧

ભૂમિડા અપ્રતિલેજી હોય દુઃપ્રતિલેજી હોય

અણપૂંને પરઠ્યું હોય, અને પૂંને તો નેમ તેમ
પૂંલ પરઠવી દીધું હોય ૧૪૪૧ પોસહ કચ્છા પછી જે
ઠાં જેઠાં સૂત્ર વિશ્લેષ વાત

**અપ્રમાણ્ય હોય દુઃપ્રમાણ્ય હોય પોસહ માં
હેં વાત**

વિકથા કીધી હોય, નિરા, આલસ, પ્રમાદેં કરી પોસહ
ના દિવસ સંબંધિ કાલનું નિર્ગમન કચ્છું હોય ૧૫૫૧

વિકથા નિરા પ્રમાદેં કરી કાલ નિર્ગમ્યો હોય
એ રીતે અગીઆરમા પોષધ વ્રતને વિષે ને કોઈ દિ-

વસ સંજંધિ દોષ લાગ્યો હોય તે પાપ નિષ્ફલ થાને જ
ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગ્યો હોય તજ

જારમું અતિથિ સંવિભાગ વ્રત, તે સાધુ ચારિત્રિયા
ને વહોરાવીને ગૃહસ્થે નમવું, તે વહોરાવતાં ને દોષ
લગાડ્યો હોય, તે વ્રતના પાંચ અતિથાર આલોજી છું.

જારમું અતિથિસંવિભાગ વ્રતને વિષે ને અ.

શુધ્ધમાન આહાર ને રોટલી, ઘાન્ય, પાણી પ્રમુખ
તેને વિસ્મૃતે કરી સચિત્ત વસ્તુ ઊપર મૂકી દીધી હોય

સૂનતી વસ્તુ સચિત્ત ઊપર મૂકી હોય,

તથા સૂન ॥ વસ્તુને સચિત્ત વસ્તુયે કરી ઢાંકી મૂ
કી હોય ॥ રા સાધુને વોહોરાવવાનો વખત અતિ-
ક્રમાવીને પછી નિમંત્રણા કીધી હોય ॥ ૩૭ ॥

સચિત્તે કરી ઢાંકી હોય, કાલ અતિક્રમ્યો હોય,

પોતાની વસ્તુ હોય તે સાધુયે માંગી છતાં, એવું ક
હે કે સ્વામી ! એતો પારકી વસ્તુ છે મહારી નથી ॥ ૩૮ ॥

આપણી વસ્તુ પીઆરી કીધી હોય,

હું ઘાનેસરી છું માટે ઘાન આપું છું, જીને કોણ મ
હારી સ્પર્ધા કરે ! એમ ચિંતવી મત્સર સહિત સાધુને
લાત, પાણી આપ્યાં હોય ॥ ૩૯ ॥ લાણે બેશીને

મછર સહિત ઘાન દીધું હોય, લાણે બેઠાં

સાધુ, સાધવીને વોહોરાવી નમું, એમ ચિંતવણા કરવી એવી ચિંતવણા કસ્યા વિના વ્રતધારી નમ્ને તો તેને દોષ લાગે.

સાધુ, સાધવીની ચિંતવણા ન કીધી હોય
કોઈ પણ ન્તનાં વ્રત, પશ્ચિજ્જાણ કસ્યાં હોય તેને પારતી વેલાર્યે ત્રણ નવકાર તથા નમુશ્ચુણંનો પાઠ લણીને પારવાં, તે પાઠ લણ્યા ગણ્યા વિના નવકાર નમોશ્ચુણં લણ્યા ગણ્યા વિના વ્રત પશ્ચિજ્જાણ પાસ્યું હોય તો દોષ લાગે.

વ્રત પશ્ચિજ્જાણ પાસ્યું હોય,
એ રીતે જારમા વ્રતને વિષે ને કોઈ દિવસ સંજંધી અતિથાર લાગા હોય, તે પાપ નિષ્ફલ થાને તાજપા ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય તજપ.

અંત સમય અથવા રાત્રિ સમય સાગારી અનશ ન કરવાં, તે વારે કોઈ ન્તની વાંછા કરવી નહીં, અને ને વાંછા કરે, તો અતિથાર લાગે એ સંલેષણાના પાંચ અતિથાર લાગા હોય તે આલોગિં છું.

સંલેષણા વ્રતના પાંચ અતિથાર લાગાના
ફરી આલોકમાં સુજી થાગિં, એવી વાંછા કીધી હોય તાજા પરલોકે દેવેન્દ્ર થાગિં, એવી વાંછા કીધી હોય તારા

ઈહલોગાસંસપ્પજોગે પરલોગાસંસ- પ્પજોગે

અણસણમાં ઘણા લોકની પૂર્ન સહાર દેખીને
પોતે સુખીઓ લણી જીવવાની વાંછા કીધી હોય તા
અણશણ કરીને ક્ષુધાદિ પરિસહે પીડ્યો થકો મન
માં વિચારે ને હવે પીડા સહન થતી નથી માટે વ
હેલું મરણ થાય તો સારું? એવા વિકલ્પ જીઠે તે
થોથો અતિથાર

જીવિઆસંસપ્પજોગે મરણાસંસપ્પજોગે

અનશનનો ફલ ફૂડા કામ લોગની પ્રાપ્તિ ઈછે એ
વી વાંછા કરે, તે પાંચમો અતિથાર. (એ રીતે સંલે
ષણના પાંચ અતિથાર માંહેલો ને કોઈ દિવસ,

કામલોગની વાંછા કીધી હોય ને કોઈ દિવસ

સંજંધિ દોષ લગાડ્યો હોય, તે પાપ નિષ્ફલ થાને

સંજંધિ દોષ લાગો હોય તસ્સગાપદા

અઢાર પ્રકારનાં પાપ સ્થાનક સેવવાં બંધ કલ્યાં છે,
તેમાં ને અતિથાર લાગા હોય, તે આલોજિં છું

અઢારે પાપસ્થાનક લાગાં હોય, તે આલોજિં

પ્રથમ પ્રાણાતિપાત, તે જીવહિંસા, જીનું નૂહું જો
લવું, તે પાપસ્થાનક.

પહેલું પ્રાણાતિપાત ૥૧૥ બીનું મૃષાવાદ ૥૨૥

ત્રીનું ચોરી કરવી, તે પાપસ્થાનક, ચોથું પરસ્ત્રી
ગમન કરવું, તે મૈથુન પાપ સ્થાનક, પાંચમું પરિગ્રહ
ઊપર મૂઢછા તે પાપનું સ્થાનક,

ત્રીનું અદત્તાદાન ૥૩૥ ચોથું મૈથુન ૥૪૥
પાંચમું પરિગ્રહ ૥૫૥

છઠું ક્રોધનું પાપસ્થાનક, સાતમું અહંકારનું પા
પસ્થાનક, આઠમું કપટ કરવું તે પાપસ્થાનક, નવમું
લોભ સંજ્ઞા તે પાપસ્થાનક,

છઠું ક્રોધ ૥૬૥ માન ૥૭૥ માયા ૥૮૥
લોભ ૥૯૥

દશમું પ્રેમ પાપસ્થાનક, અગીઆરમું રીશ કરવી
તે પાપસ્થાનક, બારમું કલ્હજી કરવો કરાવવો તે ક-
લહ પાપસ્થાનક, તેરમું પરને બૂહું આલ દેવું, તે અ-
ભ્યાષ્યાન પાપસ્થાનક,

રાગ ૥૧૦૥ દ્વેષ ૥૧૧૥ કલહ ૥૧૨૥ અભ્યા
ષ્યાન ૥૧૩૥

ચૌદમું પારકી ચાડી કરવી, તે પાપસ્થાનક, પંદરમું
પારકા અપવાદ બોલવા તે પાપસ્થાનક, શોલમું સુ
ખપામી શાતા માનવી દુઃખ પામી અશાતા માનવી
તે રતિ અરતિ નામા પાપસ્થાનક.

પૈશૂન્ય ાવજા પરપરિવાદ ાવજા રતિ
અરતિ ાવજા

સત્તરમું કપટની કેલવણી કરીને અંદરથી જોટું-
જોલવું, અને બાહિરથી આગલાને મીઠાશ ણિપન્નવવી,
તે માયામૃષા પાપસ્થાનક, અઢારમું જીવને મિથ્યા-
ત્વના યોગે શંકાદિક શલ્ય રહે, તે પાપસ્થાનક.

માયા મોસો ાવજા મિથ્યા દરસણ શલ્યા

એ અઢારે પાપસ્થાનકને પોતે સેવ્યાં હોય અ-
નેરા પાસે સેવરાજ્યાં હોય,

એ અઢારે પાપસ્થાનક સેવ્યાં હોય, સેવ
રાજ્યાં હોય,

કોઈ સેવતો હોય, તેના ટૂંકાં વખાણ કથ્યાં હોય, એ
રીતે અઢારે પાપસ્થાનકમાં દિવસ સંજંધિ ને કોઈ
સેવતાં પ્રત્યે અનુભોધા હોય ને કોઈ દિવસ
દોષ લાગ્યો હોય, તે પાપ નિષ્ફલ હોને ાવજા

સંજંધિ દોષ લાગો તસ્સ મિછામિ દુઃ ાવજા

એ પૂર્વોક્ત બારે વ્રત તેને હું અતિક્રમ્યો હોયિં એ
વ્રતોથી વ્યતિક્રમ્યો હોયિં, અતિથાર લગાડ્યા હોય,
અનાથાર લગાડ્યા હોય,

અતિક્રમ, વ્યતિક્રમ, અતિથાર, અનાથાર

પાંચ મૂલગુણમાં તથા દશ ઉત્તર ગુણમાં નેકો
ઈ દિવસ

મૂલગુણ ઉત્તરગુણને વિષે નેકોઈ દિવસ

સંજંધિ દોષ લાગ્યો હોય, તે મહાદેવ પાપ, મિથ્યા
એટલે નિષ્ફલ હોને ॥૧૮॥

સંજંધિ દોષ લાગો હોય તસ્સ મિછાના ૧૮

ઈછું છું કું આતોવવાને ને મેં દિવસ સંજંધિ

ઈછું આતોએમિ ને મે દેવસિઓ

અતિચાર દોષ કીધો હોય, તે અતિચાર દોષ અ-
નેક પ્રકારના છે, તે કહે છે. કાચાયેં કરી, વચ્ચેં કરી,
મને કરી અથવા મનયોગેં કરી

**અઈઆરો કરો કાઈઓ વાઈઓ માણ
સિઓ**

ઉત્સૂચ જોલવા થકી, ઉન્માર્ગ સ્થાપવાના યોગેં કરી,
ઈત્યાદિ ઈછામિ ઠામિનો પાઠ સંપૂર્ણ થાવત્
આવડના ધર્મની ને જંડના કીધી હોય,

ઉસ્સુત્તો ઉમ્મગ્ગો ઈત્યાદિયાવત્ નં જંડિયં

ને કાંઈ વિરાધના કીધી હોય, તે મહાદેવ દુષ્ટ અ-
ટલે પાપ, મિથ્યા એટલે નિષ્ફલ હોને ॥૧૯॥

નં વિરાહિઅં તસ્સ મિછામિ દુક્કડં ૧૯

સર્વે પણ દિવસ સંજંધિ અતિયાર તે દુશ્ચિંતિત
ને પરદેપાદિક દુષ્ટ કાર્ય તેને ચિંતવવા થકી થયો.

સવ્યસ્સવિ દિવસિઅસ્સ દુશ્ચિંતિઅસ્સ

વલી દુર્લાષિત તે અનિષ્ટ દુષ્ટાદિક ભાષા જોલવા
થકી થઓ તથા દુશ્ચેષિત તે કાયાની દુષ્ટ ચેષ્ટા શૂપ પ્ર
વૃત્તિ થકી થયું તેને નિવારવાને અર્થે સૂત્ર લણુંહું.

દુપ્પાસિઅસ્સ દુશ્ચિદ્ધિઅસ્સ સૂત્રલણેભિ

ખીન્ને કોઈ સૂત્ર લણે તે સાંલણું તે હે પૂન્ય સૂત્ર
લણવાનો મુન્ને આદેશ આપો ॥૧૭॥ ઈતિ આવક
ના અતિયારનો અર્થ સંપૂર્ણ ॥

સૂત્ર સાંલલેભિ સૂત્રનો આદેસ ॥ ઈતિ

અતિયાર સંપૂર્ણમાણ

અથ વંદિત્તા સૂત્ર પ્રારંભઃ ॥

ઈછ્છા સહિત સર્વ વસ્તુના નણ તીર્થંકરને તથા
સિધ્ધને તથા ધર્માચાર્યને અ શબ્દ થકી ઊપાધ્યા
યને તથા સર્વ સાધુ એ પાંચ પદ ને છે તેમને (વં-
દિત્તુ કે) વંદીને નમસ્કાર કરીને

ઈછ્છં ॥ વંદિત્તુ સવ્વ સિધ્ધે, ધમ્માચરિએ

અ સવ્વ સાહુ અ ॥

ઈછ્છું છું. વાંછું છું. પડિક્કમવાને ઐટલે નિવર્તવા

ને શ્રાવક ધર્મને વિષે ને અતિથાર લાગ્યો હોય તે થ
ડી નિવર્તવાને ઈછું છું ॥૧૧॥

**ઈછામિ પડિક્કમિઊં, સાવગધમ્મા ઈ-
આરસ્સા ॥૧૧॥**

ને મુળને વ્રત છે, તેને વિષે અતિથાર હુઓ હો
ય, તથા (નાણે કે) જ્ઞાનને વિષે (તહ કે) તથા-
(દંસણે કે) દર્શનને વિષે (ચરિત્તે કે) દેશચરિતિ આ
રિત્તને વિષે ચ શબ્દ થકી તપાચારને વિષે

**ને મે વયાઈઆરો, નાણે તહ દંસણે ચ-
રિત્તે આ ॥**

સૂક્ષ્મ તે ન્હાના દોષ, બાહ્ય તે મહોટા દોષ, લાગા
હોય (તં કે) તે અતિથાર પ્રત્યે આત્મ સાજે હું નિંદું
છું. (ચ કે) વલી ગુરુ સમક્ષ હું ગર્હું છું ॥૧૨॥

**સુહુમો અ જાયરો વા, તં નિંદે તં ચ જ-
રિહામિ ॥૧૨॥**

જે પ્રકારે પરિગ્રહ છે એક સચિત્ત અને જીને અ
ચિત્ત પરિગ્રહ છે. અથવા બાહ્ય અને અત્યંતર એ
વો જે પ્રકારનો પરિગ્રહ છે. તેની ઊત્પત્તિનું કારણ સા
વજ્ઞ એટલે પાપ સહિત એવા બહુવિધ અનેક પ્રકાર
રના કૃષી પ્રમુજ આરંભ છે તેને

બુવિહે પરિગ્ગાહમિ, સાવજ્ઞે બુહુવિહે અ

આરંભે ॥

(કરણે કે) પોતે કરવા થકી તથા અનેરા પાસેં
(કારાવણે કે) કરાવવા થકી અ શબ્દ થકી બીજા
આરંભ કરતા હોય તેને અનુમોદન દેવા થકી ને અ
તિથાર લાગ્યો હોય, તે સર્વ દિવસ સંજંધિ અતિથાર
પ્રત્યે પ્રતિક્રમું છું, નિવર્તું છું ॥૭૫

કારાવણે અ કરણે, પડિજ્ઞમે દેસિઅં સવ્યં ॥૭૬

ને ઈન્દ્રિયેં કરીને અશુભ કર્મને બાંધ્યું હોય, ત
થા ક્રોધાદિક ચાર કષાયેં કરીને તથા અપ્રશસ્ત તે
માઠા ઓછાક લાવના બિદ્યેં કરી

નં બધ્યમિંદિએહિં, થગિહિં કસાએહિં અ
પ્પસથ્યેહિં ॥

રાગેં કરી અથવા દ્વેષેં કરી ને અશુભ કર્મ બાંધ્યું
હોય, તે આત્માની સાજેં હું નિંદું છું. વલી તે પ્રત્યેં
ગુણી સાજેં હું ગર્હું છું ॥૭૭

રાગેણવ દોસેણવ, તં નિંદે તં થ ગરિ
હામિ ॥૭૮

મિથ્યાલીના ઓછવાદિક બેવાને અર્થે આગ
મન નિર્ગમન કરવું એટલે આવવું, તથા નવું, તથા
મિથ્યાલીને સ્થાનકેં બિલો રહેતાં તથા થંકમણ
એટલે તિહાંન અરહાં પરહાં ફરતાં, અણાલોગે એ

ટલે અનગિપયોગ થકી

**આગમણે નિગમણે, ઘણે ચંક્રમણે અ
ણાત્નોગે ॥**

અત્નિયોગ એટલે રાનના આદેશ તથા ઘણા
લોકના આગ્રહ થકી નિયોગ તે પરાધીન આલ્લવિડા
ચલાવવા થકી, ઘસ પણું કરવા થકી મિથ્યા દૃષ્ટિ સં
જંધિ રથ યાત્રા પ્રમુખ નેવાને અર્થે ને અતિથાર
લાગા હોય તે સર્વ દિવસ સંજંધિ અતિથાર પ્રયેં
પડિકકમું છું ॥૫૫॥

**અત્નિઓગે અ નિઓગે, પડિકકમે દેસિ
અં સવ્યં ॥૫૬॥**

પ્રથમ જ્ઞાન વચનને વિષે સંદેહ કરવો તે શંકા,
જીને પરદર્શનનો અભિલાષ કરવો તે કાંક્ષા, ત્રીને
ધર્મના ફલનો સંદેહ કરવો તે વિગિછા, ચોથું કુ
લિંગી ને મિથ્યાત્વી તેની પ્રશંસા કરવી તે પ્રશંસા,
તથા પાંચમો મિથ્યાત્વીનો સંસ્તવ, પરિચય કરવો
તે સંસ્તવ ન્નણવો.

**સંકા કંજ વિગિછા, પસંસ તહ સંથવો
કુલિંગીસુ ॥**

એ પાંચ સમ્યક્ત્વને વિષે અતિથાર ન્નણવા તે માં
હેલો અતિથાર લાગો હોય, તે સર્વ દિવસ સંજંધિ

પાપ પ્રત્યેં હું પડિહું છું ॥૬૫

સામ્મતસ્ત ઈયારે, પડિહુંમે દેસિયં સઘ્વં ॥૬૬

પૃથિવી, પાણી, અગ્નિ, વાયુ, વનસ્પતિ અને વસ-
ત્તો છઠ્ઠાયાના ભૂવોને સમારંભ એટલે પરિતાપ બિ-
પસ્ત્ર હુઓ હોય, તે શાને વિષે હુઓ હોય ? તો કે
(પયણે કે) અન્નાદિકને પચાવવે કરી પચાવણે એ
ટલે જીવન પાસેં પચાવતે થકે ચ શબ્દ થકી જીવન
પચાવતાં હોય તેને અનુમોદન દેવા થકી ને દોષ
લાગા હોય,

**છઠ્ઠાયા સમારંભે, પયણે અ પચાવણે
અને દોસા ॥**

તે કોના વાસ્તે અન્નાદિક રંધાવ્યું ? તે કહે છે. અ-
ત્તહા કે) પોતાને અર્થે (પરહા કે) પર પ્રાણુ-
દિકને અર્થે (બિલયહા કે) પોતાના તથા પરના બે
હુના ભોગને અર્થે તથા (થેવ કે) નિમ્ને પર બિપર-
દેષ કરવા થકી, ને અતિથાર લાગ્યો હોય તે પ્રત્યેં
હું નિંદું છું ॥૬૭

અત્તહા ય પરહા, બિલયહા થેવ તં નિંદે ॥૬૮

સ્થૂલ પ્રાણુનિપાતાદિક પાંચ અણુવ્રતને વિષે ત-
થા દિશિ પરિમાણાદિક ત્રણ અણુવ્રતને વિષે ને અ-
તિથાર લાગ્યો હોય,

પંચન્હ મણ્ણવ્વયાણં, ગુણવ્વયાણં ચ તિ
ન્હ મર્ઠચારેણ

તથા સામાયિકાદિક ચાર શિક્ષાવ્રતને વિષે ચ
શજ્ઞ થકી સંલેખણાદિકને વિષે ને અતિથાર લાગ્યો
હોય. તે દિવસ સંજંધિ સર્વ અતિથાર પ્રત્યે પડિઠ્ઠમું હું
સિખ્ખાણં ચ ચઉન્હં, પડિઠ્ઠમે દેસિયં
સવ્વં ાજ્ઞા

પ્રથમ અણુવ્રતને વિષે ને અતિથાર લાગ્યા હોય,
તે કહે છે. સ્થૂલ એટલે જેંદ્રિયાદિક ત્રસ ભવ સંજં
ધિ ને પ્રાણનો અતિપાત એટલે વિનાશ કરવો તેની
વિરઠ્ઠ્યો એટલે વિરતિ નિવૃત્તિ કરી છે

પઠમે અણુવ્વયંમિ, થૂલગ પાણાઈવા
ચ વિરઠ્ઠ્યો ા

તે થકી ને (આયરિય કે) અતિક્રમવું એલંધવું, તે
(ઈથ્થ કે) અહિંસાં અતિથાર બનાવો, તે અતિથાર
પ્રમાદના પ્રસંગે કરીને અપ્રશસ્ત અશુભ માઠ કષ્ટ
યાદિક ઔદયિક ભાવ હુએ છતે થાય છે ાજ્ઞા

આયરિય મપ્પસથ્થે, ઈથ્થ પમાય પ્પ-
સંગેણં ાજ્ઞા

હવે એ પ્રથમ અણુવ્રતના પાંચ અતિથાર કહે છે.
પ્રથમ દ્વિપદ ચતુષ્પદ ભવને વધવું, હણવું, તાડવું,

તે વધ કહિયેં. જીનું આકરે જંઘને જાંઘવું, ત્રીને
છવિ તે બલદાદિડને સમારવા, તથા છેદ તે કા
ન નાકનું છેદન કરવું. ચોથો તેમના બીપર અતિ-
ભાર ભરવો. પાંચમું તે ભવોને ભાત પાણીનો વિછે
દ કરવો, એ પાંચ.

**વહુ જંઘ છવિ છેએ, અઈભારે ભત્તપા
ણ વુછેએ ॥**

પ્રથમ અણુવ્રતને વિષે અતિચાર નળવા. તે માં
હેજો ડોઈ અતિચાર લાગ્યો હોય, તે દિવસ સંજંધિ
સર્વ અતિચાર પ્રત્યેં પડિક્કમું છું ॥૧૧૧॥

**પદ્મ વયસ્સ ઈયારે, પડિક્કમે દેસિયં
સવ્યં ॥૧૧૨॥**

જીન્ન અણુવ્રતને વિષે અત્યંત પણે મહોટું ને અલિ
કવચન તે થકી વિરમ્યો છું. એટલે તેની વિરતિ કીધી છે

**જીએ અણુવ્યંમિ, પરિચૂલગ અલિઅ
વયણ વિરઈઓ ॥**

તેથકી ને આચરિઅ એટલે અતિક્રમવું, ઓલંઘવું,
તે (ઈથ્થ કે) અહીંજાં જીન્ન અણુવ્રતને વિષે અ-
તિચાર થાય, તે અતિચાર પ્રમાદના પ્રસંગેં કરી અપ્ર-
શસ્ત, અશુભ ભાવ કુએ છતે થાય તે કહે છે ॥૧૧૨॥

આચરિય મપ્પસથ્થે, ઈથ્થ પમાયપ્પસંગેણં

એક સહસ્રાહારેં કોઈને માથે અણવિચાર્યું નૂ
 હું આલ દેવાથી થાય, જીનું કોઈને એકાંતેં છાની
 વાત કરતાં દેખીને કહે કે, તમેં અમુક અમુક રાન્ય
 વિરૂધ્ધ વિચાર કરો છો તેથી થાય, ત્રીનું પોતાની સ્ત્રી
 ની છાની વાત જીન આગલ પ્રગટ કરવાથી થાય,
 ચોથું કોઈને ખોટો ઊપદેશ દેવાથી થાય, પાંચમું દૂ-
 ઝાલેજ લજવાથી થાય.

**સહસ્સા રહસ્સ દારે, મોસુવએસે અ ફૂડ
 લેહે આ**

એ જીન વ્રતના અતિચાર આશ્રયિને મહારે અ
 તિચાર લાગ્યો હોય, તે દિવસ સંજંધિ સર્વ અતિચા
 ર પ્રત્યેં પડિકકમું છું ॥૧૨॥

**જીઅ વચસ્સ ઈઆરે, પડિકકમે દેસિયં
 સવ્યં ॥૧૨॥**

ત્રીન અણુવ્રતને વિષે મહોટકું પારકું દ્રવ્ય હરણ
 કરવું તે થકી વિરત્યો છું. નિવત્યો છું. તે વિરતિ થકી
 તઈએ અણુવ્યયંમિ, થૂલગ પરદવ્યહર
 ણ વિરઈઓ ॥

(આયરિય કે) અતિક્રમવું, ઓલંઘવું, તેથી અ-
 તિચાર (ઈચ્છ કે) અહીંજાં પ્રમાદને પ્રસંગેં કરી અ
 પ્રશસ્ત અશુભ ભાવ હુએ છતે થાય ॥૧૩॥ તે કહે છે.

આયરિઅ મપ્પસથ્યે, ઈથ્થ પમાય પ્પ- સંગેણાં ૥૧૩ ૥

પ્રથમ ચોરની ચોરી આણેલી વસ્તુને સોંધી ન્હાણી
લેવી તે સ્તેનાહત અતિચાર, બીજી ચોરને સંજલ
આપવું તે પ્રયોગ અતિચાર, ત્રીજી સારી વસ્તુમાં ન
રસી વસ્તુ લેલીને સારીને મૂલે વેચવી, તે તત્પતિ-
રૂપ અતિચાર, ચોથો ઘાણીચોરી પ્રમુજ રાત્ર્ય વિશિષ્ઠ
આચરવું તે વિશિષ્ઠ ગમન અતિચાર પાંચમું ૥
તેનાહડપ્પજોગે, તપ્પડિશૂવે વિશિષ્ઠ ગ-
મણે અ ૥

ફૂડાં તોલાં, ફૂડાં માપ, પાચલી, ગળ પ્રમુજ રાત્રિવાં
અધિકે લેવું અને જોછે દેવું, તે ફૂડતુલ ફૂડમાન અ-
તિચાર ન્હાણી. અને ત્રીજી વ્રતના અતિચાર આશ્ર-
યી ને કોઈ અતિચાર લાગ્યો હોય, તે દિવસ સંજેધિ
સર્વ અતિચાર પ્રત્યેં પડિફ્ફમું છું ૥૧૪ ૥

ફૂડ તુલ ફૂડ માણે, પડિફ્ફમે દેસિયં સજ્જં ૥

હવે ચોથા અણુવ્રતને વિષે નિરંતર પરદારાગમ-
ન કરવું, એટલે પરસ્ત્રી સેવન કરવા થકી નિવર્ત્યો
છું. વિરતિ કીધી છે તે થકી

થગિથ્થે અણુવ્યયંમિ, નિથ્થં પરદાર
ગમણ વિરઈજો ૥

ને (જ્ઞાયરિય કે) અતિક્રમવું, અોલંઘવું, તેણેડ
રી અહીંઆં પ્રમાદના પ્રસંગેં કરી અપ્રશસ્ત અશુભ
લાવ ફુલે છતે અતિથાર થાય ૥૧૫૥ તે કહે છે.

**જ્ઞાયરિયમપ્પસથ્યે, ઈથ્ય પમાય પ્પ-
સંગેણં ૥૧૫૥**

પ્રથમ અપરિગ્રહિતા, તે વિધવા તથા કુમારિકા
તથા દાસી નેને જીન્ન કોઈયેં ગ્રહણ કરી ન હોય,
તેની સાથેં મૈથુન સેવવું, જીન્ને ઈત્થર તે જીન્નની
રીજેલી વેશ્યા સાથેં મૈથુન સેવા કીધી હોય, ત્રીન્ને
કંઠર્પ વિહાર ન્નગે, તેવી રીતેં સ્ત્રીની સાથેં હાસ્યાદિ
ક ચૈષ્ટા કરવી, થોથું

**અપરિગ્રહિઆ ઈત્તર, અણંગ વીવાહ તિ
વ્વ અણુરાગે ૥**

પારકા છોડના વિવાહ મેલવ્યા હોય, પાંચમું તીવ્ર
અનુરાગ તે કામ ભોગને વિષે અત્યંત અભિલાષા
નું કરવું, કામ દીપાવવાની વસ્તુ ઔષધાદિક ખાવાં
અે થોથા વ્રતના અતિથાર આશ્રયી ને અતિથાર
લાગ્યો હોય, તે દિવસ સંજંધિ સર્વ અતિથાર પ્રત્યેં
પડિકકમું છું ૥૧૬૥

**થઉથ્ય વયસ્સ ઈજારે, પડિકકમે દે-
સિયં સવ્વં ૥૧૬૥**

(ઈત્તો કે) એ થોથા વ્રત કહ્યા ઉપરાંત પાંચમું અ-
 ણુવ્રત કહિયેં છેયેં. એ વ્રતને વિષે ને અપ્રશસ્ત અ-
 શુભ લાવ થયે છે તે અતિયાર અતિસ્થો હોય,

**ઈત્તો અણુવ્રતે પંચમંભિ આયરિઅ
 મપ્પસથ્યંભિ ॥**

પરિગ્રહના પરિમાણ પ્રત્યં પરિછેદ કરે થકે એ
 ટલે ઊલ્લંઘન કરવા થકી (ઈથ્ય કે) અહીંઆં એ
 વ્રતને વિષે ને અતિયાર પ્રમાદના પ્રસંગથી લાગ્યો
 હોય ॥૧૭૥ તે અતિયાર આગલ કહે છે.

**પરિમાણ પરિછેએ, ઈથ્ય પમાયપ્પ-
 સંગેણં ॥૧૭૭**

પ્રથમ ધનનું અને ધાન્યનું પરિમાણ, તે થકી ઊ-
 લ્લંઘવું. ખીનું ખેત્ર તે ઊઘાડી ભૂમિ અને વાસ્તુ તે
 ઢાંકેલી ભૂમિ, તેના પરિમાણ થકી ઊલ્લંઘવું, ત્રીનું
 રૂપું અને સોનું એ ખેડુના પરિમાણ થકી ઊ-
 લ્લંઘવું, ચોથું કુપિત તે ઘરવજરીના પરિમાણ
 થકી ઊલ્લંઘવું,

**ઘણ ધન્ન ખિત્તવથૂ, રૂપ્પ સુવન્ને અ
 કુવિઅ પરિમાણે ॥**

પાંચમું દાસ દાસી તથા ગાડી રાંધણી વાણો
 તર પ્રમુખ તે દ્વિપદ તથા ગાય, ભેંસ, ઘોડા, બેર,

જલદ, વેસર, જકરાદિક એ ચતુષ્પદ ન્નણવા એ બે
 ફુના પરિમાણ થકી બિલ્લંબવું, એ પાંચ અતિચાર
 સંજંધિ ને કોઈ અતિચાર લાગ્યો હોય, તે સર્વ દિવ
 સ સંજંધિ અતિચાર પ્રત્યે હું પડિહ્કમું છું ॥૧૮૧॥
દુપરને ચઉપ્પયંમિ, પડિહ્કમે દેસિયં
સવ્યં ॥૧૮૨॥

હવે ત્રણ ગુણવ્રતમાં પ્રથમ દિગ્ પરિમાણ વ્રત
 કહે છે. (દિસાસુ કેળ) બિર્ધ અધો અને તિર્છિ દિ
 શિને વિષે (ગમણસ્સબ કેળ) ન્નવાનું પરિમાણ
 કયું છે તેને વિષે ને અતિચાર લાગ્યો હોય તે આ
 ગત નિંદિયે છે. એક તો બંધી દિસીના પરિ-
 માણ પ્રત્યે બિલ્લંબવું. બીજું નીચી દિશિના પરિ-
 માણ પ્રત્યે બિલ્લંબવું. ત્રીજું તિર્છિ દિશિના પરિ-
 માણ પ્રત્યે બિલ્લંબવું.

ગમણસ્સ બિપરિમાણે, દિસાસુ બિદ્દં અ
હે અ તિરિયં ચ ॥

ચોથું એક દિશિ ઘરાડીને ને દિશિયે ન્નવાનું
 કામ પડે, તે દિશિયે ચોલ્નની વૃદ્ધિ કરવી, પાંચમું
 સ્મૃતિ અંતર્ધ્યા, પરિમાણ બાંધેલું હોય, તે થકી બિપરં-
 ત લૂલમાં આવ્યા હોઈયે એ પ્રથમ ગુણવ્રતને વિષે
 પૂર્વોક્તિ પાંચ અતિચાર માંહેલો ને અતિચાર લાગ્યો

હોય તે હું નિંદું છું ॥૧૮૧॥

**બુદ્ધિ સઘં અંતરધ્યા, પદમંભિ ગુણવ્ય
એ નિંદે ॥૧૮૨॥**

મદિરા, માંસ તથા જે ચકાર થકી જીન્ન પણ
અલક્ષ સ્વચ્છ અહુણ કરવાં. તથા પુષ્પ તે સર્વ ન્નતિનાં
ફૂલ ન્નણવાં. ચ રાજ્ય થકી કુંથુ આદિક ભવેં કરી સ
હિત એવા નાગરવેલીના પાન ન્નણવાં, તથા તંજૂ,
જીલાં, પીણૂં, જોર પ્રમુજ અલક્ષ ફૂલ ન્નણવાં તથા
ખરાસ, અત્તર, અજીર, પ્રમુજ ગંધ વસ્તુ ન્નણવી.
(મલ્લેશ કે) ફૂલાદિકની માણા.

**મન્નંભિ અ મંસંભિ અ, પુષ્પે અ ફૂલે અ
ગંધ મલ્લે અ ॥**

એ ઊપલોગ પરિલોગ નામેં જીન્ન ગુણ વ્રતને વિષે
ને અતિથાર લાગ્યો હોય, તે સર્વ પ્રયેં હું નિંદું છું ॥૧૮૩॥

**ઊપલોગ પરીલોગે, જીઅંભિ ગુણવ્યએ
નિંદે ॥૧૮૪॥**

હવે એ વ્રતના પાંચ અતિથાર અને કર્મ આશ્રયિ
પંદર અતિથારને પડિહ્મિયેં છેયેં. પ્રથમ સપિત્ત વ
સ્તુના કરેલા પ્રમાણ ઊપરાંત લોગવી હોય, જીન્ને સ
પિત્તની સાથેં જાંધેલી બેડેલી વસ્તુને અપિત્તની જુ
ધિયેં વાપરવાથી ત્રીન્ને અપહ્વાહાર, તે તરતનો પી

સેવો લોર, અણચાલ્યો લોર, ચોથો દુપડાહાર તેઓ
લા, ઊંજી, પોંક, પ્રમુજ.

**સચિત્તે પડિજધે, અપોલ દુપ્પોલિજંચ
આહારે ॥**

પાંચમું તુછોષધિ લક્ષણ અતિચાર, તે મગ પ્ર-
મુજની કોમલ ફૂલી તથા જોર પ્રમુજ તુછ અસાર
વસ્તુ ઘણી જાઘાથી પણ તૃપ્તિ ન થાય, તેને સચિ-
ત્ત વસ્તુ જાવાનો નિયમ હોય, તેને એ પાંચ અતિ-
ચાર સંલગ્ન, એ લોભન વિષયિક પાંચ અતિચાર આ-
શ્રયી ને મહારે અતિચાર લાગ્યો હોય તે દિવસ
સંજંધિ અતિચાર પ્રત્યે પડિક્કમું છું ॥૨૧॥

**તુછોસહિ લજ્જણયા, પડિક્કમે દેસિ-
ચં સચ્ચં ॥૨૧॥**

હવે પંદર કર્મદાનના પંદર અતિચાર કહે છે. પ્ર-
થમ સોનાર કુંભારાદિકનાં ને કર્મ, તે અંગાર કર્મ. -
જીનું છેદ્યાં, અણાછેદ્યાં વન વેચ્યાં, તે વન કર્મ. ત્રી-
નું ગાડા પ્રમુજ બનાવીને વેંચ્યાં તે સાડી કર્મ. ચોથું
જલદ ઊંટ, ઘર પ્રમુજ રાખીને ભાડે આપ્યાં તે ભા-
ટિક કર્મ. પાંચમું ફૂલા, વાવિ, પ્રમુજ જણાવ્યાં પૂ-
થિવિકાયા પ્રમુજની ફોડ તોડ કરવી તે ફોડી કર્મ. એ
પાંચ કર્મ પ્રત્યે આવડ અત્યંત પણ વર્ણ ॥

ઈંગાલી વણ સાડી, ભાડી ફોડી સુવન્ન
એ કમ્મં ॥

હવે પાંચ કુવાણિન્ય કહે છે. એક દાંત, નખાદિક
નો વ્યાપાર તે દંતવાણિન્ય. બીજી લાજ, ધાવડી, પ્ર
મુજનો વ્યાપાર, તે લજ્જવાણિન્ય. ત્રીજું ઘત, તેલ,
ગોલ, મઘાદિકનો વ્યાપાર, તે રસવાણિન્ય નાણો.
ચોથો મનુષ્ય તથા પશુનો વ્યાપાર, તે કેસવાણિન્ય.
પાંચમું અક્ષીણ, સોમલ, વછનાગ પ્રમુજનો વ્યાપાર,
તે વિષ વિષય વાણિન્ય કહિયે ॥ ૨૨ ॥ એ પાંચ
કુવાણિન્ય વર્ણવાં ॥ ૨૨ ॥

વાણિન્યં એવ ચ દંત, લજ્જ રસ કેસ-
વિસ વિસયં ॥ ૨૨ ॥

હવે પાંચ સામાન્ય કર્મ કહે છે. એમ નિશ્ચય એક
મુસલ, ઘંટી, ચરખો, રેંટીઓ પ્રમુજ બનાવીને વેશ
વા, તે યંત્ર કહિયે. તથા એરંડાદિક પીલવાના યં-
ત્ર, તે યંત્ર પીલનકર્મ. બીજી બાલકના કાન વિંધાવ
વા, ઘોડા, બલદ સમરાવવા. પૂંછડાં છેદવાં, તે નિસ્તં-
છન કર્મ. ત્રીજી વન, બીજી પ્રમુજને અગ્નિનું દાન કે-
આપવું તે દવદાન કર્મ ॥

એવં જુ નંત પિલ્લણ, કમ્મં નિસ્તંછણં
થ દવદાણં ॥

ચોથું સર, દહ, તલાવ, ફૂવા પ્રમુખ પાણીનાં સ્થા
 નકોનું શોષણ કરવું, તે અતિથાર. પાંચમું ફૂડા,
 મોર, જિલ્લાડાં, ફૂતરાં પ્રમુખ હિંસક જીવોનું પોષણ
 કરવું. તથા કસાઈ, માઘી, વાઘરી, તેલી સાથેં વ્યા
 પાર કરી તેનું પોષણ કરવું. તેમજ કુશિલિણી સ્ત્રીદુ
 ષ્ઠ પુત્રાદિકનું પોષણ કરવું. એ સર્વને અસતિ કહિ
 યેં ॥ એ પાંચ સામાન્ય કર્મ કહિયેં તે શ્રાવકેં નિશ્ચયેં
 કરી વર્તવાં એ પંદર અતિથાર માંહેલો ને અતિથાર
 લાખ્યો હોય, તે સર્વ પ્રત્યેં હું નિંદું છું ॥૨૩॥

**સર દહ તલાવ સોસં, અસઈ પોસં ચ
 વન્નિન્ન ॥૨૩॥**

. હવે અનર્થદંડ વિરમણ નામા ત્રીનું ગુણવ્રત ક
 હે છે. શસ્ત્ર તે તરવાર પ્રમુખ અગ્નિ, મુસલ, યંત્ર,
 તે પંદી પ્રમુખ, તણ તે સાવરણી પ્રમુખ તથા ડાષ્ટ
 લાડડી લાતી પ્રમુખ, તથા સાપ જીલવા પ્રમુખના
 યંત્ર નાગદમણી પ્રમુખ નહી તથા ગર્લસાતન પાતન
 તે મૂલ કહિયેં ગોલી ચૂરણ પ્રમુખ જે વસ્તુ આદિના
 મેલાપથી થાય તે ભેષન્ય કહિયેં ॥

**સથ્થજિ મુસલ નંતગ, તણ કહે મંત
 મૂલ ભેસન્ને ॥**

ઈત્યાદિક વસ્તુને દાક્ષિણતા દાલી જીન્નને દેવા

થકી તથા જીન્ન પાસેથી અપાવવા થકી અથવા જી
ન્ન આપનારને અનુમોદવા થકી ને અતિથાર સાગ્યા
હોય, તે સર્વ દિવસ સંજંધી અતિથાર પ્રત્યે હું પડિ
ઝકમું છું ॥ ૨૪ ॥

દિન્ને દવાવિએવા, પડિઝકમે દેસિયં સબં ॥ ૨૫ ॥

અન્યણાયેં જીવાદૂલ ભૂમિયેં અથવા અણગલ
પાણીયેં સ્નાન કીધું હોય જીવદુણુ તે પીઠી પ્રમુજેં ક
રી શરીરનો મેલ જીતાર્યો હોય, વર્ણક વસ્તુ તે અખી
ર, ગુલાલાદિક, કેસર, ચંદન, કુંકુમાદિક તે વિલેપન વ
સ્તુ નાણવી. રાજ્દ તે વંશ વીણાદિકના નાણવા. સ્ત્રી
પ્રમુજના રૂપ ભેવાં, રસ તે મધુર આંખાદિકના નાણ
વા. સુગંધી કરૂર કસ્તૂરી પ્રમુજ ગંધ વસ્તુ નાણવી.

**ન્યાણુ વદુણુ વન્નગ, વિલેવણે સદ્ રૂવ
રસ ગંધે ॥**

વસ્ત્ર, જેસવાનાં આસન, એને સંજંધેં કામાસન
કોકશાસ્ત્ર પ્રમુજ સીજવાં તે પણ નાણી લેવાં તથા
મુકુટ કુંડલ પ્રમુજ આભરણ નાણવાં એમ અનેક જીપ
ભોગ પરિભોગ વસ્તુ આશ્રયી અયલાથી આણ જીપયો
ગથી ને કોઈ મહારે અતિથાર સાગ્યો હોય, તે સર્વ દિવ
સ સંજંધી અતિથાર પ્રત્યે હું પડિઝકમું છું ॥ ૨૫ ॥
વચ્ચાસણ આભરણે, પડિઝકમે દેસિયં

સવ્યં ૧૨૫ ૥

હવે એ વ્રતના પાંચ અતિથાર કહે છે. એક કામ
લોગની કથાનું કરવું, તથા ને થકી કામવિકાર નનગ
ત થાય, એવા હાસ્યકારી વચનનું જોલવું. જીન્ને
લૂકુટી, નેત્ર, નાક, હાથ પ્રમુજની ચેષ્ટા કરી લોકોને
હાસ્ય ઊપન્નવવું તે કૌકુચ. ત્રીનું વિચાર રહિત વા
ચાલપણો જોલવું તે મુજરી કહિયે. ચોથું શસ્ત્ર,
અગ્નિ, મુસલ, પ્રમુજ અધિકરણને સન્ન કરી રાજ
વાં. કીર્ધ માગવા આવે તેને આપવા, અગ્નિ પ્રમુજ
અધિકરણની પ્રથમ પ્રવૃત્તિ ચલાવવી. પાંચમું લોગ
ઊપલોગ વસ્તુ અતિરિક્ત એટલે પોતાના જપ કર
તાં પણ વધારે રાજવી, એટલે તેલ, કંકોડી, પાણી
પ્રમુજ ન્હાવાની વસ્તુ તથા લોબ્ન પ્રમુજ ખાધાની વ
સ્તુ અધિક કરી રાજે ને દેખી જીન્ને મન થાય એ
થકી લોગાદિક વસ્તુનો અધિક દોષ લાગે.

કંદપ્પે કુકુઈએ, મોહરિ અહિગરણ લોગ
અઈરિત્તે ૥

એ અનર્થ દંડ વિરમણ નામ ત્રીન્ન ગુણવ્રતને વિષે
ને અતિથાર લાગ્યો હોય તે પ્રત્યેકું નિંદું છું ૧૨૬ ૥
દંડમિ અણહાએ, તઈયંમિ ગુણવ્યએ
નિંદે ૧૨૬ ૥

હવે ચાર શિક્ષા વ્રત કહે છે. મન, વચન અને કાયા એ ત્રણ પ્રકારેં દુષ્પ્રણિધાન એટલે દુષ્ટ વ્યાપાર સા વદ્ય વ્યાપાર છે, તેના ત્રણ અતિચાર ન્નણવા. ચોથો સામાયિકનો કાલ પૂર્ણ થયા વિના સામાયિક પારવો તથા આદર રહિત પાળે કરવો, તે અનવસ્થાન અતિ ચાર. પાંચમું નિઠાદિક પ્રમાદના વશ થકી સામાયિકમાં કીધો કે નથી કીધો એવું ઊપયોગ શૂન્ય પાણું તે સ્મૃતિ વિહીન અતિચાર ન્નણવો.

**તિવિહે દુષ્પ્રણિહાણે, અણવઢાણે તહા
સઘવિહૂણે ॥**

એ સામાયિક પ્રત્યેં વિતથ એટલે ભૂઠો કીધે થ કે પ્રથમ સામાયિક નાના શિક્ષા વ્રતને વિષે પૂર્વેક્ત પાંચ અતિચાર માંહેલો ને અતિચાર લાગ્યો હોય, તે પ્રત્યેં હું નિંદું છું ॥ ૨૪ ॥

**સામાઈઅ વિતહુ કર્જે, પઢમે સિખ્જાવ
એ નિંદે ॥ ૨૫ ॥**

એક પ્રમાણ કરેલી ભૂમિથી ઊપરાંત જાહિરની ભૂમિથી કોઈ વસ્તુ મંગાવી હોય, બીન્ને પ્રમાણ કરેલી ભૂમિથી ઊપરાંતની ભૂમિને વિષે દાસ પ્રસુખ-સાથેં કોઈ વસ્તુ મોકલાવી હોય, ત્રીન્ને સુંજારાદિક શબ્દેં કરી પોતા પાણું નણાવવું. ચોથો બંચો થઈ પો

તાનું રૂપ દેખાણું હોય. પાંચમું નનાર માણસને કાંક-
ચાદિઠ નાજી પોતા પણું છતું નણાવ્યું હોય તે પુછ્ણ
લ પ્રક્ષેપ નામા અતિથાર.

**આણવણે પેસવણે, સદે રૂવે અ પુગ્ગલ
ખજેવે ॥**

એ દેશાવગાશિઠ નામેં જીન્ન શિક્ષા વ્રતને વિષે ને
અતિથાર લાગ્યો હોય, તે પ્રસેં હું નિંદું છું ॥૨૮॥

**દેસાવગાસિઅંમિ, જીએ સિજ્જાવએ
નિંદે ॥૨૯॥**

સચ્ચા સંધારો જિથ્થાર તે વડિનીતિ અને લઘુની-
તિના ઠંડિલ એનો વિધિને પ્રકાર, તેને વિષે ને પ્રમાદ
કરવો, તે અતિથાર ચતુષ્ઠ ન્નણવો. તે કહે છે. એક
સચ્ચા સંધારાને ન પડિલિહે, અથવા પડિલિહે તો
કાંઈક પડિલિહે કાંઈક ન પડિલિહે. જીન્ને સચ્ચા સં-
ધારાને ન પ્રમાર્ને અથવા પ્રમાર્ને, તો કાંઈક પ્રમાર્ને,
કાંઈક ન પ્રમાર્ને. ત્રીન્ને વડીનીત તથા લઘુનીત પર-
ઠવવાની લૂમિને ન પડિલિહે અથવા પડિલિહે તો કાં-
ઈક પડિલિહે, કાંઈક ન પડિલિહે. ચોથો વડીનીત ત
થા લઘુનીત પરઠવવાની લૂમિને ન પ્રમાર્ને, અથવા
પ્રમાર્ને તો કાંઈક પ્રમાર્ને કાંઈક ન પ્રમાર્ને. પાંચમું
તેમન વલી લોગ્ગનનો આલોગ કરવો ચિંતવન કરવું.

એટલે પોસહ લીધા પછી લોભનાદિકની ચિંતા કરે,
જ્યારે પોસહ પૂર્ણ થશે જ્યારે પારણું કરી શું ?

**સંથા રચ્યાર વિહી, પમાય તહયેવ લો
અણા લોએ**

એ પોસહ વ્રતનો વિધિ ને પ્રકાર, તે વિપરીત કરે-
થકે ત્રીન્ન શિક્ષાવ્રતને વિષે ને અતિથાર લાગ્યો હો
ય તે પ્રત્યેં હું નિંદું છું ॥૨૬॥

**પોસહ વિહિ વિવરીએ, તઈએ સિખ્જા
વએ નિંદે ॥૨૭॥**

એક સાધુને દેવાયોગ્ય આહાર સથિત્ત જીપર-
મૂક્યો હોય. જીન્ને પ્રાશુક નિર્દોષ દેવાયોગ્ય વસ્તુ
ને સથિત્તેં કરી ઢાંકી હોય. ત્રીન્ને પોતાની વસ્તુને
અણ દેવાની જુધિયેં પારડી કહિ હોય, તે વ્યપદે-
શ નામા અતિથાર. ચોથો મત્સર ધરી જીન્નનું દા
ન દેખી મુનિને દાન આપવું. જીન્નનું સારું નેઈ
ન શકવું (એવ કે) નિશ્ચયેં

**સથિત્તે નિખ્જિવણે, પિહિણે વવએ સ
મછરે એવ ॥**

પાંચમું સાધુનો ગોથરીનો ઠાલ અતિક્રમાવીને
તેડવું, તે કાલાતિક્રમ દાન નામા અતિથાર અણ
ચો. એ ચોથા શિક્ષાવ્રતને વિષે સાધુને અલ્પ દેવા

ની જુધિયેં તથા અણદેવાની જુધિયેં કરીને ને અ
તિથાર લાગ્યો હોય તે પ્રત્યેં હું નિંદું છું ॥૩૦॥

**કાલાઈકમદાણે, થગિથ્યે સિખજાવચે
નિંદે ॥૩૦॥**

સુહિત એવા સાધુ વલી રોગેં કરી પિડિત તપેંક
રી પુર્જલ, તુછ નળાં બીપધિયેં કરીને દુઃખીઆ
પોતાની સ્વેચ્છાયેં વિથરનારા નહીં પણ શ્રી તીર્થ-
કરની આજ્ઞાયેં વિથરનારા, એવા સુસાધુને વિષેને
અનુકંપા કરી પરંતુ કેવી રીતેં અનુકંપા કરી ?

**સુહિએસુ અ પુહિએસુ અ, ન્મ મે અસ્સં
નએસુ અણુકંપા ॥**

. તો કે આ મહારો પુત્ર ભાઈ પ્રમુજ છે, એવા રા
ગેં કરી અથવા આ સાધુ ભુજ્યો છે, આ જાપડા
ને આપણે આહાર નહીં આપીશું તો જીન્ને કોણ
આપશે ? એવા દ્વેષેં કરી ને અરાનાદિક પ્રમુજ દા
નેં કરી દયા લક્ષિ કીધી હોય તે પ્રત્યેં હું આત્મા-
સાજેં નિંદું છું. વલી તે પ્રત્યેં હું ગુરૂની સાજેં ગ
હું છું ॥૩૧॥

**રાગેણ વ દોસેણ વ, તં નિંદે તં થગરિ
હામિ ॥૩૧॥**

સુસાધુને આહાર આપવા સંજંધિ સંવિભાગન

કચ્ચો હોય તે સાધુ કહેવા છે ? તો કે તપેં કરીને ચરણસીત્તરિયેં કરીને તથા કરણ સીત્તરિયેં કરીને નુત્ત જોડલે સહિત જોવા છે તેવા સાધુને

**સાહુસુ સંવિભાગો, ન કચ્ચો તવ ચરણ
કરણ નુત્તેસુ ॥**

દેવા યોગ્ય પ્રાશુક નિર્દોષ જોવો અશનાદિક દાન સંતે કેળવે છે તે પણ મહારે જીવે ને સંવિભાગ ન કચ્ચો હોય, તેથી ને અતિથાર હુઓ હોય, તે પ્રત્યેં હું આત્માની સાજેં નિંદું છું. વલી તે પ્રત્યેં હું ગુફની સાજેં ગંદું છું ॥૩૨॥

**સંતે કાસુજ દાણે, તં નિંદે તં ચ ગરિ
હામિ ॥૩૨॥**

એક રાત્ર પદવી, શેઠ પદવી, પામવાની વાંછા તે ઈહલોકાસંસ પ્રયોગ અતિથાર. જીને દેવ દેવેન્દ્રની પદવી પામવાનો અભિલાષ તે પરલોકાસંસ પ્રયોગ અતિથાર. શ્રીને સુખીઆ લાણી જીવવાની વાંછા તે જીવિઆસંસ પ્રયોગ અતિથાર. થો થો દુઃખિયા લાણી મરવાની વાંછા કરવી તે મરણાસંસ પ્રયોગ અતિથાર ચ શબ્દથકી પાંચમો કામલોગ ભોગવાની વાંછા તે કામભોગાસંસ પ્રયોગ અતિથાર. અહીં આસંસા જોડલે અભિલા

ષ તેનો પ્રયોગ એટલે મનનો વ્યાપાર ન્નણવો.

**ઈહલોએ પરલોએ, ભવિઝ મરણે અ
આસંસ પરજોગે ॥**

એ પાંચ પ્રકારની વાંછાનું કરવું તે સંલેષણા સં
જંધિ પંથવિધ અતિથાર ન્નણવો. તે મરણને અં
તેં મુળને મ ફોને ॥૩૩॥

**પંથવિહો અઈઆરો, મા મહ્નું ફુલ્લ
મરણં તે ॥૩૩॥**

કાયાયેં કરી કરેલાં એવાં ને વધાદિડ પાપ, તે
ને કાયોત્સર્ગાદિક તપ અનુષ્ઠાન ને કાયાના શુલ્લ
વ્યાપાર, તેણેં કરી યુક્ત એવા શરીરેં કરીને છાંડું.
તથા સહસાલ્યાજ્યાનાદિ વચ્ચનેં કરી કરેલું પાપ,
તેને વચ્ચનેં કરી મિથ્યા દુકકડ દેવું. ઈત્યાદિ વચ્ચનના
શુલ્લ વ્યાપારેં કરી નિવર્તાવું.

**કાએણ કાઈઅસ્સ, પડિદ્ધમે વાઈઅ
સ્સ વાયાએ ॥**

દેવ તત્ત્વાદિકને વિષે મનેં કરી, શંકાદિકને કરવે
કરી, કચ્ચું એવું ને પાપ, તેને અનિત્ય લાવનાદિક મ
નના શુલ્લ વ્યાપારેં કરી એટલે હા મેં દુષ્ટ કામ કચ્ચું? ઈ
ત્યાદિક આત્મનિંદાયેં કરીને છાંડું, એમ સર્વ વ્રતના
અતિથાર મત્યેં ત્રિકરણ શુદ્ધેં કરીનેં હું પ્રતિક્રમું છું ॥૩૪॥

મણસા માણસિજસ્સ, સવ્યસ્સ વયા
ઈજારસ્સ ાઉજ્ઞા

એક ગુરૂવાંદણાં, બીજા બાર પ્રકારનાં વ્રત, ત્રીજી
શિક્ષા, ચોથા ત્રણ ગારવને વિષે, પાંચમો ચાર સં
જ્ઞા, છઠો ક્રોધાદિક ચાર કષાય, સાતમો ત્રણ દંડ,
વંદણ વચ સિજ્ઞા, ગારવેસુ સન્ના ક
સાય દંડેસુ ા

આઠમો મનાદિક ત્રણ ગુપ્તિ, નવમો ઈર્યાદિક પાં
ચ સમિતિ, એ નવ જોલ મધ્યે ને નિષેધ કરવા યો
ગ્ય છે. તેને કરવા થડી તથા ને કરવા યોગ્ય છે તે
ને ન કરવા થડી ને અતિચાર મને લાગ્યો હોય, તે
પ્રત્યે હું નિંદું છું ાઉપા

ગુત્તીસુ અ સમિર્ઘસુ અ, ને અઈઆરો
અ તં નિંદે ાઉપા

સમ્યક્ દૃષ્ટિ ભવ ને પણ કિંચિત્ માત્ર કૃષી
પ્રમુખ આરંભ રૂપ પાપને સમાધરે છે (હુ કે) તો
પણ તેને

સમ્મદિઠ્ઠી ભવો, નઈવિ હુ પાવં સમા
ચરઈ કિંચિ ા

અલ્પ કર્મનો જંઘ પડે કેમ કે સમ્યક્ દૃષ્ટિ ને છે, તે
નિર્દયપણે હિંસાદિક વ્યાપાર કરે નહીં ાઉપા

અપ્પોસિ હોઈ જંધો, લેણન નિધ્યંધસં
કુણઈ ાડડા

૧તંપિ કે) તે અલ્પકર્મના જંધ પ્રત્યે પણ હુ ઈતિ
નિશ્ચે પડિહ્મણાને કરવે કરીને વલી પરિતાપ સહિત
પશ્ચાત્તાપ કરવે કરીને ઉત્તર ગુણે સહિત થકો એટ
લે ગુરૂત્ત પ્રાયશ્ચિત્તને કરવે કરીને

તંપિ હુ સપડિહ્મણં, સપ્પરિઆવં સજી
ત્તરગુણં ચા

ક્ષિપ્ર એટલે શીઘ્રપણે જિતાવતો તે પાપને જીપ
શમાવે છે કોની પેરેં તોડે નેમ ભલો શીજેલો વૈદ્ય
તે (વાહિ કે) વેદના પ્રત્યે તરત જીપશમાવે છે, તે
વત્ ન્નણવાં ાડડા

જિપ્પં ઊવસામેઈ, વાહિ બ્ સુસિખ્ખિ
ઓવિન્ને ાડડા

નેમ કોષ્ટગત એટલે શરીરમાં વ્યાપેલું એવું ને સ
પાદિહ્મું વિપ, તેને મંત્ર મૂલના વિસારદ એવા ને

બ્હા વિસં કુહુ ગયં, મંત મૂલ વિસારયા

વૈદ્ય છે તે મંત્રોયેં કરીને હુણે છે, તેવારેં તે શ
રીર નિર્વિષ હોય છે ાડડા

વિન્ન હુણંતિ મંતે હિં, તો તં હુવઈ નિબ્બિસં ઉદ

એ પ્રકારેં આવકેં પણ આઠ પ્રકારનું કર્મ ને રાગ,

દેષેં કરીને સમાર્નિત કરેલું ઊપાર્નેલું એવું ને કર્મ,
એવં અહુવિહંકમ્મં, રાગદોસ સમન્નિજંત
 તેને પણ સુશ્રાવક ને છે, તે ગુરૂ સમિપેં આ-
 લોવતો (અન્ન કે) વલી નિંદતો થકો સાચા મન
 થી મિછામિ ડુકડ દેતો થકો ક્ષિપ્ર એટલે ઊતાવ
 લો હણે છે ફેડે છે ॥૩૬॥

આલોચંતો અ નિંદંતો, જિપ્પં હણઈ સુ
સાવચ્છો ॥૩૭॥

પાપનો કરનાર એવો પણ મનુષ્ય તે ગુરૂ સમિપેં
 પાપને આલોચતો થકો પાપની નિંદા કરતો થકો
ક્યપાવોવિ મણુસ્સો, આલોઈઅ નિંદિ
અ ગુરૂ સળાસે ॥

અતિરેક એટલે અત્યંત પાપ થકી (લહુઓ કે) હલવો થાય, કોની પેરેં તો કે નેમ ભારનો વહેનાર વ
 હિંતરૂં કરનાર મનુષ્ય, ભાર પ્રત્યેં ઊતારીને હલવો
 થાય છે તેની પેરેં એપણ કર્મ રૂપ ભારેં કરીને હલ-
 વો થાય છે ॥૩૮॥

હોઈ અઈરેગ લહુઓ, સોહરિઅ ભરૂ
વ્વ ભારવહો ॥૩૯॥

(નઈવિ કે) ને પણ ઘણો નવો કર્મજંઘ રૂપ ર
 નવાલો એવો આવક હોય, તો પણ (એએણ કે)

એ પડિહમણાદિક આવશ્યકને કરવે કરીને

**આવસ્સએણ એએણ, સાવઓ નઈવિ
જહુરઓ હોઈ ॥**

તે દુઃખોની અંતક્રિયા એટલે વિનાશક્રિયાને ક
રશે. (અચિરેણ કાલેણ કેવે) થોડા કાલ માંહે તે પા
પોનો વિનાશ કરશે ॥૮૧॥

**દુખ્જાણમંત કિરિઅં, ડાહી અચિરેણ
કાલેણ ॥૮૧॥**

ગુરૂ આગલ પાપ, પ્રભાદ, આલોચવાની પ્રકાશ ક
રવાની રીતિ તે જહુવિધ એટલે ઘણા પ્રકારની છે,
તે પડિહમણ કરવાના અવસરે ન સાંભરી હોય, તે
ન સાંભરવા થકી

**આલોઅણા જહુવિહા, નય સંભરિઆ
પડિહમણ કાલે ॥**

મૂલગુણ તે પાંચ અણુવ્રત, તેને વિષે તથા ઊ
ત્તરગુણ તે ત્રણ ગુણવ્રત અને ચાર શિક્ષાવ્રત તેને
વિષે ને અતિચાર લાગ્યો હોય, તે પ્રત્યે હું આત્મા સા
જેં નિંદું છું. વલી તે પ્રત્યે હું ગુરૂની સાજેં ગર્હું છું ॥૮૨॥

**મૂલગુણ ઉત્તરગુણે, તં નિંદે તં થગ
રિહામિ ॥૮૨॥**

તે ગુરૂ પાર્શ્વને વિષે પ્રતિપન્ન એવો હું કેવલી

લાષિત આવડ ધર્મની,

તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિ પન્ન તસ્સા

ને (આરાહણ કે) આરાધનાને માટે (અહ્મિ
ઓમિ કે) હું સારી રીતે પાલન કરવાને ઊઠ્યો છું.
અને તે ધર્મની વિરાધના થકી વિરત્યો છું, નિવ
ત્યો છું.

**અહ્મિઓમિ આરા હણાએ વિરત્તો
મિ વિરાહણા એ**

ત્રિવિધેં કરી એટલે મન, વચન, અને કાયાએ
કરી પડિઝ્ઝમતો થકો નિવત્યો થકો અપભ્રાદિઝ ઓ
વીશ નિન પ્રત્યેં હું વાંડું છું ॥૮૩

**તિવિહેણ પડિઝ્ઝંતો, વંદામિ નિણે થજી
વ્વીસં ॥૮૩**

ઈતિ વંદિતા સૂત્રાર્થ સમાપ્ત. અહીં થોથું આવ
શ્યક સંપૂર્ણ થયું ॥

ઈતિ વંદિતાસૂત્રં સંપૂર્ણ ॥

અથ ગુરુ જામણાનો પાઠ ॥

તમારી ઈછાયેં કરી હે ભગવન્! આદેશ આપો.
આવસ્સ ઈછાકારેણ સંદિસહ ભગવન્
હું ઊઠ્યો છું સાવધાન થયો છું. દિવસ માંહે કી-

ધા હોય ને અપરાધ તે પ્રત્યે જમાવવાને

અણુદ્વિઓમિ અપ્લિંતર દેવસિચ્ચં જામેભિ

ઈછું છું. તેવારે ગુરુ કહે છે શિષ્ય ! જમાવો, પછી શિષ્ય કહે છે પૂન્યલ ! હું તમને જમાવું છું. ને કાંઈ

ઈછં જામેભિ પૂન્યલ જામેભિ નંડિંચિ

અપ્રીતિ લાવ ઊપન્યવ્યો હોય, (પરપત્તિચ્ચં કે) વિશેષથી અપ્રીતિ લાવ ઊપન્યવ્યો હોય, તે શાને વિષે ઊપન્યવ્યો હોય ? તો કે લાતને વિષે, પાણીને વિષે, વિનયને વિષે,

અપત્તિચ્ચં પરપત્તિચ્ચં લત્તે પાણે વિણચ્ચે

ચૈચ્ચાવચ્ચને વિષે, અંકવાર જોલવું તે આલા પકડીયેં, તેને વિષે, ચારંવાર જોલવું તે સંલાપ કહીયેં તેને વિષે, ગુરુથી ઊંચા આસને બેસવા ને વિષે,

વેચ્ચાવચ્ચે આલાવે સંલાવે ઊચ્ચાસણે

ગુરુની પાસેં સરખા આસને બેસવાને વિષે ગુરુ વાત કરતા હોય તેની ચચ્ચે વાત કરવી, તેને અંતર લાપા કહીયેં, તેને વિષે ગુરુ વાત કરી રહ્યા પછી તેહીન વાત વિશેષ પણે કરી દેખાડવી તેને ઊપરિ લાપા કહીયેં તેને વિષે,

સમાસણે અંતરલાસાચ્ચે ઊવરિલાસાચ્ચે

ને કાંઈ મહારે વિનય લક્ષિ રહિત પણું થયું હોય,
તેમાં ને થોડા પ્રાયશ્ચિત્તે શુદ્ધ થાય તે સૂક્ષ્મ

નંડિયિ મઝ્ઝ વિણય પરિહિણં સુહુમં વા

અથવા ને ઘણા પ્રાયશ્ચિત્તે શુદ્ધ થાય, તે જાદ
ર કહીયે, એવું વિનય હીન પણું તે સર્વ તમે નણો
છો. હું મૂઢપણા માટે નથી નણતો.

જાયરં વા તુલ્લે નણહ અહં ન નણામિ

પૂન્યલનો અવિનય રૂપ આશાતના થઈ હોય,
પૂન્યલનો અવિનય આશાતના થઈ હોય
તે પાપ, મહાર્ મિથ્યા થાઓ.

તસ્સ મિછામિ દુકકંડા

અથ જીવરાશી જમાવુંભા

સાત લાજ પૃથિવી કાયા સાત લા-
જ અપ્પ કાયા સાત લાજ તેજી કાયા
સાત લાજ વાણી કાયા દશ લાજ પ્રત્યેક
વનસ્પતિ કાયા યજીદ લાજ સાધારણ
વનસ્પતિ કાયા જે લાજ બેંદી, જે લાજ
તેંદી ા જે લાજ ચૌરિંદી, ચાર લાજ દેવ-
તા ા ચાર લાજ નારડી ા ચાર લાજ તિ-
ર્યંથ પંચેંદી ા ચૌદ લાજ મનુષ્ય, એવંકા

રે ॥ ચૌરાસી લાજ જીવાયો નિમાંહિ ॥ મા-
 હારે જીવેં ને કોઈ જીવા ॥ હણ્યો હોય હણા
 વ્યો હોય ॥ હણતાં પ્રત્યેં અનુમોદો હોય
 ॥ તે સવ્વે મનેં વચનેં કાચાયેં કરિ ॥ તસ્સ
 મિછામિ દુક્કડં ॥ ઈતિ ॥

આચાર્યને ઊપાધ્યાયને શિષ્યને સાધર્મિકને
 એક આચાર્યના પરિવારને કુલ કહીયેં તેને તથા
 ઘણા આચાર્યના શિષ્ય સંતાનને ઘણા કહીયેં તેની
 ઊપર અર્થાત્ એ સર્વની ઊપર

આચરિય ઊવલ્લજે, સીસે સાહમ્મિ.
 એ કુલ ગણે આ ॥

મહારે જીવેં ને કોઈ કષાય કીધો હોય, તે સર્વ
 મન, વચન અને કાચાયેં કરી હું જામું છું ॥ ૧ ॥
 ને મેં કેઈ કસાયા, સવ્વે તિવિહેણ જા
 મેમિ ॥ ૧ ॥

સર્વ અમણ સંઘ રૂપ ભગવંતના કીધા ને અપ-
 રાધ તે સર્વ અપરાધ પ્રત્યેં જે હાથ પ્રત્યેં મસ્તકેં કરી
 ને એટલે અંનલી અડાવીને

સવ્વસ્સ સમણ સંઘસ્સ, ભગવન્નો અંન
 લિ કરિઅ સીસે ॥

તે સર્વ અપરાધ પ્રત્યે જમાવીને વલી એમ કહે
ને તે સર્વના કરેલા અપરાધ પ્રત્યે હું પણ જમું છું ॥૨૧॥

**સવ્યં જમાવૃત્તા, જામેભિ સવ્યસ્સ
અહયંપિ ॥૨૧॥**

એકેંદ્રિયાદિક સર્વ ભવની રાશિ પ્રત્યે એટલે-
થોરાશી લાજ ભવાયોની પ્રત્યે લાવથી ધર્મને વિષે
સ્થાપ્યું છે નિજ ચિત્ત નેણું થે વોછતો

**સવ્યસ્સ ભવ રાસિસ્સ, લાવઓ ધમ્મ
નિહિય નિયચિત્તો ॥**

તે ભવોના સર્વ અપરાધ પ્રત્યે, જમાવીને તે સ
ર્વ ભવરાશીના કીધા ને અપરાધ, તે પ્રત્યે જમું છું ॥૩

**સવ્યં ભવ જમાવૃત્તા, જમાભિ સવ્યસ્સ
અહયંપિ ॥૩॥**

ઈતિ જામણાં સંપૂર્ણા ॥

અવશ્ય વાંછું છું, હે પૂન્ય ! તમારી ઈચ્છાયેં મને આ
દેશ આપો તે દિવસ સંજંધિ પાપનો

**આવસ્સ ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગ-
વન્ દિવસિ**

પ્રાયશ્ચિત્ત લેવાને અર્થે વિશુદ્ધિ કરવાને અર્થે
કાજિસ્સગ્ગ કરૂં ॥

પાયછિત્ત વિશુદ્ધ્યનાર્થં કરેમિ કાળિસ્સગ્ગં

અથ નમુક્કાર સહિનું પચ્ચજ્ઞાણા

સૂર્યના ઝિદ્યથી માંડીને જે ઘડી પ્રમાણ નવ
કાર સહિત એટલે નવકાર કહીને પાદ્રં એવી રીતે-
પચ્ચજ્ઞાણા કરું છું.

ઊગ્ગએ સૂરે નમુક્કાર સહિયં પચ્ચજ્ઞામિ

હવે શાનું પચ્ચજ્ઞાણા કરે? તે કહે છે. ચાર પ્ર
કારનો આહાર ન કરવો તે કહે છે. એક અન્ન, જી
નું પાણી, ત્રીજું જાદિમ તે સુખડીની ભત, ચો-
થો સ્વાદિમ તે મુખ વાસની ભત. એ ચાર પ્રકાર
ના આહારનો નિયમ લઈું છું.

યજિવિહંપિ આહારં અસણં પાણં જાઈ-
મં સાઈમં

હવે એને વિષે આગાર કહે છે. અત્યંત વિસર્જન
થયાથી, મુખમા વસ્તુ પ્રક્ષેપવાથી પચ્ચજ્ઞાણલંગ
ન થાય. જીભને સહસાત્કારે વર્ષાદ પ્રમુખનો છાંટો જી
ડી મુખમાં પડે, તો પચ્ચજ્ઞાણા લંગ ન થાય. એ પ્ર
કારના આગારેં કરી જે ઘડી સુધી ચારે આહારને વો
સિરાવું છું. અહીં વોસિરામિ એ શિષ્યનું વચન છે, અ
ને ગુરૂ પચ્ચજ્ઞાણા આપે, તો વોસિરે કહે. એમ જ.

ધાં વ્રતોને વિષે આગલ પણ ન્હાણી લેવું તાપા
અન્નથ્યાણા લોગેણં સહસ્તાગારેણં વો
સિરામિ ઠાઈતિ તાપા

પોરિસીનું પથ્થજ્જાણા

સૂર્ય જિગ્યા પછી પોરિસી લગેં એટલે દિવસના ચો
 થા લાગ લગેં નિયમ જળેં છું. એમન સાથ પોરિસી
 હોય તો દોઢ પોહોર લગેં

જિગ્યાએ સૂરે પોરિસીયં સાઠ પોરિસીયં

પથ્થજ્જનું છું ચાર પ્રકારના આહાર પ્રત્યે એક અશન
પથ્થજ્જામિ થઉવિહંપિ આહારં અસણં
 જીનું પાણી, ત્રીનું જાદિમ, ચોથું સ્નાદિમ, હવે
 આગાર કહે છે. એક અન્નથ્યાણા લોગેણં.

પાણં જાઈમં સાઈમં અન્નથ્યાણા લોગેણં

જીને સહસ્તાગારેણં, ત્રીને પ્રછન્ન કાલ, તે સૂ
 ર્ય વાદલે કરી અથવા રત્ન પ્રમુજેં કરી ઢંકાઈ ન્નય
 તેથી વાજતની જાજર જાજરન પડવાથી પથ્થજ્જા
 ણા લાંગે નહીં. ચોથો દિસામોહેણં ને દિગ્મૂઠ પણું ને
 ટલે પૂર્વને પશ્ચિમ કરી ન્હાણે અને ઉત્તરને દક્ષિણ કરી
 ન્હાણે એવા અન્નણ પણાથી લંગ ન થાય

સહસ્તાગારેણં પછન્નકાલેણં દિસામોહેણં

પાંચમું સાધુના વચ્ચેને કરી પોરિસી પૂર્ણ થઈ ન્ન
 ળીને ન્મે તો વ્રતલંગ દોષ ન લાગે. છઠું સર્વ પ્રકા
 રેં શરીરમાં અસમાધિ રહે એટલે પશ્ચજ્જાણ કુચ્ચા
 પછી તીવ્ર શૂલાદિક રોગ ઊપન્ને અથવા સર્પાદિક ડંશે
 એમ અકસ્માત્ અસમાધિ ઊત્પન્ન થયાથી ઝોષધા
 દિકના કારણે પાલતાં પશ્ચજ્જાણ લંગ ન થાય એ
 વા છ આગારેં કરી વોસિરાવું છું.

સાહુવયણેણં સવ્વસમાહિવત્તિ આગારે
 ણં વોસિરામિતારા

પુરિમદ્દનું પશ્ચજ્જાણા

સૂર્યના ઊદયથી માંડીને પૂરિમાર્ધ્ય એટલે પં
 હેલા જે પહોર સૂધી અશનાદિક ચારે આહાર પ-
 શ્ચજ્જનું છું.

ઊગ્ગચ્ચે સૂરે પુરિમદ્દ પશ્ચજ્જામિ
 થઊવિહંપિ આહારં અસણં પાણં ખાઈમં
 સાર્ધમં અન્નથ્થણાભોગેણં સહસ્સાગારેણં
 પછન્ન કાલેણં દિસા મોહેણં સાહુવયણેણં

(મહત્તર કે) મહોટે કારણે એટલે નેટલો પશ્ચ-
 જ્જાણમાં લાલ થતો હોય તે કરતાં પણ અત્યંત
 મહોટો નિર્બરનો લાલ ને કાર્યમાં થતો હોય, તો

વજત પૂર્ણ થયા વિના પણ ને પાતવામાં આવે તો
પશ્યજ્ઞાણ લંગ ન થાય એ સાત આગારેં કરી
વોસિરાવું છું ॥૩૫॥

**મહત્તરાગારેણં સત્ત્વસમાહિવત્તિઆગા
રેણં વોસિરામિ ॥૩૬॥**

એકાસણા જિયાસણાનું પશ્યજ્ઞાણ.

ન્યાં એકવાર (અસણ કે) લોબ્ધ કરવું, તેને
એકાસણું કહિયેં, અથવા એક જ આસન છે માટે
એકાસણું કહેવાય, તથા ન્યાં બે વાર અશન એ
રહે લોબ્ધ કરવું, તે બેયાસણું કહેવાય છે. તેનું પ
શ્યજ્ઞાણ કરું છું. બે

એગાસણં જિયાસણં પશ્યજ્ઞામિ દુવિહંપિ

આહાર, એક અશન અને જીને જાદિમ છાંડું
છું. અને નમ્યા પછી પાણી અને સ્વાદિમ. તે સોપારી
પ્રમુખ જાવાની છૂટ છે. ત્યાં આગાર કહે છે. પ્રથ
મ અન્નથ્યાણાલોગેણં આ આગાર.

આહારં અસણં જાદિમં અન્નથ્યાણાલોગેણં

જીને સહસાહાર આગાર ત્રીને સાગારી તે
નેની દૃષ્ટિ માઠી હોય, તેની દૃષ્ટિ પડે, અથવા સર્પ,
ચોર, જંદીવાન, આવેથી બિલ્લો રહે અથવા અગ્નિ

સાગે, ઘર પડે, પાણીની રેલ આવે, તેથી એક સ્થાનકથી બીજી જીને સ્થાનકે નઈ એકાસણું કરે, નિલંગ નહીં.

સહસ્સાગારેણં સાગારિયાગારેણં

ચોથો અંગોપાંગ પસારતાં લંગ નહીં, પંચમું ગુરુઆવ્યાધી બિઠવું પડે તો પશ્ચજ્ઞાણ લંગ નહીં.

આબિટણ પસારેણં ગુરુઅપ્પુ ઢાણેણં

છઠ્ઠું વધેલો આહાર પરઢવો પડે તેને ગુરુની આજ્ઞાથી લેતા લંગ નહીં, સાતમું મહત્તરાગાર

પારિઢાવણિયાગારેણં મહત્તરાગારેણં

નવમું સર્વ સમાધિ વતિરેક આગાર, એઆ આગારેં કરી જે આહારને ચોસિરાવું છું તાજા

સવ્યસમાદિવત્તિઆગારેણં ચોસિરામિતાજા

એમ એકલઢાણાનું પશ્ચજ્ઞાણ પણ કહેવું, પરંતુ તેમાં આબિટણ પસારેણં એ એક આગાર ન કહેવો જાકી સાતમ આગાર કહેવા તપ્પા

અથ આયંજિલનું પશ્ચજ્ઞાણા

પાણીમાં રોટલી ચોલીને નમવું, તે આંખિલને પશ્ચજ્ઞનું છું. એના આગાર કહે છે. એક અન્ન-

અથવા લોગેણું

આયંજિલં પથ્યજ્જામિ અન્નથ્યણાલોગેણું

જીને સહસ્સાગારેણું, ત્રીન્ને લેપાલેપ ને ઘૃતાદિ
કના લેપવાલા લાભન અથવા લેપવાલા હાથ હો
ય તેને સારી રીતે લૂછી નાખ્યું હોય તે વારે અ-
લેપકહીયેં, એવા લેપાલેપના હાથે અથવા લાભને
લેવાથી લંગ નહીં. થોથું ગૃહસ્થે પોતાને અર્થે કોઈ
વસ્તુને લેલવી મુકેલ છે, તે લેતાં લંગ નહીં.

**સહસ્સાગારેણું લેવાલેવેણું ગિહથ્ય
સંસદ્દેણું**

પાંચમું ગોલ પડવાન્નાદિક રોટલી ઊપર મૂકેલા
હોય તેને પાછા લઈ લીધા હોય પરંતુ શેષ અંશ.
ગોલાદિકના રહેલા હોય, તેવા રોટલા લેતાં લંગ ન
હીં. છઠ્ઠું પારિહ્વાવણિઆગારેં.

ઉજ્જિત્તવિવગેણું પારિહ્વાવણિઆગારેણું

સાતમું મહત્તરાગાર, આઠમું સર્વ સમાહિવત્તિ-
આગાર,

મહત્તરાગારેણું, સવ્યસમાહિવત્તિઆગારેણું

હવે પાણીના આગાર કહે છે. એક લેપકૃત, તે
ઓસામણ ગલીને પીવા થકી પથ્યજ્જાણા લંગ ન
થાય, જીને અલેપકૃત તે કાંઈ પ્રમુજનું પાણી

ગલી પીયે, ત્રીનું અછ તે નિર્મલ બિષ્ણ પાણી
પીવાથી લંગ નહીં.

પાણસ્સ લેવેણ વા અલેવેણ વા અછેણ વા

યોથું બહુ જોહોલું, યોજા પ્રમુજનું ધોવણ,
તેને ગલીને પીયે, પાંચનું સીથ સહિત દાથરા પ્ર-
મુજનું ધોવણ ગલીને પીયે. છહું સીથ સહિત ક
ણક પ્રમુજે દાથ ખરજ્યો હોય, તેનું ધોવણ ગલી
ને પીવાથી, એટલાં દાલી બહીના પાણીને વોસિ
રાવું છું તાડા

**બહુલેણ વા સસિથ્યેણ વા અસિથ્યેણ
વા વોસિરામિ તાડા**

અથ તિવિહાર ઊપવાસનું પથ્યજ્ઞાણ તા

સૂર્યના ઊદયથી માંડીને અભજ્ઞાત્યનો નિયમ લઈ છું.

ઊગ્ગરે સૂરે અપ્પત્તહં પથ્યજ્ઞામિ

ત્રણ પ્રકારના આહારનું અશન, જાદિમ અને સ્વાદિમ,

તિવિહંપિ આહારં અસણં જાઈમં સાઈમં

એના આગારોનો અર્થ લજાઈ ગયો છે.

અન્નથ્યણાભોગેણં સહસ્સાગારેણં

પારિહાવણિઆગારેણં મહત્તરાગારેણં

સવ્યસમાહિવત્તિઆગારેણં વોસિરામિ તાજા

अथ यथविहार उपवासनुं
पथ्यज्जाणा ता

सूरेजिग्गे अल्लत्तहं पथ्यज्जामि यथवि
हंपि आहारं असणं पाणं जार्धमं सार्धमं
अन्नथ्यणाल्लोणेणं सहस्सागारेणं
पारिहावणियागारेणं महत्तरागारेणं
सच्च समाहिवत्ति आगारेणं वोसिरामि
तार्धति ता

विगयनुं पथ्यज्जाणा ता
विगर्धयं पथ्यज्जामि अन्नथ्यणाल्लोणेणं
सहस्सागारेणं लेवालेवेणं
गिहथ्यसंसहेणं उज्जित्तविवगेणं
रोटलाटिक्के लगारेड घृताटिक्के अक्षित उरे, ने ले
तां हाष नहीं, परंतु धारायें डरी अक्षित उरेवा न ले
वाय अ पडूथ्यमज्जिअेणंनो अर्थ.
पडूथ्यमज्जिअेणं पारिहावणिआगारेणं
महत्तरागारेणं सच्च समाहिवत्ति आगारे
णं वोसिरामि ता

અથ સાંભે ચળિવિહારનું પશ્યજ્ઞાણા
 દિવસચરિત્રં પશ્યજ્ઞામિ ચળિવિહંપિ આ
 હારં અસણં પાણં જાઈમં સાઈમં અન્ન
 થ્યણા લોગેણં સહસ્સાગારેણં મહત્તરા
 ગારેણં સલ્લસમાહિવત્તિઆગારેણં વોસિ-
 રામિઆરાઈતિ ચળિવિહાર પશ્યજ્ઞાણા

ગાંઠ છોડી નમવું, તે ગાંઠસહિયં અને મુઠ્ઠ ઊઘા
 ડી નમવું તે મુઠ્ઠ સહિત પશ્યજ્ઞાણા વિંટી, ફેરવી નમ
 ણા હાથની અંગુઠી માંથી ડાબા હાથની અંગુઠી મધ્યે
 ઘાલવી પછી નમવું તે વિટ્ટસહિત પશ્યજ્ઞાણા.-
 એના આગાર નવકારસી પ્રમુજ ને પશ્યજ્ઞાણા સા
 થે એ પશ્યજ્ઞાણા લઈયેં તેમ કહેવા.

ગાંઠસહિયં મુઠ્ઠસહિયં વિટ્ટસહિયં પશ્ય
 જ્ઞામિ

અથ ધારણા પ્રમાણે પશ્યજ્ઞાણા
 પોતાના મનમાં ધારણા કરીને કોઈપણ પ્રકારનું
 ને પશ્યજ્ઞાણા લેવું, તેને ધારણા પ્રમાણે પશ્યજ્ઞા
 ણા કહિયેં. તે શ્રી અરિહંત દેવની સાજેં શ્રી સિદ્ધ
 લગવંતની સાજેં,

ધારણા પ્રમાણે અરિહંત સજ્જિયં સિ
ધ્ય સજ્જિયં,

સાધુ મુનિરાજની સાજેં કેવલી લગવાનની સા
જેં ચતુર્વિધ શ્રીસંઘની સાજેં

સાહુસજ્જિયં કેવલિસજ્જિયં સંઘસજ્જિયં

પોતાના આત્માની સાજેં, આગારોના અર્થ સુલલ છે.

અપ્પસજ્જિયં સહુસ્સાગારેણં મહત્તરાગા
રેણં વોસિરઠા ાટા ઈતિ પચ્ચજ્જાણ સંપૂર્ણ

સામાયિક, થળિવિસથ્યો, વાંદણાં, પ-
ડિક્કમણં, કાળિસ્સણ, પચ્ચજ્જાણ, એ
છએ આવશ્યકને વિષે કાનો, માત્ર, પદ,
અક્કર, અોછો અધિકો લણ્યો હોય, લ
ણાવ્યો હોય, શ્રીવીતરાગ દેવની આજ્ઞા
વિજંડી હોય, તસ્સ મિછ્છામિ દુક્કડં ા

સ્તવના કરું છું. માંગલિક હેતુ ગૌતમાદિક ગણ-
ધરને નમસ્કાર કરીને

થોઈ થઈ મંગલં ગોયમાઈ ગણહરાણં

સિધ્ધ લગવાનને નમસ્કાર કરવાને નમુશ્યુણં હું
લણું છું. ઈતિ શ્રી ા

નમોઽશ્વણં લણેભિઃ ઈતિશ્રીઃ

છ આવશ્યક રૂપ પ્રતિક્રમણ સૂત્રાર્થ સંપૂર્ણા

પડિઠ્ઠમણા સૂત્ર સંપૂર્ણા

અથ ચૌદ નિયમની ગાથા

એક સથિત વસ્તુનું પરિમાણ, બીજું નેટલાં દ્રવ્ય

ખાવાને મોકલાં રાખવાં હોય, તેનું પ્રમાણ, ત્રીજું

ઘૂતાદિક છ વિગયનું પરિમાણ, ચોથું જીપાનક તે પ

ગરખાનું પરિમાણ, પાંચમું પાન સોપારી પ્રમુજ

તંજોલનું પ્રમાણ, છઠું વસ્ત્રનું પ્રમાણ, સાતમું

ફૂલની ભત્તિનું પ્રમાણ,

સથિત દ્રવ્ય વિગઈ, વાણઃ તંજોલ વ

થ્ય કુસુમેસુઃ

આઠમું ગાડલા પ્રમુજ વાહનનું પ્રમાણ, નવમું સ

યન એટલે શય્યા, ડોંચ, દુરસીનું પ્રમાણ, દશમું

વિલેપન કરવાની વસ્તુનું પરિમાણ, અગ્નીઆરમું

બ્રહ્મચર્યનું પ્રમાણ, આરમું દિશિવિદિશીનું પ્રમા

ણ, તેરમું અંધોલના પાણીનું પ્રમાણ, ધૌદમું ભાત-

પાણી વાવરવાનું પ્રમાણ, ઈતિ નિયમગાથા સંપૂર્ણ

વાહણ સથણ વિલેવણ, બંલ દિસિન્હા

ણ ભત્તેસુઃ

અથ સામાયિક લેવાનો વિધિ

પ્રથમ પોંછણાનાં સર્વ વસ્ત્ર પડિલેહવાં તથા ચ
લાયેં આસનિયું પાથરવું, તે પછી ગુફને ઈચ્છામિ
ખમાસમણો ૥ ૥ એ પાઠેં કરી ત્રણ વાંદણાં દેવાં, પ-
છી સીમંધર સ્વામીને ત્રણ વાંદણાં દેવાં, પછી ની-
થો બેસીને નવકાર ગણવો, પછી પંચિંદિઅનો પા-
ઠ કહેવો. પછી ઈરિયાવહિયં તસ્સગિત્તરી કહી એ
ક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઠિસ્સગ્ગ કર-
વો, પછી કાઠિસ્સગ્ગ પાઠવા નમો અરિહંતાણં એ
પદ કહીને પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. પછી ગુફની પાસેં
સામાયિકની આજ્ઞા માંગવી. કદાપિ ગુફ ન હોય
તો સીમંધર સ્વામી પાસેંથી આજ્ઞા માગીને કરેમિ
તંતેનો પાઠ કહેવો. પછી ડાબો ઢીંથણ બિંથો રાખી
ને નમોચ્ચુણં કહેવું. ઈતિ સામાયિક લેવાનો વિધિ.

અથ સામાયિક પારવાનો વિધિ

પ્રથમ નવકાર ગણી ઈરિયાવહિનો પાઠ ભણી,
તસ્સગિત્તરી કહી, એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકાર
રનો કાઠિસ્સગ્ગ કરી નમો અરિહંતાણં પૂર્વક કાઠિસ્સ-
ગ્ગ પાઠી પ્રગટ લોગસ્સ કહીને ડાબો ઢીંથણ બિંથો
કરી નમોચ્ચુણંનો પાઠ કહેવો. પછી સામાઈય વચન્તુ

તો કહી, દશ મનના, દશ વચનના, ખાર કાયાના,
ઈત્યાદિ પાઠ કહેવો ॥ ઈતિ ॥

અથ દૈવસિક પ્રતિક્રમણ વિધિ ॥

પ્રથમ ગુરૂપાસેં જોવી રીતેં આજ્ઞા માગીયેં છેથેં, તે
વી રીતેં આજ્ઞા માગીને પછી નવકાર ગણી, લોગસ્સ
કહી, ગજો દીંચણ ગિંચો કરી, નમોચ્ચુણનો પાઠ ક-
હેવો, પછી જે ખામણાં દેવાં, તિહાં પ્રથમ ખામણો આ
વસિઆગ્ને કહેવું અને જીને ખામણો આવસિઆગ્ને
એ પાઠ ન કહેવો પછી પડિક્રમણ ઠાવવું તેમાં આવ
સ્સ ઈછાકારેણ એ પાઠ લણવો. પછી ઊત્ત્રાચર્ચ ન
વકાર ગણવો. પછી કરેમિલંતે કહીને ઈછામિ ઠામિ
કાગિસ્સગ્ગ એ પાઠ લણવો. પછી તસ્સગિત્તરીનો પાઠ
લણી તપનો કાગિસ્સગ્ગ કરવો. પછી નમો અરિહંતા
ણ કહી કાગિસ્સગ્ગ પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવું. પછી વલી
જે ખામણાં દેવાં, તેમાં પહેલે ખામણેં આવસિઆગ્ને
પાઠ કહેવો અને જીને ખામણેં આવસિઆગ્ને એ પા
ઠ ન કહેવો. એવી રીતેં ખામણાં દેઈને પછી અતિથા
રનાં જે થૂલ તેમાં એક તો શ્રી જ્ઞાનને વિષે અને જી
ને દર્શન એટલે સમ્યક્ત્વ રત્નને વિષે એ જે પાઠ ગુ
રૂપાસેં કહેવરાવવા, અને ગુરૂ ન હોય તો પોતેં કહેવા,

તે કહીને પછી શ્રાવકના અતિથાર કહેવા. પછી તસ્સ
 સબ્બસ્સવિ દેવસિય દુચ્ચિંતિઅ એ પાઠ સંપૂર્ણ કહેવો,
 પછી નવકાર ગણવો, પછી કરેમિત્તંતે કહેવું. પછી ઈ-
 ણ્ણામિહામિ સૂત્ર પડિક્કમિઠિં એ પાઠ કહેવો. પછી વં
 દિત્તું કહેવું, તે કહી રહ્યા પછી પૂર્વોક્ત રીતે જે જામ
 ણાં દેવાં. પછી અણ્ણુદ્ધિઅ કહીને જમાવવું. પછી સાત
 લાખ કહેવા. પછી આચરિય ઊવન્નઅ કહેવું. પછી
 આવસ્સ ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ત્તગવનૂ દેવસિયં પા
 યચ્છિત્ત વિશોધનાથં કરેમિ કાઠિસ્સગ્ગં એ પાઠ કહી
 નવકાર ગણી કરેમિત્તંતે કહેવું. પછી ઈચ્છામિહામિ
 નો પાઠ કહી તસ્સગિત્તરી કહી ચાર લોગસ્સ અથવા
 શોલ નવકારનો કાઠિસ્સગ્ગ કરી નમો અરિહંતાણાં
 કહી કાઠિસ્સગ્ગ પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહીને. વતી પૂર્વો
 ક્ત રીતે જે જામણાં દેવાં. પછી ચેઠિવિહારનું પચ્ચ
 જ્ઞાણ લેવું. પછી સામાયિક, ચેઠિવિસચ્ચો, વાંદણાં,
 પડિક્કમણ, કાઠિસ્સગ્ગ, અને પચ્ચજ્ઞાણ, એ છ આવ
 શ્યકને વિષે ને દોષ લાગો હોય તસ્સમિચ્છામિ દુક્કડં
 એ પાઠ કહી, કાજો ઠીંગણ ઠાંચો કરી નમોચ્ચુણં ક
 હેવું. પછી નવકાર ગણી સ્તવન કહેવું. તેવાર પછી ક
 મ્મક્ષય નિમિત્તનો કરેમિ કાઠિસ્સગ્ગં એમ કહીને ચાર
 લોગસ્સ અથવા શોલ નવકારનો કાઠિસ્સગ્ગ કરી કા

जिस्सज्ज पारी प्रगट खोगस्स उह्वी, पछी नवडार गएणी
ने सज्ज्जाय उह्वी. पछी नंदि उह्वी. तेनो पाह लज्जी
यं छेयं:—

न्यथं लज्जलव नेएणी, विज्जाएओ लज्ज
गुरे लज्जाएं हो ॥ लज्जना हो लज्जजंधू, न्यथं
लज्जप्पिया महो लयवं ॥ १ ॥ न्यथं सुखा
एं प्पलवो, तिथ्ययराएं अपछिभो न्य
थं ॥ न्यथं गुरे लोगाएं, न्यथं महप्पा
महावीरो ॥ २ ॥ लहं सज्जन गुब्बे, यगस्स
लहं निएस्स वीरस्स ॥ लहं सुरासुर न
मं, सियस्स लहं धूययस्स ॥ ३ ॥ गुण ल
वण गहण सुयययण, लरिय दंसण वि
सुध्य रथ्यागा ॥ संध नयर लहंते, अ
जंड थरित्त पागारा ॥ ४ ॥ संनम तवतुं जा
रस्स, नमो सम्भत्त पारियत्तस्स ॥ अप्प
डियड्ड सल्लओ, होण सया संधथड्डस्स
॥ ५ ॥ लहं सीलपडा गूसियस्स, तव निय
मतुरय नुत्तस्स ॥ संध रहस्स लज्जवज्जो,
सज्ज्जाय सुनंदिधोसस्स ॥ ६ ॥ नंदि,
आनंदि सदा संधने न्य न्य डारणी, आ
नंद डारणी, उल्याण डारणी, श्री निनेंरुदे

વ શ્રીગુરુદેવને ત્રિકાલ વંદના ાઈતિ દેવ સિક પ્રતિક્રમણ વિધિ ા

અથ રાઈ પ્રતિક્રમણ વિધિ ા

પ્રથમ ગુરૂ પાસેં આજ્ઞા માગી સામાયિક કરવો
પછી નવકાર ગણી રાઈ કર્મક્ષય નિમિત્તેં કરેમિ ડાઘી
સ્સગ્ગં કહી જે લોગસ્સનો ડાઘીસ્સગ્ગ પારી, પ્રગટ લોગ
સ્સ કહી નીથેં જેસી નવકાર કહી, ચગિવ્વિસથ્યો ક
હિયેં પછી વાંદણાં તથા ખામણાં લીનેં, પછી ઊભા થ
ઈને રાઈ પાચછિત્ત વિશોધનાર્થેં કરેમિ ડાઘીસ્સગ્ગં
કહી, એક નવકાર ગણી, કરેમિલંતે ઈછામિ ઠામિડા
ઊસ્સગ્ગં નેમે રાઈઓ અઈઓ કઓ ઈસ્યાદિક ક
હી, તસ્સ ઊત્તરીનો પાઠ કહેવો. પછી ચાર લોગસ્સનો
ડાઘીસ્સગ્ગ કરી પ્રગટ લોગસ્સ કહી પછી તરત ઊભા
થઈને આવસ્સ ઈછાકારેણ સંદિસહુ લગવન્! રા
ઈ પડિક્કમણેં ઠાએમિ રાઈ જ્ઞાન, દર્શન, આરિય, ત
પ, વીર્ય, અતિચાર ચિંતવનાર્થેં કરેમિ ડાઘીસ્સગ્ગં
એમ કહી એક નવકાર ગણી, કરેમિલંતે ઈછામિ ઠા
મિ. તસ્સ ઊત્તરી. કહી પછી નાણાંમિનો ડાઘીસ્સગ્ગ
કરીયેં. પછી દેવસિની પેઠેં સર્વ પાઠ કહિયેં. પરંતુ ન્યા
ચાર લોગસ્સનો ડાઘીસ્સગ્ગ આવે, તે સ્થાનકેં વરસી

તપનો કાળિસ્સગ્ગ કરી પ્રગટ લોગસ્સ કહી પછી બે વાં
દણાં આપીને ચથાશક્તિ પશ્યજ્ઞાણ લીને તેવાર
પછી સ્તવન, સઝ્ઝાઓ, ને પ્રભાતનાં કહેવાંતાં હોય
તે કહેવાં તારપછી નંદિ કહેવી ાઈતિ ॥

અથ પાક્ષિડ પ્રતિક્રમણ વિધિ ॥

પ્રથમ તો દેવસિની પેઠે વંદિતા સુધી સર્વ કહેવું,
પછી આલોચ્છંતો નિંદતો દેવસિયં આલોચ્છંમિ પજ્જિ-
લણેમિ એ રીતે કહેવું, પછી ત્યાંથી પાછું વલી બે બામ
ણાથી માંડીને ચાર લોગસ્સના કાળિસ્સગ્ગ પર્યંત કહેવું
પણ ચાર લોગસ્સને ઢેકાણે અદ્દીં બાર લોગસ્સનો -
કાળિસ્સગ્ગ કરવો, અને છઠ્ઠો પશ્યજ્ઞાણ આવશ્યક -
આવે, તેવારે શ્વેતિહારને સ્થાનકે ધારણા પ્રમાણે
પશ્યજ્ઞાણ લેવું, ત્યાંથી પાછો આલોચ્છંતો નિંદતો
પજ્જિચં આલોચ્છંમિ દેવસિચં લણેમિ કહીને તેવાર
પછી તો વંદિતા સૂત્ર કહી રહ્યા પછી ને બે બામણાં
આપીયેં છેયેં, ત્યાંથી સર્વ દેવસિ પડિક્કમણાની પેઠે
અલાવવું ાઈતિ ॥

અથ ચોમાસી પ્રતિક્રમણ વિધિ

પાજ્જીની પેઠે ચોમાસી પ્રતિક્રમણનો સર્વ વિધિ

પાંખીની પેઠે સંવત્સરી પડિઠ્ઠમણાનો પણ સર્વ વિધિ નાળવો. પરંતુ એટલું વિશેષ કે ને ઠેકાણે જા ર લોગસ્સનો ડાહીસ્સગ્ગ જાવે છે, તે ઠેકાણે અહીં આવીશ લોગસ્સનો ડાહીસ્સગ્ગ કરવો. તથા ને ને સ્થાનકેં પજ્જિયં પાઠ જાવે, તે તે સ્થાનકેં સંવદ્ધ રિયં પાઠ કહેવો ॥ ઈતિ ॥

અણસણ મૂળોયરિયા, વત્તિ સજ્જેવણં રસથ્યા
 જો પાકાયકિલેસો સંતી, ણ આય જઙ્ગો તવો હોઈ
 પાપાપાયછિત્તં વિણ્ણો, વેઆવશ્ચં તહેવ સઙ્ગાઓ
 પાન્નણં ઊસ્સગ્ગોપિય, અપ્પિંતરઓ તવો હોઈ
 પાશા ધન્ય શ્રીઋષભદેવ સ્વામીને નેણેં વરસી તપ કર્યું,
 ધન્ય શ્રી મહાવીર સ્વામીને નેણેં છમ્માસી તપ કર્યું,
 શ્રીમન ને પંથમાસી તપ કરે, તેને ધન્ય, ને આરમાસી

તપ કરે, તેને ધન્ય, ને ત્રીમાસિ તપ કરે, તેને ધન્ય, ને
 બેમાસી તપ કરે, તેને ધન્ય, ને પચ્ચાવન ઊપવાસ
 કરે, તેને ધન્ય, ને પચ્ચાશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય,
 ને પીસ્તાલીશ આગમના પીસ્તાલીશ ઊપવાસ કરે,
 તેને ધન્ય, ને ચાલીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને પાં
 ત્રીશ વાણીરૂપ સત્ય વચનના પાંત્રીશ ઊપવાસ કરે,
 તેને ધન્ય, ને થોત્રીશ અતિશયના થોત્રીશ ઊપવાસ
 કરે, તેને ધન્ય, ને તેત્રીશ આશાતના દાલવા નિમિત્ત
 તેત્રીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને જત્રીશ યોગસંગ્ર
 હના જત્રીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને એકત્રીશ સિ
 ધ્ધના ગુણ પામવાને એકત્રીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધ
 ન્ય, ને ત્રીશ પ્રકારે મહા મોહનીય કર્મ દાલવાના ત્રી
 શ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને ઝોગણત્રીશ પાપશાસ્ત્ર
 દાલવાના ઝોગણત્રીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને સા
 ધુની અઠ્ઠાવીશ લઙ્ઘિના અઠ્ઠાવીશ ઊપવાસ કરે, તેને
 ધન્ય, ને સાધુના સત્તાવીશ ગુણના સત્તાવીશ ઊપ
 વાસ કરે, તેને ધન્ય, ને છબ્બીશ દશા કલ્પના છબ્બી
 શ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને પચ્ચીશ ક્રિયા દાલ-
 વાના પચ્ચીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને થોવીશ તી
 ર્થકરના નામના થોવીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને
 શ્રીસૂર્ય ગણંગના ત્રેવીશ અધ્યયનના ત્રેવીશ ઊપવા

સ કરે, તેને ધન્ય, ને બાવીશ પરિસહુ જીવવાના બાવી
 શ બિપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને એકવીશ સખલ દોષ
 દાલવાને એકવીશ બિપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને વીશ
 અસમાધિના સ્થાનક દાલવાને વીશ બિપવાસ કરે, તે
 ને ધન્ય, ને શ્રીજ્ઞાતાસૂત્રના પ્રથમ શ્રુતસંઘના ઓ
 ગણીશ અધ્યયનના ઓગણીશ બિપવાસ કરે, તેને
 ધન્ય, ને અઢાર પાપસ્થાનક દાલવાના અઢાર બિપ
 વાસ કરે, તેને ધન્ય, ને સત્તર પ્રકારે સંયમ પાલવા
 ના સત્તર બિપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને શ્રીસૂયગડાંગ
 ના પ્રથમ શ્રુતસંઘના શીલ અધ્યયનના શીલ બિપ
 વાસ કરે, તેને ધન્ય, ને પંદર પરમાધામિના કર્મ નિવા
 રવાના પંદર બિપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને થોડ પ્રકારના
 જીવની દયા પાલવાના થોડ બિપવાસ કરે, તેને ધન્ય,
 ને તેર ડાઠીઆ નિવારવાના તેર બિપવાસ કરે, તેને ધ
 ન્ય, ને ત્રીજીની બાર પડિમાના બાર બિપવાસ કરે
 તેને ધન્ય, ને આઠની અગીઆર પડિમાના અગી
 આર બિપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને દશવિધ યતિધર્મ
 પામવાના દશ બિપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને નવ પ્રકાર
 રે જ્ઞાનચર્ય પાલવાના નવ બિપવાસ કરે, તેને ધન્ય,
 ને આઠ કર્મ દાલવાના આઠ બિપવાસ કરે, તેને ધન્ય,
 ને સાત વ્યસન નિવારવાના સાત બિપવાસ કરે,

તેને ધન્ય, ને છકકાયની રક્ષાના છ ઊપવાસ કરે, તેને
 ધન્ય, ને પાંચ પ્રમાદ દાલવાના પાંચ ઊપવાસ કરે, તેને
 ધન્ય, ને ચાર કષાય દાલવાના ચાર ઊપવાસ કરે, તેને
 ધન્ય, ને ત્રણ દંડ દાલવાના ત્રણ ઊપવાસ કરે, તેને ધ-
 ન્ય, ને રાગ દ્વેષ દાલવાના બે ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય,
 ને એક ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, આયંજિત કરે, તેને
 ધન્ય, એકાસણું કરે, તેને ધન્ય, ને એક ટાણું કરે, તેને
 ધન્ય, ને પૂરિમાર્ધ કરે, તેને ધન્ય, ને પોરિસિ કરે,
 તેને ધન્ય, ને નવકારસિ કરે, તેને ધન્ય, ને ગંદસી-
 જિં, મુઠ્ઠસીજિં કરે, ને કોઈ શ્રીનિનાજ્ઞા પ્રમાણ થાશે
 તે જીવને ધન્ય છે, ધન્ય ધન્ય ધન્ય ધન્ય ધન્ય નમો
 અરિહંતાણાં ॥ ઈતિ વરસી તપના કાઠિસ્સગ્ગનો પા
 ઠ સંપૂર્ણ ॥

અથ પોસહ લેવાનો વિધિ ॥

પ્રથમ વસ્ત્ર પડિલેહીને પછી ગુરૂને ત્રણ વાંદણાં
 દેવાં. પછી સીમંધર સ્વામિને ત્રણ વાંદણાં દેવા, પછી પં
 થિંદિય કહી ઈરિયાવહી, પડિક્કમિ, તસ્સજિત્તરી, કહી
 ચાર નવકારનો કાઠિસ્સગ્ગ કરી લોગસ્સ કહીયેં. પછી
 વહી ગુરૂને ત્રણ વાંદણાં તથા સીમંધર સ્વામીને ત્રણ
 વાંદણાં આપી દિસાઓ ધારવી. પછી પોસહ લેવાના

પાઠનો જીથ્યાર કહીયેં, તે પાઠ લખિયેં છેયેં:-

કરેમિલંતે પોસહું આહાર પોસહું દેસ
ઓ સવ્યઓ, સરીર સક્રાર પોસહું સવ્ય
ઓ, અવ્યાવાર પોસહું સવ્યઓ, જંલયેર
પોસહું સવ્યઓ, થેજિવિહે પોસહું ઠાએમિ
નવદિવસં પન્નુવાસામિ દુવિહું તિવિહેણં
મણેણં વાયાએ કાએણં ન કરેમિ ન કારવે
મિ તસ્સ લંતે પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિ
હામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ઈતિ પોસહું
પાઠ સમાપ્ત ॥

એ પાઠ લણીને પછી ગુરુને ત્રણ વાંદણાં દેવાં, પ
છી સીમંધર સ્વામીને ત્રણ વાંદણાં દેવાં, પછી કરેમિ
લંતેનો પાઠ કહેવો, પછી નમુચ્ચુણંનો પાઠ કહેવો, પ
છી દેવ વાંદવા, તે ત્રણ કાલ વાંદવા, પછી પહેર રાત્રિ
ગયે છતે, પ્રથમ ઈરિયાવહિ કહીને પછી સંથારા પોરિ
સીનો પાઠ લણવો, તે લખીયેં છેયેં:-

નિસિહિ નિસિહિ નિસિહિ નમો જમા-
સમણાણં ગોયમાઈણં મહામુણીણં આટ
ણો પાઠ, તથા નમો અરિહંતાણં તથા કરેમિ
લંતે સામાઈયં આટલા પાઠ, ત્રણ વાર કહી
ને પછી, અણુન્નણહ નિહિન્ન, અણુન્નણહ

નિહિલ્લ ॥ અણુનણહ પરમગુરુ, ગુરુ ગુણ
 રચણેહિં મંડિઅ સરીરા ॥ જહુપડિપુન્ના
 પોરિસી, રાઈઅ સંથારઅ ઠામિ ॥ ૧૧ ॥ અ
 ણુનણહ સંથાર, જાહુવહાણેણ વામપા
 સેણ ॥ હુકુડિપાય પસારણ, અંતરંતુ પ
 મન્નઅ લૂમિં ॥ ૧૨ ॥ સંકોઈઅ સંડાસા,
 ઊવદંતે ય કાય પડિલેહા ॥ દ્વ્યાઈ ઊવઅો
 ગં, ઊસાસ નિરંલણા લોઅ ॥ ૧૩ ॥ નઈ મે
 હુન્ન પમાઅો, ઈમસ્સ દેહસ્સ ઈમાઅે રચ
 ણીઅે ॥ આહાર સુવહિ દેહ, સવ્યં તિવિ
 હેણ ચોસિરિઅ ॥ ૧૪ ॥ અત્તારિ મંગલં, અ
 રિહંતા મંગલં, સિધ્ધા મંગલં, સાહૂ મંગલં,
 કેવલિ પન્નત્તો ધમ્મો મંગલં ॥ ૧૫ ॥ અત્તારિ
 લોચુત્તમા, અરિહંતા લોચુત્તમા, સિધ્ધા
 લોચુત્તમા, સાહૂ લોચુત્તમા, કેવલિ પન્નત્તો
 ધમ્મો લોચુત્તમા ॥ ૧૬ ॥ અત્તારિ સરણં પવ
 ન્નમિ, અરિહંતે સરણં પવન્નમિ, સિધ્ધે સ
 રણં પવન્નમિ, સાહૂ સરણં પવન્નમિ, કે
 વલિ પન્નત્તં ધમ્મં સરણં પવન્નમિ ॥ ૧૭ ॥
 પાણાઈવાય મલિયં, ચોરિહં મેહુણં દવિ
 ણમુછ્છ ॥ ૧૮ ॥ માણં માયં, લોલં પિન્નં ત

हा दोसं ॥ टा ॥ कलहं अल्लज्जाणं, पेसुन्नं
रर्धं अरर्धं समाधित्तं ॥ परपरिवायं मा
या, मोसं मिच्छन्तं सत्सं ॥ १ ॥ जा वोसि
रि सुर्धं मांर्धं, मुज्जं भग्गं संसग्गं विग्घं
लूआंर्धं ॥ दुग्गंर्धं निजंघणांर्धं, अह्वारस्स
पाव हाणांर्धं ॥ १ ॥ अगे हं नत्थि मे
डोर्धं, नाहं भन्नस्स उस्सर्धं ॥ अवे अ
दीणं भणसो, अप्पाणं मणु सासर्धं
॥ १ ॥ अगे मे सासज्जो अप्पा, नाणं दं
सणं संनुज्जो ॥ सेसा मे जाहिरा लावा,
सव्वं संनेगं लज्जणा ॥ १ ॥ संनेगं भू
ला लवेणं, पत्ता दुज्जं परंपरा ॥ तम्हा सं
नेगं संजंघं, सव्वं तिविहेणं वोसिरियं ॥
॥ १ ॥ अरिहंतो भहं देवो, न्ववब्भवं सु
साहुणो गुहणो ॥ निणं पन्नत्तं तत्तं, र्धयं
सम्मत्तं भजे गहियं ॥ १ ॥ र्धति संथा
रा पोरिसि संपूर्णं ॥

अथ पोसह पारवानो विधि ॥

अथम र्धरियावहियं उही, पछी तस्सजित्तरि उही
आर नवडारनो डाजिस्सग्ग उही अगट्ठांगस्स उही

નમુચ્ચુણંનો પાઠ કરેવો, તેવાર પછી સાગરચંદો
નો પાઠ કરીયે, તે લખીયે છેયે:-

સાગરચંદો કામો, ચંદવડિંસો સુદં
સણો ધન્નો ॥ નેસિં પોસહ પડિમા, અજંડિ
આ ભવિયં તેવિ ॥ ૧ ॥ ધન્ના સલાહણિ
ઝડા, સુલસા આણંદ કામદેવાય ॥ નેસિં
પસંસઈ લયવં, દદવ્યયં તં મહાવીરો ॥ ૨ ॥
સામાઈય પોસહ સંઠિયસ્સ, ભવસ્સન્નઈ
ને કાલો ॥ સો સફલો જોધવ્યો, સેસો સં
સાર ફલ હેજી ॥ ૩ ॥ પોસહ વિધેં લીધું હો
ય, વિધેં પારીજિં હોય, પોસહુના અઢા
ર દોષ માંહેલો ને દોષ લાગો હોય, તસ્સ
મિછામિ દુક્કડં ॥ ઈતિ ॥ પછી નમુચ્ચુણં
નો પાઠ લેવાવો, પછી સામાઈય વચનુ
ત્તાનો પાઠ લેવાવો, પછી ચાર નવકાર ગ
ણીને જીઠવું ॥ ઈતિ ॥

અથ ચોવીશ તીર્થંકરનું સ્તવન ॥
પ્રભાતિ રાગમાં ॥

આદિ ભિનેસર પહેલા દેવ, જીભ અભિતની
કીનેં સેવ ॥ ત્રીભ શ્રીસંલવ લય હરે, અભિનંદ

ન થોથા સુજે કરે ॥૧૧૥ પાંચમા સુમતિ સુમતિ
 દતાર, પદ્મપ્રલ છદ્ધા નગ સાર ॥ સાતમા શ્રીસુ
 પાર્શ્વ જિહાર, ચંદ્રપ્રલ આઠમા ન્યકાર ॥ ૧૧૭ ॥ સા
 વિધિનાથ નવમા અરિહંત, શીતલ દશમા છેલ
 ગવંત ॥ અગિઆરમા શ્રેયાંસ વદંત, વાસુપૂજ્ય
 બારમા નથવંત ॥ ૧૧૮ ॥ વિમલનાથ તે તેરમા હોય,
 ભિન અનંત થીત્રશમા નેય ॥ ધર્મનાથ પંચર-
 મા લણું, શ્રી શાંતિ ભિન શોલમા યુણું ॥ ૧૧૯ ॥ કુંથુ
 નાથ સત્તરમા ભિનેસ, અરનાથ અઢારમા યુણેસ
 ॥ શ્રી મસ્તિભિન ઝોગણીશમા, મુનિસ્તુવ્રત વાંદું
 વીશમા ॥ ૧૨૦ ॥ નમિભિન એકવીશમા મહંત, નેમ-
 લ બાવીશમા મહિમાવંત ॥ ત્રેવીશમા ભિનેસર
 પાસ, વીર થોવીશમા પૂરે આશ ॥ ૧૨૧ ॥ એ થોવી
 સે ભિનનાં નામ, લેતાં લાલે અવિથલ ઠામ ॥
 કર નેડીને કડું વીનતિ, ધન્ય માનવ ને પામ્યા
 મુગતિ ॥ ૧૨૨ ॥ ઈતિ ॥

અથ પારશનાથનું સ્તવન ॥

પ્રભાતિ રાગમાં ॥

પ્રણામું પાસ ભિણંદ, દરિસન દીઠે આનંદ ॥

નયરિ વણારસી ઠાય, તિહાં શ્રી અમ્બસેન રાયા ॥

॥ १ ॥ वाभा तस पटराणी, रूपें रंल समाणी ॥ त
 स गिर पास जिय्पन्न, लाघो थजिह सुपन्न ॥ शापोस
 वदि दशमी सार, ननम्या श्री पास कुमार ॥ छप
 न्न कुमारिडा आवे, ते हेतें उरी गुण गावे ॥ उतासे
 हम सुरपति रंगें, लछ गया भेशनी शृंगें ॥ छि
 सर्वे तिहां भतिया, ननम भहो छव उरि वतिया
 ॥ न्ना भूझ्या मातालने पासें, थिरंलवो जेम ला
 से ॥ तातें भहो छव डीघो, पास कुमर नाम दी
 घो ॥ पा यौवन वय नज नणी, नेड भलावती
 राणी ॥ परण्या श्री निनराय, सेवे सुर नर पाय
 ॥ २ ॥ लोण तणा इल लेछ, दान संवच्छरी देछ ॥ त्र
 एशें नर वर साथें, संयम लीघो श्री न्गनाथें ॥ गा
 तप संयमैं उरमने वाभी, श्री निनवर डेवल पाभी ॥
 पोहोता मुज्जि मोन्नर, नाम नपतां न्य न्य डार ॥ टा
 जेउशो वर्षनु आय, नवडर शोलित डाय ॥ त्रैवीश
 भा श्री निनराय, नस नामें नवनिधि थाय ॥ ३ ॥ श्री
 पारस जियसर्ग थूरे, मन वंछित सुज पूरे ॥ स इल
 इले तस आस, नाम नपे ने श्री पास ॥ १ ॥ स्तवन
 सदा सुजकारी, लणशे ने नर नारी ॥ लोळ ल
 ए उर नेडी, श्री पाभे डल्याण डोडी ॥ १ ॥ ॥
 छति श्री पार्श्वनि स्तवनं संपूर्ण ॥

અથ શ્રી શાંતિલિન વિનતિ ॥ દેશી ચોપાઈની.

શારદ માય નમું શિરનામિ, કુંગાળિં ત્રિલુવન-
 કો સ્વામી ॥ શાંતિ શાંતિ નંપે સજ કોઈ, તા ઘર શાંતિ
 સદા સુજ હોઈ ॥ શાંતિ નંપી ને કીલેં કામ, સોઈ
 કામ હોવે અલિરામ ॥ શાંતિ નંપી પરદેશ સધાવે,
 તે કુશલેં કમલા લેઈ આવે ॥ શાગર્ભ થકી પ્રભુ મા
 રિ નિવારી, શાંતિલ નામ દીયો નિરધારી ॥ ને નર
 શાંતિ તણા ગુણ ગાવે, ઋધિ અધિંતિ તે નર પાવે
 ॥ ડાનન નરકું પ્રભુ શાંતિ સહાઈ, તા નરકું ક્યા-
 આરતિ માર્છ ॥ ને કછુ વંછે સોઈ પૂરે, દાલિન દુઃ-
 જ મિથ્યા મતિ થૂરે ॥ ના અલજ નિરંજન ન્યોતં
 પ્રકાશી, ઘટ ઘટ અંતરકે પ્રભુ વાસી ॥ સ્વામિ સ્વશ્રી
 પ કહ્યો નવી નય, કહેતાં મોમન અચિરજ થાય ॥ પ
 ॥ ઝર દીરજે સજ હીં હથિયારા, લલ્યાં મોહ તણાં દ
 લ સારાં ॥ નારિ તજી શિવશું રંગ રાચે, રાજ તન્યો
 પણ સાહેજ સાચે ॥ દુઝા મહા જલવંત કહીનેં દેવા, કા
 ચર કુંથુ ન એક હણેવા ॥ રિધિ સયલ પ્રભુ પાસ
 લહીનેં, ભિક્ષા આહારી નામ કહીનેં ॥ ઝા નિંદક પૂજ
 કકું સમ ભાયક, પણ સેવક કહીકું સુજ દાયક ॥ ત
 જ પરિગ્રહ લયે જાનાયક, નામ અતીત સજે સિ

ધિ સાયકાટાશત્રુ મિત્ર સમચિત્ત ગણીનેં, નામ
 દેવ અરિહંત લાણીનેં ॥ સયત્તલ્લવ હિતવંત કહીનેં,
 સેવક ન્હાણી મહા પદ દીનેં ॥ જ્ઞા સાચર નૈસા હોત
 ગંલીરા, દૂષણ એક ન માય શરીરા ॥ મેર અથલ
 ભિમ અંતરન્મમી, પણ ન રહે પ્રલુ એકણ ઠામી ॥
 ॥ ૧૧૦ ॥ લોક કહે ભિનલ્લ સજ દેજે, પણ સુપનાંતર
 કજ હું ન પેજે ॥ રીસ વિના જાવીશ પરીસા, સેન્યા
 લ્લતી તે જ્ઞાદીસા ॥ ૧૧૧ ॥ માન વિના જ્ઞા આણ મ
 નાઈ, માયા વિના શિવશું લય લાઈ ॥ લોલ વિન્ન
 શુણ રાશિ ગ્રહીનેં, ભિજ્જુલયે ત્રિગડો સેવીનેં ॥
 ॥ ૧૧૨ ॥ નિગ્રંથ પણે શિર છત્ર ધરાવે, નામ ચતિ પ-
 ણ ચમર ઢલવે ॥ અલયદાન ઘાતા સુજ કારણ, આ
 ગલ ચેત્ત ચાલે અરિદારણ ॥ ૧૧૩ ॥ શ્રીભિનરાલ્લ દ
 ચાલ લાણીનેં, કરમ સજે કો મૂલ જાણીનેં ॥ ચીજીવિ
 હુ સંઘહ તીરથ થાપે, લછ્છી ઘણી સેવકને આપે
 ॥ ૧૧૪ ॥ વિનયવંત લગવંત કહાવે, ન કાઢુકું શિશ ન
 માવે ॥ અકિંચનકો બિરદ ધરાવે, પણ સોવન પ
 દ પંકલ ઢાવે ॥ ૧૧૫ ॥ રાગ નહીં પણ સેવક તારે,
 દેષ નહીં નિગુણા સંગ વારે ॥ સ્તન્યો આરંભ નિલ્લ આ
 તમ ધ્યાવે, શિવ રમણીકો સાચ ચલાવે ॥ ૧૧૬ ॥ તે
 રો મહિમા અદ્ભુત કહિયેં, તોરા ગુનકો પાર ન લ

હીચેં ॥ તું પ્રભુ સમરથ સાહેજ મેરા, હું મન મોહન
 સેવક તોરા ॥૧૭॥ તું રે ત્રિલોક તણો પ્રતિપાલ, હું રે
 અનાથી તું છો દયાલ ॥ તું શરણાગત રાજણ ધી
 રા, તું પ્રભુ તારક છો વડ વીરા ॥૧૮॥ તું હિ સમો
 વડ લાગ ન પાયો, તો મેરો કાન થયો રે સવાયો
 ॥ કર બેડી પ્રભુ વીનવું તો સું, કરો દુપા બિનવરલ
 મોસું ॥૧૯॥ નમ મરણના દોષ નિવારો, લવ સા
 ગરથી પાર બિતારો ॥ શ્રી હથીણાબિર મંડણ સો
 હે, તિહાં શ્રી શાંતિ સદા મન મોહે ॥૨૦॥ પદ્મ
 સાગર ગુફરાન પસાયા, શ્રી ગુણ સાગરકે મન
 લાયાં ॥ ને નર નારી એક ચિત્તે ગાવે, તે મન વં
 છિત નિશ્ચેં પાવે ॥૨૧॥ ॥ ઈતિ શ્રી શાંતિ બિન
 વિનતિ સંપૂર્ણ ॥

॥ અથ શ્રીવર્ધમાન બિન સ્તુતિ ॥

શ્રીસિધ્ધારથ કુલ શણગાર, ત્રિશલા નંદન
 ગ આધાર ॥ સુંદર સોહે સોવન વાન, શરણ તુમ
 રું શ્રીવર્ધમાન ॥૧॥ એ આંકણી ॥ તુમ નામેં ના
 વે આપદા, લૂત પ્રેત વ્યંતર નવિકદા ॥ રોગ શોળ
 ચિંતા નવિબળ, શરણગાશા તુમ નામેં લહિયેં
 સંપદા, તુમ નામેં મન વંછિત મુદા ॥ તુમ નામેં લ

હિયેં સમાન ॥ શરણા ॥ ૩ ॥ દુર્લ્ભ ન દુષ્ટ વૈરી વિ
 કરાલ, તુમ નામેં નાસે તહાલ ॥ તુમ નામેં દિન
 દિન કલ્યાણ, શરણા ॥ ૪ ॥ ગ્રહાદિક પીડા ન
 વિ કરે, નામ તુમારિં ને અનુસરે ॥ ધર્મસિંઘ મુ
 નિલાવ પ્રધાન, શરણા ॥ ૫ ॥ ઈતિ ॥

॥ અથ શ્રીગૌતમસ્વામીની સઝડાય ॥
 દેશી ચોપાઈની.

વીર બિનેસર કેરો શિષ્ય, ગૌતમ નામ નપો
 નિશ દીશ ॥ ને કીનેં ગૌતમનું ધ્યાન, તો ઘર વિ
 લસે નવે નિધાન ॥ ૧ ॥ ગૌતમ નામેં ગયવર ચઢે,
 મન વંછિત હેલા સંપન્ને ॥ ગૌતમ નામેં નાવે રોગ,
 ગૌતમ નામેં સર્વ સંન્નેગ ॥ ૨ ॥ ને વૈરી વિરજ્યા વં
 કડા, નસ નામેં નાવે દૂકડા ॥ ભૂત પ્રેત નવિ મંડે
 પ્રાણ, તે ગૌતમના કડેં વખાણ ॥ ૩ ॥ ગૌતમ નામેં
 નિર્મલ કાય, ગૌતમ નામેં વાધે આય ॥ ગૌતમ નિ
 નશાસન શણગાર, ગૌતમ નામેં ન્ય ન્ય કારા ॥ ૪ ॥
 શાલ દાલ સુરહાં ઘટ ગોલ, મન વંછિત કાપડ તંજો
 લ ॥ ૫ ॥ ધરેં સુધરણી નિર્મલ ચિત્ત, ગૌતમ નામેં પુત્ર
 વિનીત ॥ ૬ ॥ ગૌતમ બીદ્યો અવિચલ લાણ, ગૌત
 મ નામ નપો નગ નણ ॥ મોટાં મંદિર મેરે સમાન,

ગૌતમ નામે સદૃશ વિહાણાદૃઘર મયગલ
 ઘોઝાની બેડ, પહોંચે વાડે વંછિત કોડા મહિય
 લ માને મહોટા રાય, બે તૂઠે ગૌતમના પાચાજા
 ગૌતમ પ્રણમ્યાં પાતિક દલે, ઊત્તમ નરની સંગતિ
 મલેાગૌતમ નામે નિર્મલ જ્ઞાન, ગૌતમ નામે વા
 ધે વાનાદૃપુણ્યવંત અવધારો સદુ, ગુરુગૌત
 મનાગુણ છે જુદાકહે લાવણ્ય સમય હરબેડ,
 ગૌતમ તૂઠે સંપત કોડાજા ઈતિ

॥ અથ શાંતિનાથનું સ્તવન ॥

પ્રભાતેં કહેવાનું.

સુણો શાંતિનિણંદ સોભાગી, હુંતો થયો તુમ
 ગુણરાગી ॥ તુમેં નીરાગી લગવંત, બેતાં કિમ પ
 ડસે તંત ॥ ૧ ॥ હુંતો ક્રોધ કષાયેં લરિઓ, તુંતો સ
 મતા રસનો દરિઓ ॥ હુંતો અજ્ઞાનેં આવરિયો, તું
 તો કેવલ કમલા ચરિયો ॥ ૨ ॥ હુંતો વિષયા સુજનો
 આશી, તેંતો વિષય કીધ નિરાશી ॥ હુંતો કરમને લા
 રેંલ લચ્ચો, તુમેં કર્મનો લાર નિવાચ્ચો ॥ ૩ ॥ હુંતો
 મોહુ તણે વશ પડિઓ, તુંતો સજલ મોહુને નડિઓ
 ॥ હુંતો લવ સમુદ્રમાં જૂતો, તુંતો શિવ મંદિરમાં પો
 હોતો ॥ ૪ ॥ માહારે ભગ્ન મરણનો બેચો, તેંતો તોન

જ્યો તેહનો ઘેરો ॥ મહારો પાસો ન મેલેજી રાગ, પ્ર
 લુ તુમેં તો થયા વીતરાણ ॥ પા ॥ મુને માયાયેં મે
 લી કાંસી, તુમેં નિરજંઘ થયા અવિનાશી ॥ હું તો
 સમકેન થીરેં અધૂરો, તૂંતો સકલ પદારથેં પૂરો ॥
 ॥ હા ॥ માહારે તો તુંહિજી એક, તાહારે મુજ સારિ-
 જા છે અનેક ॥ હું તો મનથી ન મેલું માન, તુમેં
 માન રહિત લગવાન ॥ જા ॥ માહારેં કીધું તે શું થા
 ચ, તમેં રંક તણેં કરો રાય ॥ તુમેં એક કરો મેહે
 રંજાની, માહારો મુજરો લેન્ને માની ॥ ટા ॥ એક વા
 રન્ને નબરેં નિરજો, તો હું થાજિં તુમ ગુણ સરિ-
 જો ॥ ને સેવક તુમ ગુણ ગાસે, તે તુમ સરિજો ગુ
 ણી થાશે ॥ જા ॥ લવો લવ તુમારી સેવા, હું તો મા
 ગું છું દેવાધિ દેવા ॥ સાહામૂં બૂવોને સેવક નણી,
 એમ ઊદયરતનની વાણી ॥ ૧૧ ॥ ઈતિ ॥

॥ અથ પારસનાથ સ્તોત્ર પ્રારંભઃ ॥

આપણા ઘર જેઠા લીલ કરો, નિજ પુત્ર કલન
 વશું પ્રેમ ધરો ॥ તુમેં દેશ દેશાંતર કાંઈ ઘોડો, નિત્ય
 પાસ નપો શ્રીભિન શૂડો ॥ ૧ ॥ મન વંછિત સઘલાંકા
 ન સરે, શિર ઊપર ચામર છત્ર ધરે ॥ કલમલ ચા
 લે આગલ ઘોડો, નિત્ય પાસ નપો શ્રીભિન શૂડો ॥

॥ શા લૂત પ્રેત પિશાચ વલી, સાયણીને દાયણી
 ન્યય રલી ॥ છલ છિન્ન ડોઈ લાગે બેડો ॥ નિત્ય
 ॥ ડાઝેકાંતર તાવસીઓ દાહ, ઓષધ વિણ ન
 ચેં જણ માંહ ॥ નવિ દુઃખે માથું પગગૂડો ॥ નિત્ય
 ॥ ન્નાકંઠમાલા ગડ ગુંજડ સજલા, તસ બિદર રો
 ગ રલે સઘલા ॥ પીડા ન કરે ફીણ ગલ ફોડો, નિ
 ત્ય ॥ પો ॥ નગતો તીર્થંકર પાસ જહૂ, એમ નાણે
 સઘલો નગત સહૂ ॥ તતક્ષણ અશુભ કરમ તોડો,
 નિત્યનાદ ॥ પાસ વણારસિ પુરિ નગરી, તિહાં બી
 દ્યો બિનવર બિદ્ય કરી ॥ સમય સુંદર કહે કર
 બેડો ॥ નિત્ય ॥ ડાઝા ઈતિ ॥

અથ પંથપરમેષ્ઠિ ગુણવર્ણન સજ્જાય.
 પ્રભાત સમય કહેવાની.

સુજ કારણ લવિયણ, સમર્થ નિત નવકાર ॥
 બિનશાસન આગમ, થોઈ પૂરવનો સાર ॥ ૧ ॥ એ
 મંત્રનો મહિમા, કહેતાં ન લાભે પાર ॥ સુરતરે ભેમ
 સંચિત, વંછિત ફેલ દાતાર ॥ ૨ ॥ સુર ઘનવ માનવ,
 સેવ કરે કર બેડ ॥ લુબિ મંડલ વિથરે, તારે લવિ
 યણ ડોડ ॥ ૩ ॥ સુર છંદે વિલસે, અતિશય ન-
 સ અનંત ॥ ૪ ॥ પદ પહેલે પ્રણમું, અરિગંબન અરિ-

હુંત ॥ જાને પનરે લેદેં, સિધ્ધ થયા લગવંત ॥
 પંથમી ગતિ પોહોતા, અષ્ટ કરમ કરી અંત ॥ પા
 કલ અકલ સરૂપી, અક્ષય પદવી તેહ ॥ નિનવર
 પય પ્રણમું, જીને પદવલી એહ ॥ દુઝા ગછ તાર
 ધુરંધર, સુંદર શશિ નેમ શોલે ॥ કરે સારણ વા
 રણ, ગુણ છત્રીશેં થોલે ॥ જા સૂત્ર ન્નણ શિરોમ
 ણિ, સાગર નેમ ગંલીર ॥ ત્રીને પદ નમિયેં, આ
 ચાર ન ગુણ ધીર ॥ ટા શ્રુત ધર ગુણ આગર,
 સૂત્ર લણાવે સાર ॥ તપ વિધ સંબેગેં, લાંજે અર્થ
 વિચાર ॥ જા મુનિવર ગુણ નુત્તા, કહિયેં તે ઊવ
 ઝડાવ ॥ થોથે પદ નમિયેં, અહોનિશ તેહના પાય
 ॥ ૧૧ ॥ પંથાશ્રવ ટાલે, પાલે પંથાચાર ॥ તપસી
 ગુણ ધારી, વારે વિષય વિકાર ॥ ૧૧ ॥ ત્રસ થાવર
 પીયર, લોક માંહે ને સાધ ॥ ત્રિવિધેં કરી પ્રણમું,
 પરમારથ નેણેં લાધ ॥ ૧૨ ॥ અરિ કરિ હરિ સાર્થ
 ણી, ઘર્ષણી ભૂત વેતાલ ॥ સવિ પાપ વિણાસે,
 લાસે મંગલ માલ ॥ ૧૩ ॥ એણેં સમસ્ત્યાં સંકટ,
 દૂર દલે તહાલ ॥ એમ નપે નિન ગુણ, સુંદર શિ
 ષ્ય રસાલ ॥ ૧૪ ॥ ઈતિ ॥

અથ સીમંધર ભિન સ્તવન પ્રારંભઃ ॥

શ્રી સીમંધર સ્વામી સુણો, નામ પ્રતાપ ઘણો
તમ તણો ॥ લવલવનાં ટાલીનેં પાપ, ભગમાં ઘ
ણો તુમ નામ પ્રતાપ ॥ ૧ ॥ તુમ દરિસનથી નાસે પા
પ તુમ દરિસનથી ટલે સંતાપ ॥ તુમ સેવા નિત્ય
નિત્ય ડીલ્યે, માનવ લવ લાહો લીલ્યે ॥ ૨ ॥ રત્ન
ચિંતામણિ સરખું નામ, કામ ધેનુ ભિમ પૂરે હામ
॥ કલ્પવૃક્ષ ભિમ વંછિત દીગ્ને, તિમ પ્રભુભૂકલ રા
ખો હીયે ॥ ૩ ॥ ડાઘેવ અનેક નિહાલ્યા ઘણા, તેમાં કિ
હાંથી તુમ ગુણ તણા ॥ ચરણ કમલની સેવા ક
રૂં, સદા તુમારું ધ્યાનલ ધરૂં ॥ ૪ ॥ મોહોટા મહેર
કરે સહિ દેવ, નાણે નહીં સેવકની સેવ ॥ ૫ ॥ ચાકર
તો ચૂકે ચાકરી, ઠાકુર પાલે હેતલ ધરી ॥ ૬ ॥ મેં
સેવ્યો તાહારો દરબાર, દીશે બિરદ સુગતિ ઘાંતાર
॥ ૭ ॥ તાહારી સેવા અતિ સુખકાર, ત્રિલુવનમાં એ
ક તું કિરતાર ॥ ૮ ॥ માહા વિદેહમાં પ્રભુનો વાસ,
ભયવંતા ભિન પૂરે આસ ॥ ૯ ॥ અત્રથડી ને વંદન કરે,
લલિક લવની મનમાં ધરે ॥ ૧૦ ॥ કાકરૂણાનિધિ ડી
નેં આનંદ, વંદન બિરાલે પૂનમ અંદા ॥ ૧૧ ॥ ચોરાશી -
લજ પૂરવ આય, ધનુષ પાંચશે જિંથી કાચ ॥ ૧૨ ॥
ભિમ ભલધર વરશે એક ધાર, તિમ પ્રભુની દેશના

સુવિધાર ॥ નીર થકી નેમ ટલે ડુકાલ, તેમ પ્રલુ-
 નામે મંગલ માલ ॥ ૭૮ ॥ ત્માજ્ય અમારાં બિદ્યાં
 નેથ, દૃષ્ટા તમારી પૂરણ હોય ॥ જન્મ જન્મના પા-
 તિક ગયાં, ને બિનચરણ થઈ તુમ દયા ॥ ૭૯ ॥
 દુર્લભ જગમાં તાહુડિં નામ, તે ધન નર ને સમ-
 રે સામ ॥ પારસ થકી નેમ કંચન થાય, તેમ પ્રલુ-
 નામે નિર્મલ કાચ ॥ ૮૦ ॥ સીતલ નેમ ગંગાનું નીર,
 તેમ સુજ દાયક સામિ સધીર ॥ મહેર નર પ્રલુ-
 ન કીલ્યે, વંછિત અવિચલ પદ દીલ્યે ॥ ૮૧ ॥
 સંવત સતર એકોતેર નાણ, લાદરવા સુદિ તેર
 સ ગુણ ખાણ ॥ ગાયા બિન કુંતલ પુર ગામ, ગં-
 ગા મુનિ કહે કરી પ્રણામ ॥ ૮૨ ॥ ઈતિ ॥

અથ સામાયિકમાં બ્રહ્મીશ દોષ દાલવાની
 સજ્જાય પ્રભાતે કહેવી, તે લખીયે છેયે ॥
 આવક વ્રતધારી, ગુણ સામાયિક કીલે ॥ એકે
 અવતારે, શિવસુખ ફલ ભિમ લીને ॥ તસ દોષ બ્ર-
 હ્મીશે, ધિર ચિત્તે પરહા કીને ॥ દશ દશ મન વચન
 ના, બાર કાયાના કહીને ॥ ૧ ॥ પગ બિપર પગલાં,
 થિડાવી નવી જેસે ॥ અથિરાસન છંડી, દષ્ટિ ચંચ-
 લતા વિશેષે ॥ ઘર કાલ ન કીને, ઓઢિંગણ નવિ

સેવો ॥ તનુચે અંગ મોડન, આલસ ખરન ન જાણે
 વો ॥ રાટાચિકા ન વગાડે, મેલ નહીં ઊતરાવે ॥ ન
 કરાવે વિસામણ, ઊંધ તને લલે લાવે ॥ એ બાર
 કાયાના, દોષ તને બુધ્ધિવંત ॥ એક વિધ સામા
 યિક, લાંબ્યો શ્રી લગવંત ॥ ૩ ॥ તને વચન દૂષણ
 દશ, દુવિધ સામાયિક લાંબે ॥ કુવચન નવિ જો-
 લે, નિબુણ નવિ પરકાશે ॥ ઊચિરે ન અન્નણ્યું,
 અસિક વચન નવિ આજે ॥ નિબ છંદે ન જોલે, દૂ-
 ષણ પરનાં ન ઘાજે ॥ ત્રા વિકથા થિજિ વર્ણે, બડ બ
 ડ કરતો ન જોલે ॥ ન્નઓ આવો ન ભલપે, હસતાં
 છિન્ન ન જોલે ॥ હવે મનનાં દૂષણ, દોષ તને બુ
 ધ્ધિવંત ॥ એ ત્રિવિધ સામાયિક, ગ્રહો સદા ગુણ
 વંત ॥ પાધન લોલ ધરીને, સામાયિક નવિ સેવે
 ॥ નિબ કીર્તિ સુણીને, હરજે નહીં સ્વયમેવ ॥ અઘ
 કીને ઓછી, વેલા વિચાર ન ન્નણે ॥ કીરતિ નવી
 વંછે, મન અભિમાન ન આણે ॥ ૬ ॥ બીહીતો ન
 વી બેસે, હૃદય થડાવીને રીસ ॥ ન કરે નીઆણું,
 ધનાદિક નિસદીસ ॥ સામાયિક ફેલનો, હૃદય
 સંશય નવિ રાજે ॥ અવિનય મન નાણે, શ્રી ભિન
 ન એમ લાંબે ॥ ૭ ॥ આવશ્યક નિર્યુકતે, જોલ્યા
 બ્રહ્મીશ દોષ ॥ ન્નણીને આવડ, કરે સામાયિક પોષ

॥ પૂજ્ય શ્રી તેજસિંઘજી, સૂરત નયર ચોમાસે ॥ વ
રસ સત્તર અઢાવને, ગણિ કાઠાનજી એમલાંજે
॥ ત્તા ઈતિ સામાયિક બ્રહ્મીશ દોષ ટાલવાની સ
ઝાચ સંપૂર્ણ ॥

અથ શ્રાવકના એકવીશ ગુણની સઝાચ
ચોપાઈ રાગમાં ॥

સરસતિ ચરણ નભાવું શીશ, શ્રાવકના ગુણ
કુંડું એકવીશ ॥ પહેલે જોલે લબ્ધ ધરે, જીને જો
લે દયા આદરે ॥ ૧ ॥ આનંદકારી પરસન પિત્ત,
આગમ વચન વિશ્વાસી નિત ॥ ઢાંકે વલી પરાયા
દોષ, પર ઊપગારી સહેજ સંતોષ ॥ ૨ ॥ સૌમ્ય નબ્ધ
સમ દષ્ટેન્દ્રે, અવગુણ ઢાંકીને ગુણ લીએ ॥ જોલે
મધુર વચન જન ઈષ્ટ, દીર્ઘ વિચારી હોય ગરિષ્ઠ
॥ ૩ ॥ આલે નિત્ય લલી પરેં સદા, નિરમલ બુ-
ધિ વસાવે રિદા ॥ ૪ ॥ કીધો ગુણ ન વીસારે નેહ, ધ-
ર્મ દયા લય લીનો તેહ ॥ ૫ ॥ જાનહીં દીન નહીં મુજ
અહંકાર, નવિ લોપે કુલનો આચાર ॥ ૬ ॥ વંદે બિન
દરિસન સંભતિ, ન ચલે દૃષ્ટા પરેં સમકિતિ ॥ ૭ ॥
પાપ કર્મનો મારગ તને, બિનની આણા મન
માં લને ॥ ૮ ॥ એ એકવીશ જોલ પરિભાણ, ધન

ધન શ્રાવક તેહ સુન્નણા પાદા ઈતિ ॥

અથ શિખામણની સઝાયા ॥

લગવતિ લારતિ ચિરણ નમેવ, સહગુરુ નામ
સદા સમરેવ ॥ જોલીશ હું એણી પરેં આચાર, ને
ઈ લેને ન્હણ વિચાર ॥ ૧ ॥ પંડિત તે ને નાણે ગર્વ,
જ્ઞાની તે ને ન્હણે સર્વ ॥ તપસી તે ને ન ધરે ક્રોધ,
અષ્ટ કરમ છંપે તે ને ધ ॥ ૨ ॥ ઊત્તમ તે ને જોલે
ન્યાય, ધર્મી તે ને મન નિરમાય ॥ ઠાકુર તે ને પા
લેવાસ, સદ્ગુરુ તે ને લાંબે સાચ ॥ ૩ ॥ ગીરજો
તે ને ગુણ આગલો, પરનારી છંડે તે લલો ॥ મેલો
તે ને નિંદા કરે, પાપી તે હિંસા આચરે ॥ ૪ ॥ મા
તા તે ને નિનવર તણી, કીરતિ તે ને બીને સુણી
॥ લબ્ધિવંત ગૌતમ ગણધાર, બુધ્ધિવંત તે અલ
ય કુમાર ॥ ૫ ॥ શ્રાવક તે ને લહે નવ તત્ત્વ, કાચર
તે ને મૂકે સત્ત્વ ॥ મંત્ર જરો ને શ્રી નવકાર, દેવ
જરો ને મુક્તિ દાતાર ॥ ૬ ॥ પદવી તે તીર્થંકર ત
ણી, મતિ તે ને ઊપને આપણી ॥ સમકિત તે ને
સાચો ગમે, મિથ્યા મતિ તે લૂલો લમે ॥ ૭ ॥ મહો
ડો ને ન્હણે પર પીડ, ધનવંત તે ને લાંબે લીડ ॥
ન વશ આણે તે જલવંત, આલસ થકી અલ

ગો પુણ્યવંત ॥ ટાકામી નર તે કહિયેં અંધ, મોહ
 બલ તે મહોટો જંધ ॥ ઘરિદી ને ધર્મે હીન, દુ
 ગતિ માંહેં રહે તે દીન ॥ જાગ્યામ તેને જો-
 લે દયા, મુનિવર તેને પાલે ક્રિયા ॥ સંતોષી તે
 સુજિયા થયા, દુઃખિઆ તેને લોલેં ગ્રહ્યા ॥ જા
 નારી તેને હોયે સતી, દર્શન તે ઝોઘો મુહપત્તી ॥
 રાગ દ્વેષ ટાલે તે ન્તી, સૂઘું બળે તે નિનમતિ ॥
 ॥ જાગ્યા તેને શીયલેં પવિત્ર, વડપણ પાલે તે
 હિન પુત્ર ॥ માયા રહિત હોયે તે મિત્ર, ધર્મ હાણ
 કરે તે શત્રુ ॥ જાગ્યા વૈરાગી તે વિરમે રાગ, તારી
 તે લવ તરે અથાગ ॥ રૌરવ નરક તણો એ માગ,
 છાગ હણીને મંડે નગ ॥ જાગ્યા દેહ માંહેં તે સારી
 ભૂ, ધરમ થાય તે લેજે દીહ ॥ રસ માંહેં બિપશ
 મરસ લીહ, થૂલિલ ન મુનિવરમાં સિંહ ॥ જાગ્યા
 સાચું તેને નિનનું નામ, નિનવર ધર્મ કરો અલિ
 રામ ॥ ન્યાયવંત નેમાં કહિયેં રામ, નેગી તેને શું
 તે કામ ॥ જાગ્યા એ જોલ જોલ્યા મેં જરા, સાર ન
 થી એહ થી બિપરા ॥ કહે પંડિત લક્ષ્મી કલ્સોલ,
 ધર્મ રંગ મન ધરને થોલ ॥ જાગ્યા ઈતિ ॥

(૧૨૫)

અથ શ્રાવકની કરણીની સઝઝાયા

થોપાઈની દેશીમાં

શ્રાવક તું ઊઠને પરભાત, ચાર ઘડી લેઈ પા
છલી રાત ॥ મનમાં સમરે શ્રીનવકાર, ભિમ પા
મે ભવ સાયર પાર ॥ ૧ ॥ કવણ દેવ કવણ ગુરુ ધે
ર્મ, કવણ અમારે છે કુલ કર્મ ॥ કવણ અમારે છે
વિવસાય, એહું ચિંત ને મન માય ॥ ૨ ॥ સામા
થિડ લેને મન. ર્મ નણી હિયડે ધરિ સુ
ધે. યાગી તણું, પાતક આલો
વને નિ દરે પશ્ચાન્નાણ,

ને ગણને સૂત્ર

તાજા ચિંતય

યાં સીમાડ

મેલીશ એકે ઘડી તાવ્યા વાડી શુધ્ધ કરને વ્યાપાર,
 ઓછા અધિકાનો પરિહાર તા મલરીશ કેહની દૂ
 ડી સાજ, દૂડા ન્નશું કથન મ લાજ તાવ્યા અનંતકા
 ચ કહિયે જત્રીશ, અલક્ષ્ય જાવીશે વિસ્તવા વી
 શા તા તે ભક્ષણ નવિ કીને કિમે, કથિા ફૂણા ફૂલ
 મત નિમે તાવના રાત્રિ લોન્નના જહુ દોષ, ન
 ણીને કરને સંતોષ તા શાન સાજૂ લોહને ગલી, મ
 ઘુ ધાવડી મત વેથો વલી તી મ કરાવીશ
 રંગણ પાશ, દૂષણ ઘણાં ક તા ગ
 લને જે જે વાર વારા
 તાવશા નવાણી
 પુન્ય તા છાણ
 પાપ ન. હોર
 ગા

આરંભ, પાલો શીલ તલ્લ મન દંભ ૥૧૭ ૥ દિવસ
 છતાં કરન્ને ચલિવિહાર, ચારે આહાર તણો પ-
 રિહાર ૥ ચારે શરણાં કરી દટ હુને, સાગારી અણસ
 ૥ લઈ સુને ૥૧૮ ૥ આવડની કરણી છે એહ, એહ-
 થી લહિયેં લવનો છેહ ૥ આઠે કરમ પડે પાતલાં,
 પાપ તણા છૂટે આમલા ૥૧૯ ૥ વારે લહિયેં અમર વિ-
 માન, અનુક્રમેં લહિયેં શિવપુર થાન ૥ કહે ગણિ-
 કાન શિખામણ એહ, કરણી દુઃખ હરણી છે તે
 હ ૥૨૦ ૥ ઈતિ ૥

અથ શોલ સતીની સજ્જાય ૥

આદિનાથ આદે ભિનવર વંદિ, સફલ મનોરથ
 કીલ્યેં એ ૥ પ્રભાતેં ઊઠી મંગલિક કામેં, શોલ સ-
 તીનાં નામ લીલ્યેં એ ૥૧ ૥ જાલ કુંવારી જગદિત
 કારી, જાહ્નવી ભરતની જેહેનડી એ ૥ ઘટ ઘટ આ-
 પિ અક્ષર રૂપી, શોલ સતીમાં ને વડી એ ૥ ૨ ૥
 જાહુ બલ ભગિની, સતિય શિરોમણિ, સુંદરી નામેં
 ત્રણે પલ સુતા એ ૥ અંગ સરૂપેં ત્રિભુવન માંહે, નેહ
 અનોપમ ગુણ યુતા એ ૥ ૩ ૥ ચંદન જાલા જાલપણે
 થી, શીયલવતી શુદ્ધ આવિકા એ ૥ અડદના જાન
 કુસા વીર પ્રતિ લાલ્યા, કેવલ લહિ વ્રત ભાવિકા એ ૥

૥ જાગિયસેન ધૂઆ ધારણી નંદની, રાભિમતી નેમ
 વલ્લભા એ ૥ યૌવન વેશે કામને લંતી, સંયમ લીએ
 દેવ દુલ્લભા એ ૥ ૫ ૥ પંથ તરતારી પાંડવનારી, સૌ
 પદ તનયા વખાણીયેં એ ૥ એકશો આઠે ચીર પૂરા
 ૥ ૧ ૥ શીયલ મહિમા તસુ નળીયેં એ ૥ ૬ ૥ દશરથ
 નૃપની નારી નિરૂપમ, કૌશલ્યા કુલચંદ્રિકા એ ૥
 શીયલ સલ્લણી રામલનેતા, પુણ્ય તણી પરના-
 લિકા એ ૥ ૭ ૥ કોશંજિક ઠામેં સતાનિક નામે, રા-
 ન્ય કરે રંગ રાગો એ ૥ તસુ ઘર ઘરણી મૃગા
 વતી સતી, સુર લવનેં ભશ ગાગો એ ૥ ૮ ૥ સુ-
 લસા સાચી શીયલ ન કાચી, રાચી નહીં વિષયાર-
 સેં એ ૥ મુખડું નેતાં પાપ પલાએ, નામ લેતાં મ-
 ન બિલ્લસે એ ૥ ૯ ૥ રામ રઘુવંશી તેહની કામિ-
 ની, લનક સુતા સીતા સતી એ ૥ ૧૦ ૥ સદુ નળે
 ધીલ્લ કરતાં, અનલ શીતલ થયો શીયલથી એ
 ૥ ૧૧ ૥ કાચે તાતણે ચારણી બાંધી, ફૂવા થકી ભલ
 કાઢીયું એ ૥ ૧૨ ૥ કલંક ગિતારવા સતિજ સુલભા, ચંપા
 પોલ બિઘાડીઓ એ ૥ ૧૩ ૥ સુર નર વંદિત શીય-
 લ અજંડિત, શીવા શિવપદ ગામિની એ ૥ ૧૪ ૥
 નામેં નિર્મલ થઈયેં, બલિહારી તસુ નામની એ ૥
 ૧૫ ૥ હસ્તિનાગપુરેં પાંડુ રાયની, કુંતા નામેં કામિ

ની એ ॥ પાંડવ માતા દશે દશારની, બેહેન પતિ
 વ્રતા પશ્ચિની એ ॥ ૧૩ ॥ શિલવતી નામે શીલવ્રત
 ધારિણી, ત્રિવિધે તેહને વંદિયે એ ॥ નામ ભૂપત્તા
 પાતક બ્રહ્મે, દરિસને દુરિન નિકંદિયે એ ॥ ૧૪ ॥
 નિષધા નગરી નલય નરિંદની, દમયંતી તસુ ગેહિ
 ની એ ॥ સંકટ પડતાં શીયલ ભ રાજ્યું, ત્રિભુવન કી
 ત્તિ તેહની એ ॥ ૧૫ ॥ અનંગ અન્નિતા ભગ્ન પૂર્ણિ
 ત, પુષ્પ શૂલાને પ્રલાવતી એ ॥ વિશ્વ વિખ્યાતા કા-
 મિત દાતા, શીલભી સતી પદમાવતી એ ॥ ૧૬ ॥ વીરે
 ભાંજી શાસ્ત્ર છે સાંજી, બિદય રતન ભંપે મુદા એ ॥
 ક્ષાણું વાહતાં ને નર ભણશે, તે લેશે સુખ સંપદા
 એ ॥ ૧૭ ॥ ઈતિ ॥

અથ નવકારનો છંદ પ્રારંભઃ ॥

॥ ઘોષા ॥ વંછિત પૂરે વિવિધ પરે, શ્રી ભિનશા-
 સન સાર ॥ નિશ્ચય શ્રી નવકાર નિત, ભૂપતાં ભ-
 ય નય કાર ॥ ૧ ॥ અડશઠ અક્ષર અધિક ફૂલ, ન
 વ પદ નવે નિધાન ॥ વીતરાગ સ્વયં મુજ વદે, પંથ
 પરમેષ્ઠિ પ્રધાન ॥ ૨ ॥ એક ભ અક્ષર એક ચિત્ત, સમ
 સ્થાં સંપત થાય ॥ સંચિત સાગર સાતનાં, પાતક દૂર
 પલાય ॥ ૩ ॥ સકલ મંત્ર શિર મુકુટ ભણિ, સદ્ગુર

લાધિત સારા સોલવિયા એક પિત્તશું, નિત્ય ન
 પિયેં નવકારાના છંદ હાટકીની ચાલ નવકાર
 થકી શ્રીપાલ નરેસર, પામ્યો રાન્ય પ્રસિદ્ધાસમ
 શાન વિષે શિવનામ કુમરને, સોવન પુરી સો સિ
 દ્ધા નવ લાજ નપંતાં નરક નિવારે, પામે લવનો પાર
 ાસોલવિયા ભત્તેં થોખેં પિત્તેં, નિત નપિયેં નવકાર
 ાના એ આંકણી ાજાંધી વડ સાજા છીડે જે સી, જે
 ઠલ કુંડ હુતાસ ાત સ્કરને મંત્ર સમર્પ્યો આવડે,
 ળિડ્યો તે આકાશ ાશુલ રીત નપ્યો વિષધર વિષ
 ટાલે, ઢાલે અમૃત ધાર ાસોલવિયા ાર ાબી
 નેરા કારણ રાય મહાજલ, જ્યંતર દુષ્ટ વિરોધા
 નેણેં નવકારેં હુત્યા ટાલી, પામ્યો યક્ષ પ્રતિજો
 ધા નવક્રોડ નપંતા થાયે નિનવર, ઈશ્યો છે અ
 ધિકાર ાસોલવિયા ાડા પલિપતિ શીખ્યો મુ
 નિવર પાસેં, મહા મંત્ર મન શુદ્ધ ાપરલવ તે રા
 સિંઘ પૃથિવી પતિ, પામ્યો પરિગલ ત્રરધ્યા એ મં
 ત્ર થકી અમરાપુર પહોતો, આરદત્ત સુવિચાર ા
 સોલવિયાના ના સંન્યાસી કાશી તપ સાધંતો, પં
 આગ્નિ પરન્નલ ાપેજ્યો શ્રીપાસ કુમારેં પન્નગ,
 અઘ જલતો તે ટાલ ાસંલસાલ્યો નવકાર સ્વયં
 મુજ, ઈન્દ્ર લુવન અવતાર ાસોલવિયા ાપા મન

शुद्ध नपंतां भयणा सुंदरी, पाभि पीयु संयोगा
 श्रेणें ध्यानें कष्ट दल्युं जिंजरनुं, रक्त पीतनो रोग
 ॥ निश्चें डरी नपतां नव निधि धाय, घरभ तणो
 आधार ॥ सोलवियाणा ॥ ८ ॥ घट भांहें हृष्टा लुचं
 गम घाल्यो, घरणी करवा घात ॥ परमेष्टि प्रलावे
 हार ते दुलनो, वसुधा भांहें विज्यात ॥ उमसाव
 तीये पंगूल डीघो, पाप तणो परिहार ॥ सोलवि
 याणा ॥ गायणांगण नति राजी गृहिणी, पाडी
 जाण प्रहार ॥ पद पंथ सुणतां पांडु रायनी, तेथ
 छि कुंता नार ॥ अमे मंत्र अभुसिड भहिभां भहोदो, ल
 व दुःख लंगन हार ॥ सोलवियाणा ॥ ८ ॥ संजलने डं
 जल कादव काढ्या, शकट पांथशें परिमाण ॥ दीधो
 नवकार गया देवलोडे, विलसे अभर विभन ॥ अमे
 मंत्र थडी संपत्त वसुधातवे, विलसे नैन विहार ॥
 सोलवियाणा ॥ ८ ॥ आगे थोवीशी दुर्ध अनंती,
 होशे वार अनंत ॥ नवकार तणी डीधे आदि न
 नणो, छिभ लांजे लगवंत ॥ पूरव दिशि गणिये
 आदि प्रपंथें, सभक्यां सपत्त सार ॥ सोलविया
 णा ॥ पंथ परमेष्टि सुरपद पाभे, ने हत उर्म डो
 रा ॥ सभवसरण भां प्रत्यक्ष पेज्यो, मणिघरने अ
 उभोर ॥ सहगुने सन्भुज विधियें सभरतां, सई

લન્મ સંસાર ॥ સોલવિયાના ૧૧ ॥ સૂલિડા રોપ
 ૧ ॥ તરુર ડીધો, લોહુ જરો પરસિધ્ધ ॥ તિહાં શેઠે
 નવકાર સુણાવ્યો, પામ્યો અમરની રિધ્ધ ॥ શેઠ ઘ
 ર આવી વિમ્ન નિવાર્યાં, સુર કરી મનોહાર ॥ સો-
 લવિયાના ૧૨ ॥ પંથ પરમેષ્ઠિ જ્ઞાન ॥ પંથ, પંથ દા
 ન ચારિત્ર ॥ પંથ સજ્જાય મહાવ્રત ॥ પંથ, પંથ સ-
 મિતિ સમકિત ॥ પંથ પ્રમાદ વિષય તલ ॥ પંથ, પા
 લો પંથ ચાર ॥ સોલવિયાના ૧૩ ॥ કલશ ॥ નિત્ય ॥
 પિયેં નવકાર, સાર સંપત્તિ સુજદાયક ॥ શુધ્ધ મં
 ત્ર શે શાશ્વતો, શેમ ભંપે ભગનાયક ॥ શ્રી અરિહંત
 સુસિધ્ધ આચાર ॥ ગણિનેં, શ્રી ઊવજ્જાય ભાવેં
 સુસાધુ પંથ પરમેષ્ઠિ શુણિનેં ॥ નવકાર સાર સં-
 સાર છે, કુશલ લાલ વચિક ડહે ॥ શેક ચિત્તે આશ
 ધતાં, વિવિધ અધિ વંછિત લહે ॥ ૧૪ ॥ ઈતિ ॥ ॥

અથ માહાવીર નિન સ્તવન પ્રારંભઃ ॥
 વીર નિણંદ ચોવીશમા, ત્રિશલા નેહની માય ॥
 ભૂપ પિતા ભગવંતનો, નર સિધ્ધારથ રાય ॥ ૧ ॥ સિ
 ધ્ધારથ કુલ ઊપનો, વર્ધ્યમાન નેહનું નામ ॥ તે પ્ર
 ભુના હું ગુણ સ્તવું, પ્રેમેં કરેં પ્રણામ ॥ ૨ ॥ આઠે મ
 દ નેણેં બંધ્યા, રાલ્યા દોષ અઢાર ॥ સકલ પાપ પર

ન્નલિખ્યાં, હણી કપાયે ચાર ॥૩૮॥ અનિત્ય લાવના
 લાવતાં, લીધું કેવલ જ્ઞાન ॥ તે બિનવરને સમરિ
 થેં, સોઅ ધરેં નિત ધ્યાન ॥૩૯॥ પંથ મહાવ્રતનો
 ધણી, વાણી ગુણ પાંત્રીશ ॥ સમોસરણે બેઠા
 પ્રભુ, ભગત નમે નિશ દિશ ॥૪૦॥ અતિશય થો
 ત્રીશ બિનતણા, રંગે દીએ ઊપદેશ ॥ વેર વિરોધ
 સર્વે દલ્યા, દાલ્યા સકલ કલેશ ॥૪૧॥ તે બિનવ
 રને સમરિથેં, આદિ દેવ અરિહંત ॥ સૂક્ષ્મ જાદ
 ર ભવને, ન હણે તું ભગવંત ॥૪૨॥ મૃધા મુજ જો
 લે નહીં, વચન વદે અતિ જાશ ॥ તું સામી તું જા
 ધવા, તું ઠાકોર કું ઘસ ॥૪૩॥ મણિ મુગતા ફલ
 દોજીને, ન થલે સ્વામી મન ॥ કંથન પથર સમ
 ગણે, તું બિનવર ધન્ય ધન્ય ॥૪૪॥ સ્ત્રી સંગથી
 વેગલો, નેણે વશ કીધો છે કામ ॥ તે પરમેસર દે
 વતા, તેહનું લીનેં નામ ॥૪૫॥ ધણ કણ કંથન ગા
 મપુર, મૂર્છા નહીં ભગવંત ॥ તે બિનવર સમરેં સ
 ઘ, ભિમ લહું મુજ અનંત ॥૪૬॥ સમસ્થો રાગ
 ધરે નહીં, દુહવ્યો ન કરે દ્વેષ ॥ ક્રોધ માન માયા
 નહીં, લોભ નહીં તસરેજ ॥૪૭॥ મોહ મધ્ધર ન
 હીં વીરને, નહીં પરનિંદા ઢાલ ॥ પરનાં મર્મ મુજ
 નધિ કહે, નધિ દીએ અવરને આલ ॥૪૮॥ હાસ્થ

વિનોદ ક્રીડા નહીં, નહીં લય નહીં અજ્ઞાન ॥ નિમ્ન
 નહીં મહા વીરને, સ્વામી નિર્મલ જ્ઞાન ॥ ૧૪ ॥ વીર
 દુર્ગંધા નવિ કરે, ન કરે શોક સંતાપ ॥ તે બિનવર
 ને સમસ્તાં, નન્યે પૂરવ પાપ ॥ ૧૫ ॥ પાંચે ઈદ્રિ
 ય વશ કરી, ટાલ્યાં આઠે કર્મ ॥ તલવિક્કલ વ પ્રતિ
 જોધિઆ, દીપાવ્યો બિન ધર્મ ॥ ૧૬ ॥ સંઘમ થોળું
 પાલિયું, નિર્મલ ગંગા નીર ॥ સકલ કર્મને ક્ષયક
 રી, મોક્ષ ગયા મહા વીર ॥ ૧૭ ॥ અરિહા દેવ ને સિધ્ધ
 હુવા, સોય નમું નિશ દિશ ॥ રિધલ દાસ ચરણે ન
 મે, સંઘની પૂરો નગીશ ॥ ૧૮ ॥ ઈતિ ॥

અથ મહાવીરાષ્ટક પ્રારંભઃ ॥

નમો નિત્ય દેવાધિદેવં ચ વીરં, ગરિષ્ઠં ગુણે-
 જ્ઞાનિદં ધ્યાન ધીરં ॥ ૧ ॥ નન્મનાં દુઃખ નયે તે દૂ
 રે, મનોવાંછિત શ્રી મહાવીર પૂરે ॥ ૨ ॥ નસ ધ્યાન-
 થી ન્નૂઓ શ્રેણિક રાન્ન, પદં તીર્થનાથં ચ જંઘં સ
 કાન્ન ॥ તલવ એક માંહે ચતુર્ગતિ ચૂરે, મનોનાશ
 દુષ્ટ ચંડ કોશી અહીં ડંક દાસ્યો, કૃપાનાથ તેહને
 કૃપાએન તાસ્યો ॥ ૩ ॥ દીઓ દેવ વાસો કીઓ દુઃખ
 પૂરે ॥ ૪ ॥ મનોનાકા ગિરા વાદ વાદીઅ ગૌતમ આયો,
 ગણાધાર પદવી લહી પ્રેમ પાઓ ॥ ૫ ॥ અહીં ત્રીપદી

ज्ञान अज्ञान थूरे ॥ मनो ॥ नारथे विगडो देव
 ता देव राया ॥ भवि थितुः षष्टि सजे छंर आथा
 ॥ लवो ताप निर्नाशिनी लज्जि लूरे ॥ मनो ॥ पा
 अतिशय वली त्रीशने थार धारी, गुणा पंथ त्री
 शं थवाणी विथारी ॥ आठे प्रातिहार्य संघें सनू
 रे ॥ मनो ॥ गाढा प्रलु लज्जिथी शुध्य समडित पा
 वे, प्रलु लज्जिथी अष्ट सिद्धि न्युं आवे ॥ प्रलु ल
 ज्जिथी पापनां थक्र थूरे ॥ मनो ॥ गाढा प्रलु नाभथी
 पाभियें भुक्तिमाता, प्रलु ध्यानथी न्यावीयें कर्म
 नला ॥ प्रलु ध्यानथी आपदा दुःख दूरे ॥ मनो ॥ गाढा
 छंर अष्टकं प्रातः कालें पठेने, हृताना दिनां कर्म प्रा
 थें कटे ते ॥ महानंद पदवी नहीं तास दूरे ॥ मनो ॥ गा
 ॥ ल ॥ कलश ॥ ओम वीर निनवर संघ सुजकर, शा
 सन नायक सुरत ॥ सिध्दार्थ नृप कुलें दिनकर,
 विशाला नंदन नयक ॥ में पुण्ये पायो गुणें गायो,
 अंतर आतम जिल्लश्यो ॥ हवे सेवक तारो कर्म वा
 रो, हर्ष धरी भुन हें यडे वसो ॥ १० ॥ छति ॥

अथ महावीर स्तव प्रलाते कहेवानुं ॥
 शासन नायक सभई सदा, पद पंकज हुं प्राणुं
 मुदा ॥ शम दम क्षमाना सागर धीर, मन वंछित

पूरे महावीर ॥ १ ॥ जन्नीय कुंड सिध्दार्थ राय, वि
 शला देवी प्रलुनी भाय ॥ शील गुणों नेम गंगा
 नीर, मनगाशा अशाठ शुद्धि छह स्वर्गथी ये
 व्या, येन शुद्धि तेरश नन्मन लह्या ॥ भागसिर
 वद दशमी दीक्षा धीर, मनगाडा ॥ जार वरस छ
 अस्थे रह्या, त्यां तप प्रलुन्थे जहुलां डीयां ॥
 भास थिगीभास छभास सधीर, मनगाळा ॥ पार
 एा नगरीं ओगण पथ्याश, जीन दिन सर्वे-
 ठिपवास ॥ ठिपसर्गादिड सह्या शरीर, मनगा
 ॥ पाध्यातां प्रलुन्थ शुद्धन ध्यान, प्रगल्थो डेव
 ल ज्ञान निधान ॥ वर्धशाज शुद्धि दशमी दिन धीर,
 मनगाडा ॥ समवसरण सुर रथिना डरी, अधिड
 लाव ठिलट मन धरी ॥ त्रिगट रूप सुवर्ण भणि
 हीर, मनगाडा ॥ गौतमादि गणधर अणी आर,
 साथे थुम्माजीश सो परिवार ॥ श्रुत धारी संय-
 म शत धीर, मनगाटा ॥ सिंह लंछन सोयन डाय, व
 रश जहोतेर पावी आय ॥ थिहुंगति छेदी थर
 भ शरीर, मनगाळा ॥ उत्तिड वदि अभावास्या
 तिथि, पंथम गति पाम्या निन पति ॥ डेवल लहेगो
 तम गंलीर, मनगाणा ॥ थिगीह सहस साधु संय
 म धार, छत्रीश सहस्स अभणी परिवार ॥ डर्म

જપાવી પામ્યાં તીર, મનનાશશાએક લાજ ઓ
 ગણશાદ હનર, આવડ પ્રભુના સમકિત ધારા
 આવિડા ત્રિગુણી શીયલ સધીર, મનનાશશા
 સન નાયક ગાયો સહી, શુધ્ધ સમકિતની અધ્યા
 તહી ॥ લણે ગુણે નર ભાવે ભેદ, મહાનંદ પદવી
 પામે તેહ ॥ ૧૩ ॥ ઈતિ ॥

અથ હિતોપદેશ પરચીશી ॥ દોહામાં પ્રારંભ
 શ્રીસદ્ગુરૂ જ્ઞાનીયેં જશ્યશ્યું, આગમસાર સિ
 ધ્યાંત ॥ ધર્મદત્ત ગુરૂ દાખવા, પૂરણ જ્ઞાન મહાંત
 ॥ ૧ ॥ ઊપદેશ અમારો અગમ્ય છે, મહા રસ આ
 ગમ સાર ॥ આતમ જ્ઞાન અનંતમેં, સિધ્ધ શાસન
 સિણગાર ॥ ૨ ॥ દ્વાદશ અંગ સિધ્યાંતમાં, અસંખ્ય
 સમુદ્ર પ્રમાણ ॥ શ્રીભિનરાજ પ્રકાશિઓ, વીંદા
 ભેદ વખાણ ॥ ૩ ॥ તેવી દામ હીરા મણિ થકી, કા
 હ્યો આગમ સાર ॥ પરમ સિધ્યાંત વાણી વદે,
 કરવા લક્ષિ ઊદાર ॥ ન્ના ગુહ્ય પણે રાખી ગણી,
 કીનેં ચલ અપાર ॥ આતમ અર્થી ને હુવે, દીનેં
 જ્ઞાન વિચાર ॥ ૪ ॥ ને ગુરૂ લક્ષિ સંગ્રહે, રાખે ચ
 તન વિશેષ ॥ સદ્ગુરૂ ધર્મને આદરે, ગુહ્ય ગતિ
 છે અશેષ ॥ ૫ ॥ વાણી ગુરૂ ઊપદેશની, સકલ શા

સ્વ મયી સારા કુંથી હિત આગમ તણી, રાજો ગુ
 હ્ય વિચારા ૥ ૭૮ ૥ ઊત્તમ પ્રાણી દેખીને, કીને ગુરુ
 ઊપદેશ ૥ આગમ વાણી સુણાવીયે, નિહ હિત લા
 વ વિશેષ ૥ ૮૦ ૥ ક્રોધી કપરી કદા અહી, હિત વા
 ણીના ચોર ૥ તેહને શ્રુત ન વિદ્યાજિયે, રાજો ગુ
 હ્યની હોર ૥ ૮૧ ૥ બિહાં તિહાં વાણી રૂપીઓ, રત
 ન ન નાખે કોય ૥ ને સદ્ગુરુ મારગ સંગ્રહે, તિહાં
 પ્રકાશો સોય ૥ ૮૨ ૥ પારખે પારખે પારખી, દીને
 નિહ ઊપદેશ ૥ સમકિત રતન શિખાવિયે, રાજો
 હેત વિશેષ ૥ ૮૩ ૥ પણ ચોરે કુંથી જ્ઞાનની, લેશે
 અનર્થ વિચાર ૥ તેહને હિત ન વિદ્યાજિયે, ગુરુ લાં
 ખે નિરધાર ૥ ૮૪ ૥ સમકિત સમકિત સહુ કરે,
 પણ સમકિત વિરલા પાસ ૥ એહવી વાણી અનુ
 લવી, તેહને સમકિત લાસ ૥ ૮૫ ૥ સમકિત અ
 ર્થિને દાખવી, કુંથી વચન રસાલ ૥ અનુલવસે આ
 દર કરે, સમકિત લહે તહાલ ૥ ૮૬ ૥ નેહને સમ
 કિત દીલ્યે, કીને વાણી ઊપદેશ ૥ શ્રી નિન આ
 ગમ વાણી લહે, સદ્ગુરુ જ્ઞાન વિશેષ ૥ ૮૭ ૥ વિર
 લા વિરલા દેખીને, લવ્ય પ્રાણી નર નાર ૥ તેહને
 ધર્મ શિખાવિયે, કીને હિત ઊપગાર ૥ ૮૮ ૥ સદ્ગુરુ
 ની એ આગના, લાંખી ધર્મદત્ત ગુરુ દેવ ૥ ને કોઈ

ધર્મને સંગ્રહે, લાંબ્યો આગમ લેવ તાજા મુનિ
 ચિંતનાથજી નગગુરૂ, લવિક ઊધ્યારણ કાળા વા
 ણી અવિચલ આપવી, દેવા શિવપુર ગુન તાજા
 લહી મારગ ગુરૂ દેશના, પાલે સદ્ગુરૂ ધર્મ તાજુરૂ
 મારગ વધતો કરે, તેહને દીનેં ભરમ તાજા શ્રીજી
 નાયક જી ગુરૂ, ધર્મદત્ત ગુરૂ રાય તા આગમ શાસ
 ન બુગધેણી, ભિનવાણી નિત ગાય તારના રાજે ગુરૂ
 પરનાલિકા, નિભ મારગ હિત શોચ તા તેહને સમકિત
 ઘાજિયેં, સીને પ્રાણી સોચ તારના હિત શિખામણ ઘા
 ખેવી, મુનિચંદ નાથ મહંત તા ગુરૂ મારગ લહી પાલશે
 તારે તસ લગવંત તારના ગુરૂ ઘણી રાખો સહી, વા
 ણી ગુરૂ ઊપદેશ તા ધર્મદત્ત ગુરૂ સમરતાં, રૂલશે
 અગમ અશોષ તારના હિત શિખામણ ગ્રંથની, લાં
 ખી સદ્ગુરૂ દેવ તા હિત પચ્ચીશી આજેવી, રતન જ
 તન કરી લેવ તારના ધન ધન સદ્ગુરૂ દેવજી, ધન
 ધન સેવ તે જાણ તા ગ્રંથ તણી એ ચૂલિકા, ગાતાં
 કોડ કલ્યાણ તારના ઈતિ તા

અથ જ્ઞાન પચ્ચીશી પ્રારંભ: તા
 સુર નર તિરિ નગ યોનિમેં, નરક નિગોદ ભ
 તિ તા માહા મોહકી નિંદમેં, સોવે કાલ અનંત તાજા

नैसें न्वरडे नेरसें, लोन्नकी शिथि नय ॥ तैसें कु
 उरम डे गिहय, घेरम जयिन न सुहाय ॥ तगे लूज
 न्वरडे गये, शिथिं लेत आहार ॥ अशुल हीन शु
 लंडे नगे, सो नने घर्म निथार ॥ ठा नैसें पवन
 नडोलये, नलमें गिडे तुरंग ॥ तयुं मनसा थंथल ल
 अ, परिग्रह डे परसंग ॥ च ॥ निहां पवन नहीं संथ
 रे, तिहां नहीं कल्लोत ॥ तयुं सज परिग्रह त्यागये, म
 नसा होअे अडोल ॥ प ॥ न्युं डाहु विषघर डंशे, शि
 थिं नीज अजाय ॥ तयुं तुम भभता शुं मढे भगन
 विषय सुज थाय ॥ दा ॥ नीज रस रस नहीं, निर्विष
 तनु नज होय ॥ भोह घटे भभता भिटे, विषय न वं
 छे डोय ॥ गा ॥ न्युं सछिह नौडा थिटे, जूडे अंध अ
 दोज ॥ तयुं तुम लवणमें पडे, जिनुं विवेड घरी लेजा
 ॥ टा ॥ नहां अजंडित गुण लगे, जेवट शुध्व विथारा
 आतम शिथि नौडा थिटे, पावे लवण पार ॥ टा
 न्युं अंकुश भाने नहीं, महा भतंग गलराग ॥ तयुं भ
 न तृसनामें दिरे, गिने न डाल अडाल ॥ वा ॥ न्युं न
 र दाय गिपाय करि, गही आने गलराग ॥ तयुं भन
 या वस डरन डे, निर्भल ज्ञान सभान ॥ वा ॥ ति
 र रोगसें नयन न्युं, लजे ओरडी ओर ॥ तयुं भन
 संशयमें परे, मिथ्या भतडी घेर ॥ वा ॥ न्युं ओष

अंलन डीअे, तिमिर रोग मिट नय ॥ ल्युं सद्गुरु
 णिपदेशथें, संशय वेग पलाय ॥ १३॥ तैसैं सज
 न्दु नरे, द्वाराभनिडी आग ॥ ल्युं भायामें तुम
 पडे, कड़ा न्नओगे लाग ॥ १४॥ द्वीपायनसों ते ज
 थे, ने तपसी नियंथ ॥ तल भाया समता ग्रहो
 अेह भुगतिडों पंथ ॥ १५॥ न्युं कुधातुके लेटशुं,
 घटवध कंथन कंत ॥ पाप पुण्य करतो लवें, भूढ
 भति जहु लंत ॥ १६॥ कंथन निगुण नहीं तने,
 वान हीन नहीं होत ॥ घट घट अंतर आतमा, स
 हेन स्वलाव णियोत ॥ १७॥ पना पीठ पड्काछियें,
 शुध्द कनक न्युं होय ॥ ल्युं परगट परमातमा, पु
 ण्य पाप भल घोय ॥ १८॥ परव राहुके गहनसैं, स
 र सोम छजि छीन ॥ संगत पाछि कुसाधुडी, स
 न्न होत भलीन ॥ १९॥ नींजादिउ थंन उरे,
 भलयायलडी जास ॥ दुर्जनथें सन्न लये, र
 हत साधुके पास ॥ २०॥ तैसैं तलाव सहा लरे, नल
 आवत थिहुं ओर ॥ तैसैं आश्रव द्वारथें, कर
 म जंधडी नेर ॥ २१॥ न्युं नल आवत भुंछियें,
 शूडे सरवर पान ॥ तैसैं संवरके डीअे, करम-
 निरन्नरा न्न ॥ २२॥ न्युं जूटी संयोगथें, पारा
 भूछित होय ॥ ल्यों पुद्गलसुं तुम भिले, आतम

સક્તિ સમોય ૥૨૩ ૥ મેલ જરાઈ માંજીયેં, પારા પ
 રગટ રૂપ ૥ શુકલ ધ્યાન અલ્યાસયેં, દરશન જ્ઞા
 ન અનૂપ ૥ રજાડહે બિપદેશ જનારસી, ચેતન અ
 જ કછુ ચેત ૥ આપ બુન્નવત આપકું, બિદય ક
 રનકે હેત ૥ ૨૪ ૥ ઈતિ ૥

અથ બાલચંદ જત્રીશી પ્રારંભઃ ૥

૥ કવિત્ત ૥ અભર અમર પદ પરમેશ્વરકોં ધ્યા
 ઈયેં ૥ સકલ પાતક હર વિમલ કેવલધર, નકો વા
 સ શિવપુર તાસોં લય લાઈયેં ૥ નાદ બિંદૂરૂપ રંગ
 પાણિ પાદ ઉત્તમંગ, આદિ અંત મધ્યતંગ નકોં
 નાહિં પાઈયેં ૥ સંઘેણ સંઠાણ નાણ, નહિં કોઈ અ
 નુમાન, તાહિંકો કરત ધ્યાન શિવપુર નઈયેં ૥ લણે
 મુનિ બાલચંદ સુનોહો લવિક વૃંદ, અભર અમર પ
 દ પરમેશ્વરકોં ધ્યાઈયેં ૥ ૧ ૥ એક અરિહંત દેવ દેવ
 કરિ નનિયેં ૥ નકોં ક્રોધ નાહિં મૂર માન માયા-
 લોલ દૂર, કર્મ કિયે ચક્રચૂર નિને મોહ નાણીયેં ૥
 નકોં નમેઈદ ચંદ સુરિંદ મુનિંદ વૃંદ, નંત ગુણહિ નિ
 નંદ ત્રિલુવન માનિયે ૥ નકોં હે અનંત જ્ઞાન દેત હે
 મુગતિદાન, અહોનિશ તાકો ધ્યાન મનમાંહિ આનિ
 યેં ૥ લણે મુનિ બાલચંદ સુનહો લવિક વૃંદ, એક અ

રિહંત દેવ દેવ કરિ ન્નનિયેં ॥૨॥ તરન તારન ગુર તારે
 લવ પારજે ॥ પાંચે ઈંદ્રિ સંવરત નવ વિધિ જ્ઞહ્મ
 વ્રત, ધરત તનત નિત ક્રોધાદિક ચારજે ॥ મહા
 વૃત પંચ ધાર પાલે હે પંચ આચાર, સુમતિ ગૂપતિ
 સાર, માતા ન્યકાર જે ॥ જેસે ગુને ગુર હોય ખેટ
 કાય પાલે સોય, ગોતમ ઉપમ નેય મુગતિ દાતા
 રજે ॥ ભણે મુનિ જાલચંદ સુન હો લલિત વૃંદ, ત
 રન તારન ગુર તારે લવ પારજે ॥ ૩ ॥ ભગ ઈંદ્ર ભ
 વ દયા ધર્મ સુજ દાઈ જે ॥ ધર્મ હિંતેં ક્રુધિ વૃધિ
 ધર્મ હિંતેં નવનિધિ, ધર્મ તેં સકલ સિધિ જહુ
 ભવ પાઈજે ॥ ધર્મ હિંતેં દેવ લોક ધર્મ હિંતેં સજ
 થોક, યહુ લોક પર લોક ધર્મ સજ દાઈ જે ॥ તાકું ન
 મે સુરવર નરવર જહુ પર, ધર્મ હી સુંભિન નર જે
 કલય લાઈજે ॥ ભણે મુનિ જાલચંદ, સુન હો લલિ
 ક વૃંદ, ભગ ઈંદ્ર ભવ દયા ધર્મ સુજ દાઈ જે ॥ ૪ ॥
 ઊઠ ઊઠ ધર્મ કર સોવે મૂઢ કહારે ॥ દુસ્તર સાગર
 તર કોઈ તટ પાય કર, સોવે તિહાં નિંદલર દિર
 આવે ઊહારે ॥ સંસાર સાગર માંહિં નકો આદિ
 અંત નાંહિં, લમત લમત તાહિં પુછાલ નિહારે ॥
 કાંઠો હે માનવ લવ નીઠ મૂઢ પાયો અજ, સોવે મતિ
 જીન લવ ચિત્ત કરે ઈહારે ॥ ભણે મુનિ જાલચંદ

ਸੁਨਹੀ ਲਵਿਕ ਵੁੰਦ, ਭਿਡਭਿਡ ਧੇਰਮੰਡਰ ਸੋਵੇ ਮੂਢ ਝਹਾਰੇ
 ॥ ਪਾ ॥ ਸੁਰਤਰੇ ਝਾਟਕਰ ਆਝ ਵਾਧੇ ਤੇਹਰੇ ॥ ਧਿੰਤਾਮਭਿ
 ਪਾਧਕਰ ਮੂਢਤਾਝੁੰ ਪਰਹੁਰ, ਭਧਿ ਧਰੇ ਰੰਗਲਰ ਤਾਸੀਂ
 ਝਰ ਨੇਹਰੇ ॥ ਗਨਪਤਿ ਵੇਧਿਕਰ ਸੋਤੀ ਮੂਢ ਲੇਤ ਯੋਰ, ਪਾਧੇ
 ਨਹਿ ਝੈਰ ਝੈਰ ਮੁਹੁ ਪਰੇ ਯੇਹਰੇ ॥ ਮਹਾ ਮੂਢ ਹੋਤ ਸੋਧ ਝਾ
 ਮਲੋਗ ਰਕਤ ਹੋਧ, ਹਾਰੇਹੇ ਰਤਨ ਨੇਧ ਮੁਨੁ ਧਯਝੀ ਦੇਹੁ
 ਰੇ ॥ ਲਯੋ ਮੁਨਿ ਯਾਲਧਿੰਦ ਸੁਨਹੀ ਲਵਿਕ ਵੁੰਦ, ਸੁਰਤ
 ਰੇ ਝਾਟਕਰ ਆਝ ਵਾਧੇ ਤੇਹਰੇ ॥ ੬ ॥ ਭਿੱਤਮਝੀ ਸੰਗ ਝਰ
 ਨੀਧਿ ਸੰਗ ਟਾਲਝੇਂ, ਟੇਯੋ ਹੋ ਸਾਧਰ ਸੰਗ ਯਾਰੀ ਹੋਤ
 ਮਹਾ ਗੰਗ, ਨੀਂਯ ਨਧੁੰ ਧਿੰਦਨ ਸੰਗ ਧਿੰਦਨ ਨਧੁੰ ਯਾਲਝੇਂ ॥
 ਨਨੇਂ ਯੀਰ ਹੋਤ ਨੀਰ ਤਾਝੁੰ ਮਿਲੇ ਨਸੁ ਵੀਰ, ਸ਼ੋਯੀ ਯੇਠ
 ਨਨਤ ਯੀਰ ਨਿਯੁਯ ਯਾਲਝੇ ॥ ਪਾਤ੍ਰ ਯਿਨ ਤਾਰੇ ਧਾਰ
 ਟਾਲੇ ਰਕਤਝੀ ਧਿਕਾਰ, ਟੁੰਯ ਲੇਧ ਲਧੇ ਧਾਰ ਲਿਨਨ ਸੰਗ
 ਧਾਲਝੇਂ ॥ ਲਯੋ ਮੁਨਿ ਯਾਲਧਿੰਦ ਸੁਨਹੀ ਲਵਿਕ ਵੁੰਦ, ਭਿ
 ਤਮਝੀ ਸੰਗ ਝਰ ਨੀਧਿ ਸੰਗ ਟਾਲਝੇਂ ॥ ਯਾ ਧਝੀ ਧਝੀ
 ਮੂਢ ਟੇਰੀ ਆਧੁ ਯਲ ਨਨਧਿਝੇਂ ॥ ਝਾਰਮੀ ਝੁਟਯ ਝੇਹੁ ਝਾ
 ਹੇਝੁ ਝਰਤ ਨੇਹੁ, ਹਾਰੇਹੇ ਮਨੁ ਧਧਿ ਦੇਹੁ ਝੈਰ ਝਹਾਂ ਪਾਧਿਝੇਂ ॥
 ਮਾਧ ਨਾਧ ਧਰ ਯਾਰ ਯੇਠਾ ਯਹੂ ਪਰਿਧਾਰ, ਆਧੇ ਨਾਹਿੰ
 ਟੋਰੀ ਯਾਰ ਨਸੀਂ ਮਨ ਧਾਧਿਝੇਂ ॥ ਝੇਝ ਮੇਰੀ ਸੀਯ ਸੁ
 ਨ ਧਰਮੰਡਰ ਝੇਝ ਮਨ, ਮਾਨਧ ਲਧ ਰਤਨ ਝਾਝੇਝੀਂ ਯਮਾ
 ਧਿਝੇਂ ॥ ਲਯੋ ਮੁਨਿ ਯਾਲਧਿੰਦ ਸੁਨਹੀ ਲਵਿਕ ਵੁੰਦ, ਧਝੀ

घडी मूढ तेरो आयु नल नर्छं ॥ टाढीन मछ क
 हा लयो करे ऊं न ग्यान रे ॥ गिपन्यो तुं गर्ल वास
 जसियो सवानो भास, नर्कडी गिपमा नस दूज-
 न्हि हाए रे ॥ गिह कोडी सोई रोम थापे कोई रो
 म रोम, आह गुणो प्रतिलोभ गर्ल दुःख नए रे ॥
 अज तुं ननम पाय संसार के लागे वाय, ईर रयां
 ऊं लुलाय तुं तोहे अग्यान रे ॥ लए मुनि जा
 लथिं सुनहो लविऊ वृंह, गिनमछ कहा लयो करे
 ऊं न ग्यान रे ॥ लए दूर नज लगे तज लगे
 नए रे ॥ नरा नज आय लगे लास पडि मुज भग,
 छंत गये सजे लग डग भग पण रे ॥ नरा आर्छि
 र्छ जुधि रही नही उछु शुधि, रोग लगे विध विध
 नरा पडो धीग रे ॥ कह्यो कोई माने नाहिं दुःख ध
 रे मन भांहि, यौवन को दीस नय गिही धर्म लगे रे ॥
 लए मुनि जा लथिं सुनहो लविऊ वृंह, नरा दूर न
 ज लगे तज लगे नए रे ॥ १० ॥ यम की विसास नां
 हिं मूढ तुं संलास रे ॥ काहे लूले देज लास थेते-
 ऊं न प्राणी लास, अहेगो दुर्ल न कास जा लही गोपा
 ल रे ॥ सरग पातास नय औषध लेषध जाय, करे
 जहूही गिपाय तोहि असे काल रे ॥ घटत घटत न
 त पव घडी दिन रात, आयुष गलत लात करत नन

लरे ॥ लणो भुनि जालथिंद सुनहो लविड वृंद, यम-
 डो विसास नांहि भूढ तुं संला लरे ॥ ११ ॥ संसार अ-
 सार तासें सार अेक धर्म रे ॥ संसार असार अेह
 दीसत प्रलात नेह, सांल सभे नांहीं तेह कांहीं परो
 लभ रे ॥ भेरो भेरो उहा करे सगो नांहि कोठ तेरो,
 लवही अेकिली दिरे जिये नीथें कर्म रे ॥ संसार सागर
 घोर लभ्यो लव होर होर, उहे होत अेक होर डीघो
 नांहि अभ रे ॥ लणो भुनि जालथिंद सुनहो लविड वृंद,
 संसार असार तासें सार अेक धर्म रे ॥ १२ ॥ आप
 सभ राजो प्रान हिंसा दूर टालकें ॥ हिंसा हे अनर्थ
 प्रान हिंसा तिहां पाप लन, लव हिंसा छोडी प्रान
 राग द्वेष गालकें ॥ हिंसा हितें रोग शोग प्रान पान
 हीन लोग, जहु दुःख सहे लोग हिंसा हितें लावकें
 ॥ सुलूम थक्रव रति देजो यम दणपूत, सातमी न
 रणपत्त हिंसा पंथ थावकें ॥ लणो भुनि जालथिंद सु-
 नहो लविड वृंद, आप सभ राजो प्रान हिंसा दूर टा-
 लकें ॥ १३ ॥ अले दान जट जाय लव नित दील्ये ॥
 अले दान जडो धर्म टाले हे दुःइत कर्म, ओर हे मि-
 थ्यात लर्म उहे कुं डील्ये ॥ देज्यो राज्यो पारापत मे
 घरथ नरपत, सिंथाने कुं उहे नृप भेरो भांस लील्ये
 ॥ अले दान दियो तिन थक्रवर्ति हुवो लिन, शांति ना-

थ दिन दिन त्रिलुपन पूनियें ॥ लणो मुनि जालयिं
 द सुनहो लविक वृंद, अले दान जेट काय लवनि
 त दीनियें ॥ १५॥ काहेकों जोलत हे तूं जुड नरा-
 तावरे ॥ १६॥ लाषा महा दुष्ट पापहीकों करे पुष्ट,
 लोड सहू करे जष्ट तुंतोहे लजार रे ॥ १७॥ जोलो
 डहे लोय भाने न वथिन डोय, तिरयंथ होत सोय
 आणम संलाव रे ॥ १८॥ राजन वसु लोर भीसर व
 थिन जोल, सातभी नरड घोर गयो डरी जाल रे ॥
 लणो मुनि जालयिंद सुनहो लविक वृंद, काहेकों जो
 लत हे तूं जुड नरा तावरे ॥ १९॥ विमल वथिन स
 ल्य सहू सुज डार हे ॥ २०॥ विमल वथिन लण सुज द
 र्घ सहू नन, ननडी सुनत डन अमृत डी धार हे
 ॥ २१॥ सिध्द ले साधेड नर ताडी विद्या सिध्द डर, सुसे
 वित मुनिवर सत्य न्ण सार हे ॥ २२॥ सत्यतें पावड न
 महोदधि होत थल, दुष्ट विप विषधर अमृत अ-
 पार हे ॥ २३॥ लणो मुनि जालयिंद सुनहो लविक वृंद,
 विमल वथिन सत्य सहू सुज डार हे ॥ २४॥ थोरी
 डरो डोर्घ भत्त थोरीतें विनाश रे ॥ २५॥ थोरीतें ले राज
 ण्ड मार डरे सत जंड, गंधे थडे शिर भूंड डेरवत
 तास रे ॥ २६॥ मार मार डरे न्न आरत डरत भन्न, रा
 न्न नने तत जिन्न देत जालइंस रे ॥ २७॥ जोहो अलं

गसेन थोरी जघ पायो तेन, दुटंज सहित नेन डि
 यो नरकवासरे ॥ लणो सुनि जालथिंद सुनो हो ल
 विड वृंद, थोरी करो कोठ भक्त थोरीते विनाशरे ॥
 ॥ १७॥ पाठिये अभरपद छत्तव्रत पालते ॥ देजहू
 अंजड सीस संज्या वीस पैंतरीस, नेह भास अेक
 दिस पंथशिर थालते ॥ तृषा लणी परिजल पि-
 यो नांहि गंगल, व्रत पाल्यो निरमल दूषण्डे-
 टालते ॥ सत सय डाल कर हुआ महर्घिड सुर, सा
 ज लाले छैनपर आगम संलालते ॥ लणो सुनि जा
 लथिंद सुनो हो लविड वृंद, पाठिये अभरपद छत्तव्र
 त पालते ॥ १८॥ भमकर भमकर परनारी संगरे ॥
 परनारी संग करे कटाक्ष नयन लरे, आपद पावत
 नर दीपन्यु पतंगरे ॥ क्षन मात्र होत सुज देजे लव
 सत दुःख, करत विषय विष भूरतिडो लंगरे ॥ शिट
 शिट करे लोथ अलस डीरति होय, रमणि डारण
 नेय होत मोटा लंगरे ॥ लणो सुनि जालथिंद सुन
 हो लविड वृंद, भमकर भमकर परनारी संगरे ॥
 ॥ १९॥ शील व्रत पालो निभ शिवपूर न्छिये ॥ शी
 लहीते नभे देव सुरनर सारे सेव, शीलवंत नित्य
 भेव देव हीनुं ध्याये ॥ ॥ देजो हो सुहरान शील
 पाल्यो अेक मन, शीलहीते त्रिलुवन नस गुणगान

ठियें ॥ शीलते संकट टले संपदकुं आय मिले, मांहे स
 भडित लले तोण कहा पाठियें ॥ लणो मुनि जालथिंद
 सुनोहो लविड वृंद, शील व्रत पावो निभ शिवपूर
 न्ठियें ॥ रणा अति घणो परिग्रह दुःजही डोहे तेरो
 डोठ नर नरपति थिलत परतगति, परिग्रह देज भी
 त साथ नांही लेतरे ॥ देजो ऊंयुं न जल्लहत्त सयंलू
 भ थिक्वर्त्त, सातभी नरकपत्त सूत्र साजि देतरे ॥ भा
 त पिता लार्छि जंध पाप थडे तोरे जंध, कांठ भूढ
 होत अंध हिये कछु थेतरे ॥ लणो मुनि जालथिंद
 सुनोहो लविड वृंद, अति घणो परिग्रह दुःजही डे
 हेतरे ॥ २१ ॥ संतोष करत लव नित्य सुज पाठियें
 ॥ संतोष करत नर दुःजडो सागर तर, परम आनंद
 घर ततस्तिन पाठियें ॥ देजोहो डपिल मुनि संतोष
 करत निन, पायो हे डेवल घन घन्य गुण गाठियें ॥
 निनवर गणधर गणिवर मुनिवर, परम संतोष कर
 शिवपुर न्ठियें ॥ लणो मुनि जालथिंद सुनोहो ल
 विड वृंद, संतोष करत लव नित्य सुज पाठियें ॥ २२ ॥
 क्रोध हे अनर्थ मूल क्रोध दूर छोडरे ॥ क्रोधते नर
 डन्नय वाघ सिंध सर्प थाय, क्रोधहीते लवें ला
 य लव डोडा डोडरे ॥ क्रोधहीते प्रीत नय क्रोधही
 ते विष जाय, क्रोध जहू दुःज दाय लव आने जो

उरे ॥ क्रोध कियो वहिआल न्हेओ तुमें ततकाल, उ
 री नाजो आलमाल पीछा मन मोडी रे ॥ लगे मुनि
 जालथिंद सुनोहो लविड वृंद, क्रोध हे अनर्थ भूल
 क्रोध दूर छोड रे ॥ २७ ॥ क्षमा करो लरपूर भम उ
 रो रीशारे ॥ क्षमाहीते वेर न्य दुषमन लागे पाय,
 त्रिलुवन नस थाय सही विश्वावीस रे ॥ देओ गन
 सुकुमाल क्षमा करि क्रोध भार, संसारको पायो पार
 वंदो निशदिशारे ॥ राय परदेशी धन्य क्षमा करिओ
 उमन, देवलोक पायो तिन्न पूरी हे लणीशारे ॥ लगे-
 मुनि जालथिंद सुनोहो लविड वृंद, क्षमा करो लर
 पूर भम करो रीशारे ॥ २८ ॥ डाहे कुं डरत हेतुं भूढ
 अहंकार रे ॥ लक्ष्मी तो नाहि थिर आत नत झिर
 झिर, यौवन ली नत जीर तुंतो हे गभार रे ॥ नहि
 जो डरत गर्व सोय जिएस नत सर्व, पावे नाहि-
 जिहि सर्व सीतो वारवार रे ॥ रावहीते रंड होय रंड
 हीते राव न्येय, थिर रह्यो नाहि जोय अथीर संसा
 र रे ॥ लगे मुनि जालथिंद सुनोहो लविड वृंद, डाहे
 कुं डरत हेतुं भूढ अहंकार रे ॥ २९ ॥ भम डर भूढ मा
 या झूझी उपदरे ॥ मायाते नरु घोर माया हीते
 होत ढोर, मायाहीते पावे नेर दुःजही डो थदरे ॥
 ने डरत परस्त्री मंडत उपट मोह, आपकुं सोषण

जोहं डांहे होत नट्टरे ॥ हियां हीसु थैत डर मोह मा
 या परिहर, संसार सागर तर पायोहि तें तट्टरे ॥
 लणो मुनि जालथिंद सुनोही लविड वृंद, भम डर
 भूढ माया हूड ही उपट्टरे ॥ २६ ॥ सुज होत लोल व
 स डरत डरत रे ॥ लोलहितें रात दिन थितें भेलुं मे
 लुं घेन्न, दुःख होत लोल मन घरत घरत रे ॥ नरे
 घेन्न रस रस आयु घटे पल पल, नत न्युं अंगलि
 नत डरत डरत रे ॥ सुलभ प्रभुज लूप डरत ने-
 घोर लूप, छोड गये लोल रूप लरत लरत रे ॥ लणो
 मुनि जालथिंद सुनोही लविड वृंद, सुज होत लोल
 वस डरत डरत रे ॥ २७ ॥ डांहेकुं डरत लोल दैत ड्युं
 न घनरे ॥ घन शिव सुज दाय घनथें दालिद नय,
 घरे नवनिधि थाय भाने राय रानरे ॥ घन देवो
 थित लाय घने घन वृद्धि थाय, नेसें वाडी रूप
 पाय होत वृद्ध भानरे ॥ २८ ॥ जोहो सुभुज निन प्र-
 ति लाल्यो महा मुन, कुंभर सुजाहू तिन रूपडो
 निधानरे ॥ लणो मुनि जालथिंद सुनोही लविड
 वृंद, डांहेकुं डरत लोल दैत ड्युं न घनरे ॥ २९ ॥ ज
 जो व्रत व्रत मांहे शीतिव्रत ननरे ॥ सागर आगर
 मांहि स्वयंलू जीदधि मांहि, वडो घन घन मांहि
 लय न्युं घनरे ॥ थिंद ग्रह गण मांहि जल लोड

उत्पमांहि, जडो ज्ञान ज्ञान मांहि डेवल न्युं ज्ञानरे
 ॥ अरिहंत मुनि मांहे मनोरम गिरि मांहे, जडो ध्या
 न ध्यान मांहे सुकल न्युं ध्यानरे ॥ लणो मुनि जा
 लथिंद सुनो हो लविड वृंद, जडो व्रत व्रत मांही शी
 लव्रत न्ननरे ॥ रज ॥ लवडोटि हतकर्म तपहीतें दा
 लियें ॥ तपतें वांछित ईस होत लव निरमल, तप
 रूप घवानल कर्म वन जालियें ॥ देजो घना अणगा
 र दुड्डर तपडार, छोडकें जतीस नार निनव्रत पा
 लियें ॥ सागर तेनीस वर हूया अणूत्तर सुर, न
 डे गुणरूप लल आतम पजालियें ॥ लणो मुनि जा
 लथिंद सुनो हो लविड वृंद, लवडोटि हतकर्म तप
 हीतें दा लियें ॥ उगा लावहीतें होत सिध्द लावहीं प्र
 धानरे ॥ जहू विधि व्रत लीध तप डीध घन दीध,
 लावविना नाहिं सिध्द होत ईस हानरे ॥ सुल ला
 व लावे नेह लवनिधि तरे तेह, पायो न्युं भुगति जे
 ह लरत रन्ननरे ॥ भई देवी मात घन दुड्डर तप
 जीन, शिव पद पायो निन ध्याई शुल ध्यानरे ॥
 लणो मुनि जालथिंद सुनो हो लविड वृंद, लावहीतें
 होत सिध्द लावहीं प्रधानरे ॥ उगा धर्म हे मंगल भू
 ल धर्म हीडुं सेवरे ॥ धर्म हे कलप वृक्ष देजो नतें
 परतक्ष, लोगवेहीं लोक लक्ष सुज नित्य मेवरे ॥ ध

મકે ઊત્તમ ફેલ ન્નતિ કુલ રૂપ જલ, વિહર સંકટ દ
 લન્નતે તતજેવરે ॥ ધર્મહીતેં દુષ્ટત દહે ઈન્દ્રાદિ
 પદ લહે, ધર્મે શિવ સુજ કહે અરિહંત દેવરે ॥ લણે
 મુનિ જાલથિંદ સુનોહો લવિહ વૃંદ, ધર્મહે મંગલ
 મૂલ ધર્મહીં સેવરે ॥ ૩૨ ॥ મહાનંદ સુજકંદ રૂપ-
 થિંદ ન્નનિયેં ॥ શ્રીયરૂપ ભવગણિ કુંઅર શ્રી મલ્લ
 મુનિ, રતનસી નસ ધની ત્રિલુવન માનિયેં ॥ વિ
 મલ શાસન નસ મુનિ શ્રીય ગંગદાસ, હસ્ત દીક્ષિ
 ત તાસ જત્રિસી જખાનિયેં ॥ બાણ વસુ રસ-
 થિંદ દીવાલી મંગલ વૃંદ, અહમ્મદાવાદ રંગ રંગ મા
 ન આનિયેં ॥ લણે મુનિ જાલથિંદ સુનહો લવિ
 હ વૃંદ, મહાનંદ સુજકંદ રૂપથિંદ ન્નનિયેં ॥ ૩૩ ॥ ઈ
 તિ શ્રી જાલથિંદ જત્રીશી સંપૂર્ણા ॥

અથ આદિ ભિન વિનતિ પ્રારંભઃ ॥

ન્યપદમ ભિનેસર અતિ અલવેસર, આદેશ
 ર ત્રિલુવન ધેણીઅં ॥ તું શિવ સુજ કારણ સુણ
 લવિ તારણ, વીનતડી સેવક તણિ અં ॥ ૧ ॥ આદેશ
 ર અરિહંત અવધારો, દૃપા કડી સેવકને તારો ॥ તું
 ત્રિલુવનપતિ તાત અમારો, લાવ સાયર જૂડત નિ
 વારો ॥ ૨ ॥ હું ભમિઓ લવ કોડકોડી, તાહરી લક્ષિ

में डीधी थोडी ॥ तत्त्व तणी में वात विजोडी, पा
 पे तणी भती लजे पर न्नेडी ॥ उगा श्रव्यो निगोद
 अनंतो डाल, सूक्ष्म जाहर ओहिन् ढाल ॥ तुं प्र
 लु लवद्या प्रतिपाल, डर डर स्वामि सार सं-
 लाल ॥ ज्ञा पृथिवी पाणी तेण वाय, सात सात
 लाज तेह उहेवाय ॥ वणसर्ष दसलजे जाहर मां
 हें, थोद लाज अनंती डाय ॥ पा ॥ जिति थौरिंदि
 दो दो लाज, तिरिय पंथेंदि नी थेण द लाज ॥ सुर
 निरय गर्भ थेण थेण लाज, थेण द लाज भणुआ
 तणी दाज ॥ दु ॥ लवा योनि ने लाज थोरासी, ते
 प्रलु नगतमें पुहवी प्रडाशी ॥ में न्नेयुं मनभांहेवि
 भासी, ते में वार अनंत अल्यासी ॥ जा स्वामी
 थेण द ह राव संपूर्या, सूक्ष्म जाहर पुह्याल पू
 र्या ॥ वार अनंति में प्रलु पूर्या, डेता डर्म अंश
 नवि थूर्या ॥ टा ॥ डोडट डीधा में लव डेरा, थरण
 न लेल्या निनवर डेरा ॥ दीठा देव अनेक अनेरा,
 डार्छ डार्य न सिध्यां भेरा ॥ ज्ञा ॥ र्छम थेण गति
 श्रवीयो तुं प्रलु भवियो, सद्गुरु साथो लेह डह्यो
 ॥ निनशासन न्नेणी, हेंयडे आणी, भुगति तणो
 में भारग लह्यो ॥ णा ॥ देश अनारन दुलें अवत
 रियो, पापें पिंड घणी परें लरिओ ॥ धर्म तणो

લવ લેશ ન કરિયો, ચિહું ગતિ માંહેં દુઃખલર કે-
 રિઓ ॥૧૧॥ દૂલ્લહો આરબ દેશ અવાન્ન, કુલ
 મોટો મન દૂલ્લહો દીવાન્ન ॥ ઊત્તમ ન્નત દૂલ્લ
 હો ન્નિ રાન્ન, દૂલ્લહો પાંથેં ઈન્દિય સાન્ન ॥૧૨॥
 દૂલ્લહો દેહ લહું નિરોગ, દૂલ્લહો ચિરંજીવિનો
 નેગ ॥ દૂલ્લહો સદ્ગુરૂ તણો સંનેગ, દૂલ્લહો ધ
 ર લખેમીનો યોગ ॥૧૩॥ દૂલ્લહો સાચો ધર્મ સુ-
 ણોવો, દૂલ્લહો પાપ તણો પરિ હરવો ॥ દૂલ્લહો ધ
 ર્મ તણો મન ધરવો, દૂલ્લહો ધર્મ શરીરેં કરવો ॥
 ॥૧૪॥ સમકિત વિણહું અતિ રડવડિઓ, મૂઠપ
 ણો મિથ્યા મતિ પડિયો ॥ નિમ ન્નેળી કર મંકડ-
 ચિડિયો, કરમ નટાવે તિમ હું નડીયો ॥૧૫॥ ધર્મ
 કરેં ચિંતું મન માંહેં, આલસ વૈરી આડો થાય ॥
 તે પાપી પરહો કરી ન શકાય, ન્નમ દિવસ એ-
 મ એલેં ન્નથ ॥૧૬॥ આરત નટલી એકે વાર, ન
 ન્મ મરણ વિથ એક લગાર ॥ લવ સાચર હું લ
 મ્યો અપાર, તુમ વિણ સ્વામિ કહો કુણ તાર ॥૧૭॥
 ઘર ઘરણીને લારેં ભુતો, આગે ન્નમ ઘણા વિગૂ
 તો ॥ માયા મોહ નિદાલર સૂતો, પાપ કરમ કલિ
 કાદવ ખૂતો ॥૧૮॥ બાલ પણે ક્રીડા વશ હુંતો, ચો
 વન વય યુવતી સુખ ન્નેતો ॥ વડ પણે વ્યાધિ ઘણો

લોગવતો, ઘેરમહીણ પણે એમ નિગમતો ॥૧૬૫॥
 ઈમ નવ નવ રસ રાતો મદલર માતો, કરતો લક્ષ
 અલક્ષ ઘણા ॥ પાતક નવિ ટાલ્યાં અંગ વિટાલ્યાં,
 વચન ન પાલ્યાં સ્વામી તણાં ॥૧૬૬॥ તૃષ્ણા તરિણી ન
 વિ ઓલાય, લાલેં લોભ ઘણેરો થાય ॥ સત્ય વ
 ચન ન રહ્યો મન માય, ક્ષણ ક્ષણ કરમ અધિ
 ક જંઘાય ॥૧૬૭॥ મહિયલ ડૂંગર મેરૂં સમાન, તે
 હથી અધિક આરોગ્યા ધાન ॥ સાયર સલીલ
 અધિક ને માન, મેં પીધા માતાના થાન ॥૧૬૮॥ મેં
 માનવ ભવ દેહ પુરાણે, સુજે લોગવિયાં ને મન
 માને ॥૧૬૯॥ રમાડ્યા છાને માને, તોહી પ્રાણી તૃપ્તિ
 ન પામે ॥૧૭૦॥ નંગ ભવડલો કિમ સંતોષું, આ કા
 થા કહો કેણી પરેં પોષું ॥૧૭૧॥ નંગપતિ નામ નિવારેં ગો
 ણું, તપ ન્પ કાયા તિવારેં શોષું ॥૧૭૨॥ તવ જો
 લ્યો પ્રાણી મુઝ પ્રાય, ભૂજે તરસ ભાવઠ નજે
 માય ॥૧૭૩॥ લણી ધુરેં ચિત્ત ન નય, પરવશ દુઃ
 ખેં ઘણાં સહવાય ॥૧૭૪॥ પ્રેમદા પ્રેમદા પ્રેમદેજાડે,
 મોહ પાસ મુલ કિરી કિરી પાડે ॥૧૭૫॥ ક્રોધ મુલ
 ક્ષમા ન સમાડે, વિનય વિવેક વિચાર માંડે ॥૧૭૬॥
 વિષયા રસ વાહ્યો પરનારી, તેણેં કર્મેં સદ્ગતિય
 નિવારી ॥ મેં તો ભવ દયા વિસારી, એમ હું ગયો

ઘણા ભવ હારી ॥ રજા ઘાતા ગુણ મુલ મોહન મંડે,
 દૂપણ પણું મુઝ કેડ ન છંડે ॥ આઠે મદ મયંગલ
 મુલ દંડે, માયા સાપણી ડસવા હીડે ॥ રટાવહેતો
 કરપણ ધન મુલ લેતાં, અણજે હુંતિ ધર્મે ધન દે
 તાં ॥ કીધાં ફૂડ બિનેસર લેતાં, તું બિલુવન પતિ
 બળે તેતાં ॥ રજા રાજ રિધિ રામાશું રાતો, ધન
 કંચન નેવન મદ માતો ॥ ધન્ય તણી ધ્યાવા ધુર
 ભતો, ભગપતિ નેચણ શો બિભતો ॥ ડગાદેશ વિદે-
 શોં બઈ ધન લાવ્યા, મહોરા મંદિર ફાટ ચણાવ્યાં
 ॥ ઘર ઘરણીને ઘાટ ઘડાવ્યા, ધર્મને થાનક તે ધ-
 ન નાવ્યાં ॥ ડગાવ્યાં વટંતર દોઢ સવાઈ, એમ ક-
 રી કીધી કોડ કમાઈ ॥ સાત વ્યસન પોષ્યા દુઢ થા-
 ઈ, ધર્મ કામ કાંઈ કાલ ન આઈ ॥ ડગાસામી સ-
 ગા સહોદર વંચી, અરથ અનેક એણી પરેં સંચી
 ॥ ધરમ ન કીધો મેં રોમાંચી, લાવ સહિત પ્રલુપ-
 ચ ન અંચી ॥ ડગા પ્રગટ સાત ખેતર નવી પોષ્યાં,
 સુદૃત તણાં થાનક સવિ શોષ્યાં ॥ સહુ ગુરિ ગુરિણી
 નવિ સંતોષ્યાં, કહોને સ્વામી હવે કિમ હોશ્યાં ॥ ડગ-
 ॥ લોલ લળેં મેં પરધન લીધાં, સંપદ સારિ મેં ઘન
 ન દીધાં ॥ પાપ કરમ મેં નડદી લીધાં, સુદૃત અમૃ-
 ત પરિઘલ નવિ પીધાં ॥ ડગા પથ્થજાણ પોસ

હ અનુસરતાં, સામાયિક પડિક્કમણું કરતાં ॥ સંભ
 મ ધ્યાન ધરમનું ધરતાં, ન રહ્યું મન નિશ્ચલ
 પ્રભુ નિરતા ॥ ડહાનાલિ નરેસર નંદન કહિયેં, મા
 તા મરેદેવ્યા ઊર લહિયેં ॥ કસ્યાં કર્મ હવે કહિયેં
 સ્વામી, ધ્યાન તમારું હું શિર નામી ॥ ડહા નિમલ
 લહર મોરા ચંદ ચકોરા, દીન કર વંછે કમલવનં ॥
 બેગીસર ધ્યાને ઊત્તમ માને, તિમ હું દરિશન -
 આદિ બિનં ॥ ડહા આલ લયો માનવ લવ મીઠો, શુ
 લ ચિત્તેં આદેસર દીઠો ॥ દુઃખ ઘણિન સવિ નનયે
 લાગાં, બે આદેશર ચરણો લાગાં ॥ ડહા મુગતિ
 રતન મેં મહિમા લાધું, બે આદેશર શું મુઝ મન
 જાધું ॥ હું અપરાધી છું પ્રભુ ગાઢો, તોહી જોલ
 દીઓ મુલ ટાઢો ॥ જગા છોરે હોય કુછોરે સોય,
 માય તાય સા સેવે તોય ॥ કોય નહીં મૂરજ મુલ
 સરિજો, કાલાં કયન સુણી મન હરજ્યો ॥ જગા
 જાલૂડો નિમ જોલે વાણી, માય તાય મન અમિય
 સમાણી ॥ તું શકર તું માયલ જાપ, જનમ જનમ
 મુલ લાગાં પાપ ॥ જશાતેહ તણો ટાલો સંતાપ, નિ
 મ કાયા અનુ આલું આપ ॥ શલ રિધિ નવિ માણું
 સ્વામી, મુનિ લાવણ્ય સમય શિરનામી ॥ જડા સેવક
 માંહી સમોતો થાપો, આદેશર અવિથલ પદ આપો ॥

લવ લવના ટાલો સંતાપ, કેવલ જ્ઞાન તણી ધીઓ-
છાપાજ્જાપનર બાશદેં આદિ ભિન તૂટે, વીનત
ડી સેવક તણી અંતા આશો મસવાડે દશમી દાહાડે
મુનિ વૈરાગેં એમ લણી અંતાજ્જપા ઈતિ ॥

અથ સરસ્વતીનો છંદ પ્રારંભઃ ॥

સકલ સિધ્ધિ ઘતારં, પાર્શ્વ નત્વા સ્તવે પ્યહં
પાવરદાં શારદાં દેવીં. સુખે સૌભાગ્યકારિણીં ॥૧॥
છંદ અડીઅલ ॥ સરસતિ ભગવતિ ભગ વિખ્યાતા,
આદ્ય લવાનિ કવિભન માતા ॥ શારદ સ્વામિની તુ
લ પાય લાગું, દોય કર નેંડી હિત બુધ્ધિ ભાગું ॥૨॥
પુસ્તક હાથ કમંડલુ શોહે, એક કર કમલ વિમલ
મન મોહે ॥ એક કર વીણા વળે છણા, નાદ ચતુ-
ર વિશ્વેક્ષણ લીણા ॥૩॥ હંસ વાહિની હરજેં ધ્યા-
ળેં, રાત દિવસ તોરા ગુણ ગાળેં ॥૪॥ તું તુલ્ય સુત
સેવક કહેવાળેં, તેણેં કારણ નિર્મલ મતિ પાળેં ॥
પાજ્ઞાકાશમીર મુખ દેશની રાણી, હરિ હર બ્રહ્મા
ઈંદ્ર વંજાણી ॥ ભગદંબા તું વિશ્વ ગોરાણી, ત્રિલુવન
કીરતિ તુલ્ય વંજાણી ॥૫॥ બ્રહ્માણી રેદાણી રા-
ણી, ગિરવાણી લાષા શુભ ન્નણી ॥ મુક્તિ બીજ
ની તુંહી નિશાની, તું ત્રિપુરા તારતિ બ્રહ્માણી ॥

૧૧૬૫ ધુર થકી તું જાલ કુંવારી, તું ચામુંડા થોશઠ
 નારી ૥ આચશક્તિ આરાસણ બેઠી, પ્રગટ પણે
 શો નયણેં દીઠી ૥ ૧૧૬૬ તું નારા તોતલા હર સિધ્ધિ,
 અન્નરી તું પુહવી પ્રસિધ્ધિ ૥ બ્વાલા મુજી તું ન
 ગની માતા, ભરજીવી તું નગ વિજ્યાતા ૥ ૧૧૬૭
 શોભ સતીમાં તું કમલા વિમલા, વાઘેશ્વરી તોરા
 ગુણ સજલા ૥ ૧૧૬૮ મહાસતિ ગુણવંતિ ગંગા, શાસન
 દેવિ તું ચતુરંગા ૥ ૧૧૬૯ તું પછીમાવઈ તું શ્રુતદેવી,
 ચિદ્દેસરી તું સુર નર સેવી ૥ ૧૧૭૦ સુતા તું કુશા-
 ગૌરી, અદોનિશ આસ કરે હું તોરી ૥ ૧૧૭૧ ભલ થલ
 ભંગલ વસે કૈલાસા, ગિરિ કિન્નર પુર પાટણ વા-
 સ્સા ૥ ૧૧૭૨ સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાલેં નળું, નામ અનેક કવિ
 ચ વેજાણું ૥ ૧૧૭૩ ગૌર વરણ તનુ તેજ અપારા,
 નળેં પૂનમ શશિ આકારા ૥ ૧૧૭૪ શ્વેત વસ્ત્ર પહેશ્યાં
 શણગારા, મહકે મૃગ મદને ઘન સારા ૥ ૧૧૭૫ શાની
 લવટ દીલી તેજ વિશાલા, જોપે આરીસા સમ
 ગારા ૥ ૧૧૭૬ અધર જિંજ દશના ચલી હીરા, નાશા દી
 પ શિખા ચંચુ કીરા ૥ ૧૧૭૭ નાકેં મોતી મનોહર
 લકે, અધુર બિપમ તે બેણ બેણ ચલકે ૥ ૧૧૭૮
 ચન પિક સુસ્વર ભલકે, સુણતાં ચતુર તણા ચિ
 ત્ત થમકે ૥ ૧૧૭૯ અણિઆલી આંજ આજડલી, -

લમુહક જાણ સમી વાંકડલી ॥ મસ્તક રૂઝડી મ
 ણિ રાજડલી, તુલ કર હીરે નડિત મુંદરડી ॥૧૫ ॥
 મુજ નિર્મલ શારદ શશી દીપે, કાને કુંડલ રવિ શ-
 શિ ભૂપે ॥ ઊન્નત પીન પયોધર માતા, કંથુક કસિ
 યા નીલા રાતા ॥૧૬ ॥ ઊર ઓપે મુગતા ફેલ હારા,
 તારાની પરેં તેજ ઊદારા ॥ જાનુજંઘ માદલી આ
 જાંહે, નેવાને સુર નર મન ચાહે ॥૧૭ ॥ કટિ મે
 ખેલા ખલકે કર ચૂડી, રતન નડિત સોવન મય રૂ-
 ડી ॥ ચિરણે ધૂધરી ધમ ધમ ધમકે, નંનરી રણજ
 ણ રણજણ રણકે ॥૧૮ ॥ હસ્ત ચિરણ અલતા સમ
 વાન, ગંધા યુગલ વલિ કેલ સમાન ॥ હુરિલંડી કટિ
 વિપુલ નિતંબી, અલિ કલ્લ સમ વેણી લંબી ॥૧૯ ॥
 ॥ હંસગમનિ ચાલે મલપંતિ, મુજ બોલે હંસી અમિ
 ય નરંતી ॥ નવ યૌવન ગુણવંતી બાલા, કદલી
 દલ તનુ અતિ સુકમાલા ॥ ૨૦ ॥ ત્રિલોચિના તુલ
 બહુ ઠકુચઈ, ચારિ વિચક્ષણ અતિ ચિતુરાઈ ॥ નહિ
 કોઈ નણ પણું તુલ નગમલ, દૈત્ય અરિતેં ભંત્યા
 લુલ્લખલ ॥ ૨૧ ॥ સૂર પણે પણ તું પરચંડી, વિદ્યા
 પરવત સઘલે મંડી ॥ તાહારી ફુંડી કિણે નવી ખં
 ડી, રાય રાણા તુજ માને ચંડી ॥ ૨૨ ॥ અલિક નબે
 લું એક હીં માયા, તિન લુવન સહી તેં નીપાયા ॥ તું

સર્પી ન્ગ ત્રિહુંની માયા, સુર નર કિન્નર તુલ ગુ
 ણ ગાયા ॥ ૨૩ ॥ તાર્ક તેલ તપે ત્રિલુવનં, હરિ હર
 જ્ઞહ્તા સહુ તુલ મનં ॥ માર્ઘ અક્ષર ને જાવનં, તે
 નીપાયા ન્ગ તું ધનં ॥ ૨૪ ॥ ત્વરહુ લેદ પીંગલ-
 ની વાણી, શાસ્ત્ર સકલને વેદ પુરાણી ॥ નાદ લેદ
 સંગીત વજાણી, પરગટ કીધાં તેં શુભ ન્ણી ॥ ૨૫ ॥
 ॥ કામિત પૂરણ સુરતરે સરજી, વિદ્યા ઘન તું આપે
 હરજી ॥ પર ઊપગારણી મેં તુલ પરજી, તું હી સદા
 મુજ અમૃત વરજી ॥ ૨૬ ॥ ન્ગ સહુ બેઠો બોલે તોરે,
 ભવ સકલની આસ્થા પૂરે ॥ અલિય વિદ્ધ તું તેહ
 નાં શૂરે, તેણેં કારણ તું વશ મન મોરે ॥ ૨૭ ॥ ન્ણે તું
 સ્વામિની સુપ્રમ્ન ટાણે, તો કવિ ભાવ ભલેરા આન-
 ણે ॥ કાવ્ય કવિત ગહુ ગીત વજાણે, રાજ સભામાં-
 બોલી ન્ણે ॥ ૨૮ ॥ સારદ માતા નેહને તૂઠી, અવિર
 લ વાણી લહે અતિ મીઠી ॥ માતા નેહ સામું નવ-
 ભાલ્યું, તેહ તણું દાલિદ સજ ઘાલ્યું ॥ ૨૯ ॥ ને ન
 ડ મૂઠ મતિ બુધ્ધિ હીણા, તે તેં કીધા નિપુણ પ્રવી-
 ણા ॥ ને મુંગા વાચા નવિ બોલે, તે તેં કીધા સુર ગુ-
 રે તોલેં ॥ ૩૦ ॥ નિર્ધનને વલી તેં ધન દીધાં, તસ વ-
 લી કીધા પુહવિ પ્રસિધ્ધા ॥ ૩૧ ॥ રમણી સુખ ભો-
 ગ વિલાસા, તેં આપ્યા શુભ થાનક વાસા ॥ ૩૨ ॥

તારા ગુણનો પાર ન ન્નણું, ગુણ કેતાં એક જલ
 વોજાણું ॥ શરણાગત વચ્છલ કહે વાણી, મેં ન્નણી
 વિલુપન ઠકુરાણી ॥ ડરા આઈ આશા કરે દીન
 રાતં, શુધ્ધ વટ તું સહી મોરી માતં ॥ અનુદ જ
 નનો તાહારો કહિયેં, સમુદ્ર પરેં પણ પાર ન લ
 હિયેં ॥ ડડા માતા આશા પૂરો સેવકની, તુમ વિણ
 ડોણ લીડ લંને મુળ મનની ॥ આશા કરી આવ્યો
 તુમ ચરણે, તું જા સાચી દીન બિધરણે ॥ ડંઠા
 વલતું માતા જોલી વચણે, નેતું આવ્યો માહા
 રે ચરણે ॥ હું તુજ તૂઠી તું સહિ કરી માને, મન
 કદી સંદેહ મ આણે ॥ ડપા ॥ તુજ લક્ષિ મેં સા-
 ચી ન્નણી, તુજ બિપર મેં કરેણા આણી ॥ અંહોનિ
 શ કરશું તોરી સાર, એ પરીક્ષક પરમમર્થ વિ-
 ચાર ॥ ડડાવલી આવી માતા સુત પાસેં, હિત આ
 ણી શુભ વાણી પ્રકાશી ॥ બિંડે હિયડે કાંઈ વિમા
 સે, હું આવી વશી તુજ મુજ વાસે ॥ ડડા માતા-
 વચન પામ્યો બિલ્લાસ, મેં આણ્યો અજ તુમ વિ
 શ્વાસ ॥ હવે સહિ સદ્ગત ફેલી મુજ આશા, હું તુ
 જ ચરણ કમલનો દાસ ॥ ડડા તારો મહિમા મ-
 હોદો જગમાં, તું તૂઠી સકલ રિધિ દે દાણમાં ॥
 દેવિ અવર નહિં તુજ તોલે, ગુણ છતાં કવિચણ-

सिंघ जोवे ॥ उज्ज्वा प्रणाव अक्षर वली भाया जी
 नं, ह्रीं श्रीं नमो कर जीनं ॥ उत्तीं ह्रीं महा मंत्रे
 नं, वाग्वादिनी नित समरे नं ॥ ज्वा लगवति
 लारति तु न नमिनं, मंत्र सहित जेड पित्तल
 एी नं ॥ अष्ट महासिद्धि शीघ्र लहीनं, लण
 तां गणतां लील करीनं ॥ ज्वा संवत् चंद्र उला
 अति विन्वल, सायर सिद्धि आसो सुदिनि
 र्भल ॥ पूनम सुरगुरी वार विदारा, लगवती छं
 द रथ्यो न्यकारा ॥ ज्वा शारद नाम नपो नग
 नलां, शारद गुण गायो सुविहाणं ॥ शारद आपे
 जुद्धि विन्नाणं, शारद नामें डोड कल्याणं ॥ ज्वा
 ज्जलश ॥ छं ह लर लत्ति लरेण, अडीयल छं दे
 ए संथुया देवी ॥ लगव छं तु न पसाया, हो छं
 सया संघ थड्डस्स ॥ ज्वा छं ॥ छं ति ॥

अथ श्री संलवनाथ स्तवन प्रारंभः ॥
 प्रलु प्रणामुरे, संलवनाथ शोहामणा ॥ वाणी
 सुणतां रे, संदेह लाने लवतणा ॥ कर नेडीरे, ला
 व घेरी शिर नाभियें ॥ गुण गातां रे, मुक्ति तणां
 सुज पाभियें ॥ पा विथली ॥ पाभियें सहि मुक्ति-
 नां सुज, लावथी ने ध्याछं ॥ गुणवंत गिरवा दे

વત્રીન્ન, શ્રી સંતલવનાથ આરાધિયેં ॥ રાનયરી સા
 વણી તણો નરેસર, રાય નિતારી ન્નણિયેં ॥ રા-
 ણી તે સૈન્યા તણો નંદન, શ્રી સંતલવનાથ વજા-
 ણીયેં ॥ ડાથાલ ॥ ચીઠિ સુપન શુંરે, સ્વામિ
 આવીને ઊપના ॥ તવ દેશમાં રે, દાનના સંતલવ
 નીપના ॥ તેણેં ગુણેં કરી રે, સંતલવ નામન થા
 પિયું ॥ પુત્ર ભન્મે રે, દાન રાયેં બહુ આપિયું ॥ ના
 ઊથલો ॥ આપિયું બહુ દાન રાયેં, પુત્ર ભન્મ ન્યા
 રેં હૂંઓ ॥ તવ દેવ દેવી ઈંદ્ર આવી, ભન્મ મહોત્સવ
 સુર ડીઓ ॥ પા ॥ અનુક્રમેં યૌવન વયે નાણી, પાણિ
 ગ્રહણ કરાવિયો ॥ સંસારનાં સુખ લોગવી પછી, સં
 ભમશું મન આણિયો ॥ ડાથાલ ॥ એક કોડને રે,
 આઠ લાખ દિન દિન પ્રત્યે ॥ સંવત્સરી રે, દાન દી
 ઘાં એવા નિનવરેં ॥ તેવ દેવતા રે, ચોશઠ ઈંદ્ર મ
 હોત્સવ કરે ॥ નર સહસશું રે, સ્વામિ સંયમ ઊચ્ચ
 રે ॥ ડા ઊથલો ॥ ઊચ્ચરે સહી સ્વામિ સંતલવ, સુર થ
 ઈને સંચરે ॥ મુનિવર તિહાં સહે પરિસહ, મેડૂની
 પરેં નવિ થલે ॥ ટા ॥ તપ સંયમ ક્રિયા સંવર, જ્ઞાન
 કેવલ તવ લહ્યો ॥ પેર ધદા આગલ સ્વામિ સંતલવ,
 દયા માર્ગ ધરમ કહ્યો ॥ ડા ॥ ડાથાલ ॥ નિનની વાણી
 રે, યોગ્ય લગેં સહુ ડો સુણો ॥ વૈરીનાં રે, વેર સર્વે

તિહાં ઊપશમે ॥ સોવન વાને રે, ચારશેં ધનુષ કાયા
 કહું ॥ આયુ પૂરવરે, શાઠ લાજ ભિનનું લહું ॥ ૧૧ ॥
 બિથલો ॥ ભિન તણારે વંજાણ કીધા, ગુફ થકી એ
 તું લહું ॥ ભવો તે ભવો સાધે ભવો, ભવ રિજ નેણે
 કહ્યું ॥ ૧૧ ॥ દયા ધર્મ નાણી લાવ આણી, ભિન ત-
 ણા ગુણ ને સ્તવે ॥ અલેરાલ કહે સંસાર સાગર,
 સુખે હેલાં તે તરે ॥ ૧૨ ॥ ઈતિ ॥

અથ સૌપદીની સઝાચ પ્રારંભઃ ॥ ગરજાની દેશી.

આવ્યા નારદ મુનિવર પાંડવ, પાંચ તણે ઘરે રે
 લો ॥ મલિઆ બિઠી યુધિષ્ઠિર રાથકે, લીમ હર્ષ ધે
 રીરે લો ॥ અર્જુન નિકુલ જે નેડી હાથકે, નમન લ
 લેં કરેં રે લો ॥ સહદેવ તિમ વલી લાગે પાય, પધા-
 નો મુજ બિચ્ચરે રે લો ॥ ૧ ॥ માંહેં બેઠા કુંતી માયકે,
 સૌપદી પરિવાર શું રે લો ॥ તિહાં ગયા નારદ દેખી,
 સલા સદુ બિઠી હર્ષ શું રે લો ॥ સૌપદી બિઠી ન લગા
 રકે, નવી પૂન કરી રે લો ॥ રોષેં ભરિયો નારદ મ
 ન માંહેં જોલે રીશેં કરી રે લો ॥ શા સૌપદી પાંચ પાં
 ડવની નારકે, મુળને કિમ નમે રે લો ॥ એહને સંકટ
 માંહેં નાજું તો, મહાદેવ મન ગમે રે લો ॥ ચિંતવી થા

લ્યો બન્ય આકાશકે, ઘાતકી જંડમાં રેલો ॥ તિહાં
 છે પમ્બોત્તર વલી રાયકે, સ્ત્રીના ન્હૂંડમાં રેલો
 ॥ ઝાળોલે નારદ સુણા પમ્બોત્તર, મુળ એક વાત
 ડીરેલો ॥ એક છે સૌપદી નામેં નારકે, રતિ સમઝૂ
 અડીરેલો ॥ સુણી તેહ પમ્બોત્તર વલી રાયકે, દેવ આ
 રાધીઓ રેલો ॥ દેવ પાસેં તેડાવી સૌપદી નારકે,
 નેહ નગાવીઓ રેલો ॥ ના સૌપદી તાહારે કારણ
 મેં, કઠોર તે દુઃખ સહ્યું રેલો ॥ ત્રીને દિવસેં તુળ
 મુજ કમલનું, મેં દરિશન લહ્યું રેલો ॥ મુળને મલિ
 યો તાહરો યોગ, વંછિત સુજ વિલસીયેં રેલો ॥
 સુનળેં નેને સાહામું નારકે, દરિશન દીળ્યેં રે
 લો ॥ પા તવ કહે સૌપદી નામેં નારકે, જંઘવ રહે
 વેગલો રેલો ॥ મહારે વ્રત છે મોટું છમાસકે, શી
 લ પાતું નિર્મલું રેલો ॥ જોલ્યાનું નહીં હમણાં કા
 મકે, સહી પછે ને હોસે રેલો ॥ એમ કહી વિનિતા
 તિહાં રહીવાસકે, વલતું ઈહાં શું થયું રેલો ॥ હા
 પ્રથિલાથી ઊઘ્યો યુધિષ્ઠિર રાયકે, અરહું પરહું નુ
 વેરેલો ॥ રાતની રાતમાં કિહાં ગઈ નારકે, એમ
 યાકીને સૂવેરેલો ॥ પ્રલાતેં ઊઠી યુધિષ્ઠિર રાય
 કે, ગામ ઢહોલીઊં રેલો ॥ કિહાં યેં દીઠી સૌપ
 દી નારકે, પડહો વળડા વીઓ રેલો ॥ ગા નમલી

વિનતા શુધ્ધ લગારકે, નગરીને દેશમાં રે લો
 ત્યારે કુંતિ નર્ધ નદુનાથકે, કહ્યું સુજ વેસમાં રે લો
 પાદીકરા સૌપદી લઈ ગયો કોઈક, વેરી દેવતારે
 લો ॥ અમને ન મલી તેહ ત્રિજંડમાં, શુધ્ધ કરી
 ઘો સુતારે લો ॥ વા નારાયણે તવ દીધો કોલ
 કે, જોલ છે માહરો રે લો ॥ સૌપદી સોં પું તુમ હા
 થો હાથકે, લત્રિને તાહરો રે લો ॥ એમ કહી જ
 જર કરાવી ત્રિજંડમાં, થઈ નહીં તે છતી રે લો ॥
 એહવે આજ્યો નારદ તેણે, પ્રગટ કરી સતી રે લો
 ॥ ૧ ॥ પાંડવ પાંચને વાસુદેવ સાથકે, પહીતા કંકા
 પુરી રે લો ॥ જ્યો પદ્મોત્તર વલી રાયકે, સૌપદી -
 વાલી હરી રે લો ॥ વન્નવી તિહાં જતનો શંખકે,
 આજ્યા સહુ ઘરે રે લો ॥ મંગલ થાએ શીલ પ્રભા
 વકે, ઘર ઘર ગુડી બિછલે રે લો ॥ ૧ ॥ સૌપદીયે
 પાલ્યું નિર્મલ શીલકે, લીલ પામી ઘણું રે લો ॥ પા
 લી આયુ પામી જ્ઞાન લોકકે, આગમ વચ્ચેનું સુણું
 રે લો ॥ પોરજંદમાં રહી ચૌમાસકે, સતી ગુણ વ
 રણવ્યા રે લો ॥ મુનિ મયાચંદને આવડ સહુએ,
 ભલે ભાવે વીનવ્યા રે લો ॥ ૧ ॥ ઈતિ ॥

અથ મેઘ કુમારની સજ્જાય પ્રારંભઃ

ધારણી મનાવેરે મેઘ કુમારને રે, તું મુન એ
કળ પુત્રા તુલવિણ સુનાંરે મંદિર મલિન્નાંરે, રા
ખો રાખો ઘર તણાં સૂતા ધારણીનાશા તુલને
પરણાવીરે આઠ કુમારિકા રે, તે તો વહુ અતિ સુ
કુમાલા મલપતિ ચાલેરે વન નેમ દ્વાથણીરે, નય
ણ વયણ સુવિસાલ ધારણીનાશા મુઝ મન-
આશા રે પુત્ર હતી ઘણી રે, નાણું રમાડીશ વહુ
નાંરે જાલ ધૈવ અટારોરે દેખી નવિશક્યોરે, કી
ધો કીધો કવણ નંનલ ધારણીનાડા ઘણ ક
ણ કંચનરે રાત્રિરિધિ ઘણીરે, લોગવો લોગ
સંસારા છતી રિધિ વિલસોરે નયા ઘર આપ
ણેરે, પછે લેને સંયમભાર ધારણીનાજા મેઘ
કુમારેરે માતા પ્રત્યે જૂઝવીરે, દીક્ષા લીધી વીર
ળનીપાસા પ્રેમ મુનિસર રે ઈણી પરેં અંચરેરે,
પામ્યા પામ્યા અનુત્તર વાસા ધારણીનાજા ઈતિ

અથ અરણીક મુનિની સજ્જાય ા

અરણીક મુનિવર ચાલ્યા ગોચરી, તડકે દાને
શીશોળા પાય અણવાણેરે વેલૂ પરનલે, તનુ
સુકુમાલ મુની શોળા અરણીનાજા મુજ કરમા

છું રે માલતી ફૂલન્યું, ઊલો ગોંખની હેઠોળા
 ખેરે ખપોરેં રે દીઠો એકલો, મોઢી માનની મીઠો
 લા અરણીનારા વચણ રંગીલો રે નયણેં વેધિ
 ઝો, રેખી થંભ્યો તેણેં ઠામોળા ઘસીને કહે ન્ન
 તું ઊતાવલી, એ રિખી તેડી આણો લા અરણી
 પાડા પાવન કીનેં રે રિખી ઘર આંગણું, વોહોરો
 મોઢક સારો લા નવ યૌવન રસ કાયા કાં દહો,
 સફલ કરો અવતારો લા અરણીનાજા થંભાવ
 દની રે ચારિત્ર ચૂડવું, સુખ વિલસે દિન રાતો લા
 પાખેઠો ગોખેં રે રમતો સોગઠે, તવ દીઠી નિભ મા
 તો લા અરણીના પા અરણીક અરણીક ક
 રતી મા ફરે, ગલિયેં ગલિયેં તિવારો લા ક
 હો કેણેં દીઠો રે મહારો અરણીલો, પુઠેં લોક હ-
 નરો લા અરણીનાડા ઊતરી તિહાંથી રે ન્ન-
 નીને પાચ નમ્યો, મનશું લાભ્યો તિવારો લા વ
 છ તુલ ન ઘરે રે ચારિત્ર ચૂડવું, નેહથી શિવ સુ
 ખે સારો લા અરણીનાજા એમ સમન્નવી રે પા
 છો વાલિઝો, આણ્યો ગુફેને પાસો લા સહ
 ગુફે દીએ રે શીખ લલી પરેં, વૈરાગેં મન લાશ્યો
 લા અરણીનાટા અગની ઘખંતી રે શીલા ઊ-
 પરેં, અરણીકે અણશણ કીધો લા રૂપ મુનિક

હે ઘન તે મુનિ વડૂ, પામ્યા સુખ અલંગોળામ્ન
રણીનાલા ઈતિ ॥

અથ રેવતીની સજ્જાય ॥

સોવન સિંધાસણ રેવતી, જેઠી જેઠી મંદિર
મોનરરે ॥ ગળ ગતે દીઠા મુનિ આવતાં, સુંદર
શીઓ અણગાર રે ॥ મંદિર પધારી રે મેરે પૂન્ય
જાણા પૂરો પૂરો મન તણા કોડ રે ॥ હૈયજ માંહે હ
રજ ધરી ઘણો વંદે વંદે ॥ જે કર નેડ રે ॥ મંદિરનારા
જાળ સુરતડૂ કલ્યો આંગણે, મોતીડે વૃહડા મેહ
રે ॥ શીઓ અણગાર પધારીજા, પ્રગલ્યો છે ધર્મ
સ્નેહ રે ॥ મંદિરના ગંગા રે ॥ જલ માંહે નેમડ
મલડી, મધુકર ડેલિ કરંત રે ॥ તિમ પૂન્ય કમલ
મહારિ મન મધુ, ઊલટ અંગ ધરંત રે ॥ મંદિરના
જાણા પૂન્ય જીનું વદન નિહાલતાં, તિમ તિમ રંગ
ની રેલ રે ॥ વલ્લલ પૂન્ય છે સોહામણા, મૂરતિ
મોહન વેલ રે ॥ મંદિરના પા આદર માન દેઈ ઘ
ણો, પુછીઓ સીઓ અણગાર રે ॥ કહો પૂન્ય
કેમ પધારીજા, આદેશ દીઓ સુવિચાર રે ॥ મંદિ
રનાદા મુન ગુરૂ તુલ ધરે મોકલ્યો, માતાજી પાક
વોહોરાવ રે ॥ રેવતી કહે ગુરૂ કેમ લલ્યો, કેવલ-

જ્ઞાન પ્રલાવરે ॥ મંદિરગાજાશુભ પરિણામ ક-
 રી તદા, આપીઓ પાક ઊદારરે ॥ મણિરે માણિ
 ક મોતી તણી, વૃષ્ટિ ફુઈ તેણી વારરે ॥ મંદિર
 ॥ ૮ ॥ તીર્થંકર ગોત્ર તવ લક્ષ્મી, રેવતીયે સુવિચાર
 રરે ॥ વીર પ્રભુ સુખ સંપદા, સદૃશ કલ્યો અવતા
 રરે ॥ મંદિરગાજા પુરૂષ ભવારે સંસારમાં, તિમ
 ભલી નાર સંસાર રે ॥ રાનિમતિ સીતા કુંતા મૌપ
 દી, મૃગાવતી ચંદન જાલરે ॥ મંદિરગાજા ઈત્યા
 દિ નિનઘર્મ આદરે, ઘન ઘન તે નર નાર રે ॥ વલ્લ
 ભ મુનિ એમ ઊચ્ચરે, દાનથી નય નય કારરે ॥
 મંદિરગાજા ઈતિ ॥

અથ પાર્શ્વનાથનો છંદ ॥

નય નય નગનાથક પાર્શ્વનિનં, પ્રણિતાનિલ
 માનવ દેવ ઘનં ॥ નિન શાસન મંડન સ્વામિનયો,
 તુમ દરિસન દેખી આનંદ થયો ॥ ૧ ॥ અશ્વસેન
 કુલાંજર લાનુ નિલં, નવ હસ્ત શરીર હરિત પ્રતિલં
 ॥ ધરણેંદ્ર સુસેવિત પાદ યુગં, લર ભાસુર કાંતિ સ
 ઘા સુલગં ॥ ૨ ॥ નિન શૂપ વિનિર્નિત રંભપતિં, વ
 દન યુતિ શારદ સૌમતતિં ॥ નયનાંબુજ દીપ્ત વિ
 શાલતરા, તિલ કુસુમ સંનિલ નાસા પ્રવરાગાજા

રસનામૃત કંદ સમાન સદા, દશનાવલિ અનાર-
 કલિ સુજદા ॥ અઘરાડેણા વિદુમ રંગ ઘનં, નય
 શંખે પુરાલિધે પાર્શ્વનિનં ॥ જાજા અતિથિાર મુકુટ
 મસ્તક દીપે, કાને કુંડલ રવિ શશિ ભંપે ॥ તુન મ
 હિમા મહિ મંડલ ગાને, નિત્ય પંથ શબ્દ વાનં વા
 ને ॥ ખાસુર કિન્નર વિદ્યાધર આવે, નર નારીતા
 રાગુણ ગાવે ॥ તુન સેવે ચોશઠ ઈન્દ્ર સદા, તુન ના
 મેં નાવે કષ્ટ કદા ॥ દાને સેવે તુનને લાવ ઘણે,
 નવનિધિ યાચે ઘર તેહ તણે ॥ અડવડિયાં તું આ
 ધાર કહ્યો, સમરથ સાહેબ મેં આન લહ્યો ॥ જા
 દુઃખીયાને સુજદાયક તું ઘાંજે, અશરણને શર-
 ણો તું રાજે ॥ તુન નામે સંકટ વિકટ ટલે, વીછ-
 ડીયાં વાલાં આવી મલે ॥ ટાનટ વિટ લંપટ દૂરે
 નાસે, તુન નામે ચોર ચરડ ત્રાશે ॥ રણ રાજિલ
 નય તુન નામ થકી, સઘલે આગલ તુન સેવ થ
 કી ॥ જાચક્ષ રાક્ષસ કિન્નર સવિ ઊરગા, કરી
 કેશરી ઘવાનલ વિહુગા ॥ વધ જંઘન લય સઘ
 લાં નયે, ને એક મના તુનને ધ્યાયે ॥ જાભૂત
 પ્રેત પિશાચિ છલી ન શકે, નગદીશ તવાલિધ
 નપ થકે ॥ મહોરા ભેટિંગ રહે દૂરે, દૈત્યાદિકના
 તું મદચૂરે ॥ જાજાયણી સાચણી નજરે હટકી, લ

ગવંત થયા તુલ્લન થકી ॥ કપરી તુલ્લ નામ લી
 યાં કંપે, દુર્લ્લન મુજથી લલ નંપે ॥ ૧૨ ॥ માની મ-
 છરાલા મુહ મોડે, તેપણ આગલથી કર નેડે ॥ ૧૩ ॥
 મુજ દુષ્ટાદિક તુંહી દમે, તુલ્લ નપેં મહોટા મ્લેછ
 નમે ॥ ૧૪ ॥ તુલ્લ નામેં માને નૃપ સજલા, તુલ્લ નશ
 ઊલ્લસ નેમ ચંદ્રકલા ॥ તુલ્લ નામેં પામે રિધિ ધ
 ણી, નથ નથ નગદીશ્વર ત્રિલગ ઘણી ॥ ૧૫ ॥ ચિં
 તામણિ કામગવી પામે, હુય ગય રથ પાયક તુલ્લ
 નામેં ॥ ૧૬ ॥ નન પદ ઠકુરાર્થ તું આપે, દુર્લ્લન બનનાં
 ઘારિન્દ્ર કાપે ॥ ૧૭ ॥ નિરઘનને તું ધનવંત કરે, તૂઠો
 કોઠાર લંડાર લરે ॥ ૧૮ ॥ ધર પુત્ર કલત્ર પરિવાર ઘણો,
 તે સહુ મહિમા તુમ નામ તણો ॥ ૧૯ ॥ મણિ મા-
 ણિક મોતી રત્ન નડ્યાં, સોવન લૂણણ બહુ સુઘડ
 ઘડ્યાં ॥ ૨૦ ॥ વસી પેહેરણ નવરંગ વેશ ઘણા, તુમ ના
 મેં નવી રહે કાંઈ મણા ॥ ૨૧ ॥ વૈરી વિશ્વો નવિ
 તાકી શકે, વસી ચાડ ચુગલ મનથી ચમકે ॥ ૨૨ ॥
 છિન્દ્ર કદા કેહનો ન લગે, બિનરાલ સદા તુલ્લ ન્યોતિ
 નગે ॥ ૨૩ ॥ ઘડા ઘડા ઠાકુર સવિ થર હર કંપે, પાજંડી
 પણ કો નવિ ફેરકે ॥ ૨૪ ॥ લૂંટાદિક સહુ નાશી નચે, મા
 રગ તુલ્લ નપતાં નથ થાય ॥ ૨૫ ॥ નડ મૂરજ ને મ
 તિ હીનવલી, અજ્ઞાન તિમિર તસુ નથ દલી ॥

तुन् समरएथी डाह्या थाये, पंडित पद पाभी पू
 न्नजे ॥ २१ ॥ जश जश जय न पीडा नासे, दुर्जल
 भुज दीन पाणुं चासे ॥ गड गुंजड दुष्ट निडे संज
 लां, तुन् नपे रोग शमे सघला ॥ २२ ॥ घहिला-
 गुंगा जहिराय लडे, तुन् घ्यानें गत दुःख थाय
 तिडे ॥ तनु डांति डला सुविशेष वधे, तुन् समर
 एशुं नवनिधि सधे ॥ २३ ॥ डरीडे सरी अहि रण
 जंध सया, नल नलए नलोहर अष्ट लया ॥ रां-
 गण पमुहा सवि नय टली, तुन् नामें पामे रंग
 रली ॥ २४ ॥ ओँ ह्रीँ अहँ श्रीपार्ष्ण नमो, नमि-
 णि नपंतां दुष्ट दमो ॥ चिंतामणि मंत्र निडे घ्या
 ये, तिण घर दिन दिन दोलत थाय ॥ २५ ॥ नि
 डरण शुध्वें निडे आराधे, तस नस कीर्ति ल्ग
 मां वाधे ॥ वली डामित डाम सवे साधे, संमहि
 त चिंतामणि तुज लाधे ॥ २६ ॥ भट मछर म
 नथी दूर तने, लगवंत लवी परें नेह लने ॥ त
 स घर डमला डल्लोड डरे, वली रान्य रमणी-
 जहु लील वरे ॥ २७ ॥ लय वारड तारड तुं चाता,
 सन्न मन गति भतिनी घाता ॥ मात नात स-
 होहर तुं स्वाभी, शिवघायड नायड हितडाभी ॥ २८ ॥
 ॥ डरीणाडर डाडर तुं महारो, निशिवासर नाम न-

પું તાહારો ॥ સેવકશું પરમ દૃષ્ટા કરને, વાલેસર વં
 છિત ફલ દેને ॥ રત્ન ॥ બિન રાત્ર સદા તું ન્યકારી,
 તુલ સૂરતિ અતિ મોહન ગારી ॥ ગુલ્લર નન પદ
 માંહે રાને, ત્રિલુવન ઠકુરાઈ તુલ છાને ॥ રત્નાઈ-
 મ તાલ લલે બિનવર ગાયો, વામા સુત દેખી જ
 હુ સુજ પાયો ॥ રવિ મુનિ શશી સંવચ્છર રંગે, દેવ
 સૂરિ માંહે સુજ સંગે ॥ ડગા ન્ય શંખ પુરાલિધ પા
 ર્થ વિલો, સકલાર્થ સમીકિત દેહિ પ્રલો ॥ બુધ હ
 ર્ષ શ્રિયિ વિન્યાય મુદા, તપ લબ્ધિ શ્રિયિ સુજ થા
 ય સદા ॥ ડગા ડલશ ॥ ઈશ્યં સ્તુતઃ સકલકામિ
 તસિધિદાતા, યક્ષાધિરાત્ર નતશંખ પુરાધિરાત્રઃ
 ॥ સ્વસ્તિ શ્રી હર્ષ શ્રિયિ પંકજ સુપ્રસાદાત્, શિષ્યેણ
 લબ્ધ શ્રિયિનેતિ મુદા પ્રસન્નઃ ॥ ડગા ઈતિ પાર્શ્વ
 બિન છંદ સંપૂર્ણ ॥

અથ માંગલિક પ્રારંભઃ ॥

માંગલિક પહેલું કહું એહ, ઉત્તમ દાલે સચલ
 સંદેહ ॥ અરિહંત અરિ નેહને નહિં કોય, સોય શર
 ણ સ્વામી મુન હોય ॥ ૧ ॥ માંગલિક જીનૂં મન ધ
 રૂં લોક માંહે ઉત્તમ છે જરૂં ॥ સિધિ ગયાતે સિ
 ધ્ય અનંત, સોય શરણ ભવ હૃદય ધરંત ॥ શામા

ગલિક જોલું હવે તૃતી, લોકમાં ઊત્તમ છે ને નતિ ॥
 સાધુ શરણ લવિયાં અનુસરો, નિમ લવ સાયર
 હેલાં તરો ॥ ૭ ॥ માંગલિક થોથું અવધાર, કેવલિ
 લાંબ્યો ધર્મ સંલાલ ॥ ઘલે રોગ શોગ લય મરણ,
 સાધું જીવ દયાનું શરણ ॥ ના સરણ ચાર કરે નર ને
 હ, લવ સાયર નવિ જૂડે તેહ ॥ સકલ કરમનો આણો
 અંત, મોક્ષ તણાં સુજ લહે અનંત ॥ પા કહે કવિય
 ણ ઈણિ વિધ કરે, તે વેહેલો મુકતે સંચરે ॥ લાવ
 ધરીને ને ગુણ ગાય, તે જીવ તરીને મુકતે ન
 યા ॥ ૬ ॥ અનાદિનો ધર્મ પાંખે હું રલ્યો, હવે સા-
 થા દેવ ગુરૂને મલ્યો ॥ લલે લાધો નિન શાસન ધ
 મ, નેહ થી નાહા સર્વે ભરમ ॥ ૭ ॥ દોહા ॥ પુણ્યે-
 મલિયા સદ્ગુરૂ, ઊદ્યો જ્ઞાન દિણંદા ॥ કુલ લાધું
 આવડ તણું, લાધા વીર નિણંદા ॥ ૮ ॥ જલ હલ તું ને
 રાજશે, શીયલને સમકિત ॥ વડો વ્યવહારી તે ક
 હિયે, નેહને એ જો વ્રત ॥ ૯ ॥ સુતાં જોસતાં જિહતાં,
 ને સમરે અરિહંત ॥ ૧૦ ॥ જિયાનાં દુઃખે લાંબશે, લેશે
 સુજ અનંત ॥ ૧૧ ॥ ચિંદ કલંકી જિનો લાણ, ચિંતા
 મણિ સન્યો પાધાણ ॥ સમુદ્ર સહેને જારો હોય,
 નિનવર તોલે નિનવર નેય ॥ ૧૨ ॥ શીતલ નિનવ
 ર કડે પ્રણામ, શીત સતીનાં લેશું નામ ॥ ૧૩ ॥ સ્ત્રી

थिंदन राखमती, द्यौपदी डौशल्या भृगावती ॥१३॥
 ॥ सुखसा सीता सुलक्ष्मणा, शिवा कुंती शी
 लवती वजाणा ॥ नल घरणी दमयंती सती, शू
 वा प्रेतावर्ध पद्मावती ॥१४॥ छेणें नामें सवि सं
 डर दले, मन थिंतव्या मनोरथ इले ॥ छेणें नामें
 सवि शीने डाल, वहियें भुक्ति पुरीनुं राख ॥१५॥
 लूत प्रेत छेणें नामें दले, रिद्धि वृद्धि घर आवी
 भले ॥ छेणें नामें लग होय लगीश, तेहु लणी स
 मशें निशदीश ॥१६॥ छिति भांगलिक पडिऊ
 भणामां ऊहेवानुं संपूर्ण ॥

अथ अनित निन स्तवन ॥

देशी नेमलना सातेवारनी ॥

अनित निनेसर देव, महारा स्वाभीरे ॥ मे
 पूरण पुण्य पसाय, सेवा पाभीरे ॥ थितितनो द
 तार, मुलने भतिओरे ॥ हुवे मिथ्या मतनो नेर,
 सरवे दलिओरे ॥ १ ॥ तुम सम जीने देव, महारे
 नयणें रे ॥ नावे ओणें संसार, सायि वयणें रे ॥ नी
 रागी लगवंत, डईणा रसीयारे ॥ आवीने मनडा
 मांडे, लउतें वसीयारे ॥ २ ॥ विन्या राणीना नंद,
 महेर डरीने रे ॥ निनशत्रु नृपकुल थिंद, दुरित ह

રિતેં રે ॥ મન મોહન મહારાજ, કંથન કાચારે ॥
 અવલંબ્યા મેં મહારાજ, તોરા પાચારે ॥ ડાઁ એમ
 નાણીને નગદીશ, મુળને તારો રે ॥ તલવોલવ તલ
 થી નાથ, મુળને ઊગારો રે ॥ ઘણી ઘણી શી વાત,
 તુમને કહિયેં રે ॥ પ્રભુ બાંહે ચહ્યાની લાજ, હવે-
 નિરવહિયેં રે ॥ આ તુમને છોડી ઓર, કેહને નથૂં રે
 ॥ પ્રભુ ઘાજો મુળને તેહ, કહિયેં સાચૂં રે ॥ અજય ચ
 દ સૂરીશ, ચરણ પસાય રે ॥ ખુશાલ મુનિ મન
 ખંત, પ્રભુ ગુણ ગાય રે ॥ આ ઈતિ ॥

અથ વંકથૂલની સજ્જાય પ્રારંભઃ ॥

કોઈલો પર્વત ધૂંધલો રે લાલ ॥ એ દેશી ॥ નં
 બુ દીપમાં દીપ તું રે લાલ, ખેત્ર ભરત સુચિશાલ રે
 ॥ વિવેકી ॥ શ્રીપુર નયરનો રાજો રે લાલ, વિમ
 લજા લૂપાલ રે ॥ વિવેકી ॥ આ આદરને કાંઈ-
 આજડી રે લાલ ॥ એ આંકણી ॥ સુમંગલા પટરા
 ણીયેં રે લાલ, નન્યા તે યુગલ અમૂલ રે ॥ વિવેકી ॥
 નામ જ્યું દોય બાલનું રે લાલ, પૂષ્પથૂલા વંકથૂ-
 લ રે ॥ વિવેકી ॥ આદરગારા ॥ અનુક્રમે ઊધ્યત થ
 યો રે લાલ, લોડ કહે વંકથૂલ રે ॥ વિવેકી ॥ લોક વ
 થનથી લૂપતિ રે લાલ, કાલ્યો સુત વંકથૂલ રે ॥ વિવે

डी॥ आगाडापूफूथूला लई जेनडी रे लाव, पल्ली
 मांगयो वंडथूल रे ॥ विवेडी ॥ पल्ली पति डीओ लि
 ललडे रे लाव, घर्मथडी प्रतिथूल रे ॥ विवेडी ॥ आ
 ॥ आ सात व्यसन सरसो रमे रे लाव, नगमे घर्म
 नी वात रे ॥ विवेडी ॥ चार पाडे ने थोरी डरे रे लाव,
 पांथिशे तेणें संघात रे ॥ विवेडी ॥ आगाथागळपु
 रपति दीजे दीडरी रे लाव, राजवानगरनुं राव रे ॥
 विवेडी ॥ सिंह गुडा तिणें पालमां रे लाव, निरल
 य रहे लिखराव रे ॥ विवेडी ॥ आगादा सुस्थित
 सद्गुश्थी तेणें रे लाव, पाभ्या नीम ते थार रे ॥
 विवेडी ॥ इल अण्डाग मांसनुं रे लाव, पट राणी
 परिहार रे ॥ विवेडी ॥ आगाजा सात थरणा ओ
 सख्या घिनारे लाव, न धेवो रिपु शिर घाय रे ॥
 विवेडी ॥ अनुक्रमे ते थारे नियमना रे लाव, पा
 रजुं लहे लिख राय रे ॥ विवेडी ॥ आगाटा वंड-
 थूले थारे नियमना रे लाव, इल लोगव्यां प्रत्य
 क्ष रे ॥ विवेडी ॥ परलवें सुर सुज पामियो रे ला
 व, आगलें लेहेशे मोक्ष रे ॥ विवेडी ॥ आगाळा
 डष्ट पडे ने साहसी रे लाव, न लोपे निळ सीम रे ॥
 विवेडी ॥ डहे मति नीडी तेहनी रे लाव, नेह डरे घ
 र्म नीम रे ॥ विवेडी ॥ आगाणा ठिति ॥

અથ ચોવીશ તીર્થંકર સ્તવના

પ્રથમ ભિનરે, આદિ ભિનેસર ધ્યાયિયેં ॥ મ
 ન શુધ્ધેંરે, બીન્ન અન્નિત ભિન ગાઈયેં ॥ ભગના
 યકરે, ત્રીન્ન સંલવ બ્નણીયેં ॥ અભિનંદનરે, ચો
 થા દેવ વજાણીયેં ॥ ૧ ॥ ઊથલો ॥ વજાણીયેં અ-
 ભિનંદન ચોથા, પાંચમા શ્રી સુમતિભા ધન્ય ધ-
 ન્ય પદ્મ પ્રભુલ છટ્ટા, બેળેં રાન્ય રિધ્ધિ સર્વે તલ
 ॥ ૨ ॥ સુપાર્શ્વ સ્વામીને મુક્તગામી, સાતમા શ્રી ભ
 ગ ગુરુ ॥ આઠમા શ્રી ચંદ્ર પ્રભુલ, સડલ સંઘને
 સુજ કશાડા ઢાલ ॥ વંછિત પૂરણ પાસ ॥ ૩ ॥ દે
 શી ॥ નવમાં સુવિધિ ભિનંદ ॥ હાંભ નવમા ॥ ઈ
 રુ સહુ પાય નમેરે ॥ ઈરુ સહુ ॥ શીતલ દશમા
 દેવ, હાંભ શીતલ દશ ॥ સેવક બન મન ગમેરે ॥
 સેનાના અગ્યારમા શ્રેયાંસ ॥ હાંભ ॥ આશા
 પૂરે સહીરે ॥ આશ્યા ॥ વાસુ પૂન્યનું લીભિયેં ના
 મા ॥ હાંભ ॥ પાતક રહે નહીંરે ॥ પાતક ॥ પાતેર-
 મા કહિયેં દેવ ॥ હાંભ ॥ વિમલનાથ સ્વામિ આરે
 ॥ વિમલનાથ ઊદમા ભિન અનંત ॥ હાંભ ॥ અનંત
 સુજ પામિયારે ॥ અનંત ॥ ડા ॥ ઢાલ ॥ ધર્મનાથ
 વંદૂરે, ધર્મનાથ ધરમમતિ ॥ શાંતિભ શોભા-
 રે, સુજ આપે તે અતિ ॥ ૭ ॥ ઊથલો ॥ અતિ સુજ

આપે શ્રી શાંતિ સ્વામિ, દુઃખ દાલિદ નિવારણો ॥
 એક રોગ શોગ અપહરણ કહિયેં, લવિક પાર ॥
 તારણો ॥ ૮ ॥ નવનિધ્ય છંડી સંયમ મંડી, કર્મ આ
 ઠેક્ષયેં કરી ॥ શ્રી શાંતિ બિનનું નામ ભપતાં, મુક્તિ
 રમણી હેતાવરી ॥ ૯ ॥ ઢાલ ॥ સુખકારણ લવિય
 ॥ ૧૦ ॥ એ દેશી છે ॥ સત્તરમા કહિયેં, કુંથુ બિનેસ
 રસ્વામી ॥ અહોનિશ પાય વંદૂં, મુક્તિ સંપદ પામી
 ॥ ૧૧ ॥ અરનાથ અઢારમા, ગુણવંત ગુણ તંડાર ॥ મ
 લ્લિબિન ઓગણીશમા, પામ્યા લવનો પાર ॥ ૧૨ ॥
 મુનિસુવ્રત વીશમા, એકવીશમા નમિ દેવ ॥ નેમ
 નાથ બાવીશમા, એહની કીલેં સેવ ॥ ૧૩ ॥ પાર
 સનાથ ત્રેવીશમા, ચોવીશમા વર્ધમાન ॥ એ બિ
 ન ચોવીશો, ગાતાં નવે નિધાન ॥ ૧૪ ॥ સંવત શો
 લો કહિયેં, ચાલીશો તે સાર ॥ એ સ્તવન ભર
 થીયું, વણથાલિ નયર મોભર ॥ ૧૫ ॥ સેવક લા
 ઈયંદ વીનવે, ઊતારો લવપાર ॥ એ સ્તવન ભગ
 તાં, હોય તે ભય ભય કાર ॥ એ સ્તવન ભ લણતાં,
 હોય તે મંગલ માલ ॥ ૧૬ ॥ ઈતિ ॥

અથ સુવિધિ બિન સ્તવન ॥
 પ્રવચન વચન શોહામણું ॥ એ દેશી ॥ સુવિધિ

निनेसर सुंदरू रे, सुविधि तणो डिरतार रे ॥ निणं
 दराय ॥ सुविधि घता सहु संघने रे लाव ॥ गुण भ
 णि रयण लंडार रे ॥ निणंदरायणा ॥ सुविधि
 निनेसर सेविये रे लाव ॥ अये आंडणी ॥ नयरीडा
 डंडीनो राळयो रे लाव, सुग्रीव नामे लूप रे ॥ नि
 ॥ तस घरणी रामा णिरे रे लाव, णिपनो कुभर अ
 नूप रे ॥ नि ॥ सुगा ॥ अनुक्रमे संभम आदृत्यो
 रे लाव, सहस्स पुईष थया साथ रे ॥ नि ॥ थार
 भासें डेवल लह्युं रे लाव, थया थया त्रिलुवन ना
 थ रे ॥ नि ॥ सुगा ॥ जे लाजे पूरव आणिजुं रे
 लाव, पात्ती पाभ्या सुजे अनंत रे ॥ नि ॥ नर
 नारी नित नपे रे लाव, तस घर थाये शंत रे ॥ नि
 ॥ सुगा ॥ गुळराती गच्छ मंडणो रे लाव, श्री पू
 न्य डेशवळ मुणींद रे ॥ नि ॥ तस शिष्य लणो ते
 लसि घळ रे लाव, संघ सहुने आणंद रे ॥ नि ॥
 ॥ सुविधि ॥ च ॥ छति ॥

अथ धर्मनि स्तवन ॥

छेडो नांल ॥ अदेशीभां ॥

धर्म निनेसर ध्यावो प्राणी, लगतारड निन
 लणी ॥ आतम अनुभव रस चित्त आणी, गावो

ગુણ મણિ જાણી ॥ ૧ ॥ નિન ગુણ ગાવો ॥ હાંરે
 પ્રભુ ગુણ ગાવો ॥ ગાવો ગાવો ગાવો, પ્રભુ ગુણ
 ગાવો ॥ નિન ગુણ ગાવો ॥ એ આંકણી ॥ રત્ન
 પુરી રાત્ર શ્રીભાણ, રાણી સુવ્રતા સાથી ॥ મા
 ત પિતાના મન મોહે, નિન ઘરમે રંગ રાથી ॥ પ્ર
 ભુગારા શુદ્ધ વૈશાખની સાતમે થવીને, માતાની
 કુર્મે આવે ॥ મહા શુદ્ધ ત્રીને બનમ કલ્યાણિક,
 છપન્ન કુમરી ગીત ગાવે ॥ પ્રભુગાડા ઊભવલ
 તેરસની દીક્ષા, પ્રભુ લીએ ભલે ભાવે ॥ પોષ પૂ
 નમે કેવલ પામી, ધ્યાન શુદ્ધ પ્રભુ ધ્યાવે ॥ પ્ર
 ભુગાન ॥ ધેનુષ પીસ્તાલીશ કંચન વરણી, દેહ
 પ્રભુની દીપે ॥ વળ લંછન પ્રભુ પાય ગિરાને,
 મોહ સુલટને ભૂપે ॥ પ્રભુગાપા ભેદ શુદ્ધ પંથ
 મીનો દિન બળી, સમેત શિખર ગિરિ રાયા ॥
 મહાનંદ આનંદ પદવી પાયા, નથ નથ શ્રી નિન
 રાયા ॥ પ્રભુગાદુર્ગાઈતિ ॥

અથ અભિત નિન સ્તવન ॥

ઓથો આરો નિનવર વારો, અભિતનાથ આ
 ધિકારી ॥ એકશો સિતેર નિનવર વિથિરે, નવકો
 ઠિ કેવલ ધારી ॥ આરો સહુથી સારો રત્ન, અભિત

તનાથનો વારો ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ નવ સહસ્ત
 કોડી મુનિવર મહોટા, અઢી દ્વીપે ઊપગારી ॥ સાધુ
 સાધવી શ્રાવક શ્રાવિકા, ઊલ્લુષા નર નારી ॥ આરો
 ॥ શારાયશું રમતાં રાણી લંત્યાં, ગરલ તણો ગુણ
 લીધો ॥ પુત્ર ભન્ન નાણીને રાન્નયેં, અનિત નામ
 તસ દીધો ॥ આરોગાડા અનિત કામ મોહ અ-
 ભતેં ભલ્યા, જ્ઞાન કેવલ તવ પાયો ॥ ચોરાદૃઢે
 મલી મહોત્સવ કીધો, ભિન વરના ગુણ ગાયો ॥
 આરોગાજી પૂરવ લાજે જહોંતેર આયુ, પાલી પો
 હોતા મુગતેં ॥ અંગ ઊલ્લાસેં ગણી તે ભસિંઘ-
 ભ લાંજે, ભિનવરના ગુણ ભુગતેં ॥ આરોગાપા
 ઈતિ અનિત ભિન સ્તવન ॥

અથ દશારણભટ્ટની સઘડાય પ્રારંભઃ
 શારદા બુદ્ધિદાયક, સેવક નયણાનંદા ॥ હું પ્ર
 ણમું નિભગુરૂ, ભવિક ભન દર્શન ચંદા ॥ સમરે-
 શાસન પતિ, સાથો વીર ભિણંદા ॥ ૧ ॥ ઊથલો ॥
 દશારણભટ્ટ દેશેં અતિ ઊત્તમ, દશારણ ભટ્ટપુર
 સોહે ॥ દશારણ ભટ્ટ રાન્ન અતુલી જલ, ભવિ
 ભનનાં મન મોહે ॥ શાન્યાયરાજ પ્રભ પ્રત્યેં પાલે,
 દાલે પર દલ પીડા ॥ વ્યસન નિવારે ધર્મ વિચારે,

કરે રંગ રસ ક્રીડા ॥ ડા ॥ ઢાલ ॥ ઈં ॥ અવસર અ-
 નુક્રમે, બિનવર વિહાર કરંતા ॥ પહોતા તિં ॥ નગ-
 રી, સમવસરણ વિરચંતા ॥ મુનિવરને ગણધર,
 જેથિર ભૂચિર વૃંદા ॥ સુરપતિને નરપતિ, પામ્યા
 પરમાનંદા ॥ જાળિયલો ॥ પરમાનંદ પામ્યો વન
 પાલક વેગે નચ ॥ વધાયા સ્વામી તુમ મન વલ-
 લ, શ્રી વીર બિનેસર આય ॥ પા ॥ સાત આઠ પગ
 સાહામો નંઈને, ભાવે વંદન કીધો ॥ અંગ વિભૂ-
 ષણ સોવન રચના, લાજ દાન તસ દીધો ॥ ડા ॥ ઢા-
 લ ॥ હવે ચિંતવે રાન્ન, મુલ સમ અવર ન કોઈ ॥
 હય ગય રથ પાચક, મણિ માણિક રિધિ નેઈ ॥
 હું તેણી પરે વંદૂ, નેમ ન વાંચા કેણે ॥ અભિમા-
 ન ધરીને, પડહો વન્ડાવ્યો તેણે ॥ જાળિયલો
 ॥ તેણે નગરી માંહે પડહો વન્ડાવ્યો, વેગે કરો
 સજ્જાઈ ॥ સોના રૂપા ઘાટ સાવટૂ, ને નેઈચેં તે
 લ્યો લાઈ ॥ ટા ॥ સરસ સણગાર પાટ પટંજર,
 સકલ સન્નઈ કીને ॥ અચિર આયુષો સાસય
 સુજ, બિનવર વાંદી લીને ॥ ડા ॥ ઢાલ ॥ ભ્ર-
 તિક સરિજા, હાથી તે સહસ્સ અઢાર ॥ હયવર
 પાજરીઆ, ચીવીશ લાજ બીદાર ॥ વર રથ નેત-
 રીઆ, દઢ એકવીશ હન્નર ॥ એક સહસ્સ સુ-

ખાસન, અંતે ઊર પરિવાર ॥૧૧૧॥ ઊથલો ॥ અં
 તે ઊર પાંચિશેં મનોહર, સોલ સહસ્ત્ર રાનના ॥
 સેવા સારે ઝોડ એકાણું, પાયક લીમ સમાના ॥
 ॥ શોલ સહસ્ત્ર ધ્વન લહકંતી, આમર ચિહું દિ
 શ સોહે ॥ મેઘાડંબર છત્ર બિરાને, લલિયણનાં
 મન મોહે ॥ ૧૨ ॥ ઢાલ ॥ કરી લલીય સન્નઈ, પુર
 બાહિર નૃપ આવે ॥ પટ ગયંવર ચઢિઓ, રાન
 મન એમ લાવે ॥ ચતુરંગી સૈન્યા, રિધિ દેખી
 એમ જોલે ॥ મહારી રિધિ આગલ, અવર સહુ
 તૃણ તોલે ॥ ૧૩ ॥ ઊથલો ॥ તૃણ તોલે સહુ મુળ
 ગલ, એમ અલિમાનેં હરખે ॥ સુર લુવનેં તિહાં
 ખેડો ઈન્દ્ર, અવધિ જ્ઞાનેં નિરખે ॥ ૧૪ ॥ બિનવ
 લક્ષિ કરી બહુ રાન, પણ અલિમાનેં ચઢીઓ
 ॥ બિનવર લક્ષિ કરી કુણ વંદે, ત્રિભંગ આવે
 નડીઓ ॥ ૧૫ ॥ ઢાલ ॥ હવે ચિંતવે ઈન્દ્ર, એરાવ
 ણ સુર તેડ્યો ॥ અંબલિ નેડીને, આવી ઊલો નેડો
 ॥ વીર વંદન નશું, માન બિતારણ કાન ॥ એરાવ
 ણ સરિખા, ચોશઠ સહસ્ત્ર ગજરાન ॥ ૧૬ ॥ ઊ
 થલો ॥ ગજરાન એક એકથી સોહે, મસ્તક પંચ
 રો બાર ॥ મસ્તક મસ્તક આઠ દંતૂશલ, સોહે -
 અતિહિ સફાર ॥ ૧૭ ॥ ઘાંત ઘાંત પ્રત્યે આઠ વાવ-

ડી, વાવ્ય વાવ્યે આઠ કમલ ॥ કમલ કમલ પ્રત્યે લા
 જ પાંજડી, લાજ નાટડી તિહાં વિમલ ॥ ૧૮ ॥ ઢાલ
 ॥ ડોડા એક એક વિથિ, કમલ પ્રત્યે પ્રાસાદ ॥ અ
 અ મહિષી આઠ આઠ, સાથે ઈંદુ બિલ્લાસ ॥
 પતિ ભુવને જેઠો, આવ્યો ઈંદુ નમ ॥ બની-
 થ બધે નાટક, રમક નમક વહે તામ ॥ ૧૯ ॥ બિ
 લાલો ॥ તિહાં વીર વાંદીને જેઠો, દશારણુ લમ
 નરેશ ॥ શુભ બિન્નલ ગળ ઘંટા સંઘાતે, ઈંદુ કી
 ઓ પ્રવેશ ॥ રણાગિયો વદન વિલોકે રાત્ર, ચિહ્ન દિ
 શિ રિધિ અસમાન ॥ મહારો મદને એણે બિતા
 ર્યો, તો ભવ્યો અપ્રમાણ ॥ ૨૦ ॥ ઢાલ ॥ મેં રિધિ
 નો ગારવ, ફોટ કીઓ આળ ॥ ઈંદુની રિધિ આ
 ગલ, એ આવે કિણ કાન ॥ હવે ને એ છંદુ, તો હ
 રે સ્વર્ગ વાસી ॥ વીર અરણે પોહોતો, રાય મન
 ઈશ્યો વિમાસી ॥ ૨૧ ॥ બિથલો ॥ ઈશો વિમાસી
 ને અભિમાને, રાયે આરિત્ર લીધો ॥ ઈંદુ કહે અજ
 મેં નવિ થાલે, તેં બોલ્યો તેમ કીધો ॥ ૨૨ ॥ મેં ને
 હોડ કરી તુમ સાથે, તે ખમને રિજિરાળ ॥ મુલ
 માં શક્તિ ઘણી છે બીજી, પણ એ નવિ થાયે
 આળ ॥ ૨૩ ॥ ઢાલ ॥ ઈંદુ વાંદીને બોલે, ધન્ય માનવ
 અવતાર ॥ અભિમાન ધરીને, નૃપ પામ્યો લવ પાસ

॥ હવે વીર પયંપે, માન માનવને હોય ॥ ઈન્દ્ર પાચ
 લગાડ્યો, એહ સમો અવર ન કોય ॥ રૂપા ॥ ઊથલો ॥
 એહ સમ અવર ન કોય દૂલ્ને, ભૂલ્ને કરમ સં-
 ઘાતે ॥ કેવલ પામી મુક્તે પહોતો, માંગલિક હોઈ
 ॥ વાતે ॥ રડાલણતાં ગુણતાં ઊત્તમના ગુણ, પો
 હોંથે સકલ ભગીશ ॥ શુભ વિનય પંડિત એમ જો-
 લે, લાલ વિનય નિશ દીશ ॥ રંગા ઈતિ ॥

અથ પાર્શ્વભિન્ન સ્તવન ॥

દેશી નણદલની ॥

॥ નિનવર હે નિનવર, આદેશર થરણે નમી
 ॥ મન સમરી ગુરૂરાય ॥ નિનવર ॥ ત્રેવીશમો ભિ
 ન ગાયશું, ઈન્દ્ર નમે ભક્ત પાચ ॥ નિનવર ॥ ૧ ॥ મુ
 ભ મન મોહ્યું પાસલ ॥ આશા પૂરણ નિત્યં મેવા ॥
 નિનવર ॥ કમલ મહા હૃદ્ય છેદીઓ, તુંતો પ્રત્યક્ષ
 દેવ ॥ નિનવર ॥ મુભ મન મોહ્યું પાસલ ॥ રાએ
 આંકણી ॥ નયરી વણારસીનો ઘણી, અમ્મ સેન
 નૃપ મહા ભણ ॥ નિનવર ॥ વામા તસ ઘરણી
 કહી, ભેહની અમૃત વાણ ॥ નિનવર ॥ મુભના આ
 નિનવર હે હો નિનવર ॥ લોહ થડી કંચન કરે, એ
 તુભ નામ પ્રતાપ ॥ ભિનાનીલ વરણ નવ દાયના,

નિત્ય પ્રત્યેં ભૂપીયેં નપ ॥ ભિગા મુળ ॥ ભિનવ
 રહે ॥ જામોર મલ્લાર સુણિ કરી, ભિમ રીતે
 ભગ માંહે ॥ ભિગા મયગલ રેવા નલ લહી, પામે
 અંગ બીછાહ ॥ ભિગા મુળ ॥ ભિનવરહે ॥ ૫ ॥
 તરશ્યાને નલ ભેદવું, ભૂજ્યાને વલિ અન્નાભિ
 ॥ સીતા મન ભેમ રામભ, તિમ તુભશું મુળ મ-
 ન્ન ॥ ભિગા મુળ ॥ ભિનવર હે ॥ ૬ ॥ પારસ પર
 મ પદ પામિયા, શહેર રાણપુર ગામ ॥ ભિગા મુ
 રી લજમીથિંદ પસાયથી, ગંગેં કસ્યા ગુણ ગ્રામ
 ॥ ભિગા મુળ ॥ ભિનવર હે ॥ ૭ ॥ ઈતિ ॥

અથ ભંજુ સ્વામીની સજ્જાય પ્રારંભ:

સરસતી સામિને વીનવું, સદ્ ગુરે લાગું
 પાથ ॥ ગુણે ગાશું ભંજુસ્વામીના, હરજ ધરી
 મન માંહે ॥ ધન્ય ધન્ય ધન્ય ભંજુ સ્વામીને ॥ ૧ ॥
 એ આંકણી ॥ સંભ પંથ સામી દોહિલો, વ્રત
 છે જાંઝાની ધાર ॥ વેલુના વાલવા ડોલિઆ, તે
 કેમ વાલ્યાળ ન્ય ॥ ધન્ય ॥ ૨ ॥ પાથ અણવાણે-
 લ થાલવું, કરવોળ બિગ્ર વિહાર ॥ ખરેરે જપોરે
 કરવી ગોચરી, દિન કર તપેરે નિલ્લાડ ॥ ધન્ય ॥
 ॥ ૩ ॥ ડોડ નવાણું સોવન તાહરે, તાહરે છે આહે

નારી ॥ લોગ વેલારે નેગ કાંઠીં ધરો, લોગવો લો
 ગ વિલાસ ॥ ધન્યગાજા પરણીને શું ન પરિહરો,
 હાથ મેલ્યાનો સંજંઘ ॥ લોગ તણારે સુજ સુણ્ય
 નહીં, લોગવો લોગ સંસાર ॥ ધન્યગાપારામ
 સીતાને વિનેગડે, જહોત કીયા સંગ્રામ ॥ છતીરે
 નારી પીયુડા કાંઈ તન્ને, કાંઈ તન્ને ધનને ધાન્ય
 ॥ ધન્યગાડા સંભ પાલવો સ્વામી દોહિલો, પા
 લવા પાંચે આચાર ॥ પછેને કરશો સ્વામી ઓસ્તો,
 ભિમ કીધો મેઘ કુમાર ॥ ધન્યગાજા નંજુડે ના
 રી સુણો, અમે લેશું સંયમ તારા ॥ સાચો સનેહ
 કરી લેજવો, તો સંયમ લીઓ અમ સાચા ॥ ધ
 ન્યગાટા તિણ સમે પ્રલવો આવિયા, પાંચિશેં થો
 રની સાચા ॥ તેહને નંજુ સ્વામિયેં જૂનવ્યો, જૂનવી
 આઠે નાર ॥ ધન્યગાજા સાસુ સસરાને જૂનવ્યાં,
 જૂનવ્યા માયને જાપ ॥ પાંચિશેં અઢાવીશથી,
 લીધો ન સંભ તાર ॥ ધન્યગાજા સુધરમા -
 સ્વામી પાસેં આવિયા, લીધો છે સંયમ તાર ॥ કર્મ
 જપાવી કેવલ પામીયા, પાહોતા છે મુક્તિ મોન
 ર ॥ ધન્યગાજા સંવત સત્તર છઠ્ઠીશમેં, કડૂવર
 નગર મોનર ॥ સેવક સંધો એમ ઓથરે જુના
 મેં ન્યન્યકાર ॥ ધન્યગાજા ઈતિ ॥

અથ રાત્રિ મતિની સઝઝાય પ્રારંભઃ ॥

સાંભલ રે તું સઢની હમારી, કંથેં કામણ કી
ધાંભ ॥ મોહનભયેં મૂરતિ દેજાડી, ચિત્તડાં હરિ -
હરિ લીધાં ॥ રથડો વાલોભા ॥ ૧ ॥ રથડો વાલો નેહ
નિહાલો ॥ અમને તે પ્રતિપાલોભા ॥ પાતલીયાભા
જાંહ પસારી, પ્રેમેં પાલવ નલો ॥ રથડો વાલોભા ॥
૥ ૨ ॥ શાનારી પરણો નાથભા તમેં, રંગમાં રોષન કીનેં
ભાનેજનીયામાં ભુગત કરીને, પ્રેમેં રસ તે પીનેં
ભા ॥ રથડો ॥ ગાડાતોરણ આવી વિરહુ ભગાવી, કિ
મ વલિયેં પ્રભુ પાછાભા ॥ અમેંતો અજલા નારિ
તુમારી, પૂરણ પાલો વાચિ ॥ રથડો ॥ ગાઝાકેશરી
આ કરેણા કરીને, મનમંદરિયેં આવોભા ॥ હૈયડા
માંહે હર્ષ ધરીને, હસી કરીને જોવાવો ॥ રથડો ॥ ગા
પા ॥ પરણો નારી પાતલિયાભા, તે કોહી નવિ મૂકે
ભા ॥ શું કહિયેં શામલિયા તુમનેં, ચતુર થઈને મૂ-
કે ॥ રથડો ॥ ગાડા નયણ તુમારાં નિરખી હરખી, હર્ષ
ચહું શીતલ થાયભા ॥ લલે મલીઓ વીરભનો વા
લો, લીધા કંત મનાય ॥ રથડો ॥ ગા ॥ ઈતિ ॥

અથ મેઘ મુનિનું થોઢાલીયું પ્રારંભઃ ॥

પ્રથમ ગણધર ગુણનીલોરે, શ્રીગૌતમ ગણ

ધારામન સમરી હું ગાયશું રે, શ્રેણિક પુત સુ
 ખડારો રે ॥ વીર સમોસર્યાં ॥ રાજ્યહી ઊઘાનો
 રે, સકલ ગુણો લક્ષ્યા, સુંદર સોવન વાનો રે ॥
 વીર ॥ ૨ ॥ વેગે આવી વધામણી રે, આવી પરખ
 ઘાખાર ॥ મેઘકુમાર પણ આવિયારે, વાંઘા ભગદા
 ધારો રે ॥ વીર ॥ ૩ ॥ મેઘકુમાર વૈરાગીઓ રે, વાણી
 સુણી રે રસાલ ॥ સાર સંનમ સંસારમાં રે, બાકી
 માયા ભલો રે ॥ વીર ॥ ૪ ॥ ઘરે આવી કહે માત
 ને રે, આપો અનુભતિ સાર ॥ વચન કથન કહ્યાં ઘ
 ણાં રે, સૂત્રે છે વિસ્તારો રે ॥ વીર ॥ ૫ ॥ ધીરજ ચિ
 ત્તકરી ધારણી રે, આપે અનુભતિ હેવ ॥ માહા મ
 હોલસવે દીક્ષા દીયે રે, શ્રી દેવાધિદેવ રે ॥ વીર ॥ ૬ ॥
 ॥ પ્રથમ તો પોરસી લણી રે, ભિનશાસન આચાર
 રા ॥ સાધુની રીત તિહાં સાચી રે, છેડે મેઘકુમા
 ર રે ॥ વીર ॥ ૭ ॥ ઢાલ જીભ ॥ કોઈક ચંપે સાથ-
 રો રે હાં, કોઈક સંઘટે અણગાર ॥ મેઘ મુની સૂણ
 કોઈક છાંટે રેણુકારે હાં, ચિંતે મેઘકુમાર ॥ મેઘ ॥
 ॥ ૮ ॥ છોડી રાજ રિધિ ભંડાર, પણ મન ધીર ઘ
 રૂં ॥ લીધો સંનમ ભાર, મેઘ મુનિસૂણ ॥ ૯ ॥ કિહાં
 કંથન કિહાં કાચિલાં રે હાં, કિહાં સાથરો કિહાં સે
 ॥ મેઘ ॥ ૧૦ ॥ કિહાં સન્ન કિહાં સાધુભરે હાં, કિહાં

માતાનાં હેન ામેઘનાડા કિહાં મંદિર કિહાં મા
 તિઆં રે હાં, કિહાં સાધુની રીત ામેઘના કિહાં
 પ્રેમઘની શ્રીતડી રે હાં, કિહાં ગૌરીનાં ગીત ામે
 ઘનાજા કિહાં ફૂલ કિહાં કાંડરા રે હાં, કિહાં ચંદન
 કિહાં લોચિ ામેના પૂરવ લોગ સંભારતો રે હાં, મે
 ઘ મુનિ કરે સોચિ ામેઘનાપ ામેઘ મુનિ કોપે ચ
 ડ્યો રે હાં, મનમેં ચિંતે એમ ામેઘના લટપટ
 કરી દીક્ષા દીએ રે હાં, હવે કરે છે કેમ ામેના હા
 કાંઈ ન લીધું એહનું રે હાં, નવી કીધો વલી આ-
 હાર ામેના મન માન્યું કરેં માહરે રે હાં, એતો છે
 વ્યવહાર ામેનાડા હાલ ત્રીજા કોઈલો પર્વત ધૂં-
 ધલો રે સાલ ાએ દેશી પ્રાત સમય ઊતાવલો રે
 મેઘ, આંબ્યો વીરજીને પાસ રે ામુનીસર પડિકડ
 મણું પણ નવિ કર્યું રે મેઘ, ઊલો મનને ઊઘાસ
 રે ામુનીના પા વીર જિનેસર એમ લણે રે મે
 ઘ, વુંતો ઊત્તમ નતરે ામુના શ્રેણિક સુત જ
 ગ નળીયેં રે મેઘ, તાહરે મન એ શી વાત રે ા
 મુનાશ વીરના શબ રિધિ મુનિ તેં લ્યજી રે મેઘ,
 તન્યા લોગ વિલાસ રે ામુના ચિંતામણિ પા-
 મ્યા પછી રે મેઘ, કેમ નિગમિયેં આલ રે ામુનાડ
 ાવીરના ચક્રીયી અધિકો કહ્યો રે મેઘ, સંભ

સુજ સંસારરે ॥ મુગાએ દુઃખ મુનિ તું શું ગ
 ળોરે મેઘ, પૂરવ લવ સંભાલરે ॥ મુગાજાવી
 ॥ પૂરવ લવ તવ સાંભળ્યો રે મેઘ, હાથીનો
 અવતાર રે ॥ મુગા શરીર શુશ્રૂષા નવિ કરેરે મે
 ઘ, કરે દોય નયણની સારરે ॥ મુગાપાવીનાઢા-
 લ થોથી ॥ પંચ સમિતેં સમિતો સદા, નિત પા
 લેરે પાલે પંચાચાર ॥ દીક્ષા પાલે દીપતી, નિત્ય
 લણેરે લણે અંગ ઈચ્છાર ॥ પા ધન ધન મેઘ
 મુનીસરૂ, ધન ધન એ ચિતુર સુન્નણ ॥ ધિર ક
 રીને થાપીઓ, વીર વાણીરે વાણી અમિય સમ્મા
 ન ॥ શા ધનના ડુકકર કારક તપ તપી, અંતકાલે
 રે અંતકાલે અણસણ કરી સાર ॥ અનુત્તર વિ-
 માને સુજ લોગવે, વલી સી ભશે સી ભશે મ
 હા વિદેહ ખેત્ર મોભર ॥ ધનના ડાઘ્રી પૂન્ય
 શ્રીગણેશઠ, પ્રસાદેં રે કીધી એહ સજ્જાય
 ॥ રિજિ થાદવ યુગતેં કહે, નિત્ય લણતાં રે લ-
 ણતાં સુજ થાય ॥ ધનનાજા ઈતિ ॥

અથ એલાયથિ કુમારની સજ્જાય ॥
 નામ એલાપુત્ર નણિયેં, ધનદત્ત શેઠનો
 પુત્ર ॥ નાટક નેવાને નીસર્યો, રાજે ઘરનાં રે સુ

તાપાકર્મન છૂટેરે પ્રાણીઆએ આંડણી
 નટવી દેખીરે મોહિ રહ્યો, પૂરવ મોહ વિકારાનિ
 નકુલ છંડીરે નટ થયો, નાણી સરમ લગારાક-
 ર્મનાશામાત પિતા કહે પુત્રને, નટ નવિ થાયેરે ન
 તાપુત્ર પરણાવુંરે પદમણી, સુખ વિલસે સોહાં
 તાકર્મનાગાકેણ ન માન્યુંરે તાતનું, નળ્યો નેહ
 વિકાર તા નટ થઈ શીખ્યોરે નાથિવા, નાણી સરમ
 લગારાકર્મનાજાએક પુર આગ્યોરે નાથિવા, થ
 ઢિઓ વંશ વિવેક તાનોધારા ઊપર નાથિતો, મલિ
 યાં લોક અનેક તાકર્મનાચા ઢોલ વન્નવેરે નટ
 વી, ગાવે કિન્નર સાદ તાપાય તલ ઘૂઘરા ઘમ
 ઘમે, ગાને અંજર નાદ તાકર્મનાદા દોય પગ પ
 હેરીરે પાવડી, થિઢિઓ વંશ ગળગેલ તાતિહાં રા
 થ આગલ નાથિતો, ખેલે નિત નવા ખેલ તાકર્મ
 તાગા તવ તિહાં ચિંતેરે ભૂપતિ, મોહ્યો નટવીને
 સાથ તાને નટ પડેરે નાથિતો, નટવી રહે મુળ હ
 થ તાકર્મનાટા દાન ન આપેરે ભૂપતિ, નટે ન
 ણીરે વાત તાહું ધન વંછું છું રાયને, રાય વંછે મુ
 લ ઘાત તાકર્મનાલ દાન લીઊં હું રાયનો, તો
 મુળ નવિત સાર તા ઈમ મન માંહે ચિંતવી, થ
 ઢ્યો થોથીરે વાર તાકર્મનાજા તવ તિહાં મુનિ

વર પેજિયા, ધન ધન સાધુ નિર્ઋથ ॥ મોદક વો
 હોરાવે માનિની, માન્ય કરો કહે મહંત ॥ કર્મગાણ
 ॥ તવ તિહાં મુનિવર વોહોરતાં, નદે પેજ્યા મહા
 લાગા ॥ ધિગ્ ધિગ્ વિષયારે જીવને, એમ નદ પા
 મ્યો વૈરાગ ॥ કર્મગાણ ॥ સંવર ભાવેરે કેવલી,
 થયો કર્મ જપાય ॥ કેવલ મહોત્સવ સુર કરે, લ
 ઙ્ગિ મુનિ ગુણ ગાય ॥ કર્મગાણ ॥ ઈતિ ॥

અથ મહાવીર જિન સ્તવના ॥

નહીં માનુંરે અવરની આણ, નારે પ્રભુ નહીં
 માનું ॥ મહારે તાહરે વચન પ્રમાણ, અવરને નહીં
 માનું ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ હરિ હરાદિક દેવ અનેરા,
 દીઠા મેં જા મોહેરે ॥ લામિની ભમર કુટિલ સહુ
 ભોગી, તેતો મુજને ન સુહાય ॥ નારેગારા ॥ કોઈ
 ક રાગી કોઈક દ્વેષી, કોઈક લોભી દેવરે ॥ કોઈ
 ક મદ માયાના ભરિયા, શી કરવી તસ સેવાના
 રેગાડા ॥ મુઠ્ઠા પણ દીસે નહીં નેહમાં, તારી પ્રભુ
 તિલ માતરે ॥ તે દેખીને દીલ નવી રીને, શી કર
 વી તસ વાત ॥ નારેગાજા ॥ તું ગતિ તું મતિ તું મુન
 સ્વામી, જીવ જીવન આધારરે ॥ રાત દિવસ
 સપનાંતર તુંહી, તુંહી તુંહી મારે નિરધારાના

રેનાપા ॥ થોવીશમો ભિન ત્રિલુવન સ્વામી, રા
 ન્ન સિધ્ધારથના નંદરે ॥ ત્રિશલાળના નાહા
 નડીયા તુમ, દીઠડે અતિહિ આનંદ ॥ નારેનાદા
 અવગુણ સરવ ઊવેજીને મુને, સેવક કરીને નિ
 હાલરે ॥ નગજંધુ એ વિનતિ માની, મહારા દુઃ
 ખને દૂરે દાલ ॥ નારેનાજા સુમતિ વિન્ય ક
 વિરાયનો, કહે રામવિન્ય કર નેડરે ॥ ઊપગા
 રી અરિહંતલ, મહારા ભવ ભવ જંધન છોડ
 ॥ નારે ॥ ૮ ॥ ઈતિ ॥

અથ મહાવીર ભિનસ્તવન ॥

ગિરવારે ગુણ તુમ તણા, શ્રીવર્ધમાન ભિ
 નરાયારે ॥ સુણતાં શ્રવણે અમીઝરે, નિર્મલ
 થાય મોરી કાયા રે ॥ ૧ ॥ ગિરવાના તુમ ગુણ ગ
 ણ ગંગાબલે, હું ભલીને નિર્મલ થાજિંરે ॥ અવ
 ર ન ધંધો આદર્શ, નિશ દિનતોરા ગુણગાજિંરે
 ॥ ગિરવાનાશા ભલ્યા ને ગંગાબલે, તે છિલ્લર
 ભલકેમ પેસેરે ॥ માલતિ ફૂલે મોહિઓ, તે જાવ
 લ નઈકેમ જેસેરે ॥ ગિરવાનાઝાઈમ અમે તુમ
 ગુણ ગોઠશું, રંગે રાધ્યાને વલી માધ્યારે ॥ તે કિ
 મ પરસુર આદરે, ને પરનારી વશ રાધ્યારે ॥ ણિ

રવાગાજા તું ગતિ તું ભતિ આસરો, તું આલંબન મુ
 ન પ્યારો રે ॥ વચ્ચે ન સ કહે માહરે, તું ભવન પ્રા
 ણ આધારો રે ॥ ગિરવાગાપા ઈતિ ॥

અથ શિખામણની સજ્જાયા

ધારણી મનાવે રે મેઘ કુમારને રે ॥ એ દેશી ॥
 કાંઈ ન વિ ચેતો રે ચિત્તમાં ભવડારે, આયુ ગલે દિ
 ન શત ॥ વાત વિસારી રે ગર્ભાવાસની રે, કુણ કુ
 ણ તાહારી નત ॥ કાંઈ ન ગાશા દોહિલો દીસે રે
 માનવ લવ તણી રે, શ્રાવક કુલ અવતાર ॥ પ્રાપ
 તિ પૂરી રે ગિરવા ગુરૂ તણી રે, તુલ ન મલે વારો
 વાર ॥ કાંઈ ન ગાશા તું મત નણે રે એ ધન માહુ
 રે, કુણ માતા કુણ તાત ॥ આપ સંવારથેં સ
 કુ કોઈ મલ્યું રે, મ કર પરાઈ તું તાત ॥ કાંઈ ન
 ॥ ડા પુણ્ય બિહૂણારે દુઃખ પામે ઘણારે, દોષ દી
 એ કિરતાર ॥ આપ કમાઈ રે પૂરવ લવ તણી રે,
 ન મિટે તેહ લગાર ॥ કાંઈ ન ગાજા કઠિણ કમળે
 અહુર્નિશ ને કરે રે, તેહનાં ફૂલ ને વિપાક ॥ હું ન
 વિ નણું રે કુણ ગતિ તાહરી રે, તે નણે વીત રા
 ગ ॥ કાંઈ ન ગાપા તેં દુઃખ સહ્યારે બહુ રમણી
 તણારે, અનંત અનંતી વાર ॥ લઙ્ગિ કહે રે ને

બિનને લને રે, તે પામે મોક્ષ દુવાર ॥ કાંઈ ન
પાડા ઈતિ ॥

અથ પરનારી પરિહાર સઝઝાયા ॥

નેહ ન કીને રે ભવ પરનારી શું, દેખી અનોપ
મ રૂપોળા કિંપાકે ફલ રે દીસે સોહામણાં, પણ છે
દુર્ગતિ રૂપોળા નેહ ન કીનેંગા ॥ પા અંક સીતાને રે
કારણેં રાવણે, જોયું લંકાનું રાનેળા ॥ સત્ય પ્રલા-
વે રે રામચંદ્ર સમુદ્રમાં, પથ્ય રે જાંધી પાનેળા ॥
નેહ નગારા ઈન્દ્ર નથાવ્યો રે અહિલ્યા તાપસી, સુ-
ભ ન થાવ્યો નારીળા ॥ લીજ મંગાવી રે રાન-
મૂળને, નારી નેહ નિવારોળા ॥ નેહ નગાડા થુલણા
રાણી રે સુત હણવા કીઓ, સૂરિ કંતારેં કંતોળા ॥
એહવું ન્હણી રે લવિયણ પરિહારો, નેહનાં ચિરિત્ર અ-
નંતોળા ॥ નેહ નગાજા નેમિ બિનેસર લંબુ કુમર
નિશ્યા, ન પડ્યા નારિ પ્રસંગોળા ॥ કવિયણ હેરે-
તે નર પામિઆ, નિહાં છે સુખ અલંગોળા ॥ નેહ
નગાપા ઈતિ ॥

અથ કુમતિ સુમતિની સઝઝાયા ॥

વાંશલડીની દેશીમાં ॥ અહો કુર્મતડી, વેરણ

થઈ લીધોરે માહારા નાથને ॥ એ દેડાતુને મ
 મતા માતાર્યે નઈ છે, તું તો દૂતપણામાં ઝાહી છે,
 તું તો વાઘણ થઈને વાહી છે ॥ હો દુરમત ॥ ૧ ॥
 તું મિથ્યાત થરની થેદી છે, તું કપટપણાની પેદી
 છે, તું તો લોલ સંઘાતે લેદી છે ॥ હો દુર ॥ ૨ ॥ તેં
 મોહ મદિરા પ્યાલો પાયો છે, મહારો નાથ તેણે
 લરમાયો છે, તેં સુદૃત જનનો જાયો છે ॥ હો
 દુર ॥ ૩ ॥ તેં કપટ કેલવણી કીની છે, વલી વાત
 કરે જહુ જાણી છે, પણ ગુણ ઠાણે તું હીણી છે ॥
 હો દુર ॥ ૪ ॥ મહારો કંત પાસમાં પાડ્યો છે, મહા
 રો વિવેક પુત્ર વિણસાડ્યો છે, મહારો સમકિત
 મંત્રી તાડ્યો છે ॥ હો દુર ॥ ૫ ॥ તાહારો માન પુ
 ત્ર મને જારો છે, તે તો દુર્ગતિ પુરનો દારો છે,
 એ તો લવ અટવીનો આરો છે ॥ હો દુર ॥ ૬ ॥
 કહે દુરમતડી દોષ નહીં મહારો, મેં તેડ્યો નહીં
 સ્વામિ તાહારો, એ ઊપાધિ તણો સહિ ઊપગા
 રો, હો સુમતિ જ મુળને એવડો દોષ દીઓ શ્યા
 માટે ॥ ૭ ॥ એ દેડ છે ॥ નીર વહે નીચે ઢાલે, જંથું
 ન વહે કોઈ ઢાલે, એ તો કલબલ કરી કોઈક
 વાલે હો ॥ સુમતિનાવા મેલા ખેલા નિહાં હોવે,
 અણ તેડ્યો નજ સહુ નેવે ॥ એ તો જાતે નિશિ

સઘલી ખોલે ॥ હો સુમતિગાજી ॥ તિહાં દેવગુરૂ-
 દર્શન કરવા, કયા સુણી પાતક હણવા, તિહાં મો-
 હુ આવે છે મન હરવા હો ॥ સુમતિગાજી સંગેં ક-
 યા સુણવા નવે, આલસ ઊંઘ તિહાં આવે, લગ-
 વાન વચન નહીં મન લાવે ॥ હો સુમતિગાજી ॥ હ-
 વે કંત તમારો સમન્નવો, પ્રેમ વાયકથી પરચા-
 વો, તિહાં દુર્મતિનો નહીં કાંઈ દાવો ॥ હો સુમતિ-
 ગાજી ॥ સમતા ઘરમાં ને ઠરશે, શુદ્ધ સમકિત
 તેહિન્ ઘરશે, લવ સાગર પણ તેહિન્ તરશે
 ॥ હો સુમતિગાજી ॥ ને ઊપાધિ તણા ઘરથી દ-
 લશે, સમાધિ તણા ઘરમાં ભલશે, તેતો મહાનં-
 દપદમાં નઈ ભલશે ॥ હો સુમતિગાજી ॥

અથ જ્ઞાન પંથમીનું સ્તવન ॥

પંથમી તપ તુમેં કરોરે પ્રાણી, નિમ પામો
 નિર્મલ જ્ઞાનરે ॥ પ્રથમ જ્ઞાનને પછે કિરિયા, ન
 હીં કોઈ જ્ઞાન સમાનરે ॥ પંથમીગાજી ॥ નંદિ સૂત્ર
 માં જ્ઞાન વંજાણું, જ્ઞાનના પાંચ પ્રકારરે ॥ મન-
 તિ શ્રુત અવધિને મનઃ પર્યવ, કેવલ જ્ઞાન ઊ-
 દારરે ॥ પંથમીગાજી ॥ મતિ અઢાવીશ શ્રુતના
 ચીઠીદહ, અવધિ ખટ અસંખ્યાતરે ॥ દોય ભેદે

મનઃપર્યવ દોષ્યું, કેવલ એક વિખ્યાતરે ॥ પંથમી
 ॥ ડાઠા થંદ સૂર્ય ગ્રહ નક્ષત્ર તારા, એસો તેજ આ
 કાશરે ॥ કેવલ જ્ઞાન ઊઘોત લયો નજ, લોકા
 લોક પ્રકાશરે ॥ પંથમીના ના પારસનાથ તણે
 સુપસાયે, પૂરો હુમારી ઊમેદરે ॥ સમય સુંદર ક
 હે હું પણ માગું, જ્ઞાનનો પંથમો ભેદરે ॥ પંથ
 મીના પાઠિતા

અથ પંથમીની સજ્જાય પ્રારંભઃ ॥

સરસતિ લગવતી મન વસી, નિન ચરણે ન
 મીને ॥ જ્ઞાન આરાધો પંથમી, ઈન્દ્રિય વશા કીને
 ॥ તપ કરી નિનવર સેવિયે, સરવ આરંભ દાલો
 ॥ સત્ય વચન મુજે જોલિયે, મહોટાં વ્રત પાલો ॥
 ॥ ૧ ॥ સાધુ સેવા સુજે કારણે, આલસ મન છંડો ॥
 દૂડ કપટ છલ છેદીને, તીરથ મન મંડો ॥ નવરંગ
 સંગ કરી સદા, નવકાર ગણીને ॥ થોથને છઠ્ઠે એ
 કાસણું, ત્રિવિહાર કરીને ॥ ૨ ॥ સેણી લુઈ તપ-
 આદરો, પણ હાર કરીને ॥ થોરાશી લાજે ભવાયો
 નિની, ચતના નવ કીને ॥ મિથ્યાત્વ પાંચે પરિહરો,
 ધરને સમકિત ॥ પડિક્ક મણું ઊલય કાલનું, ક
 રને મોરા મિત્ત ॥ ડાઠા સદ્ગુરુ પુસ્તક પૂનિયે, ધ

ન પાંચે પ્રધાના પોથીય ઢવણી પંચ પંચ, કવ-
 લી પકવાજા નોકરવાલી ચંદ્રવા, પૂંઢાને રેમાલ
 ાકાગલ લેખણ કોથલી, ખડીઓ ટંકશાલાના
 પંચમી તપવિધિ ને કરે, દેવતા ગુણધ્યાયા અ
 વધિ તે પાંશઠ માસની, એમ કહે રે ગનાની ॥ સિ
 ધ્ય પરમ પદ ને સિધ્યા, જ્ઞાની ગુરુ જોલે ॥ અનવા
 લી પાંચમ ને કરે, તપને નહીં તોલે ॥ પા તપ નપ
 સંયમ ધ્યાનથી, લલિયે દેવલોક ॥ માનવ લવભાં
 છે ઘણું, સુપને નહીં શોક ॥ ત્રણ કલ્યાણિક એ દિ
 ને, પંચમી દિન મહોતો ॥ દુ પંચ જ્ઞાન એમ પા
 મીયે, કહિયો નવી જોતો ॥ એ સજ્જાય લણતાં
 ચકાં, લવપાર લહીને ॥ મુનિચંદ અમિચંદ ના
 મથી, શિવ સુજને વરીને ॥ ગાઈતિ ॥

અથ ગૌતમ સ્વામીનો રાસ પ્રારંભઃ ॥
 ॥ પ્રથમ લાખા ॥ વીર નિનેસર ચરણક-
 મલ, કમલા કયવાસો ॥ પણ મવિ પલણિશું સા-
 મિસાલ, ગોયમ ગુરુ રાસો ॥ મણ તણુ વયણ એ
 કંત કરવિ, નિસુણો લો લવિયાં ॥ નિમ નિવસે તુ
 હ્લ દેહ ગેહ, ગુણગણ ગહગહિયા ॥ પા નંજૂદીવ
 સિરિ લરહ જિત્ત, જોણીતલ મંડણ ॥ મગધ દેસ

सेणिय नरेस, रिण्टल जल जंडए ॥ घणवर
 गुब्बर गाम नाम, निहां नए गुण सन्न ॥ विष्णु
 वसे वसु लूठ तथ्य, नसु पुहवी लन्न ॥ राताए
 पुत्त सिरि छं द लूठ, लूवल य पसिद्धो ॥ यिण्टल
 विद्या विविहू इव, नारीरस विद्धो ॥ विनय विवेक
 विचार सार, गुण गणहू मनोहर ॥ सात हाथ सुप्र
 माण देहू, इपें रंलावर ॥ आनयए वयए डर थर
 ए निण्ट, वि पंडन नल पाडी ॥ तेनें तारा थं दस
 र, आडास लमाडिय ॥ इपें भयए अनंग डरवि,
 मेहियो निरघाडीय ॥ धीरमें भेश गंलीरसि
 धु, थंगभयय थाडीय ॥ आ पोजवि निश्च भेश
 व नस, निण्ट नंपे डिंथिय ॥ अजडी डिल लीत
 छंथ्य, गुण मेह्ला संथिय ॥ अहवा निश्च पुव न
 म, निण्टवर छंथ्य अंथिय ॥ रंला पणिमा ग
 णीरी गंगा, रतिहा विधि वंथिय ॥ पानहिं जुध न
 हिं गुइ डवि न डोछ, नसु आगल रहियो ॥ पंथस
 या गुण पात्र छात्र, हींडे परवरियो ॥ डरे निरंत
 र यज्ञ कर्म, मिथ्या भति मोहिय ॥ छंथ्य छल होसे
 थरम नाए, दंसणहू विसोहिय ॥ दा वस्तु छंदा
 नंजूदीवहू नंजूदीवहू लरहू वासंभि, जोणी तल
 मंडणो ॥ भगध देस सेणीय नरेसर, वर गुब्बर

ગામ તિહાં ॥ વિષ્ણુ વસે વસુભૂઈ સુંદર, તસુ લ
 ન્ન પુહવિ સયલ, ગુણ ગણ રૂવ નિહાણ ॥ તાણ પુ
 ત્ત વિજ્ઞા નિલજો, ગોયમ અતિહિ સુન્નણ ॥ ૭ ॥
 દ્વિતીય ભાષા ॥ ચિરમ નિણેસર કેવલ નાણી, ચ
 ઊવિહ સંઘ પઠિદ્ધા નાણી ॥ પાવાપુર સામી સંપત્તો,
 ચિઊવિહ દેવનિઝાયેં નુત્તો ॥ ટાદેવેં સમવસરણ
 તિહાં ડીનેં ॥ નિણ દીઠે મિથ્યામતિ ડીનેં ॥ વિલુવ
 ન ગુરે સિંહાસણ ઝઈઠા, તતજિણ મોહ દિગંતેં
 પઠિદ્ધા ॥ ૮ ॥ ક્રોધ માન માયા મદ પૂરા, નયે ના
 ઠા નિમ દિન ચોરા ॥ દેવ હુંદુહિ આકાશેં ચાળ, ધ
 રમ નરેસર આવિજો ગાળા ॥ ૧૦ ॥ કુસુમ વૃષ્ટિ વિ
 રથે તિહાં દેવા, ચોશાહ ઈન્દ્ર નસુ માળે સેવા ॥ ચા
 મર ઇન્દ્ર સિરોવરિ સોહે, રૂપેં નિણવર નગ સહુ
 મોહે ॥ ૧૧ ॥ ઊચસમ રસત્તર લરી વરસંતા, નેન
 નવાણિ વંજાણ કરંતા ॥ ન્નણવિ વદ્ધમાણ નિણ
 પાયા, સુર નર કિન્નર આવે રાયા ॥ ૧૨ ॥ કાંતિ
 સમૂહેં ઝલ હલકંતા, ગયણ વિમાણેં રણ રણકં
 તા ॥ પેજવિ ઈંદ્રભૂઈ મન ચિંતે, સુર આવે અહ્મ
 ન્નગન હોવંતે ॥ ૧૩ ॥ તીર તરંડક નિમ તે વહતા, સ
 મવસરણ પહોતા ગહગહતા ॥ તો અભિમાનેં ગો
 યમ નંપે, ઈણ અવસરેં કોપેં તણ કંપે ॥ ૧૪ ॥ મૂઠ

લોક અન્નણિજિં જોલે, સુર ન્નણંતા ઈમ કાંઈડો
 લે ॥ મુન આગલ કોઈ ન્નણ લણીનેં, મેર અ
 વર કેમ જીપમા દીનેં ॥૧૫॥ વસ્તુ છંદ ॥ વીર
 નિણવર વીર નિણવર નાણ સંપન્ન ॥ પાવા પુરિ
 સુર મહિય પત્તનાહ સંસાર તારણ ॥ તિહિં દે
 વેહિં નિમ્મવિય સમવસરણ બહુ સુજ કારણ ॥
 નિણવર નગ બિન્નેય કરે તેનેં કરિ દિનકારાસિ
 હાસણ સામિય ઠવિઓ હુઓ તે ન્યન્યકારા ॥૧૬॥
 તૃતીય લાષા ॥ તો થિદિઓ ઘણમાણ ગનેં, ઈદ
 લૂઈ લૂયદેવ તો ॥ ફુંકારો કરી સંચરિઓ, કવણ
 સુનિણવર દેવતો ॥૧૭॥ નેન્ન લૂમિ સમોસરણ
 પેજવી પ્રથમારંલ તો ॥ દહરિસિદેજે વિઝુધ ઘ
 ધૂ, આવંતી સુરરંલ તો ॥૧૮॥ મણિમય તોરણ
 દંડ ઘન, કોસીસેં નવ ઘાટતો ॥ વચર વિવર્નિત
 નંતુણણ, પ્રાતીહારન આઠતો ॥૧૯॥ સુર નર કિ
 ન્નર અસુરવર, ઈન્દ ઈદાણી રાયતો ॥ ચિત્ત થમ
 હિય ચિંતવે એ, સેવંતાં પ્રલુ પાયતો ॥૨૦॥ સહ
 સકિરણ સમ વીર નિણ, પેજવી રૂપ વિસાલ તો ॥
 એહ અસંલવ સંલવ એ, સાથો એ ઈન્નલ તો ॥
 ॥૨૧॥ તવ જોલાવે ત્રિભુગ ગુર, ઈદલૂઈ નામેણ
 તો ॥ શ્રીમુજ સંસય સામિ સર્વે, ફેડે વેદ પએણતો

॥ રશામાન મેહિ મદ ઢેલિ કરી, લગતે નામે સીસ-
 તો ॥ પંથ સયાશું વ્રત સિઓએ, ગોયમ પહિલો સી-
 સતો ॥ રજા જંધવ સંભ સુણવિ કરિ, અગ્નિ ભૂઈ
 આવેઈતો ॥ નામ લેઈ આલાષ કરે, તે પુણ પ્રતિ
 જોધેઈતો ॥ રજા ઈણિ અનુક્રમે ગણહર રચ-
 ણ, થાપ્યા વીર ઈગ્યારતો ॥ તો જીપદેશં લુચન ગુ-
 ણ, સંભ મશુ વ્રત જારતો ॥ રજા ॥ બિહું જીપવાસે-
 પારણુંએ, આપણપેં વિહિરંતો ॥ ગોયમ સંયમ
 નગ સયલ, નયનયકાર કરંતો ॥ રદ ॥ વસ્તુ
 છંદા ॥ ઈંદ્રભૂઈ ઈંદ્રભૂઈ ચઢિય જહુમાન ॥ હુંકા-
 રો કરિ કંપતો સમવસરણ પુહતો તુરંતો ॥ ઈંદ્ર
 સંસા સામિ સવે ચરમનાહ ફેડે ફરંતો ॥ જોધજી
 ન સંભનય મને ગોયમ લવહ વિરત્ત ॥ દિજ્જ લેઈ
 સિજ્જા સહિય, ગણહર પય સંપત્ત ॥ રજા ॥ ચતુર્થ
 લાષા ॥ આજ હુઓ સુવિહાણ, આજ પથે સિમાં
 પુણ ભરો ॥ દીઠા ગોયમ સામિ, ને નિય નય
 ણેં અમિય ભરો ॥ રદ ॥ સિરિ ગોયમ ચણહાર-
 ર, પંથ સયાશું નિ પરવરિય ॥ ભૂમિય કરય વિ-
 હાર, લવિયાં નન પડિજોહ કરે ॥ રજા ॥ સમવસર
 ણ મઝાર, ને ને સંસય જીપનેએ ॥ તે તે પરજીપગા-
 ર, કારણ પૂછે મુનિપવરો ॥ ઝગા નિહાં નિહાં દીને દિ

ખજ,તિહાં તિહાં કેવલ ઊપનેએ ॥ આપકને અણ
 હુંત,ગોયમ દીને દાન ઈમ ॥૩૧॥ગુરૂ ઊપરગુરૂ
 લત્તિ,સામી ગોયમ ઊપનિય ॥ ઈણ છલ કેવલ
 નાણ,રાગન રાજે રંગલરે ॥૩૨॥અણપદ શૈ
 લ,વંદે ચઢિ ચઊવીસ નિણ ॥ આતમ લઙ્ગિય
 સેણ,ચરમ સરીરી સોઈ મુનિ ॥૩૩॥ઈઅ દેસણ
 નિસુણેઈ,ગોયમ ગણહર સંચલિઓ ॥ તાપસ પ
 ન્નરસએણ,તો મુનિ દીઠો આવતો એ ॥૩૪॥તા
 વસોસિય નિય અંગ,અમ્હુ સક્તિ નવિ ઊપનેએ
 ॥૩૫॥ચઢશે દઢ કાય,ગન નિમ દીસે ગાનતો-
 એ ॥૩૬॥ગિરૂઓ એ અભિમાન,તાપસને મન
 ચિંતવે એ ॥૩૭॥તો મુનિ ચઢિઓ વેગ,આલંબવિ દિ
 નકર કિરણ ॥૩૮॥કંચણ મણિ નિપ્પન્ન,હંડ ક
 લસ ઘન વડ સહિય ॥૩૯॥પેજવિ પરમાણંદ,નિણ
 હર લરહંસર મહિઅ ॥૪૦॥નિય નિય કાય પ્રમા
 ણ,ચિહું દિસિ સંઠિઅ નિણ હુજિંજ ॥૪૧॥પણ મવિ
 મન ઊલ્લાસ,ગોયમ ગણહર તિહાં વસિયા ॥૪૨॥
 ॥૪૩॥વયર સામીનો નવ,તીર્યક ન્તલક દેવ તિહાં
 ॥૪૪॥પ્રતિજોધ પુંડરીક,કુંડરીક અધ્યયન લણી ॥
 ॥૪૫॥વલતા ગોયમ સામિ,સવિતાપસ પ્રતિજો
 ધકરે ॥૪૬॥આપણે સાથ,ચાલે નિમ નૂથાધિપ

તિ ાજ્ઞાજીર જંડ ઘટ આણિ, અમિજ વૂઠ અંગુ
 ઠ ઠવે ાગોયમ એકણ પાત્ર, કરાવે પારણું સવે
 ાજ્ઞા પંથસયા સુલ લાવ, ઊઝલ લરિઓ
 જીરમીશે ાસાથા ગુરે સંનેગ, કવલ તે કેવલ
 રૂપ હુઆ ાજ્ઞા પંથસયા નિણનાહ, સમવસ
 રણ પ્રાકાર ત્રય ાપેજવિ કેવલ નાણ, ઊપ્પન્નો
 ઊન્નેય કરે ાજ્ઞા ન્નણે નિણાહ પીયૂષ, ગાનં
 તી ઘણ મેઘ નિમ ાનિણવાણી નિસુણેઈ, ના
 ણી હુઆ પંથસયા ાજ્ઞા વસ્તુ છંદા ઈણેં અ
 નુક્રમેં ઈણેં અનુક્રમેં નાણ સંપન્ન ાપન્નરહ -
 સય પરવરિય હરિય દુરિય નિણનાહ વંદે ાન્નણ
 વિ નગ ગુરે વયણ તિહુ નાણ અપ્પાણ નિંદે ાથિર
 મ નિણેંસર ઈમ લણે ગોયમ મ કરિસ જેઓ ા
 છેહ નઈ આપણ સહી હો સું તુલ્સા જેઓ ાજ્ઞા
 ાપંથમ લાષા ાસામિઓ એ વીર નિણાંદ, પૂ
 નિમ થંદ નિમ ઊલ્લસિ અ ાવિહરિઓ એ લ
 રહવાસમ્મિ, વરિસ બહુત્તર સંવસિ અ ાઠવતો એ
 કણાય પગિમેવ, પાયકમલ સંઘેં સહિ અ ાઆવિ
 ઓ એ નયણાણંદ, નયર પાવાપુરિ સુર મહિય
 ાજ્ઞા પેજિઓ એ ગોયમ સામી, દેવસમા પ્રતિ
 ણોધ કરે ાઆપણ એ ત્રિશલા દેવિ, નંદન પહો-

તો પરમ પએ ॥ વલતો એ દેવ આકાશ, પેજ વિ
 નાણિય નિણ સમે એ ॥ તો મુનિએ મન વિજવા
 દ, નાદ લેદ નિમ ઊપનો એ ॥ જડા કુણ સમો એ
 સામિય દેજી, આપ કહે હું વાલિઓ એ ॥ નાણ
 તો એ તિહુ અણ નાહ, લોક વિવહાર ન પાલિઓ
 એ ॥ અતિ લાલું એ ડીધલું સામિ, નાણિજી કેવ-
 લ માણશે એ ॥ ધિંત વિઝીં એ જાલક નેમ, અ
 હવા કેડે લાગશે એ ॥ જડા હું કિમ એ વીર નિણ
 દ, લગતે લોલો લોલ વિઓ એ ॥ આપણો એ અ
 વિહલ નેહ, નાહ ન સંપે સાચિઓ એ ॥ સાચો એ
 ઈહ વીતરાગ, નેહ ન નેણે લાલિઓ એ ॥ ઈણ
 સમે એ ગોયમ ધિત્ત, રાગ વૈરાગે વાલિઓ એ
 ॥ જડા આવતો એ ને ઊલટ, રહેતો રાગે સાહિ-
 ઓ એ ॥ કેવલ એ નાણ સંપન્ન, ગોયમ સેહે નેંજી
 માહિઓ એ ॥ ત્રિલુવન એ નય નયકાર, કેવલ
 મહિમા સુર કરે એ ॥ ગણ ધરૂ એ કરય વજાણ
 લલિયણ લવ ઈમ નિસ્તરે એ ॥ પળા વસ્તુ છંદ
 ॥ પઢમ ગણહર પઢમ ગણહર વરસ પંથાસ ॥
 ગિહિવાસે સંવસિય તીસ વરિસ સંનમ વિલૂ
 સિય ॥ સિરિ કેવલ નાણ પુણ જાર વરિસ તિહુ
 યણ નમંસિય ॥ રાયગિહિ નયરી ઠવિઅ જાણવ

ઈવરિસાઓ સામી ગોયમ ગુણ નિલો હોશે સિ-
 વપુર ઠાઓ પાપા પાષ લાષા નિમિ સહજરેં કો
 ચલ દહુકે, નિમિ કુસુમાવનેં પરિમલ મહુકે નિમિ
 ચિંદન સુગંધનિધિ નિમિ ગંગાનલ લહેરેં લહ-
 કે, નિમિ કણયાચલ તેનેં જલકે, તિમ ગોયમ સૌ
 લાગ નિધિ પાપર નિમિ માનસરોવર નિવસે હંસા,
 નિમિ સુરવર સિરિ કણાયવતંસા, નિમિ મહુચર
 રાજવચની નિમિ રથણાયર રથણેં વિલસે, નિ-
 મિ અંજર તારાગણ વિકસે નિમિ ગોયમ ગુણ
 કેલિવની પાપડા પૂનિમ નિસિ નિમિ સાસિ હર સો
 હે, સુરતર મહિમા નિમિ નગ મોહે, પૂરવ દિસિ
 નિમિ સહસ કડે પંથાયણ નિમિ ગિરિવર રાને,
 જરવઈ ઘર નિમિ મયગલ ગાને, તિમ નિનશાન
 સન મુનિ પવરો પાપજા નિમિ સુરતરવર સોહેશ
 ખા, નિમિ ઊત્તમ મુજ મધુરી લાખા, નિમિ વનકે
 તડી મહુમહે એ નિમિ ભૂમિપતિ ભુયજલચ
 મકે, નિમિ નિનમંદિર ઘંટા રણકે, તિમ ગોયમ
 જાગ્ધિ હિ ગહુગહે એ પાપા ચિંતામણિ ડરચ
 ઢિઓ આન, સુરતર સારે વંછિત કાન, કામ
 કુંલ સવિ વશ હુઆએ પાકામગવી પૂરે મન કા
 મિય, અષ્ટ મહાસિદ્ધિ આવે ધામીય, સામી ગો-

યમ અણુસરોએ ॥ પદાપણ વજ્જર પહેલો પ
 લાણીને, માયાજીન શ્રવણ નિસુણીને, શ્રીમતી
 શોભા સંભવે એ ॥ દેવહુ ધુરિ અરિહંત નમીને,
 વિનય પદુ ઊવઝડાય થુણીને, ઈણ મંત્રે ગોયમ
 નમોએ ॥ પગાપુરપુર વસતાં કાંઈ કરીને, દેશ દે
 શાંતર કાંઈ લમીને, કવણ કાન આયાસ કરો ॥
 પ્રહુ ઊઠી ગોયમ સમરીને, કાન સુમંગલ તત-
 જણ સીને, નવનિધિ વિલસે તાસ ઘરે ॥ પદાપ
 થિજિદહુ સય પારોત્તર વરસે, ગોયમ ગણહર કેવ-
 લ દિવસે, કિયું કવિત્ત ઊપગાર કરો ॥ આદે મંગલ
 એહ પલણીને, પરવ મહોછવ પહિલો લીને, રિ
 ધિ વૃધિ કલ્સાણ કરો ॥ પલપા ધન્ય માતા નિળે
 ઊયરેં ધરિયા, ધન્ય પિતા નિળા ફુલ અવતરિ-
 યા, ધન્ય સહગુરુ નિળે ધિજિયા એ ॥ વિનય વં
 ત વિદ્યા લંડાર, નસ ગુણ પુહુવિ નલખે પાર, વડ
 નેમ સાજા વિસ્તરોએ ॥ ૬૦ ॥ ગૌતમ સ્વામી ત
 ણો એ રાસ, લણતાં ગુણતાં લીલ વિલાસ, સ
 થલ સંઘ મંગલ કરોએ ॥ ગૌતમ સ્વામીનો રાસ
 લણીને, થિજિદહુ સંઘ રતિઆયત કીને, ખેલા
 ખેલે રંગ લરોએ ॥ ૬૧ ॥ કુંકુમ ચંદન છડો દેવ
 રાવો, માણક મોતિના થોડ પૂરાવો, રયણ સિં

હાસણ બેસણું એ ॥ તિહાં બેસી ગુરૂ દેશના દે-
શે, ભવિડ જીવનાં જાન સરીશે, વિભ્ય ભદ્ર સૂ-
રિ ઈશ ભણે એ ॥ દુરા ઈતિ ગૌતમ સ્વામીનો
રાસ સંપૂર્ણ ॥

અથ નેમનાથ સ્તવન ॥

રાયજી અમેં તો હિંદુ આંણી કે, રાજ ગરાશી
ચારે લો ॥ એ દેશી ॥ નેમજી તો રણુથી રથવાલી કે,
પ્રભુ પાછા વલ્યારે લો ॥ ધણારા નેમજી રે લો ॥ નેમ-
જી તતક્ષણ રાન્નૂલ નાર કે, જલ નયણેં લક્ષ્યારે લો ॥
ધના ॥ નેમજી એમ કેમ તોડે પ્રેમ, કઠિણ હૃદયું ક-
રી રે લો ॥ ધના નેમજી પૂરવ લવની પ્રીત કે, તે કે
મ વીસરી રે લો ॥ ધનારા નેમજી ચોલ મજી ઠો-
રંગ કે, સુગુણી પ્રીતડી રે લો ॥ ધના નેમજી દિન
દિન ચિદતે હેત, જિત્તમની રીતડી રે લો ॥ ધનાડા ॥
નેમજી વાદલિયાની છાંહે, ઘડી ચિર નવિરહે રે લો
॥ ધના નેમજી તેમ નિર્ગુણ નિઃસ્નેહ કે, નેહ નહિં
રહે રે લો ॥ ધનારા નેમજી હુંતો તુઝ ગુણ લીન,
વૈરાગી તું સહી રે લો ॥ ધના નેમજી જલિ જલિ મ-
રેય પતંગ, દીવાને મન નહિં રે લો ॥ ધનાચા નેમ-
જી નિરંજન ભગવાન, તુનેં કાંઈ નવિ અડે રે લો ॥

ધનાનેમળ એહ એકાંગી પ્રીત કે, કેમ પૂરી પડે
 લો ા ધનાદા નેમળ વિરહ અગ્નિની ન્વાલ કે,
 હેડે પર નલેરે લો ા ધનાનેમળ મનના દુઃખની
 વાત, કહિયેં કોણ આગલેરે લો ા ધનાજાનેમળ
 સહન સુરંગા સાબન, કાણ કાણ સાંભરેરે લો ા
 ધનાનેમળ નેહશું લાગ્યું થિત કે, તે કેમ વિસરે
 રે લો ા ધનાદાનેમળ ગુણ અવગુણની વાત કે,
 નેતાં કેમ વિસરેરે લો ા ધના નેમળ બાંહે ગ્રહા-
 ની લાન, સુખાણસ સાથિવેરે લો ા ધનાજાનેમ
 લ રાનૂલ દીક્ષા લેઈ નેં મુક્તિ, મેંહેલેં મલ્યાંરે-
 લો ા ધનાનેમળ હંસ રતનપ્રભુ હેન, સર્વ લ વં
 છિત કલ્યાંરે લો ા ધનાના ાઈતિ નેમનાથ
 સ્તવનં સંપૂર્ણ ા

अथ नवतत्त्वनी शोषार्थ प्रारंभः ॥

પાસ નિનેસર પ્રણમિ પાય, સહુગુરુ દા-
 મ તણે સુપસાય ॥ નવે તત્ત્વનો ઉઠું વિચાર, સાં-
 લલને ચિત્ત દઈ નર નાર ॥ ૧૫ ॥ જીવે અજીવે પુ-
 ણ્ય પાપનું હોય, આશ્રવે સર્વેર નિરંજન નેય ॥
 જંઘ મોક્ષ નવતત્ત્વ એ સાર, હવે ઉઠું એહનો
 વિસ્તાર ॥ ૧૬ ॥ જીવે તત્ત્વ ચૈતન્ય લક્ષણ નાણ, ચૈત-

લેદ એહના વખાણા ॥ અઠ્ઠવ અચેતન લક્ષણ
 નેય, ચૌદ લેદ એહના પણ હોય ॥ ડાપુણ્ય તત્ત્વ
 શુભ કર્મનો સંથ, જેતાલીશે લેદેં તંથ ॥ પાપ
 તત્ત્વ અશુભ કર્મને બિદે, બ્યાશી લેદેં નિનવર વ
 દે ॥ જાઆશ્રવ કર્મ આવવાનું ઠામ, જેતાલીશ લે-
 દેં છે તામ ॥ સંવર તત્ત્વ આશ્રવ ઝૂંઘવો, સત્તાવન લે
 દેં તે સ્તવો ॥ પા નિર્ભરા કર્મ ખપાવે તામ, બારે
 લેદેં તપ અલિરામ ॥ બંધ તત્ત્વના ચાર પ્રકાર, દે
 વ નર તિરિ નરક વિચાર ॥ ૬ ॥ મોક્ષ તત્ત્વ કર્મ ક્ષા
 ચેં થાય, નવ લેદેં તેહીન કહેવાય ॥ બેશોં છહોંતે
 ર લેદ વખાણ, શ્રાવક તેને એહના નાણ ॥ ૭ ॥ ચૌ
 તન્ય લક્ષણ એક પ્રકાર, ત્રસ થાવર દોથે વિધિ
 સાર ॥ ત્રણ વિધ સ્ત્રી પુરુષ ન પુંસકેં, સુર નર તિ-
 રિ નારક ચિજી થાનકેં ॥ ૮ ॥ પંથ પ્રકારેં ભવન કહું,
 એકેંદ્રી બેંદ્રી લહું ॥ તેંદ્રી ચૌરિંદ્રિ સાર, પંથિંદ્રિ
 ચના બહુ પ્રકાર ॥ બાષ્ટવિધ પૃથિવી અપ તેજ-
 કાય, વાજી વણસઈને ત્રસ કાય ॥ ઈણ વિધ પંથ
 શોં ત્રેશઠ લેદ, ભવ નિનવર ભ લાંબે સદેવા ॥ ૯ ॥
 બે લેદેં એકેંદ્રિ નેય, સૂક્ષ્મ બાદર એ બે હોય
 ॥ સન્નિ અસન્નિ પંથેંદ્રિય કહ્યા, ગુરૂ વચનેં આ
 ગમથી લહ્યા ॥ ૧૦ ॥ બેઈંદ્રિ તેઈંદ્રિ સાર, ચૌરિં-

દિ એ સાત પ્રકારા એ સાતે પર્યાપ્તા કહ્યા, વસી
 અપર્યાપ્તા સાતે લહ્યા ॥૧૨॥ પર્યાપ્તો તે કહિયે
 તેહ, પર્યાપ્તિ પૂરી કરે તેહ ॥ અપર્યાપ્તો પૂરી નવિ
 કરે, થોથી પર્યા વિણ કીધા મરે ॥૧૩॥ એહુ જી
 વના થોઈ પ્રકાર, ધારે સમદિદિ નર નારા ॥ જીવ
 ના એવા વિણ સમકિત નહીં, એહુવી વાત નિનેસ
 કહી ॥૧૪॥ હવે કહું પર્યાપ્ત જ્ઞાન, ને ધાર્યાથી
 આવે વિજ્ઞાન ॥ સંસારી જીવને પરન્ન કહીં, સિધ્ધ
 ના જીવને પરન્ન નહીં ॥૧૫॥ આહાર પર્યાપ્તિ પ
 હેલી ન્નણ, શરીર પર્યાપ્તિ જીજી વજાણ ॥ ઈન્દ્રિ
 ય પરન્ન ત્રીજી કહી, શ્વાસોચ્છ્વાસ એ થોથી લ
 હી ॥૧૬॥ લાષા પરન્ન પંચમી ન્નણ, મન પરન્
 ન છઠી વજાણ ॥ એકેન્દ્રિને પરન્ન ચાર, આહાર
 ર શરીર ઈન્દ્રિય ઊદાર ॥૧૭॥ શ્વાસોચ્છ્વાસ એ
 ચારન્ન ન્નણ, વિગલેન્દ્રિને પાંચ પ્રમાણ ॥ પાંચ
 મી લાષા વૃધિ સાર, સંજીને મનનો વિસ્તાર
 ॥૧૮॥ એકેન્દ્રિને ચારન્ન પ્રાણ, દ્વરસેન્દ્રિને કાય
 જલ ન્નણ ॥ શ્વાસોચ્છ્વાસ અને આર્જોજો, પ્રા
 ણ ચાર એમન જો લજો ॥૧૯॥ પ્રાણ જટ
 જે ઈન્દ્રિ નેય, દ્વરસેન્દ્રિને કાય જલ હોય ॥ વચ
 ન જલ શ્વાસોચ્છ્વાસ આયુ ન્નણ, લાંબ્યો સિ

ध्यातें अहे प्रमाण ॥२॥ ते ठंहीने सातन प्रा
 ण, इरस रस घ्राणेंही न्ना ॥ आयजल वाङ्-
 जल श्वासोच्छ्वास, सातभुं आयु डहीयें तासा ॥
 ॥२॥ प्राण आह थोरिंदी होय, इरस रस घ्रा
 णने थसु नेय ॥ तनुजल वाङ्जल न्ना अहे,
 श्वासोच्छ्वास आणिजो तेह ॥२॥ पंथेंही ते पांथे
 प्राण, मन वचनें डायजल न्ना ॥ श्वासोच्छ्वा-
 स अने आणिजो, सन्नि असन्नि नव दस ओख
 जो ॥२॥ लव तेहीने प्राणलघरे, प्राण विना ते
 निश्चय भरे ॥ ने नर लवनां प्राणन हरो, ते हिंसा
 ये नरडें संथरे ॥२॥ धर्म अधर्म अने आडा
 श, त्रण त्रण लेह अहेना परडाश ॥ जेधे देस
 अने प्रदेश, दशमो डाल डह्यो सुविशेष ॥२॥
 थलण स्वलाव धर्मास्ति डाय, अधर्मास्ति ते थि
 रसहाय ॥ अवडाश लक्षाण आडाश डह्यो, गुरि
 प्रसाद आगभथी लह्यो ॥२॥ डाल तेने सभ-
 यादिड न्ना, हवे हुं डहुं तेहना परिभाण ॥ अ-
 संज्या समयें आवलिडा न्नेय, डोड अडे सड
 सहू लज्जे होय ॥२॥ सत्तोत्तर सहस्सने ज
 शें शील, अटली आवलिडायें मुहूर्त तोल ॥
 त्रीश मुहूर्त दिन रात्रि नय, त्रीशे दिवसें मास

ન થાય ॥ રટા ॥ ખારે માસે વરસન ગણો, પાંચે
 વરસે નુગ એમ સુણો ॥ વીશે નુગે સોનું માન,
 કાલસંજ્યાતો ઈણી પરે નાણ ॥ રજા ॥ પુછાલ
 ના તો ચાર પ્રકાર, ખંધ દેશે પ્રદેશે એ સાર ॥
 થોથો લેદ તે પરમાણુઓ, ખંધ દેશે પ્રદેશથી
 નુઓ ॥ ડગા એ થીજી લેદ અનુવના નાણ,
 સમદ્વિદ્ધિ તે કરે પ્રમાણ ॥ હવે નવવિધ પુણ્યના
 સાર, ઊપાર્ણવાનો ડહું પ્રકાર ॥ ડગા દાન માંહે
 ઊત્તમ અન્ને દાન, જીનું પુણ્ય પાણી પ્રધાન
 ॥ થાનંડ પુણ્યનું શ્રીનું સદી, શય્યા પાટ પાટલો
 ગ્રહી ॥ ડગા વસ્ત્ર દાન દીને શીતકાલ, પુણ્યે શ્વે
 મનોરથ માલ ॥ મૂળપુણ્ય વયપુણ્ય કાર્યપુણ્ય
 નાણ, નવમો નમસ્કાર પુણ્ય વજાણ ॥ ડગાએ
 નવ પુણ્ય ઊપાર્ણવાનાં ઠામ, તેહના કહ્યા નુ-
 નુવાં નામ ॥ પુણ્ય ભોગવવાનો ડહું પ્રકાર, જે
 તાલીશ લેદે તે સાર ॥ ડગા સાતાં વેદનીથી સુ
 ખ થાય, જંથિ ગોત્રે ધુર આસન લેવાય ॥ મનુ
 ષ્યગતિ મનુષ્યાનુપૂર્વી, ગતિ નતો નવિ ભૂલો
 ભમી ॥ ડગા દેવગતિ દેવપૂર્વી નાણ, પંથે શ્રી
 ની નત પ્રમાણ ॥ ઝોદારિક શરીર મનુષ્ય તિ
 રંથ, વૈક્રિય દેવતા નારડી સંથ ॥ ડગા આદાર

उद्यो^{१३}दपूर्व^{१३}नि होय, तै^{१३}न्स आहार पथावे सोय
 ॥ डा^{१३}र्मण ते डो^{१३}दाली शू^{१३}प, औ^{१३}दारि^{१३}ड आंगो^{१३}पांग
 स^{१३}शू^{१३}पाउ^{१३}जा वै^{१३}क्रिय अंगो^{१३}पांग^{१३}ह^{१३}थु^{१३}णुं, आ^{१३}हा
 र^{१३}ड अंगो^{१३}पांग^{१३}ह^{१३}ला^{१३}णुं ॥ व^{१३}न^{१३}ऋ^{१३}ष^{१३}ल नारा^{१३}थि
 सं^{१३}घ^{१३}य^{१३}ण, नि^{१३}न^{१३}ल^{१३}ना अ^{१३}सा^{१३}थां व^{१३}य^{१३}ण ॥ उ^{१३}ट^{१३}ा^{१३}व
 ल^{१३} उ^{१३}हे^{१३}तां जी^{१३}ली न^{१३}ण, ऋ^{१३}ष^{१३}ल ते^{१३}ह^{१३}पा^{१३}टो व^{१३}जा
 ए^{१३}ा^{१३}ना^{१३}रा^{१३}थि जे पा^{१३}सें म^{१३}ड^{१३}र^{१३} जं^{१३}घ, प्र^{१३}थ^{१३}म सं^{१३}घ
 य^{१३}ण ठी^{१३}णी प^{१३}रें सं^{१३}घ ॥ उ^{१३}ज^{१३}ा^{१३}वा^{१३}म ढीं^{१३}थ^{१३}ए^{१३}थी न
 म^{१३}णो जं^{१३}लो, द^{१३}हि^{१३}ण ढीं^{१३}थ^{१३}ए^{१३}थी डा^{१३}वो जं^{१३}लो ॥
 म^{१३}स्त^{१३}क अ^{१३}ग्र^{१३}थी प^{१३}तां^{१३}ढी अंत, न^{१३}म^{१३}ण ढीं^{१३}थ
 ए^{१३}थी डा^{१३}जुं नंत ॥ ज^{१३}गा स^{१३}म थि^{१३}रि^{१३}स उ^{१३}हि^{१३}यें स
 स्था^{१३}न, थि^{१३}ला^{१३}गें ते सर^{१३}जो भा^{१३}न ॥ शु^{१३}स्म^{१३}व^{१३}ण
 ला^{१३}ल पी^{१३}ला^{१३}दि^{१३}उ उ^{१३}हो, शु^{१३}ल र^{१३}स ते म^{१३}धुरा^{१३}दि^{१३}क
 हो ॥ ज^{१३}गा शु^{१३}ल गं^{१३}ध उ^{१३}पूर पं^{१३}था^{१३}दि ने^{१३}ह, शु^{१३}ल स्म
 र्श सुं^{१३}हा^{१३}लो ते^{१३}ह ॥ अ^{१३}गु^{१३}रि^{१३}लै^{१३}घु लारे ह^{१३}ल^{१३}वो स^{१३}ही,
 प^{१३}रा^{१३}घो^{१३}त ते अ^{१३}न्य लं^{१३}पे न^{१३}ही ॥ ज^{१३}गा अ^{१३}सा^{१३}सो^{१३}च्छ
 स ले^{१३}तो न^{१३}णाय, थो^{१३}वी^{१३}श^{१३}भो अ^{१३}ते^{१३}ह उ^{१३}हे^{१३}वा^{१३}य ॥
 आ^{१३}ते^{१३}प ते सूर्य^{१३}नी प^{१३}रें, ठी^{१३}घो^{१३}त ते अ^{१३}न^{१३}वा^{१३}लुं^{१३}उ
 रे ॥ ज^{१३}गा नि^{१३}र्मा^{१३}ण कु^{१३}र्म ते सं^{१३}घे सा^{१३}र, अंगो^{१३}पांग
 शू^{१३}डो आ^{१३}डा^{१३}र ॥ शू^{१३}डी ग^{१३}ति हंस सर^{१३}जी न^{१३}ण, त्रि^{१३}स
 शक्ति आ^{१३}ल^{१३}वा^{१३}नी आ^{१३}ण ॥ ज^{१३}गा जा^{१३}द^{१३}र आवे

દૃષ્ટિ ગોચરે, પર્યાપ્તો^{૩૧} પરન્ન પૂરી કરે ॥ પ્રત્યેક શ
 રીરે એક જીવન નેય, ધિર નામ રંગોપાંગ નિ
 શ્વલ હોય ॥ ૪૫ ॥ શુભ નામ નાલિ બિપર ૩૪
 લણું, શુભગતે લોકને સોહામણું ॥ સુસ્વર જો
 લે મીઠે સ્વરે, આદેય વચન પ્રમાણ ન કરે ॥ ૪૬
 ॥ નશ કર્મ નેહુનો નશ જોલાય, સુર નર તિ
 રિ આયુ બંધાય ॥ તીર્થ કર નામ કર્મન નણ, ૩૫
 લેદ બેનાલીશ પુણ્ય પ્રમાણ ॥ ૪૭ ॥ દોહા ॥
 થોથું તત્ત્વ હવે સાંભલો, પાપ તણો બિદ્ય નેહ
 ॥ બ્યાશી લેદ બિનવર કહ્યાં, મત સુધારો તેહ ॥
 ॥ ૪૮ ॥ મતિ શ્રુત અવધિ^૩ મનઃ પર્યવ, કેવલ જ્ઞા
 ન એ પંથ ॥ આવરણ ઢાંકત હોય તે, પાપ તણા
 ફલ સંથ ॥ ૪૯ ॥ થોપાઈ ॥ દાનાંતરાય દાન ન
 દેવાય, લાલાંતરાય લાલ નવિ થાય ॥ લોગાં
 તરાય છતે લોગવવા યોગ્ય, બિપલોગનો પણ
 એમ વિયોગ ॥ પળા હવે કહું વીર્યાંતરાય, જ
 લ પરાક્રમ નવિ શ્રોરવાય ॥ ચક્ષુ દર્શનાવરણી
 નેત્ર, વિષય ન હોયે તેહને યત્ર ॥ ૫૦ ॥ અચક્ષુ
 દર્શનાવરણી નેહ, ઈન્દ્રિયજલેં તે નવી લહે તે
 હા અવધિ દર્શનાવરણી કર્મ, અવધિ નહી બિ
 પને એ મર્મ ॥ ૫૧ ॥ કેવલ દર્શનાવરણેં કરી, કે

વલ દર્શન ન ઊપને વલી ॥ સુજેં ભગે તે નિશા
 ભેય, દુઃખે ભગૃત નિશા નિશા હોય ॥ પગા ખેઠાં નિ
 શા આવે નેહ, પ્રથિલા નિશા કહિયેં તેહ ॥ વાટે
 ભતાં ઊંઘતો ભય, પ્રથિલા પ્રથિલા તેહ કહેવા-
 ય ॥ પગા નિશા માંહે કરે સર્વ કામ, થીણા ધી
 નિશા તેહનું નામ ॥ નીચી ગોત્રને નીચી ભત, અ
 શાતા વેદનીયેં પામે ઘાત ॥ પપા મિથ્યાત્વીને
 માને કુદેવ, કુગુરૂ કુદેવની કરે તે સેવ ॥ હાલ્યા
 થાલ્યાની શક્તિ ન હોય, થાવર પણું તે કહિયેં
 સોય ॥ પડા દૃષ્ટિ ગોચર નાવે ભવ, તેહ કહિયેં
 સૂક્ષ્મ સદેવ ॥ પર્યાપ્તિ પૂરી નવિ હોય, અપર્યા
 પ્તો તે કહિયેં સોય ॥ પગા એક શરીરને ભવ અ
 નંત, સાધારણ તે કહિયેં નંત ॥ ઘાંત હાથ અંગ-
 હાલે ઘણું, પાપ બિદ્ય તે અધિરત્ન પણું ॥ પગા
 નાભિ ઊપર પાંડુઓ આકાર, અશુભ પણું તે પા
 પ પ્રકાર ॥ ભૂંડો જોલે લોક સજ કોય, દૌલગિય
 પણું તેહ સહિ હોય ॥ પગા સ્વર જોલે તે અસુહા
 મણું, પાપ બિદ્ય તે દુઃસ્વર પણું ॥ વચન ન મા
 ને નેહનું કોય, અનાદેય વચન પ્રમાણ ન હો
 ય ॥ દુગા રૂંડું કરતાં નસ ન જોલાય, અપનસ પ
 ણું તે તેહ કહેવાય ॥ નરકગતિ નરકાનુપૂર્ણ, ન

રકાયુરેં પાપ અનુલવી ॥૬૧॥ ક્રોધ માન માયા
 લોલ નળ, સંનલના એ પક્ષ પ્રમાણ ॥ ક્રોધ-
 માન માયા લોલ એ ચાર, પ્રત્યાજ્યાની આ મા
 સન ચાર ॥ ૬૨ ॥ ક્રોધ માન માયાને લોલ, વ
 રસ એક લગેં એહુનો થોલ ॥ અપ્રત્યાજ્યાની
 તે કહેવાય, પાપ બિદ્ય ત્યારેં નવિ નય ॥ ૬૩ ॥
 ક્રોધ માન માયાને લોલ, લવ લવના એ ચારે
 મોલ ॥ અનંતાનુજંધિ એહિન ચાર, પાપ બિ
 દ્યેં રહે સંસાર ॥ ૬૪ ॥ હાસ્ય રતિ અરતિ લ
 ય શોક, છટ્ટો તે દુગંછા થોક ॥ પુરૂષ સ્ત્રી નપું
 સક વેદ, ગતિ તિર્યંચ એક શઠમો લેદ ॥ ૬૫ ॥
 તિર્યંચની આનુપૂર્ણી નળ, એકેન્દ્રીની નતિ પ્ર
 માણ ॥ જેઠ્ઠી તેઠ્ઠી સહી, ચૌરિન્દ્રી પાપ પ્રદ
 તિ લહી ॥ ૬૬ ॥ કુચ્છત ગતિ રાસલ્લની નળ, બિ
 પદાત તે પડલ્લની નળ ॥ વરણ ગંધ રસ ફરસ
 વિચાર, એ પામે તે અશુભ અસાર ॥ ૬૭ ॥ પાટો-
 જિહુંદિસિ મઝ્ઝડ જંધ, અરૂપલ નારાય ઈણી પરેં
 સંધ ॥ જિહુંદિસિ મઝ્ઝડ જંધ ખીલી નહીં, ના
 રાય સંધયણી વાતન કહી ॥ ૬૮ ॥ એક દિશિ
 મઝ્ઝડ જંધન હોય, અર્ધ્ય નારાય ઈણી પરેં નેય
 ॥ ૬૯ ॥ કીલિક ખીલી ઢીલી નેય, છેવટે સંધ લગા-

ડી હોય ॥ દુજાના નાલિ ઊપરેં ડૂડો લહ્યો, ન્યગ્રોધ
 સંસ્થાન ઈણી પરેં કહ્યો ॥ નાલિ નીચેં તે ડૂડો ન
 ણ, ઊંચો લૂંડો સાદિ સંસ્થાન ॥ જગાવામન સં
 સ્થાનેં મસ્તક ગ્રીવા, હાથ પગ એ દુંડા હવા ॥ દુ-
 જન પૂંહે ઊદર અસાર, એકયાશી મું પાપ વિચાર
 ॥ ૭૧ ॥ સઘલા અંગો પાંગ કુડૂપ, હુંડ સંસ્થાન
 નું કહ્યું સ્વરૂપ ॥ બ્યાશી લેદ એ પાપના નેય, સ
 મદષ્ટિ તે છંડે સોય ॥ ૭૨ ॥ દોહા ॥ શ્રી નિનલુચેં
 લાંબેયા, પ્રશ્ન વ્યાકરણ મન્નર ॥ પાપ આવે તે
 ણેં થાનકેં તેહના પંચ પ્રકાર ॥ ૭૩ ॥ લેદ જેતાલી-
 શ ને કહ્યા, સૂત્ર માંહેં વિસ્તાર ॥ સમકિત ધારી તે
 સહી, ન્હો એહ વિચાર ॥ ૭૪ ॥ થોપાઈ ॥ ઈંદ્રી પાં
 થિ તે નિનવર કહી, પાપ આવે તેણેં કરી સહી ॥
 ક્રોધ માન માયા લોભ વિચાર, પ્રાણાતિપાત
 ભવનો સંહાર ॥ ૭૫ ॥ મૃષાવાદ ભવ ને ઊચ્ચરે,
 અદ્વિદાન ને ચોરી કરે ॥ મૈયુન ને પરસ્ત્રી સેવ,
 પરિગ્રહ ઊપર મન નિત્યમેવ ॥ ૭૬ ॥ મન વચન
 કાયના યોગ, વિપરીત પણે વર્તિવે લોગ ॥ કાય
 અન્યણાયેં કરે નેહ, કાયકી કિરિયા કહિયે તે
 હા ॥ ૭૭ ॥ હુલ ઊજલ ઘરંટી કોઠલ, અધિકરણકી
 ક્રિયા એ ચાલ ॥ ભવ અભવ ઊપરેં બહુ રોશ, પા

જાસિડી કિરિયા નિશ દીસ ॥ જટા પારિતાપિની
 કિરિયા ધરે, પર આપણે પીડા કરે ॥ પ્રાણાતિ-
 પાત જીવનો સંહાર, આરંભ કરશણ હાટ પ્રકાર ॥
 ॥ જજા ॥ અનેક પદાર્થ પર મમતા સહી, પરિચહી
 કિરિયા તે કહી ॥ માયાવત્તી કિરિયા નાણ, પર-
 ની વંથના કરે અન્નણ ॥ ટંગા મિથ્યા દંસણ વસિ
 દેવ, કુધર્મ કુળુશીની કરે સેવ ॥ અપશ્ચિજ્જાણ
 પશ્ચિજ્જાણ નવિ ધરે, સ્ત્રી પ્રશંસા દષિડી કરે ॥
 ॥ ટંગા ॥ પુષ્ટિડી કિરિયા એમ જશ્વરે, લાલો ભૂંડો
 દેખી રાગ દ્વેષન ધરે ॥ પાડુચીડી કિરિયા તે ક
 હેવાય, કિણહિકની વસ્તુ દેખી નવી નય ॥ ટર
 સાંમતોપન કિરિયા આપતડી, ઠામ ઊઘાડા રા
 જ્યાં થડી ॥ નિઃશસ્ત્રકી અન્ય પાસેં શસ્ત્ર,
 સ્વહસ્તકી તે પોતેં શસ્ત્ર ॥ ટડા જીવ અજીવ પા
 સેં હણાય, આનપની કિરિયા કહેવાય ॥ વિદા
 રિણી કિરિયા તે નાણ, જીવ અજીવ વિદારે આ
 ણ ॥ ટંગા ॥ નમતાં લાણામાં માજી મરે, અના
 લોગ કિરિયા તે ધરે ॥ નેણેં કીધે લોકમાં ભૂં-
 ડો થાય, અણવકંજિ કિરિયા કહેવાય ॥ ટપ ॥
 અન્ય પાસેં ને પાપ કરાય, અનાપયોગકી કિરિ
 યા લગાય ॥ ઘણા નાણું મન એકન થાય, સ

મુઘયિકી કિરિયા જંઘાય ॥૮૬॥ મિત્રાદિ અર્થે
 ને કરે કર્મ, પિત્ર વત્તિઆ એહનો સરમ ॥અજો
 તેં કિરિયા જંઘાય, દોસવત્તિયા તેહ કહેવાય ॥
 ॥૮૭॥ ઈર્ષ્યાપયિકી કિરિયા વિથરતાં ન્નેય, પ-
 થ્વીશમી ક્રિયા લાગે સોય ॥લેદ જેતાલીશ-
 આશ્રવના કહ્યા, ગુર વચ્ચને આગમથી લહ્યા ॥
 ॥૮૮॥ દોહા ॥લેદ સત્તાવન હવે કહું, સંવરના ન
 ગ સાર ॥મન શુદ્ધ પાલે પ્રેમશું, તે જીતરે ભવ
 પાર ॥૮૯॥ ઓપાઈ ॥ધુસર પ્રમાણે ન્નેવે નેહ, ઈ
 ર્યા સમિતિ કહિયેં તેહ ॥સાવઘ ટાલે નિરવઘ જી
 થ્થરે, લાષા સમિતિ ઈણી પરેં ધરે ॥જાગા દોષ
 રહિત ને લીયે આહાર, એષણ સમિતિ કહિયેં
 નગ સાર ॥લીયે મૂડે નયણા કરે, આદન નિ
 જેવણા મન ધરે ॥જા ॥ભવ નતન કરીને પરદ
 વે, પારિઘાવણી સમિતિ પિત્ત ધરે ॥મનેછાયેં પ
 ણ નવિ કરે પાપ, મનોગુપ્તિ તે ઈણી પરેં ચાપ ॥
 ॥૯૦॥ સાવઘ વચ્ચન ને જોલે નહીં, વચ્ચન ગુ-
 પ્તિ તે કહિયેં સહી ॥સંવરી રાજે આપની ડાય,
 ડાયા ગુપ્તિ તેહ કહેવાય ॥જગા આરંભ ન કરે
 લૂંચ્યો રહે, દુષા પરીસહ ઈણી પરેં સહે ॥કાચું
 પાણી ન પીએ લગાર, તૃષા જમે તૃષા પરિસ

હુ સારા બજારીત પરીસહ શીતન જામે, અ-
 ગ્નિ ન વાંછે કાયા દમે ॥ ગિષ્ણ પરીસહ લાગે
 તાપ, ક્ષ્માન ન વાંછે કહિયે આપા બપા ॥ ડાંસ
 મંસા પરીસહ સહી, ડાંસ મંસા બિડાડે નહીં ॥
 વસ્ત્ર છતે વસ્ત્ર વાંછે નહીં, અચેલક પરીસહ ક-
 હીયે સહી ॥ બદા અરતિ પરીસહ મન બિદેગ,
 સ્ત્રી દેખી ન પામે ખીલ ॥ ચર્યા પરીસહ વિહાર
 ન કરે, કષ્ટ સહે મન ધીરન ધરે ॥ બજા સઘડા
 ય ભૂમિ ડોલે નહીં, નિસિદિઆ પરીસહ એ-
 હીન સહી ॥ ઝૂંડું ભૂંડું થાનક નવી કહે, શય્યા
 પરીસહ નિશિદિન સહે ॥ બટા કડવાં વચન
 અહિઆસે નેહ, આક્રોશ પરીસહ કહિયે તેહ
 ॥ મારતાં કૂટતા ક્ષમા આદરે, વધ પરીસહ ઈ
 ણી પરે ધરે ॥ બજા નિક્ષા માગતા ન કરે અ-
 ભિમાન, યાચના પરિસહ ઈણવિધ બણા ॥ અ-
 ણાલાધે દીન હીન નવિ થાય, અલાલ પરિસહ
 તેહ કહેવાય ॥ પગારોગ આવે ઔષધ નવી કરે,
 રોગ પરીસહ નિશિદિન ધરે ॥ ડાલ તરણાંનો
 ફેરસન સહે, તૃણ ક્રાંસ પરીસહ ઈણવિધ કહે
 ॥ પગાર શરીરનો મેલ બિતારે નહીં, મલ પરીસહ
 તે કહીયે સહી ॥ આદર દેખી ન કરે અભિમાન,

સહાર પરીસહ એહિન માન ॥૧૦૨॥ લણ્યા ગ
 ય્યાનો ગર્વ ન કરે, પ્રજ્ઞા પરીસહ નિશિદિન ધરે
 ॥ લણ્યાતાં નાવડે દીન ન થાય, અન્નાણ પરીસહ
 તેહ કહેવાય ॥૧૦૩॥ સમકિતથી ડોલે નવી નેહ,
 સમકિત પરીસહ કહિયેં તેહ ॥ એ બાવીશ પરી
 સહ કહ્યા, ગુરૂ વચનેં આગમથી લક્ષ્યા ॥૧૦૪॥
 ક્ષાંતિ ક્ષમાને ક્રોધ નવિઠરે, માર્દવ તે અલિ-
 માન ન ધરે ॥ આર્યવ પણું તે કપટ ન કરે, સરલ
 પણું ચિત્ત માંહેં ધરે ॥૧૦૫॥ મુતિ તે લોલનો-
 પરિહાર, તપ બારે લેદેં કહીયેં સાર ॥ સંયમ સ-
 ત્તર લેદેં આણ, સત્ય સાચું બોલે તે નણ ॥૧૦૬॥
 ॥ ભેળેં કિરિયા કર્મ લાગે નહીં, શૌચ પણું તે ક-
 હિયેં સહી ॥ અકિંચન પણે ધન ન રજાય, નવ
 વાડ સહિત બ્રહ્મચર્ય કહેવાય ॥૧૦૭॥ દશવિ-
 ધેયતિ ધર્મ કહ્યો સાર, બાવીશમો એહ સંવર
 દ્વારા ॥ પ્રથમ અનિત્ય લાવના કહી, બીજી અ-
 સરણ લાવના લહી ॥૧૦૮॥ સંસાર લાવના ત્રી-
 જી નણ, ચોથી એકત્વ લાવના વેજાણ ॥ પાંચ
 મી અન્યત્વ લાવના સુણો, અશુચિ લાવના
 છઠી શુણો ॥૧૦૯॥ આશ્રવ લાવના કહી સાત
 મી, સંવર લાવના લહી આઠમી ॥ નવમી નિર્ભ

રા લાવના માન, દશમી લોકસરૂપ મન આણા ॥
 ૧૧૧૧૧૧ જોધિ લાવના ઈચ્છારમી કહું, ધર્મ લાવના
 જારમી લહું ॥ આમાયિક ચારિત્ર પહેલો કહ્યો, છેલો
 પસ્થાપનીય જીને લહ્યો ॥ ૧૧૧૧૧૧ પરિહારવિશુ-
 ધ્ધિ ત્રીને નળા, સૂક્ષ્મ સંપરાય થોથો મન આણા
 ૧૧૧૧૧૧૧૧ જ્યાત કહિયેં પાંચમો, સંવર લેદ સત્તાવ-
 ન્નમો ॥ ૧૧૧૧૧૧૧૧ સત્તાવન લેદેં સંવર દ્વાર, આવડતે
 ધારે નિરધાર ॥ છ લેદેં જાહ્ય તપ કહ્યો, છ લેદેં
 અભ્યંતર લહ્યો ॥ ૧૧૧૧૩૧૧૧ જારે લેદેં નિર્ભરા સા-
 ર, પાલે તે ઊતરે લવ પાર ॥ અનશન છઠ્ઠ અઠ્ઠ
 માદિક કરે, ઊણોદરી પેર પૂરો નવિ લરે ॥ ૧૧૧૧૧૧૧૧
 વ્રતિ સંક્ષેપ કહ્યો તે સાર, સચિત્ત દ્રવ્ય કરે પરિ-
 હાર ॥ ૧૧૧૧૧૧૧૧ ને આયંજિલ કરે, કાય કિલેશ
 આતાપના ધરે ॥ ૧૧૧૧૧૧૧૧ અંગોપાંગ સંવરીને ર-
 હ્યો. સંલીનતા તપ તેહને કહ્યો ॥ દૂષણ લાગે -
 પ્રાયશ્ચિત્ત ધરે, જ્ઞાની ગુરૂનો વિનયન કરે ॥ ૧૧૧૧૧૧૧૧
 ૧૧૧૧૧૧૧૧ ગુરૂને આણી આપે આહાર, વૈચ્યાવસ્થ તપ ક-
 હ્યું તે સાર ॥ મન વચન ઠામ રાજી કાય, પંચ પ્ર-
 કારેં કરો સઝાયા ॥ ૧૧૧૧૧૧૧૧ શુકલ ધ્યાન ધર્મ ધ્ય-
 નન ધરો, કર્મ ખેપાવી કાળિસ્સગ્ગ કરો ॥ ૧૧૧૧૧૧૧૧
 પ્રકારેં નિર્ભરા કહી, પાંચમે અંગે ગુરૂ મુજ લહી

॥११८॥ प्रकृति जंघनो अहेन लाव, झूडो पाडूवो
 होय स्वलाव ॥ स्थिति जांघी उर्मि नेटवी, निम्बें
 ते लोणवे तेटवी ॥११९॥ अनुलाग झूप ते रस डे
 लवो, प्रदेश उर्मनां दल भेलवो ॥ अहे जंघना था
 र प्रकार, टावे ते गितरे लव पार ॥१२०॥ भोक्ष त
 त्व ते नवभो द्वार, तेह तणो हुवे डहुं अधिकार ॥
 छतो अहीतो भोक्षन सही, आकाश कुसुम परें
 ते नही ॥१२१॥ जीने लेहें रूच्य प्रमाण, भोक्ष वि
 पे सिध्य डेटसा न्ण ॥ १२२ ॥ रूच्य सिध्यना छे अ
 नंत, अहेवी वात उही लगवंत ॥१२३॥ सिध्य जे
 वत डेटवी होय, सिध्य रद्या अवगाहि नेथा ॥ अ
 र्साण्यात लागें लोकने न्ण, सिध्य रद्या अडे अ
 नंता ॥ १२४ ॥ स्पर्श द्वार ते थोथो डह्यो, सि
 ध्य डेटवी क्षेत्र इरसी रह्यो ॥ क्षेत्र थडी भानो नि
 रधार, ननेरो ते स्पर्शना सार ॥१२५॥ सिध्यने
 हुओ डेटवी डाल, ते लांज्यो छे दीन घ्याल ॥
 अडे सिध्यांशि सादि अनंत, सर्वांशयि अनादि
 अनंत ॥१२६॥ छहो डह्यो अंतर द्वार, सिध्य सि
 ध्यमां अंतर सार ॥ सिध्य सिध्यमां अंतर नही,
 अहेवी वात निनेसरे उही ॥१२७॥ लाग द्वार -
 सातभो वजाण, डेटसेभें लागें सिध्य रद्या न्ण

॥ સંસારી ને સઘલા ભવ, અનંતમે ભાગેં સિધ્ધ
 સદીવ ॥ ૧૨૭ ॥ આઠમો દ્વાર તણો પ્રસ્તાવ, સિધ્ધ
 રહ્યા છે કેવે ભાવ ॥ જ્ઞાન દર્શન તે ક્ષાયક ભાવ,
 ભવ પણું પરિણામિક ભાવ ॥ ૧૨૮ ॥ ભવ ફરી
 ને અભવ ન થાય, અભવ ફરીને ભવ ન કહાય
 ॥ ભવ્ય દલીને અભવ્ય ન હોય, અભવ્ય દલીને ભ
 વ્ય ન નેય ॥ ૧૨૯ ॥ પારિણામિક ભાવ એહુ બળ
 વો, બળીને સમકિત આણવો ॥ સમકિત પામે -
 સુજ અનંત, ઈણી પરેં ભાંજ્યો શ્રી ભગવંત ॥ ૧૩૦ ॥
 અલ્પ બહુત્વ ને સિધ્ધ ન તણા, કયા થોડાને કયા
 છે ઘણા ॥ ન પુંસક સિધ્ધ તે થોડા બળા, અસંખ્યા
 ત ગુણી સ્ત્રી સિધ્ધ વળાણ ॥ ૧૩૧ ॥ સ્ત્રી સિધ્ધ -
 થી પુરિષ ન નેય, અસંખ્યા ત ગુણ અધિકા હોયા ॥
 એક સમયેં સિધ્ધ કેટલા થાય, તે પણ વાત કહી -
 નિનરાય ॥ ૧૩૨ ॥ દશ ન પુંસક સિધ્ધ ન બળા, વીશ
 તે સ્ત્રી સિધ્ધ વળાણ ॥ એકશો આઠ પુરિષ ન ક
 હ્યા, નિન વચનેં આગમથી લક્ષ્યા ॥ ૧૩૩ ॥ બરોં છ
 હોંતેર લેદળ સાર, આગમથી કીધો વિસ્તાર ॥ ન
 વ તત્ત્વની થોપઈ એહુ, ભણે ગુણે સુજ પામે તે
 હા ॥ ૧૩૪ ॥ શ્રી શ્રી લોકાગચ્છ શાણગાર, પૂજ્ય શ્રી
 તેજ સિંધ ગણધાર ॥ તાસ પાટેં બિરાને સાર, કા

નળ આચાર્ય ન્યું દિનકારા ૧૭૫ ૥ તાસ શાસન
 માંહે શોભતા, દામ મુનિવર પંડિત હતા ૥ તાસ શિ
 શ્ય રિજસિંધળ કહ્યા, એહ જોલ સિધ્યાંતથી ગ્ર
 હ્યા ૥ ૧૭૬ ૥ સંવત સત્તર ઘાશઠ્ઠા ઊલ્લાસ, નગર
 કાલાવડ રહ્યા થોમાસ ૥ ગાંધી ગોકુલ વિનતિ કરી,
 દામ મુનિ વાક્ય ચિત્તમેં ધરી ૥ ૧૭૭ ૥ ઈતિ મન
 હા માંગલિક નવતત્વ થોપાઈ પ્રકરણ સંપૂર્ણ ૥

॥ સમાપ્ત ॥

આ પુસ્તક છાપીને પ્રસિધ્ધ કરવા સાર જે
 નૈનઘર્માભિરથિ આવડોએ નાણાની મદત કરી છે,
 તે સાહેબોનાં નામ નાણાની રકમ મુઢ્યા આ પુસ્તક
 કના અંતમાં દાખલ કરીયે છેએ.

૧૧૫) શ્રી પૂન્ય ત્વદ્વારક શ્રી કલ્યાણચંદળ નયચંદ
 નના રૂ. ૧૧૫)

૧૧૦) શા. કાનળ રાઈચંદ તથા શા. શેનપાલ રાઈ-
 ચંદ શ્રીચેરાવલવાલાના રૂ. ૧૦૦)

૨૫) શેઠ ગણેશ વેલળ શ્રીચેરાવલવાલાના રૂ. ૨૫)

૨૫) શા. લાલચંદ નાનળ શ્રીચેરાવલવાલાના રૂ. ૨૫)

૨૬૫) એ રીતે બિપર લજ્યા મુનજ નુદા નુદા આવડો-
 ની સહાયથી આ પુસ્તક છપાયું છે.

